IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK ÉS A SZÁMVEVŐSZÉKNEK

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉVES BESZÁMOLÓJA

2009-ES PÉNZÜGYI ÉV

Összevont pénzügyi kimutatások és a költségvetés végrehajtásáról szóló összevont jelentések

(2010/C 308/01)

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

Az összevont beszámolót kísérő megjegyzés . . . 2

Az EU költségvetésének végrehajtása és elszámolása . . . 3

I. RÉSZ – Az Európai Unió összevont pénzügyi kimutatásai, valamint magyarázó megjegyzések 9

A. Mérleg . . . 10

B. Gazdasági eredménykimutatás . . . 11

C. Cash flow-kimutatás . . . 12

D. Kimutatás a nettó eszközállomány változásairól . . . 13

E. Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz . . . 14

II. RÉSZ – Az Európai Unió költségvetésének végrehajtásáról szóló összevont jelentések és magyarázó megjegyzések . . . 95

A. SZAKASZ – A költségvetés végrehajtásáról szóló összevont jelentések . . . 96

B. SZAKASZ – Magyarázó megjegyzések a költségvetés végrehajtásáról szóló összevont jelentésekhez 118

AZ ÖSSZEVONT BESZÁMOLÓT KÍSÉRŐ MEGJEGYZÉS

Az Európai Unió 2009. évi összevont éves beszámolója az intézmények és szervek által az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendelet 129. cikkének (2) bekezdése értelmében bemutatott adatok alapján került összeállításra. Kijelentem, hogy a beszámoló e költségvetési rendelet VII. címével, valamint a pénzügyi kimutatások megjegyzéseiben rögzített számviteli alapelvekkel, szabályokkal és módszerekkel összhangban készült.

Ezen intézmények és szervek számvitelért felelős tisztviselői valamennyi olyan adatot rendelkezésemre bocsátottak – és igazolták azok megbízhatóságát –, amelyek az Európai Unió eszközeit és forrásait, valamint költségvetésének végrehajtását bemutató beszámolók összeállításához szükségesek.

Kijelentem, hogy ezen adatok, valamint az Európai Bizottság beszámolójának ellenjegyzéséhez általam szükségesnek ítélt ellenőrzések alapján megalapozott bizonyossággal rendelkezem arról, hogy a beszámoló minden lényegi szempontból megbízható és valós képet ad az Európai Unió pénzügyi helyzetéről.

Philippe TAVERNE

számvitelért felelős tisztviselője a Bizottság

AZ EU KÖLTSÉGVETÉSÉNEK VÉGREHAJTÁSA ÉS ELSZÁMOLÁSA

1. AZ ÉVES KÖLTSÉGVETÉS ELŐKÉSZÍTÉSE

Az Európai Unió (EU) költségvetése szakpolitikák és programok széles körét finanszírozza az Unió egész területén. A Bizottság a tagállamok által meghatározott prioritásokkal összhangban egyedi programokat, tevékenységeket és projekteket hajt végre. Ezek a diákok és tanárok mobilitását elősegítő oktatási projektek támogatásától az EU-ban dolgozó munkavállalók jobb munkakörülményeinek megteremtésére irányuló projekteken keresztül a külső határok ellenőrzésének megerősítéséig terjedhetnek.

Az EU költségvetésének több mint 90 %-a szolgálja az ilyen jellegű uniós szakpolitikák és tevékenységek finanszírozását, amelyeket minden tagállam elfogadott. Az éves költségvetés és az uniós szakpolitikák közötti közvetlen kapcsolatot a tevékenységalapú költségvetés-tervezés (ABB) biztosítja. A tevékenységalapú költségvetési nómenklatúra, amelyet először a 2004. évi költségvetésben vezettek be, lehetővé teszi az Európai Unió szakpolitikai területeinek és az ezen területek mindegyike számára elkülönített források teljes összegének egyértelmű azonosítását.

A szakpolitikai területek mintegy 200 tevékenységre bonthatók, amelyből több mint 110 működési költségvetési megnevezéseket tartalmaz, és így a költségvetési nómenklatúrában költségvetési alcímként szerepelnek. E szakpolitikai területek főként működési jellegűek, mivel alaptevékenységeik a saját tevékenységi körükhöz kapcsolódó kedvezményezett harmadik fél támogatását célozzák. A többi szakpolitikai terület azonban horizontális jellegű, és a Bizottság zavartalan működését biztosítja, mint például a „Koordinálás és jogi tanácsadás" és a „Költségvetés". A prioritások meghatározásához, a tervezéshez, a költségvetés tervezéséhez, a nyomon követéshez és a beszámolókészítéshez a tevékenységi struktúra jelenti a közös fogalmi keretet, amelynek fő célja a források hatékony, gazdaságos és eredményes felhasználásának javítása.

A költségvetés-tervezet elfogadásának belső eljárása a tervezet Bizottság általi előkészítésével kezdődik, majd továbbadják a Tanácsnak, amely megteheti az általa szükségesnek vélt módosításokat. Az aktualizált költségvetést ezután elküldik az Európai Parlamentnek, amely módosításokat javasolhat, illetve elfogadhatja vagy elutasíthatja az éppen aktuális tervezetet. Amint valamennyi módosításról és aktualizálásról megállapodnak (szükség esetén a Bizottság által javasolt teljesen új tervezetet is beleértve), a Parlament december közepén elfogadja a költségvetést. A Parlament elnöke elfogadottnak nyilvánítja a költségvetést, amelyet ezt követően végre lehet hajtani.

2. AZ EU FINANSZÍROZÁSÁNAK MÓDJA

Az EU két fő forrással rendelkezik: saját forrásokkal és egyéb bevételekkel.

2.1 **Bevételek a saját forrásokból és követelések**

A saját forrásokból származó bevétel automatikusan, a nemzeti hatóságok további határozata nélkül generálódik az EU számára a költségvetés finanszírozásához. A költségvetés finanszírozásához szükséges saját források teljes összege az összes kiadás és az egyéb bevételek különbözeteként kerül meghatározásra. A saját források teljes összege nem haladhatja meg az EU bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 1,24 %-át (2010-től 1,23 %). A saját forrásokon belül az alábbi kategóriák különböztethetők meg:

(1) Tradicionális saját források (TOR), amely importvámokból és cukorilletékből áll. E saját forrásokat a tagállamok vetik ki a gazdasági szereplőkre és szedik be az EU nevében. A tagállamok azonban ennek 25 %-át visszatartják beszedési költségeik kompenzálására. Az importvámok a harmadik országokból származó termékeket terhelik, a közös vámtarifának megfelelően. A cukorilletéket a cukortermelők fizetik a cukor export-visszatérítésének finanszírozására. A TOR általában a saját forrásokból származó összbevétel +/– 13 %-át teszi ki.

(2) A hozzáadottérték-adó (héa) alapú saját forrást a tagállamok e célból az uniós szabályozásnak megfelelően számított, harmonizált héa-alapjára kell vetíteni. A harmonizált alapra valamennyi tagállam esetében azonos kulcs kerül kivetésre. A héa-alap azonban egyik tagállam esetében sem haladhatja meg GNI-jének 50 %-át. A héa-alapú forrás általában a saját forrásokból származó bevétel körülbelül 12 %-át teszi ki.

(3) A bruttó nemzeti jövedelmen (GNI) alapuló forrást a költségvetési bevétel és kiadás kiegyensúlyozására használják, vagyis a költségvetés azon részének finanszírozására, amelyet semmilyen más bevételi forrás nem fedez. Az uniós szabályozásnak megfelelően valamennyi tagállam bruttó nemzeti jövedelmére azonos kulcs kerül kivetésre. A GNI-alapú forrás általában a saját forrásokból származó bevétel +/– 75 %-át teszi ki.

Ami ezen összegek kifizetését illeti, külön számlák tartalmazzák azon tradicionális saját forrásokat, amelyeket az 1150/2000/EK rendelet 6. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében a tagállamok megállapítottak ugyan, de nem bocsátottak az EU rendelkezésére a beszedés vagy a biztosíték elmaradása miatt, vagy mert kifogással éltek velük szemben. Minden tagállam negyedéves jelentést küld e számlákról a Bizottságnak, a források valamennyi fajtája esetében az alábbi adatokkal:

— az előző negyedév kintlévőségeinek egyenlege,

— az adott negyedévben beszedett összegek,

— az adott negyedévben a számítási alap helyesbítése (korrekciók/megszüntetések),

— leírt összegek,

— az adott negyedév végén behajtandó egyenleg.

Amint a tradicionális saját források befolytak a külön számlákról, azokat legkésőbb a beérkezés hónapját követő második hónap 19. napját követő első munkanapon a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani.

A külön számlákon szereplő jogosultságokból le kell vonni azokat az összegeket tényleges behajtása valószínűtlen. E leírás a tagállamok saját, az 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet 6. cikke (4) bekezdésének b) pontjával összhangban elkészített becslésén alapul, a rendelet értelmében: „Adott évben a végleges negyedéves kimutatással együtt a tagállamok továbbítják a külön számlában adott év december 31-én szereplő azon jogosultságok teljes becsült összegét, amelyek behajtása valószínűtlenné vált."

A tagállamok által megküldött becslések alapján a mérleg eszközoldalán a tagállamokkal szembeni követelések tételből leírás került levonásra. Mindazonáltal ez nem jelenti azt, hogy a Bizottság lemond az így leírt összegek behajtásáról. Még ha a behajtás nagyon valószínűtlennek, vagy akár lehetetlennek is tűnik, ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy a szóban forgó összeg elveszett az uniós költségvetés számára tradicionális saját forrásként. A be nem hajtott követelések csak abban az esetben vesznek el, ha az érintett tagállam bizonyítja, hogy a behajtási eljárást az előírt gondossággal hajtotta végre. Amennyiben a tagállam ennek nem tesz eleget, pénzügyi felelősséggel tartozik, és az 1150/2000/EK rendelet 17. cikke (2) bekezdésével összhangban be kell fizetnie a szóban forgó összeget az uniós költségvetésbe.

2.2 **Egyéb bevételek**

Az Európai Unió tevékenységeiből származó egyéb bevételek általában az összbevétel kevesebb mint 10 %-át teszik ki. Ilyenek például az uniós projektek igazgatása tekintetében a versenyügyi bírságok, valamint a magán- és közjogi adósoknak kiadott visszafizetési utasítások. Ugyancsak ebbe a kategóriába tartoznak a Bíróság által azon tagállamokra kiszabott bírságfizetések, amelyek nem teljesítenek egy adott ítéletet. A Bizottság minden évben több százezer projektet igazgat, és évente körülbelül 13 000 visszafizetési utasítást kell kiadnia. Bármely, az esedékességkor ki nem fizetett adósság késedelmi kamatot von maga után. Amennyiben a tagállamoktól különböző harmadik fél adóssága kifizetetlen marad, a fizetésre kötelező bizottsági (és tanácsi) határozatok közvetlenül végrehajthatóak azon terület hatályos polgári eljárásjogi szabályaival összhangban, ahol a végrehajtásra sor kerül. A fizetést elmulasztó adósok ellen a Jogi Szolgálat ügyvédi irodák segítségével végrehajtott követelésbehajtási eljárást indít.

3. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS IGAZGATÁSÁNAK ÉS FELHASZNÁLÁSÁNAK MÓDJA

3.1 **Elsődleges operatív kiadások**

Az Európai Unió operatív kiadásai a pénzügyi keret különböző fejezeteit fedezik, és a pénz kifizetésétől és kezelésétől függően különböző formát öltenek. A költségvetési rendelettel összhangban a Bizottság az alábbi módszerek alkalmazásával hajtja végre az általános költségvetést:

Közvetlen centralizált irányítás: a költségvetést közvetlenül a Bizottság szolgálatai hajtják végre.

Közvetett centralizált irányítás: ez azokra az esetekre vonatkozik, amikor a Bizottság egyes költségvetés-végrehajtási feladatokat átruház az uniós jog vagy a nemzeti jog hatálya alá tartozó intézményekre, így közjogi, illetve közszolgálati feladatokat ellátó uniós ügynökségekre.

Decentralizált irányítás: ezekben az esetekben a Bizottság a költségvetés végrehajtásának egyes feladatait harmadik országokhoz delegálja.

Megosztott irányítás:: ezen irányítási módszer esetében a költségvetés végrehajtásának egyes feladatait tagállamokhoz delegálják. A kiadások többsége a megosztott irányítás alá tartozik, tehát feladatok tagállamokhoz való delegálásával jár együtt, és olyan területeket foglal magában, mint a mezőgazdasági kiadások és a strukturális intézkedések.

Közös irányítás: e módszer keretében a Bizottság bizonyos végrehajtási feladatokat nemzetközi szervezetekre ruház.

3.2 **A különböző pénzügyi szereplők**

A **biztosok testülete** kollektív politikai felelősséget vállal, de a testület valójában nem maga gyakorolja a költségvetés végrehajtásával kapcsolatban ráruházott hatáskört. E feladatokat minden évben egyes köztisztviselőkhöz delegálja, akik a testület felé elszámoltathatók és a költségvetési rendelet, valamint a személyzeti szabályzat hatálya alá tartoznak. Az érintett személyzet – általában a főigazgató és a szolgálatvezetők – felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselőként ismertek. Ők a költségvetés végrehajtásához kapcsolódó feladatokat továbbdelegálhatják az átruházott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselőknek.

Az **engedélyezésre jogosult tisztviselők** felelőssége a teljes irányítási folyamatot magában foglalja, az intézmény által meghatározott szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében végzendő teendőktől az elindított tevékenységek működési és költségvetési szempontokat egyaránt szem előtt tartó irányításáig, beleértve a jogi kötelezettségvállalások aláírását, a teljesítmény nyomonkövetését, a kifizetések teljesítését, illetve a források behajtását is, amennyiben szükséges. Az engedélyezésre jogosult tisztviselőknek gondoskodnia kell arról is, hogy értékeléseket végezzenek javaslataik megvalósíthatóságának elemzése érdekében (előzetes értékelés), valamint felmérjék a már folyamatban lévő programok sikerét és költséghatékonyságát (időközi és utólagos értékelés). Ezen értékelések eredményeit a döntéshozatali folyamat javításának, valamint az uniós fellépés átláthatóságának, elszámoltathatóságának és költséghatékonyságának elősegítésére használják fel.

A hatékony és eredményes pénzgazdálkodást és a megfelelő elszámoltathatóságot minden főigazgatóságban az (engedélyezésre jogosult tisztviselő által gyakorolt) vezetői ellenőrzésnek a belső ellenőrzéstől és megfelelőség-ellenőrzéstől való – a COSO nemzetközi standardokon alapuló, egyértelmű belső kontroll standardokkal történő – elkülönítése, az előzetes és utólagos ellenőrzések, a kockázatértékelés alapján történő független belső ellenőrzés, továbbá az egyes biztosoknak tett rendszeres tevékenységi jelentés biztosítja.

Az engedélyezésre jogosult tisztviselők által kiállított kifizetési és beszedési megbízásokat a **számvitelért felelős tisztviselő** hajtja végre, és ő felelős a pénztárkezelésért; a számviteli szabályok és módszerek megállapításáért, a számviteli rendszerek érvényesítéséért, a könyvelésért és az intézmények éves beszámolóinak elkészítéséért, valamint e beszámolóknak a többi intézmény beszámolójával való konszolidálásáért. A számvitelért felelős tisztviselő továbbá aláírásával látja el a beszámolókat, kijelentve ezzel, hogy a beszámoló megbízható és valós képet ad a pénzügyi helyzetről.

A **belső könyvvizsgáló**t – aki szigorúan véve nem pénzügyi szereplő – egy intézmény vagy szerv nevezi ki a költségvetés-végrehajtási rendszerek és eljárások megfelelő működésének ellenőrzése, valamint kockázatkezelési kérdésekben tanácsadás nyújtása céljából. A belső könyvvizsgáló független véleményt bocsát ki az irányítási és ellenőrzési rendszerek minőségéről, és ajánlásokat nyújt a működési eljárások fejlesztésének, illetve a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elősegítésének módjairól.

3.3 **Az uniós költségvetés felhasználásának kötelezettsége**

Amint elfogadják a költségvetést, a Költségvetési Főigazgatóság a Bizottság számviteli rendszerén keresztül és az ún. tevékenységalapú költségvetés-tervezési rendszer keretében teszi lehetővé a finanszírozást a különböző bizottsági osztályok, intézmények és egyéb szervek számára, szakpolitikai felelősségükkel összhangban. A Bizottság a környezetvédelemmel kapcsolatos költségvetési tételeket például a Környezetvédelmi Főigazgatóság vezetőjéhez – más néven főigazgatójához – delegálja (aki ebben az összefüggésben az adott költségvetési tétel felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselője lesz).

Az éves költségvetésben szerepelnie kell az adott tevékenységet engedélyező költségvetési tételnek, mielőtt jogi kötelezettséget vállalnak harmadik féllel szemben (például szerződést vagy támogatási megállapodást kötnek). Az adott költségvetési tételnek emellett elegendő forrást kell tartalmaznia a kiadások fedezésére. Amennyiben ezek a feltételek teljesülnek, a szükséges forrásokat a számviteli rendszerben tett költségvetési kötelezettségvállaláson keresztül le kell kötni a költségvetésben.

Semmilyen pénzösszeget nem lehet felhasználni az uniós költségvetésből, hacsak és amíg a Bizottság vagy egy másik uniós intézmény és az uniós pénzösszeg lehetséges címzettje nem köt egymással írásos jogi kötelezettségvállalást. A közvetlen centralizált irányítás keretében e jogi kötelezettségvállalás szerződő féllel kötött szerződés vagy kedvezményezettel kötött támogatási megállapodás formájában jön létre.

Jóváhagyás után a költségvetési kötelezettségvállalást rögzítik a költségvetési számviteli rendszerben, az előirányzatokat pedig ennek megfelelően használják fel. Ennek azonban nincs hatása az általános elszámolásokra (vagy általános főkönyvekre), mivel semmilyen teher nem merült még fel. Ennek oka az, hogy az Európai Unió számviteli rendszere két önálló, de egymással kapcsolatban lévő elemből áll:

(a) költségvetési számlákból, amelyek részletesen nyilvántartják a költségvetés végrehajtását;

(b) általános számlákból, amelyeket a mérleg készítéséhez és a gazdasági eredmény kiszámításához használnak.

3.4 **Kifizetés teljesítése**

3.4.1 *Általános szabályok*

Semmilyen kifizetést nem lehet teljesíteni, hacsak az adott művelettel foglalkozó engedélyezésre jogosult tisztviselő jóvá nem hagyta a költségvetési kötelezettségvállalást.

Mihelyt a számviteli rendszerben a kifizetést jóváhagyják, a következő lépés a kedvezményezett számlájára történő átutalás végrehajtása.

A Bizottság évente több mint 1,7 millió kifizetést teljesít, és részt vesz a SWIFT-ben (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication).

3.4.2 *Előfinanszírozás, költségelszámolások és a kiadások támogathatósága*

Az előfinanszírozás olyan kifizetés, amelynek célja, hogy pénzelőleget (pénztárkészletet) biztosítson a kedvezményezettnek. Az előfinanszírozást az egyedi előfinanszírozási megállapodásban meghatározott időszak során több kifizetésre is fel lehet osztani. Az előleget vagy pénztárkészletet vagy felhasználják a megállapodásban meghatározott időszak alatt arra a célra, amire nyújtották, vagy visszafizetik – ha a

kedvezményezettnél nem merülnek fel támogatható kiadások, köteles visszafizetni a kapott előleget az Európai Uniónak. A kifizetett előfinanszírozás tehát addig nem végleges kiadás, amíg a vonatkozó szerződéses feltételeket nem teljesítették, és ezért az első kifizetéskor eszközként jelenik meg az uniós mérlegben. Az előfinanszírozás összegét a támogatható költségek elfogadása és a visszafizetett összegek (részben vagy egészben) csökkentik.

Az előfinanszírozást becsült visszafizetési összegén értékelik, figyelembe véve az előcsatlakozáshoz mellékelt kapcsolódó garancia meglétét. A várhatóan nem visszafizettethető előfinanszírozást terhelő tételként szerepeltetik az eredménykimutatásban és az előfinanszírozás könyv szerinti értékének csökkenéseként a mérlegben. Általában minden kifizetett előfinanszírozáson keletkezik kamat (kivéve a tagállamoknak vagy az előcsatlakozási támogatásként fizetett összegeket).

Az előfinanszírozás kifizetése után nem sokkal az illetékes uniós szerv költségtérítési kérelmet kap annak igazolása céljából, hogy a szerződéssel összhangban a kedvezményezett hogyan használta fel az előfinanszírozási összeget. Az év során küldött költségtérítési kérelmek ütemezése a finanszírozott intézkedés típusától és a szerződéses feltételektől függően változik, és nem feltétlenül év végén érkeznek meg az Unióhoz.

A támogathatósági kritériumokat az alap-jogiaktus, az ajánlattételi felhívás, a támogatások kedvezményezettjeinek szóló egyéb információs anyagok és/vagy a támogatási megállapodások szerződéses záradékai tartalmazzák. Az elemzést követően a támogatható kiadásokat költségként lekönyvelik, a kedvezményezettet pedig értesítik a nem támogatható összegekről. A „támogathatóság ellenőrzésére váró tételek" így azokat a beérkezett költségtérítési kérelmeket foglalják magukban, amelyek támogathatóságát még nem ellenőrizték, tehát amelyeknél a kiadás felmerülését okozó esemény még nem következett be.

3.4.3 *Számviteli kezelés az év végén (elhatárolás)*

Az év végén fennálló előfinanszírozási összegek értéke a kifizetett eredeti összeg(ek) mínusz: visszafizetett összegek, elszámolt támogatható összeg, az év végéig el nem számolt, becsült támogatható összegek és az értékcsökkenések.

Az év végéig még be nem érkezett költségtérítési kérelmeket az év végi számviteli elhatárolási eljárások során veszik figyelembe. Különösen az uniós alapok kedvezményezettjeinél felmerült, de az Uniónak még nem jelentett támogatható kiadásokat illetően van szükség vizsgálatokra. A tevékenységtípusok és a rendelkezésre álló információk függvényében különböző módszereket használnak annak érdekében, hogy a lehető legjobban meg lehessen becsülni ezeket az összegeket. Ezen elhatárolt tételeknek megfelelően a támogatható tételek becsült összegét elhatárolt költségként könyvelik, míg a becsült nem támogatható részek továbbra is nyitva maradnak a „támogathatóság ellenőrzésére váró tételek" számláján. Ezen összegeket a rövid lejáratú kötelezettségek alatt tüntetik fel az eszközök és kötelezettségek túlbecslésének elkerülése érdekében.

3.5 **A feltárt szabálytalanságokat követő visszafizettetések**

A költségvetési rendelet és más – különösen a mezőgazdaságot és a kohéziós politikát érintő – vonatkozó jogszabályok a kiadások ellenőrzésére jogosítanak fel azok felmerülése után több évvel is. Szabálytalanságok feltárását követően visszafizettetést vagy pénzügyi korrekciót alkalmaznak. A szabálytalanságok feltárása és korrekciója az ellenőrzési rendszerek működésének utolsó szakasza, és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alátámasztása érdekében is elengedhetetlen.

A költségvetésre terhelt kiadások támogathatóságát az illetékes uniós szolgálatok, megosztott irányítás esetén pedig a tagállamok ellenőrzik a vonatkozó jogszabályban vagy az adott támogatás feltételeiben meghatározott kísérő dokumentumok alapján. Az ellenőrzési rendszerek költséghatékonyságának optimalizálása céljából a végső kifizetésekre vonatkozó kérelmeket alaposabban ellenőrzik, mint az időközi kifizetésekre vonatkozókat, és így ennek során az időközi kifizetések olyan hibáira derülhet fény, amelyeket már csak a végső kifizetés korrekciójával lehet javítani. Az Uniónak, illetve a tagállamnak joga van továbbá ahhoz, hogy a kérelmező üzlethelyiségeiben a finanszírozott tevékenység végrehajtása közben és/vagy utólag ellenőrizze a kísérő dokumentumok hitelességét. A vonatkozó jogszabályok különféle eljárásokat irányoznak elő a Bizottság és a tagállamok által feltárt szabálytalanságok kezelésének folyamatára nézve – erről a 6. megjegyzés tartalmaz részletesebb információkat.

4. ÉV VÉGI JELENTÉS

4.1 **Éves beszámoló**

A Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének felelőssége az éves beszámoló elkészítése, valamint annak biztosítása, hogy a beszámoló minden lényegi szempontból megbízható és valós képet adjon az Európai Unió pénzügyi helyzetéről. Az éves beszámoló a pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés-végrehajtási jelentésekből áll. A beszámolót a Bizottság fogadja el, majd bemutatják ellenőrzésre a Számvevőszéknek, végül pedig mentesítésre a Tanácsnak és a Parlamentnek.

4.2 **Éves tevékenységi jelentések**

Minden engedélyezésre jogosult tisztviselőnek éves tevékenységi jelentést kell készítenie a felelőssége alá tartozó tevékenységekről. Az éves tevékenységi jelentésben az engedélyezésre jogosult tisztviselő jelentést tesz a szakpolitikai eredményekről, valamint az azt alátámasztó esetleges biztosítékokról, hogy a jelentésében leírt tevékenységekhez rendelt forrásokat a tervezett célra, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveivel összhangban használták fel, továbbá arról, hogy az érvényben lévő ellenőrzési eljárások megfelelőképpen biztosítják az alapul szolgáló műveletek jogszerűségét és szabályszerűségét.

5. ELLENŐRZÉS ÉS MENTESÍTÉS

5.1 **Ellenőrzés**

Az Európai Unió éves beszámolóját és forrásokkal való gazdálkodását külső ellenőre, az Európai Számvevőszék felügyeli, amely a Tanács és a Parlament számára éves jelentést állít össze. A Számvevőszék fő feladata, hogy elvégezze az Európai Unió éves beszámolójának külső és független ellenőrzését. Tevékenysége részeként a Számvevőszék a következőket készíti el:

(1) az általános költségvetésből finanszírozott tevékenységek éves jelentése, amely részletezi az éves beszámolóval és a beszámoló alapjául szolgáló műveletekkel kapcsolatos észrevételeit;

(2) ellenőrzésein alapuló és megbízhatósági nyilatkozat formájában az éves jelentésben szereplő vélemény i. a beszámoló megbízhatóságáról, valamint ii. a beszámoló alapjául szolgáló – az adóalanyoktól beszedett bevételeket és a végső kedvezményezetteknek teljesített kifizetéseket magukban foglaló – műveletek jogszerűségéről és szabályszerűségéről;

(3) az irányítás meghatározott területeit lefedő ellenőrzések eredményeiről szóló különjelentés.

A Számvevőszék jogosult az ellenőrzése során szükséges valamennyi dokumentumhoz való hozzáférésre. A Számvevőszék az Európai Unió tevékenységének valamennyi területét ellenőrzi, egészen az egyedi műveletek és kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének megvizsgálásáig. Ellenőrzi továbbá magát az éves beszámolót is, és szükség esetén felülvizsgálja az egyedi mérleget és gazdasági eredménykimutatást, illetve a pénzügyi kimutatások átfogó bemutatását is. A Számvevőszék így nemcsak a bemutatott adatokról, hanem a rendszerről és a lefolytatott ellenőrzésekről is véleményt adhat.

5.2 **Mentesítés**

A végső ellenőrzés a költségvetés mentesítése az adott pénzügyi évre. Az Európai Unióban a mentesítésért felelős hatóság az Európai Parlament. Ez azt jelenti, hogy az éves beszámolók ellenőrzését és véglegesítését követően a Tanács javaslata, majd a Parlament döntése alapján mentesítik a Bizottságot és más uniós szerveket az Unió költségvetésének végrehajtása alól az előző pénzügyi évre. E határozat alapját a következők képezik: a beszámolók áttekintése és a Számvevőszék éves jelentése (amely hivatalos megbízhatósági nyilatkozatot tartalmaz), a Bizottság válaszai, valamint a Bizottsághoz eljuttatott további kérdések és tájékoztatáskérések.

A mentesítés a költségvetés-végrehajtás külső ellenőrzésének politikai vetülete, az a határozat, amellyel a Tanács ajánlására eljáró Európai Parlament mentesíti a Bizottságot egy adott költségvetés irányításának felelőssége alól annak lezárásával. E mentesítési eljárás kétféle eredményre vezethet: a mentesítés megadása vagy halasztása. A mentesítés megadásakor a Parlament kiemelheti az általa fontosnak tartott észrevételeket, és gyakran olyan intézkedéseket ajánl, amelyeket a Bizottságnak ezen ügyek tekintetében meg kell tennie. A Bizottság a meghozott intézkedéseket nyomon követési jelentésben és cselekvési tervben ismerteti, amit továbbít a Parlamentnek és a Tanácsnak is.

I. RÉSZ

AZ EURÓPAI UNIÓ ÖSSZEVONT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSAI, VALAMINT MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

A. Mérleg . . . 10

B. Gazdasági eredménykimutatás . . . 11

C. Cash flow-kimutatás . . . 12

D. Kimutatás a nettó eszközállomány változásairól . . . 13

E. Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz . . . 14

1. Lényeges számviteli politikák . . . 14
2. Megjegyzések a mérleghez . . . 26
3. Megjegyzések az eredménykimutatáshoz . . . 50
4. Megjegyzések a cash flow-kimutatáshoz . . . 62
5. Mérlegen kívüli közzétételek . . . 62
6. A jogosulatlan kifizetések visszafizettetése . . . 70
7. Pénzügyi kockázatkezelés . . . 86
8. Kapcsolt felekre vonatkozó közzétételek . . . 94
9. A mérlegfordulónap utáni események . . . 95
10. Konszolidált intézmények . . . 96
11. Nem konszolidált intézmények . . . 98

A. **MÉRLEG**

millió EUR

	Megjegyzés:	2009.12.31.	2008.12.31.
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK:			
Immateriális javak	*2.1*	72	56
Ingatlanok, gépek és berendezések	*2.2*	4 859	4 881
Hosszú távú befektetések	*2.3*	2 379	2 078
Hitelek	*2.4*	10 764	3 565
Hosszú távú előfinanszírozás	*2.5*	39 750	29 023
Hosszú távú követelések	*2.6*	55	45
		57 879	**39 648**
FORGÓESZKÖZÖK:			
Készletek	*2.7*	77	85
Rövid távú befektetések	*2.8*	1 791	1 553
Rövid távú előfinanszírozás	*2.9*	9 077	10 262
Rövid távú követelések	*2.10*	8 663	11 920
Pénz- és azzal egyenértékű eszközök	*2.11*	23 372	23 724
		42 980	**47 544**
Eszközök összesen		**100 859**	**87 192**
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK:			
Munkavállalói juttatások	*2.12*	(37 242)	(37 556)
Hosszú lejáratú céltartalékok	*2.13*	(1 469)	(1 341)
Hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek	*2.14*	(10 559)	(3 349)
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	*2.15*	(2 178)	(2 226)
		(51 448)	**(44 472)**
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK:			
Rövid lejáratú céltartalékok	*2.16*	(213)	(348)
Rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek	*2.17*	(40)	(119)
Kötelezettségek	*2.18*	(93 884)	(89 677)
		(94 137)	**(90 144)**
Kötelezettségek összesen		**(145 585)**	**(134 616)**
NETTÓ ESZKÖZÖK		**(44 726)**	**(47 424)**
Tartalékok	*2.19*	3 323	3 115
Tagállamoktól lehívandó összegek:	*2.20*		
Munkavállalói juttatások (*)		*(37 242)*	*(37 556)*
Egyéb összegek (**)		*(10 807)*	*(12 983)*
NETTÓ ESZKÖZÖK		**(44 726)**	**(47 424)**

(*) A személyzeti szabályzat (a módosított, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelet) 83. cikkének megfelelően a tagállamok együttesen garantálják a nyugdíjkötelezettségeket.

(**) Az Európai Parlament 2009. december 17-én elfogadta a költségvetést, amely az Unió rövid lejáratú kötelezettségeinek saját forrásokból történő kifizetéséről rendelkezik. A saját forrásokat 2010-ben a tagállamoknak kell beszedniük vagy a tagállamoktól kell lehívni.

B. **GAZDASÁGI EREDMÉNYKIMUTATÁS**

millió EUR

	Megjegyzés:	2009	2008
MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK			
Bevételek a saját forrásokból és a hozzájárulásokból	*3.1*	110 537	112 713
Egyéb működési bevételek	*3.2*	7 532	9 731
		118 069	**122 444**
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK			
Igazgatási kiadások	*3.3*	(8 133)	(7 720)
Működési kiadások	*3.4*	(104 934)	(97 214)
		(113 067)	**(104 934)**
TÖBBLET A MŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEKBŐL		**5 002**	**17 510**
Pénzügyi bevételek	*3.5*	835	698
Pénzügyi kiadások	*3.6*	(594)	(467)
Változások a munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségekben	*2.12*	(683)	(5 009)
Részesedés a társult és közös vállalkozások nettó veszteségéből	*3.7*	(103)	(46)
A KÖLTSÉGVETÉSI ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE		**4 457**	**12 686**

C. **CASH FLOW-KIMUTATÁS**

millió EUR

	Megjegyzés:	2009	2008 (*)
A pénzügyi év gazdasági eredménye		4 457	12 686
Működési tevékenységek	*4.2*		
Értékcsökkenési leírás		22	19
Értékcsökkenés		447	302
A befektetések értékvesztése miatti veszteségek (visszaírása)		(16)	3
Kölcsönök (növekedése)/csökkenése		(7 199)	(1 759)
A hosszú lejáratú előfinanszírozás (növekedése)/csökkenése		(10 727)	(15 008)
A hosszú lejáratú követelések (növekedése)/csökkenése		(10)	82
Leltárkészlet (növekedése)/csökkenése		8	3
A rövid lejáratú előfinanszírozás (növekedése)/csökkenése		1 185	10 321
A rövid lejáratú követelések (növekedése)/csökkenése		3 257	131
Hosszú lejáratú céltartalékok növekedése/(csökkenése)		128	262
Hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek növekedése/(csökkenése)		7 210	1 775
Az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek növekedése/(csökkenése)		(48)	237
Rövid lejáratú céltartalékok növekedése/(csökkenése)		(135)	(21)
Rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek növekedése/(csökkenése)		(79)	(16)
Szállítók növekedése/(csökkenése)		4 207	(5 703)
Nem készpénzes bevételként vett előző évi költségvetési többlet		(1 796)	(1 529)
Egyéb nem készpénzes mozgások		37	37
Növekedés/(csökkenés) a munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségekben		(314)	4 076
Befektetési tevékenységek	*4.3*		
Az immateriális javak és az ingatlanok, gépek és berendezések (növekedése)/csökkenése		(463)	(689)
A hosszú lejáratú befektetések (növekedése)/csökkenése		(284)	(108)
A rövid lejáratú befektetések (növekedése)/csökkenése		(239)	(133)
NETTÓ CASH FLOW		**(352)**	**4 968**
Pénz- és azzal egyenértékű eszközök nettó növekedése		(352)	4 968
Pénzeszközök és azzal egyenértékű eszközök az év kezdetén	*2.11*	23 724	18 756
Pénzeszközök és azzal egyenértékű eszközök az év végén	*2.11*	23 372	23 724

(*) A 2008. évi beszámoló a garanciaalap pénzeszközeit pénzeszközként, és nem befektetésként tüntette fel.

D. **KIMUTATÁS A NETTÓ ESZKÖZÁLLOMÁNY VÁLTOZÁSAIRÓL**

millió EUR

	Tartalékok (A)		A tagállamoktól lehívandó összegek (B)		Nettó eszközállomány=(A)+(B)
	Valós érték tartalék	Egyéb tartalékok	Felhalmozott többlet/(hiány)	Éves gazdasági eredmény	
2007. DECEMBER 31-I EGYENLEG	**7**	**2 799**	**(68 888)**	**7 462**	**(58 620)**
A garanciaalap tartalékának változása		158	(158)		0
Valós érték változások	34				34
Egyéb		113	(108)		5
A 2007. évi gazdasági eredmény allokációja		4	7 458	(7 462)	0
Tagállamoknak jóváírt, 2007. évi költségvetési eredmény			(1 529)		(1 529)
A pénzügyi év gazdasági eredménye				12 686	12 686
2008. DECEMBER 31-I EGYENLEG	**41**	**3 074**	**(63 225)**	**12 686**	**(47 424)**
A garanciaalap tartalékának változása		196	(196)		0
Valós érték változások	28				28
Egyéb		(1)	10		9
A 2008. évi gazdasági eredmény allokációja		(15)	12 701	(12 686)	0
Tagállami hozzájárulásként elszámolt, 2008. évi költségvetési eredmény			(1 796)		(1 796)
A pénzügyi év gazdasági eredménye				4 457	4 457
2009. DECEMBER 31-I EGYENLEG	**69**	**3 254**	**(52 506)**	**4 457**	**(44 726)**

E. **MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ**

1. LÉNYEGES SZÁMVITELI POLITIKÁK

1.1 **JOGALAP ÉS SZÁMVITELI SZABÁLYOK**

Az Európai Unió összevont beszámolója az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség, valamint a (felszámolás alatt álló) Európai Szén- és Acélközösség beszámolóját foglalja magában. A beszámoló vezetése az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL L 248., 2002.9.16.), valamint az e költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel összhangban történik.

A költségvetési rendelet 133. cikkével összhangban az Európai Unió a 2009. évi összevont pénzügyi beszámolóját a Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokon (IPSAS), vagy azok hiányában a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokon (IFRS) alapuló eredményszemléletű számviteli szabályok alapján készítette el. A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott ezen értékelési és elszámolási szabályokat a konszolidációs körbe bevont valamennyi európai intézménynél és szervnél alkalmazni kell, hogy a pénzügyi kimutatások összeállítását és a konszolidáció menetének összehangolását illetően az elszámolásra, az értékelésre és a beszámoló bemutatására vonatkozóan egységes szabálykészlet kerüljön kidolgozásra. A számlákat euróban vezetik, az elszámolási időszak a naptári év.

1.2 **SZÁMVITELI ALAPELVEK**

A pénzügyi kimutatások célja, hogy valamely gazdálkodó egység pénzügyi helyzetéről, teljesítményéről és cash flow-járól a felhasználók széles köre számára hasznos információt nyújtsanak. A közszférában tevékeny gazdálkodó egységek esetében, mint például az Európai Unió, a célkitűzés konkrétabban a döntéshozatalhoz hasznos információk nyújtása, valamint annak szemléltetése, hogy a gazdálkodó egység el tud számolni a rábízott forrásokkal. E dokumentum a fenti célok szellemében készült. A költségvetési rendelet 124. cikke meghatározza a pénzügyi kimutatások elkészítése során alkalmazandó számviteli alapelveket:

— a folyamatosság elve;

— az óvatosság elve;

— a számviteli módszerek stabilitásának elve;

— az információk összehasonlíthatóságának elve;

— a részletesség elve;

— a bruttó elszámolás elve;

— a valódiság elve;

— az eredményelszámolás elve.

Az összevont pénzügyi kimutatásoknak a fent említett szabályokkal és alapelvekkel összhangban történő elkészítése azt igényli a vezetéstől, hogy olyan becsléseket készítsen, amelyek hatással vannak bizonyos tételek bejelentett összegeire az összevont mérlegben és az összevont gazdasági eredménykimutatásban, valamint a függő követelések és kötelezettségek kapcsolódó közzétételeire.

1.3 **KONSZOLIDÁLÁS**

A Lisszaboni Szerződés hatása

A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépését követően az éves beszámoló elnevezése most már „Az Európai Unió éves beszámolója”. A konszolidálás alkalmazási körére e változás nem gyakorolt hatást. Az EU korábbi 2. pillére alapján létrehozott ügynökségek nem teljesítik a konszolidálásra vonatkozó kritériumokat, sem az Európai Központi Bank (EKB), jóllehet ez utóbbi a Lisszaboni Szerződés értelmében európai intézménynek tekintendő. Ezen egységek mindegyike így a konszolidálás alkalmazási körén kívül esik, ahogy az a korábbi években is történt.

Az Európai Unió korábbi 3. pillérébe tartozó ügynökségek tekintetében a korábbi éveknek megfelelően két olyan ügynökséget vonnak be a konszolidálásba, amelyek támogatásban részesülnek az Európai Unió általános költségvetéséből (lásd a 10. megjegyzést). Az e pillérben maradó ügynökség, az Europol, 2010-től kezdődően uniós intézménnyé válik.

A konszolidálás alkalmazási köre

Az EU összevont pénzügyi kimutatásai magukban foglalják valamennyi jelentős ellenőrzött gazdálkodó egységet (intézményeket és ügynökségeket), társult és közös vállalkozást, tehát 40 ellenőrzött gazdálkodó egységet, 3 társult vállalkozást és 4 közös vállalkozást. A konszolidálásba bevont gazdálkodó egységek teljes jegyzékét a 10. megjegyzés tartalmazza. 2008-hoz képest a konszolidálás alkalmazási körébe két végrehajtó ügynökséget, továbbá két társult vállalkozást és egy közös vállalkozást is bevontak, míg egy ügynökséget 2008. december 31-én megszüntettek. A bővülésnek nincs lényeges hatása az összevont pénzügyi kimutatásokra.

Ellenőrzött gazdálkodó egységek

Valamely gazdálkodó egységnek a konszolidálásba történő bevonására irányuló döntés az ellenőrzési elven alapul. Az ellenőrzött gazdálkodó egységek olyan gazdálkodó egységek, amelyek pénzügyi és működési politikáinak közvetlen vagy közvetett irányítására az Európai Unió jogosult annak érdekében, hogy előnye származhasson e gazdálkodó egységek tevékenységeiből. E hatáskörnek azonnal gyakorolhatónak kell lennie. Az ellenőrzött gazdálkodó egységek valamennyi tevékenységük tekintetében a konszolidációs körbe tartoznak. Az összevonás az ellenőrzés meglétének első napjától számítandó, és az ellenőrzés megszűnésének napján ér véget.

Az Európai Unión belül az ellenőrzésre utaló leggyakoribb jelek a következők: alapszerződések vagy másodlagos jogforrások alapján történő létrehozás, finanszírozás az általános költségvetésből, szavazati jogok megléte az irányító testületekben, az Európai Számvevőszék általi ellenőrzés, valamint az Európai Parlament általi mentesítés. Egyértelmű, hogy a gazdálkodó egységek szintjén kell értékelni, hogy a fent felsorolt kritériumok egyike vagy mindegyike elegendő-e az ellenőrzés elindítására.

E megközelítés alapján az uniós intézmények (az EKB kivételével) és ügynökségek (kivéve a korábbi 2. pillérbe tartozó ügynökségeket és az Europolt) az EU kizárólagos ellenőrzése alá tartozónak tekintendőek, ezért beletartoznak a konszolidálás körébe. Ezenkívül a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK) szintén ellenőrzött gazdálkodó egységnek tekintendő.

Az Európai Unió által ellenőrzött gazdálkodó egységek egymással szemben fennálló egyenlegei, valamint a közöttük létrejött tranzakciók kiszűrésre kerültek, ugyanakkor a gazdálkodó egységeken belüli tranzakciók nem realizált nyeresége/vesztesége nem jelentős, ezért nem került kiszűrésre.

Társult vállalkozások

A társult vállalkozások felett az Európai Unió jelentős közvetett vagy közvetlen befolyással bír a pénzügyi és működési politikai döntések tekintetében, ellenőrzéssel viszont nem rendelkezik. A jelentős befolyást általában akkor tekinthetjük adottnak, ha az Európai Bizottság közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok több mint 20 %-át birtokolja.

A társult vállalkozásokban való részesedést a tőkemódszerrel veszik figyelembe a konszolidáció során, kezdeti elszámolásuk bekerülési értéken történik. Az Európai Uniónak a társult vállalkozások eredményeiből való részesedését a gazdasági eredménykimutatás tartalmazza, míg a tartalékok változásaiból való részesedése az uniós tartalékokban kerül kimutatásra. Az uniós beszámolóban a társult vállalkozás mérlegfordulónapkori könyv szerinti értékét a kezdeti költség és valamennyi változás (további hozzájárulások, részesedés az eredményekből és a tartalék változásaiból, értékvesztés, valamint osztalékok) összege adja. A társult vállalkozástól kapott osztalék csökkenti az eszköz könyv szerinti értékét. Az Európai Unió és társult vállalkozásai közötti tranzakciók nem realizált nyeresége/vesztesége nem jelentős, ezért az nem került kiszűrésre.

A társult vállalkozások számviteli politikái eltérhetnek az Európai Unió által a hasonló tranzakciókra és hasonló körülményekkel jellemezhető eseményekre vonatkozóan elfogadott számviteli politikáktól. Az Európai Unió nem törekszik jelentős befolyás gyakorlására olyan esetekben, amikor legalább 20 %-os részesedéssel rendelkezik egy kockázatitőke-alapban. Az ilyen alapokat emiatt értékesíthető pénzügyi eszközökként kezelik, a tőkemódszer pedig nem kerül alkalmazásra.

Közös vállalkozások

A közös vállalkozás olyan szerződéses megállapodás, amellyel az Európai Unió és egy vagy több fél („vállalkozók”) közös ellenőrzés alatt álló gazdasági tevékenységbe kezd. A közös ellenőrzés egy szolgáltatáspotenciált megtestesítő tevékenység fölött közvetlenül vagy közvetve gyakorolt ellenőrzés szerződésben rögzített megosztása.

A közös vállalkozásokban való részesedést a tőkemódszerrel veszik figyelembe a konszolidáció során, kezdeti elszámolásuk bekerülési értéken történik. Az Európai Uniónak a közös ellenőrzésű gazdálkodó egységei nyereségéből vagy veszteségéből való részesedését a gazdasági eredménykimutatás tartalmazza, míg a tartalékok változásaiból való részesedése a tartalékokban kerül kimutatásra. Az uniós beszámolóban a közös vállalkozás mérlegfordulónapkori könyv szerinti értékét a kezdeti költség és valamennyi változás (további hozzájárulások, részesedés az eredményekből és a tartalék változásaiból, értékvesztés, valamint osztalékok) összege adja.

Az Európai Unió és közös irányítású gazdálkodó egysége közötti tranzakciók nem realizált nyeresége/vesztesége nem jelentős, ezért az nem került kiszűrésre. A közös vállalkozások számviteli politikái eltérhetnek az Európai Unió által a hasonló tranzakciókra és hasonló körülményekkel jellemezhető eseményekre vonatkozóan elfogadott számviteli politikáktól.

A konszolidálásba be nem vont gazdálkodó egységek, amelyek alapjait a Bizottság kezeli

Az Európai Unió személyzete közös betegbiztosítási rendszerének alapjait, az Európai Fejlesztési Alapot, valamint a Résztvevők Garanciaalapját nevükben a Bizottság kezeli, de a beszámolókba ezeket az egységeket nem vonják be, mivel nem állnak az Európai Unió irányítása alatt – az érintett összegekre vonatkozó további részletekért lásd a 11. megjegyzést.

1.4 AZ ELKÉSZÍTÉS ALAPJA

1.4.1 *Alkalmazott pénznem és átváltási árfolyamok*

Funkcionális pénznem és a beszámolókészítés pénzneme

A pénzügyi kimutatások millió euróban készülnek, az euró az Európai Unió funkcionális és beszámolókészítési pénzneme.

Műveletek és egyenlegek

A külföldi pénznemen alapuló ügyletek elszámolása az ügylet napján érvényes árfolyamok felhasználásával euróban történik. A külföldi pénznemen alapuló ügyletek kiegyenlítéséből származó árfolyamnyereségeket és -veszteségeket, valamint a külföldi pénznemben meghatározott monetáris eszközök és kötelezettségek év végi árfolyamokon történő átszámításából adódó árfolyamnyereségeket és -veszteségeket a gazdasági eredménykimutatás mutatja be.

Az alábbi tételekre eltérő átváltási módszerek vonatkoznak:

— az ingatlanok, gépek, berendezések és az immateriális javak értékelése beszerzési értékükön történik, euróra való átváltásuk a beszerzés napján érvényes árfolyamon történik; valamint

— az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap keretében fizetett előfinanszírozások euróra való átváltása a kifizetés hónapját követő hónap 10. napján érvényes átváltási árfolyamon történik.

A külföldi pénznemben meghatározott monetáris eszközök és kötelezettségek év végi egyenlegeit a december 31-én érvényes árfolyamon számítják át euróra:

EUR átváltási árfolyamok

Pénznem	2009.12.31.	2008.12.31.
BGN	1,9558	1,9558
CZK	26,4730	26,8750
DKK	7,4418	7,4506
EEK	15,6466	15,6466
GBP	0,8881	0,9525
HUF	270,4200	266,7000

Pénznem	2009.12.31.	2008.12.31.
LVL	0,7093	0,7083
LTL	3,4528	3,4528
PLN	4,1045	4,1535
RON	4,2363	4,0225
SEK	10,2520	10,8700
CHF	1,4836	1,4850
JPY	133,1600	126,1400
USD	1,4406	1,3917

A külföldi pénznemben meghatározott és értékesíthetőként besorolt monetáris értékpapírok valós értékének átváltási különbözethez kapcsolódó változásait a gazdasági eredménykimutatásban tüntetik fel. A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken nyilvántartott nem monetáris pénzügyi eszközök és kötelezettségek átváltási különbözeteit a gazdasági eredménykimutatásban tüntetik fel. Az értékesíthetőként besorolt nem monetáris pénzügyi eszközök átváltási különbözetei a valós érték tartalékban szerepelnek.

1.4.2 ***Becslések alkalmazása***

A nemzetközi költségvetési számviteli standardokkal és a számviteli szabályozással összhangban a pénzügyi kimutatások szükségszerűen magukba foglalnak olyan becsléseken és feltételezéseken alapuló összegeket, amelyeket a vezetés a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb információk alapján állít fel. A jelentős becsült összegek közé tartoznak például – a teljesség igénye nélkül – a következők: munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek, céltartalékok, leltárkészletekkel és követelésekkel kapcsolatos pénzügyi kockázat, elhatárolt bevételek és kiadások, függő követelések és kötelezettségek, valamint az immateriális javak és az ingatlanok, gépek, berendezések értékvesztésének mértéke. A tényleges eredmények eltérhetnek ezektől a becslésektől. A becslésekben bekövetkezett változásokat ismertté válásuk időszakában veszik figyelembe.

1.5 **MÉRLEG**

1.5.1 ***Immateriális javak***

A vásárolt számítógépes szoftverlicenceket a felhalmozott értékcsökkenéssel és az értékvesztéssel csökkentett eredeti bekerülési értéken mutatják ki. Az eszközök amortizációja a becsült hasznos élettartam (4 év) alatt lineárisan történik. A saját előállítású immateriális javak elszámolása a gazdasági eredménykimutatásban történik ráfordításként. A számítógépes szoftverek fejlesztését és karbantartását ráfordításként jelenítik meg felmerülésükkor, csakúgy mint a tudományos kutatás-fejlesztési költségeket.

1.5.2 ***Ingatlanok, gépek és berendezések***

Valamennyi ingatlan, gép és berendezés kimutatása az értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett eredeti bekerülési értéken történik. Az eredeti bekerülési érték az eszköz beszerzéséhez vagy befejezéséhez közvetlenül hozzárendelhető kiadásokat foglalja magában.

A később felmerülő költségek az eszköz könyv szerinti értékében, vagy adott esetben külön eszközként kerülnek aktiválásra, de csak akkor, ha az eszközzel kapcsolatos jövőbeli gazdasági előnyöket vagy szolgáltatáspotenciált valószínűsíthetően az Európai Unió élvezi, és az eszköz költségét megbízhatóan lehet mérni. A javítási és karbantartási költség a gazdasági eredménykimutatásban kerül elszámolásra abban a költségvetési időszakban, amelyben felmerült. Mivel az Európai Unió nem vesz fel hitelt az ingatlanok, gépek és berendezések beszerzéséhez, az ilyen beszerzésekhez kapcsolódóan nem merül fel hitelfelvételi költség.

A földterületekre és a műalkotásokra nem számolnak el értékcsökkenési leírást, mivel határozatlan élettartammal rendelkezőknek tekintendők. A befejezetlen beruházásokra nem számolnak el értékcsökkenési leírást, mivel ezek az eszközök még nem felhasználhatók. A többi eszköz értékcsökkenési leírása a becsült hasznos élettartam során lineáris módszerrel történik, a következők szerint:

Értékcsökkenési kulcsok

Eszköztípus	Lineáris leírási kulcsok
Épületek	4 %
Üzemek, gépek és berendezések	10–25 %
Bútorok	10–25 %
Beépített és mozdítható berendezési tárgyak	10–33 %
Gépjárművek	25 %
Számítástechnikai berendezések	25 %
Egyéb tárgyi eszközök	10–33 %

Az eszközök elidegenítésének nyeresége, illetve vesztesége az értékesítéssel kapcsolatos kiadásokkal csökkentett bevétel és az elidegenített eszköz könyv szerinti értékének különbözetéből adódik. Ez a gazdasági eredménykimutatásban szerepel.

Lízingek

Pénzügyi lízingként kerülnek besorolásra azok a tárgyieszközlízingek, amelyeknél a tulajdonjoggal járó valamennyi kockázatot és előnyt alapvetően az Európai Unió viseli. A pénzügyi lízingek aktiválása a lízing kezdő időpontjában a lízingbe vett eszköz valós értéke és a minimális lízingfizetések jelenértéke közül az alacsonyabbik értéken történik. Minden egyes lízingfizetést úgy osztanak meg a kötelezettség és a finanszírozási költségek között, hogy a még rendezetlen finanszírozási egyenleg kamatlába állandó legyen. A bérleti kötelezettségek (a finanszírozási költségek nélkül) az egyéb (hosszú és rövid lejáratú) kötelezettségek között szerepelnek. A finanszírozási költség kamattartalmát a lízingidőszak során a gazdasági eredménykimutatásban számolják el, hogy a kötelezettség fennmaradó összegére nézve mindegyik időszakban állandó időszaki kamatláb adódjon. A pénzügyi lízing keretében tartott eszközök értékcsökkenési leírását az eszköz hasznos élettartama és a lízing időtartama közül a rövidebbik időszak során számolják el.

Működési lízingnek minősülnek azok a lízingek, amelyeknél a tulajdonjogban rejlő kockázatok és előnyök jelentős hányada a lízingbeadónál marad. A működési lízing keretében tett kifizetéseket a lízing időtartama alatt lineáris módszerrel számolják el a gazdasági eredménykimutatásban.

1.5.3 ***Nem pénzügyi eszközök értékvesztése***

A határozatlan hasznos élettartammal rendelkező eszközökre nem számolnak el értékcsökkenési leírást, az értékvesztés szükségességét pedig évente vizsgálják meg. Az értékcsökkenési leírás tárgyát képező eszközöknél minden esetben sor kerül az értékvesztés szükségességének vizsgálatára, amikor bizonyos események vagy a körülmények változásai azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg már nem térül meg. Az értékvesztés miatti veszteség az az összeg, amennyivel az eszköz könyv szerinti értéke magasabb, mint annak megtérülő értéke. A megtérülő érték az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és használati értéke közül a magasabbik.

Az immateriális javak és az ingatlanok, gépek és berendezések maradványértékét és hasznos élettartamát évente legalább egyszer felülvizsgálják és szükség esetén módosítják. Az eszköz könyv szerinti értékét azonnal a megtérülő értékére írják le, ha az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja annak becsült megtérülő értékét. Amennyiben a korábbi években elszámolt értékvesztés okai már nem állnak fenn, az értékvesztés miatti veszteségeket ennek megfelelően visszaírják.

1.5.4 ***Befektetések***

Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban való részesedés

A társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban való részesedés elszámolása a tőkemódszer használatával történik. A tőkeköltségeket kiigazítják, hogy tükrözze a társult vállalkozások és közös vállalkozások nettó eszközeiben a kezdeti megjelenítés után bekövetkezett növekedésnek vagy csökkenésnek az Európai

Unióhoz rendelhető részét, amennyiben értékvesztés jelei mutatkoznak, és amelyet szükség esetén az alacsonyabb megtérülő értékre írnak le. A megtérülő érték fogalmának magyarázatát az 1.5.3. pont tartalmazza. Amennyiben az értékcsökkenés oka egy későbbi időpontban már nem áll fenn, az értékvesztés miatti veszteséget arra a könyv szerinti értékre írják vissza, amelyet akkor határoztak volna meg, ha semmilyen értékvesztés miatti veszteséget nem tüntettek volna fel.

Kockázatitőke-alapokban lévő befektetések

Besorolás és értékelés

A kockázatitőke-alapokban lévő befektetéseket értékesíthető eszközökként sorolják be (lásd az 1.5.5. pontot), ennek megfelelően valós értéken tartják nyilván, a valós érték változásaiból eredő nyereségeket és veszteségeket (az átváltási különbözeteket is) pedig a valós érték tartalékban kell megjeleníteni.

A valós értékkel kapcsolatos megfontolások

Mivel a kockázatitőke-alapokban lévő befektetéseknek nincsen aktív piacon jegyzett piaci ára, értékelésük egyenként, a következő két érték közül a kisebbiken történik: bekerülési érték vagy az alapkezelő által a mérlegfordulónapig jelentett elszámolható nettó eszközérték (net asset value, NAV), kizárva így azt az esetleges nem realizált hozzárendelhető nyereséget, amely a mögöttes befektetési portfólióban megjelenhet. A még korai életszakaszban lévő kockázatitőke-alapokban található befektetések értékelése ugyanezen elvek alapján történik, kivéve azt az esetet, amikor a nem realizált veszteségeket csak az igazgatási kiadások okozzák, ekkor ugyanis ezeket a nem realizált veszteségeket nem veszik figyelembe.

A valós értéken történő értékelésből eredő nem realizált nyereségeket a tartalékokban számolják el, a nem realizált veszteségeket pedig értékvesztési szempontból megvizsgálják annak meghatározására, hogy a gazdasági eredménykimutatásban értékvesztésként, vagy a valós érték tartalék változásaiként számolják-e el őket. A valós értéken kifejezett elszámolható nettó eszközérték meghatározása vagy az alapban meglévő európai uniós tulajdonjog százalékos arányának és a legfrissebb beszámolóban szereplő nettó eszközértéknek a szorzataként, vagy pedig – amennyiben az rendelkezésre áll – a részesedés ugyanazon időpontban érvényes (az adott alapkezelő által ismertetett) pontos értékének alkalmazásával történik.

1.5.5 ***Pénzügyi eszközök***

Besorolás

Az Európai Unió a következő kategóriákba sorolja be pénzügyi eszközeit: az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök; a kölcsönök és követelések; a lejáratig tartandó befektetések; valamint az értékesíthető pénzügyi eszközök. A pénzügyi eszközök besorolását a kezdeti megjelenítés időpontjában határozzák meg, és minden egyes mérlegfordulónapkor felülvizsgálják.

i. A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Ebbe a kategóriába kerül a pénzügyi eszköz, ha alapvetően rövid távú értékesítési céllal szerezték be, vagy ha az Európai Unió akként jelöli meg. A származtatott termékeket szintén ebbe a kategóriába sorolják be. Az e kategóriába tartozó eszközök forgóeszközöknek minősülnek, ha a mérleg fordulónapját követő 12 hónapon belül várhatóan értékesítik őket.

ii. Kölcsönök és követelések

A kölcsönök és követelések aktív piacon nem jegyzett nem származékos pénzügyi eszközök, amelyeknél a fizetési összegek rögzítettek vagy meghatározhatók. Akkor merülnek fel, amikor az EU az adósnak közvetlenül pénzeszközt, árukat vagy szolgáltatásokat biztosít anélkül, hogy szándékában állna a követeléssel kereskedni. A mérleg fordulónapját követő 12 hónapon belüli lejárattal rendelkezők kivételével ezek az eszközök a befektetett eszközök között szerepelnek.

iii. Lejáratig tartandó befektetések

A lejáratig tartandó befektetések rögzített fizetési összegű vagy meghatározható fizetési összegű és rögzített lejáratú nem származékos pénzügyi eszközök, amelyeket az Európai Unió határozottan a lejáratig kíván és képes is megtartani. E költségvetési évben az Európai Unió nem rendelkezett ebbe a kategóriába tartozó befektetésekkel.

iv. Értékesíthető pénzügyi eszközök

Az értékesíthető pénzügyi eszközök olyan nem származékos eszközök, amelyeket ebbe a kategóriába tartozóként jelöltek meg, vagy amelyeket a többi kategória egyikébe sem soroltak be. Befektetett eszközként vagy forgóeszközként sorolják be őket, attól függően, hogy az EU milyen időtartamot követően kívánja értékesíteni őket. Szintén az értékesíthető pénzügyi eszközökhöz sorolják be a nem konszolidált gazdálkodó egységekbe történő, tulajdonviszonyt megtestesítő befektetéseket, illetve a tőkemódszertől eltérő módszerrel értékelt befektetéseket (például a kockázatitőke-műveleteket).

Kezdeti megjelenítés és értékelés

A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, a lejáratig tartandó és az értékesíthető eszközök beszerzésének és értékesítésének megjelenítése az üzletkötés időpontjában történik, tehát azon a napon, amikor az Európai Unió kötelezettséget vállal az adott eszköz megvásárlására vagy értékesítésére. A kölcsönöket abban az időpontban veszik számviteli nyilvántartásba, amikor a kölcsönvevőnek pénzátutalást teljesítenek. A pénzügyi eszközök kezdeti megjelenítése az ügyleti költségekkel növelt valós értéken történik minden olyan pénzügyi eszköz esetében, amelynek nyilvántartása nem a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt összegen történik. A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként nyilvántartott pénzügyi eszközök kezdeti megjelenítése valós értéken történik, az ügyleti költségeket pedig a gazdasági eredménykimutatásban ráfordításként számolják el.

A pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéskori valós értéke rendszerint az ügyleti ár (azaz a kapott ellenérték valós értéke). Amikor azonban a hosszú lejáratú kölcsön után nem számítanak fel kamatot, vagy a kamat a piaci feltételeknél kedvezőbb, a pénzügyi eszköz valós értéke megbecsülhető mint az összes jövőbeni pénzbevétel jelenértéke, ahol az alkalmazott diszkont-kamatláb egy hasonló hitelminősítésű kibocsátó hasonló instrumentumára vonatkozó piaci kamatláb.

A felvett hitelekre nyújtott kölcsönök esetén – viszonossági vagy back-to-back műveletek – a kölcsön és a hitelfelvételi feltételek és összegek közötti különbségek nem lényegesek, és az alternatív költség nem alkalmazandó, mivel az EU nem fektethet be a tőkepiacokon. Ezen okok miatt, ezeket a kölcsönöket nominális összegükön értékelik. Az Európai Uniónál felmerülő, majd a kölcsön kedvezményezettjére továbbterhelt ügyleti költségeket közvetlenül a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg.

A pénzügyi eszközök kivezetésre kerülnek, ha a befektetések pénzáramaihoz való jogok lejártak vagy azokat átadták, és az Európai Unió a tulajdonjoggal járó valamennyi kockázatot és előnyt alapvetően átadta.

Későbbi értékelés

A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket a későbbiekben valós értéken mutatják ki. A „nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök" kategória valós értékének változásaiból eredő nyereségek és veszteségek a gazdasági eredménykimutatásban szerepelnek abban az időszakban, amelyben felmerültek.

A kölcsönök és követelések, valamint a lejáratig tartandó befektetések kimutatása amortizált bekerülési értéken történik a tényleges kamatláb módszerének alkalmazásával. A felvett hitelekre nyújtott kölcsönök esetén ugyanaz a tényleges kamatláb alkalmazandó a kölcsönökre és a hitelekre is, mivel ezek a kölcsönök jellemzőiket tekintve viszonossági (back-to-back) műveletek, és a hitelfelvételi feltételek és összegek közötti különbségek nem lényegesek. Az Európai Uniónál felmerülő, majd a kölcsön kedvezményezettjére továbbterhelt ügyleti költségeket közvetlenül a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg.

Az értékesíthető pénzügyi eszközöket a későbbiekben valós értéken mutatják ki. Az értékesíthető besorolású eszközök valós értékének változásaiból származó nyereséget és veszteséget a valós érték tartalékban mutatják ki. Az értékesíthetőként besorolt eszközök értékesítésekor vagy értékvesztésekor a korábban a valós érték tartalékban megjelenített valós érték kiigazítások kumulált összegét a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg. Az értékesíthető pénzügyi eszközök tényleges kamatláb módszerrel számított kamatát a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg. Az értékesíthető tőkeinstrumentumok utáni osztalék megjelenítésére akkor kerül sor, amikor megállapítják az Európai Unió osztalékhoz való jogát.

Az aktív piacokon jegyzett befektetések valós értékei az aktuális vételi áron alapulnak. Az Európai Unió a nem aktív piacú pénzügyi eszközök (és a tőzsdén nem jegyzett értékpapírok) esetében értékelési technika alkalmazásával állapítja meg a valós értéket. Ilyen technika a szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított legutóbbi ügyletek felhasználása, a lényegében megegyező egyéb instrumentumok alapul vétele, a diszkontált cash flow-elemzés, az opciós árazási modellek és a piaci résztvevők által általában alkalmazott egyéb értékelési technikák.

Azokban az esetekben, amikor az aktív piacon jegyzett piaci árral nem rendelkező tőkeinstrumentumokban lévő befektetések valós értékét nem lehet megbízhatóan mérni, akkor e befektetéseket az értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken értékelik.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

Az Európai Unió minden egyes mérlegfordulónapkor megvizsgálja, hogy egy adott pénzügyi eszköz értékvesztését indokolják-e objektív tények. A pénzügyi eszközre nézve akkor és csak akkor merül fel, illetve számolandó el értékvesztési veszteség, ha objektív bizonyítékai vannak az eszköz kezdeti megjelenítését követően bekövetkezett egy vagy több esemény által eredményezett értékvesztésnek, és a veszteséggel járó esemény(ek) hatással van(nak) a pénzügyi eszköz becsült jövőbeli pénzáramaira, amelyeket megbízhatóan lehet becsülni.

i. Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök

Ha a kölcsönök és követelések vagy az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott lejáratig tartandó befektetések értékvesztésének bekövetkeztére nézve objektív bizonyítékok vannak, a veszteség összege az eszköz könyv szerinti értéke és a pénzügyi eszköz eredeti tényleges kamatlábával diszkontált becsült jövőbeni pénzáramok (amelyek nem foglalják magukban a jövőbeni hitelveszteségeket) jelenértéke közötti különbségnek felel meg. Az eszköz könyv szerinti értékét csökkentik, a veszteség összegét pedig a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg. Ha a kölcsön vagy a lejáratig tartandó befektetés változó kamatlábú, az esetleges értékvesztések értékelésének diszkont kamatlába a szerződés szerint meghatározott folyó tényleges kamatlábnak felel meg. Egy biztosítékkal fedezett pénzügyi eszközből származó jövőbeni pénzáramok becsült jelenértékének a kiszámítása figyelembe veszi a biztosíték érvényesítéséből származó pénzáramokat, levonva a biztosíték megszerzésének és értékesítésének a költségeit, akár valószínű a biztosíték érvényesítése, akár nem. Ha az értékvesztés összege egy későbbi időszakban csökken, és a csökkenést objektíven olyan eseményhez lehet kötni, amely az értékvesztés megjelenítése után következett be, a korábban elszámolt értékvesztést a gazdasági eredménykimutatásban visszaírják.

ii. Valós értéken nyilvántartott eszközök

Az értékesíthetőként besorolt, tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések esetén az értékvesztés megállapításakor azt vizsgálják, hogy az értékpapír valós értéke jelentős mértékben, illetve tartósan a bekerülési értéke alá csökkent-e. Ha az értékesíthető pénzügyi eszközöknél bizonyíték van ez utóbbira nézve, a halmozott veszteséget – amely a beszerzési költség és aktuális valós érték különbsége, csökkentve a gazdasági eredménykimutatásban az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban korábban megjelenített értékvesztéssel – kivezetik a tartalékokból és a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg. A tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírokkal kapcsolatban a gazdasági eredménykimutatásban megjelenített értékvesztések sztornírozása nem a gazdasági eredménykimutatáson keresztül történik. Ha egy későbbi időszakban az értékesíthetőként besorolt adósságinstrumentum valós értéke emelkedik, és a növekedést objektíven olyan eseményhez lehet kötni, amely az értékvesztés megjelenítése után következett be, az értékvesztést a gazdasági eredménykimutatáson keresztül sztornírozzák.

1.5.6 ***Készletek***

A raktárkészletet a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabbikon mutatják ki. A bekerülési érték meghatározása a FIFO módszerrel történik. A késztermékek, valamint a befejezetlen termelés és félkész termékek bekerülési értéke a nyersanyag-ráfordítást, a közvetlen munkaerőköltségeket, az egyéb közvetlenül hozzárendelhető költségeket és a termeléshez kapcsolódó (a szokásos működési kapacitáson alapuló) általános költségeket foglalja magában. A nettó realizálható érték a befejezéssel és értékesítéssel kapcsolatos kiadásokkal csökkentett becsült értékesítési ár (szokásos üzletmenet során). Amennyiben a raktárkészletet azzal a céllal tartják, hogy azokhoz a nagyközönség díjmentesen vagy jelképes díj ellenében juthasson, értékelésük a bekerülési érték és a folyóáras pótlási költség közül a kisebbiken történik. A folyóáras pótlási költség az a költség, amely az Európai Unió számára merülne fel az eszköz beszámolókészítési időpontban való beszerzésekor.

1.5.7 ***Előfinanszírozási összegek***

Az előfinanszírozás olyan kifizetés, amelynek célja, hogy pénzelőleget (pénztárkészletet) biztosítson a kedvezményezettnek. Az előfinanszírozást az egyedi előfinanszírozási megállapodásban meghatározott időszak során több kifizetésre is fel lehet osztani. Az előleget vagy pénztárkészletet a megállapodásban rögzített időszak során arra a célra kell felhasználni, amire nyújtották, vagy vissza kell fizetni. Amennyiben a kedvezményezettnél nem merülnek fel támogatható kiadások, köteles az előfinanszírozási előleget visszafizetni az Európai Uniónak. Az előfinanszírozás összegét (teljes egészében vagy részben) csökkentik az elfogadott támogatható költségek és a visszatérített összegek, és ezt az összeget kiadásként tüntetik fel.

Az év végén fennálló előfinanszírozási összegek értéke a kifizetett eredeti összeg(ek) mínusz: visszafizetett összegek, elszámolt támogatható összeg, az év végéig el nem számolt, becsült támogatható összegek és az értékcsökkenések.

Az előfinanszírozás utáni kamat megjelenítése a megfelelő megállapodás rendelkezéseivel összhangban a kamat realizálásakor történik. Év végén a legmegbízhatóbb információra alapozva becslést készítenek a halmozott kamatbevételről és azt szerepeltetik a mérlegben.

1.5.8 ***Követelések***

A követeléseket az értékvesztési leírásokkal csökkentett eredeti összegen tartják nyilván. A követelések értékvesztési leírására akkor kerül sor, ha objektív bizonyítékok vannak arra nézve, hogy az Európai Unió nem fogja tudni beszedni a követelések eredeti feltételei szerint esedékes valamennyi összeget. A leírás összege az eszköz könyv szerinti értéke és a visszanyerhető összeg közötti különbözetnek felel meg, ez utóbbi a jövőbeni várható pénzáramoknak a hasonló hitelfelvevőkre vonatkozó piaci kamatlábbal diszkontált jelenértéke. A leírás összegét a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg. A kinnlevő, de egyedi leírással még nem érintett beszedési megbízások esetében általános leírás megjelenítésére kerül sor. Lásd a későbbiekben az 1.5.14. megjegyzést, amely az év végén elszámolt elhatárolt bevételek kezelésére vonatkozik.

1.5.9 ***Pénzeszközök és azzal egyenértékű eszközök***

A pénzeszközök és az azzal egyenértékű eszközök pénzügyi eszközök, és forgóeszköznek minősülnek. Ide tartoznak: a készpénz, a bankoknál elhelyezett látra szóló betétek, a három hónapos vagy annál rövidebb eredeti lejárattal rendelkező rövid lejáratú, magas likviditású egyéb befektetések és a folyószámlahitelek.

1.5.10 ***Munkavállalói juttatások***

Nyugdíjkötelezettségek

Az Európai Unió meghatározott nyugdíjjuttatási programokat működtet. A munkavállalók fizetéséből levont hozzájárulás e juttatások becsült költségeinek egyharmadát teszi ki – a kötelezettséget azonban nem finanszírozzák. A meghatározott nyugdíjjuttatási programokkal kapcsolatos kötelezettség mérlegben kimutatott értéke a meghatározott juttatási kötelem mérlegfordulónapi jelenértékével egyenlő. A meghatározott juttatási kötelem értékét biztosítási matematikusok számítják ki a kivetített jóváírási egység módszer alkalmazásával. A meghatározott juttatási kötelem jelenértékét a becsült jövőbeli pénzkiáramlások diszkontálásával határozzák meg, ahol a diszkont tényező azon pénznemben meghatározott államkötvények kamatlábainak felel meg, amelyben a juttatásokat fogják kifizetni és amelyek lejárati feltételei közelítik a szóban forgó nyugdíjkötelezettség feltételeit.

A tapasztalati módosításokból és a biztosításmatematikai feltételezések változásaiból adódó biztosításmatematikai nyereségeket és veszteségeket közvetlenül a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg. A múltbeli szolgálat költségeit közvetlenül a gazdasági eredménykimutatásokban mutatják ki, kivéve, ha a nyugdíjprogram változtatásait ahhoz kötik, hogy az alkalmazottak egy meghatározott ideig szolgálatban maradjanak (megszolgálási időszak). Ebben az esetben a múltbeli szolgálat költségeinek amortizációja a megszolgálási időszakban lineárisan történik.

Az alkalmazást követő betegbiztosítási juttatások

Az Európai Unió munkavállalóinak az egészségügyi kiadások visszatérítése révén nyújt egészségügyi juttatásokat. A napi igazgatás ellátására különálló alapot (közös betegségbiztosítási rendszer, RCAM) hoztak létre. A rendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére a jelenlegi és a már nyugdíjazott munkavállalók, az özvegyek, valamint azok kedvezményezettjei jogosultak. Az „inaktív” személyeknek (nyugdíjasok, árvák stb.)

nyújtott juttatásokat a „Foglalkoztatás utáni munkavállalói juttatások" közé sorolják. Tekintve e juttatások jellegét, biztosításmatematikai számításokra van szükség. A mérlegben szereplő kötelezettség meghatározásának alapja a nyugdíjfizetési kötelezettség számításához használthoz hasonló (lásd fentebb).

1.5.11 ***Céltartalékok***

Céltartalékok kimutatására akkor kerül sor, ha múltbeli események eredményeként az Európai Uniónak meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme állt fenn harmadik felekkel szemben, és nagy a valószínűsége, hogy a kötelem kiegyenlítéséhez forráskiáramlásra lesz szükség, amelynek összegét megbízhatóan becsülni lehet. A jövőbeli működési veszteségekre nem képeznek céltartalékot. A céltartalék összege a meglévő kötelem kiegyenlítéséhez szükséges várható kiadások beszámolókészítési időpontban tett legjobb becslésével egyenlő. Ha a céltartalék nagyszámú tételt érint, akkor a kötelem becslése az összes lehetséges kimenetelnek a kapcsolódó valószínűségekkel történő súlyozásával történik („várható érték" módszer).

1.5.12 ***Pénzügyi kötelezettségek***

A pénzügyi kötelezettségeket a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségként, vagy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi kötelezettségként (felvett hitelek) tartják nyilván. A felvett hitelek a hitelintézetektől felvett hitelekből és okiratba foglalt adósságokból állnak. A felvett hitelek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, amely a kibocsátásból származó bevétel (a kapott ellenérték valós értéke) csökkentve a felmerült ügyleti költségekkel, a későbbi nyilvántartás pedig amortizált bekerülési értéken a tényleges kamatláb-módszer használatával történik; az ügyleti költségekkel csökkentett bevételek és a visszafizetési érték közötti esetleges különbözeteket a felvett hitelek futamideje alatt a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg a tényleges kamatláb-módszer használatával.

A mérlegfordulónapot követő 12 hónapon belüli lejárattal rendelkezők kivételével ezek a kötelezettségek a hosszú lejáratú kötelezettségek között szerepelnek. Lényegességi megfontolások alapján a felvett hitelekre nyújtott kölcsönök esetén előfordulhat, hogy a tényleges kamatláb-módszert nem lehet a kölcsönökre és felvett hitelekre alkalmazni. Az Európai Uniónál felmerülő, majd a kölcsön kedvezményezettjére továbbterhelt ügyleti költségeket közvetlenül a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg.

A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek közé tartozónak számítanak a negatív valós értékű származtatott (származékos) eszközök. Számviteli elszámolásuk ugyanúgy történik, mint a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek elszámolása, lásd az 1.5.5. megjegyzést.

1.5.13 ***„Szállítói" kötelezettségek***

Az Unió „szállítói" kötelezettségeinek jelentős összege nem áru- illetve szolgáltatás-beszerzéssel, hanem a támogatások, illetve egyéb uniós finanszírozás kedvezményezettjeinek kifizetetlen költségtérítési kérelmeivel kapcsolatos. A költségtérítési kérelem beérkezésekor az igényelt összeget „szállítói" kötelezettségként számolják el, majd az ellenőrzést követően az illetékes pénzügyi meghatalmazottak támogathatóként fogadják el. Értékelésük ebben a szakaszban az elfogadott és támogatható összegen történik.

Az áru- és szolgáltatás-beszerzésből keletkező „szállítói" kötelezettségek megjelenítése az eredeti összegről szóló számla beérkezésekor történik, a megfelelő kiadásokat a készletek vagy szolgáltatások leszállításakor és Európai Unió általi átvételekor könyvelik rá a számlákra.

1.5.14 ***Passzív és aktív időbeli elhatárolások***

Az Európai Unió számviteli szabályai szerint a gazdasági eseményeket és ügyleteket abban az időszakban jelenítik meg a pénzügyi kimutatásokban, amelyhez kapcsolódnak. A számviteli időszak végén az elhatárolt kiadásokat az adott időszakban esedékes átutalási kötelezettség becsült összege alapján jelenítik meg. Az elhatárolt kiadások kiszámítását a Bizottság által kiadott részletes működési és gyakorlati iránymutatással összhangban végzik el, amelynek célja annak biztosítása, hogy a pénzügyi kimutatások valós és megbízható képet nyújtanak.

A bevételeket szintén abban az időszakban számolják el, amelyikhez kapcsolódnak. Az év végén, ha egy számlát még nem küldtek ki, de a szolgáltatásnyújtásra sor került, illetve az EU már leszállította a készleteket, vagy érvényben van egy (szerződés szerinti) szerződéses megállapodás, elhatárolt bevételként jelenik meg a pénzügyi kimutatásokban.

Az év végén továbbá, ha egy számlát kiküldtek, de a szolgáltatásnyújtásra vagy a készletek szállítására még nem került sor, a bevételt elkülönítik és a következő számviteli időszakban jelenítik meg.

1.6 **GAZDASÁGI EREDMÉNYKIMUTATÁS**

1.6.1 ***Bevételek***

Nem értékesítésből származó bevételek

Ez alkotja az Unió bevételeinek túlnyomó részét, elsősorban a közvetlen és követett adókat, valamint a saját forrásokat foglalja magában. Az Európai Unió az adókon kívül más felektől származó fizetéseket is kaphat, ilyenek például a vámok, a pénzbírságok és az adományok.

Héa- és GNI-alapú források

A bevételeket abban az időszakban jelenítik meg, amikor az Európai Unió felszólítja a tagállamokat hozzájárulásuk megtételére. Értékelésük „lehívott összegen" történik. Mivel a héa- és a GNI-alapú források az érintett költségvetési év adatainak becslésén alapulnak, e források korrekciók tárgyát képezhetik, ugyanis a végső adatok tagállamok általi közzétételéig változásokra kerülhet sor. A változás becslésben okozott hatását azon időszak nettó többletének/hiányának megállapításakor veszik figyelembe, amelyben a változásra sor került.

Tradicionális saját források

A követelések és a kapcsolódó bevételek kimutatása akkor történik, amikor a megfelelő havi „A" kimutatások (ideértve a beszedett vámokat, valamint a garantált és nem vitatott esedékes összegeket is) megérkeznek a tagállamoktól. A beszámolókészítés időpontjában az időszak vonatkozásában a tagállamok által beszedett, de az Európai Uniónak még meg nem fizetett bevételeket meg kell becsülni, és elhatárolt bevételekként kell kimutatni. A tagállamoktól kapott negyedéves „B" kimutatásokat (ideértve a be nem szedett és biztosítékkal nem fedezett vámokat, valamint az adós által vitatott garantált összegeket is) azon beszedési költségekkel (25 %) csökkentett bevételekként jelenítik meg, amelyekre a tagállamok jogosultak. A becsült be nem szedett összegre nézve emellett értékcsökkenést is elszámolnak a gazdasági eredménykimutatásban.

Pénzbírságok

A pénzbírságokból származó bevételek kimutatása akkor történik, amikor meghozták a pénzbírságot előíró uniós határozatot és arról hivatalosan értesítették a címzettet. Amennyiben a vállalkozás fizetőképességét illetően kételyek merülnek fel, a követelés után értékcsökkenést számolnak el. A pénzbírságot előíró határozatot követően az adósnak az értesítés napjától számítva két hónapja van az alábbiak egyikére:

— elfogadja a határozatot, ebben az esetben az előírt határidőn belül ki kell fizetnie a pénzbírságot, és az összeget az Unió véglegesen behajtja;

— vagy nem fogadja el a határozatot, amely esetben az uniós jognak megfelelően fellebbezést nyújt be.

Mindazonáltal a pénzbírság tőkerészét az előírt háromhónapos határidőn belül meg kell fizetnie, mivel a fellebbezésnek nincs halasztó hatálya (az EU-Szerződés 278. cikke), vagy az összegről bizonyos feltételek mellett és a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének hozzájárulásával bankgaranciát is bemutathat.

Ha a vállalkozás megfellebbezi a határozatot és átmenetileg már kifizette a pénzbírságot, az összeg függő kötelezettségként jelenik meg. Mivel azonban a címzett uniós határozattal szembeni fellebbezése nem halasztó hatályú, a beérkezett pénzeszközt a követeléssel szemben számolják el. Ha fizetés helyett garanciát adnak, úgy a pénzbírságot továbbra is követelésként tartják nyilván. Amennyiben valószínűnek látszik, hogy a Törvényszék nem az Unió javára dönt, e kockázat fedezésére céltartalékot számolnak el. Ha átmeneti fizetés helyett garanciát adtak, a fennálló követelés a szükséges mértékben leírásra kerül. A beérkezett fizetések elhelyezésére szolgáló bankszámlák után az Európai Unió kamatot kap: ezt a felhalmozott kamatot bevételként számolják el és az esetleges függő kötelezettség értékét ennek megfelelően növelik.

Értékesítési bevételek

Az áru- és szolgáltatásértékesítésekből származó bevételek megjelenítésére akkor kerül sor, amikor az áruk tulajdonjogával járó lényeges kockázatok és hasznok átszállnak a vásárlóra. A szolgáltatásnyújtással járó ügyletek bevételeit az ügylet (beszámolókészítési időpontban való) lebonyolítottsága fokának függvényében jelenítik meg.

Kamatbevételek és kamatkiadások

A kamatbevételeket és kamatkiadásokat a tényleges kamatláb-módszer használatával a gazdasági eredménykimutatásban jelenítik meg. Ezzel a módszerrel számítják ki a pénzügyi eszköz, illetve pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét, valamint ezzel a módszerrel osztják fel a kamatbevételeket, illetve kamatkiadásokat a megfelelő időszakban. A tényleges kamatláb számításakor az Európai Unió megbecsüli a pénzáramokat, ami során figyelembe veszi a pénzügyi eszköz valamennyi szerződéses feltételét (például az előtörlesztési opciókat), de nem veszi figyelembe a jövőbeli várható hitelveszteségeket. A számítás figyelembe veszi a szerződéses felek közötti, a tényleges kamatláb szerves részét képező valamennyi fizetett, illetve kapott díjat és kamatot, az ügyleti költségeket, valamint minden egyéb kedvezményt és felárat.

Amint megtörtént a pénzügyi eszköz vagy a hasonló pénzügyi eszközök csoportjának értékvesztés miatti leírása, a kamatbevételek megjelenítése az értékvesztés mérése céljából a jövőbeli pénzáramok diszkontálására használt kamatláb alkalmazásával történik.

Osztalékbevételek

Az osztalékok elszámolása akkor történik, amikor a kifizetéshez való jog keletkezik.

1.6.2 ***Kiadások***

Az áru- és szolgáltatásvásárlásból származó adásvételi kiadások kimutatására a készletek leszállításakor és Európai Unió általi átvételekor kerül sor. Értékelésük az eredeti számla szerinti értéken történik. A nem áruvásárlással kapcsolatos kiadások az Európai Unióra jellemző kiadások, kiadásainak többsége ezekből áll. A kedvezményezetteknek való átutalásokkal kapcsolatosak és három típusba sorolhatók: jogosultságok, megállapodás szerinti transzferek, valamint diszkrecionális támogatások, hozzájárulások és adományok.

A transzfereket abban az időszakban számolják el kiadásként, amelyben a transzfert keletkeztető események bekövetkeztek, amennyiben a transzfer természetét szabályozás engedélyezi (költségvetési rendelet, személyzeti szabályzat vagy egyéb rendelet), vagy a transzfer engedélyezéséről szerződést írtak alá; a kedvezményezett teljesíti az esetleges jogosultsági kritériumokat; és amennyiben az összegre ésszerű becslés adható.

Amennyiben kifizetési kérelem, illetve költségtérítési kérelem érkezik be, és az megfelel az elszámolási kritériumoknak, úgy azt kiadásként számolják el a támogatható összegre nézve. Év végén megbecsülik és elhatárolt kiadásként számolják el azokat a felmerült támogatható kiadásokat, amelyek a kedvezményezettek részére már esedékesek, de amelyeket még nem jelentettek.

1.7 **FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK**

1.7.1 ***Függő követelések***

A függő követelés olyan múltbeli eseményekből keletkező lehetséges követelés, amelynek meglétét csak egy vagy több, nem teljesen az Európai Unió ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni. Függő követelés közzétételére kerül sor akkor, amikor gazdasági hasznok vagy ún. szolgáltatáspotenciál beáramlása valószínűsíthető.

1.7.2 ***Függő kötelezettségek***

A függő kötelezettség olyan múltbeli eseményekből keletkező lehetséges kötelezettség, amelynek meglétét csak egy vagy több, nem teljesen az Európai Unió ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni; vagy olyan meglévő kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, de nem mutatják ki, mert: nem valószínű, hogy gazdasági hasznokat megtestesítő forráskiáramlásra vagy potenciális szolgáltatásra lesz szükség a kötelezettség rendezéséhez, vagy mert olyan ritka körülmények álltak elő, amelyek mellett a kötelezettség összegét nem lehet elegendő megbízhatósággal értékelni.

2. MEGJEGYZÉSEK A MÉRLEGHEZ

BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

2.1 **IMMATERIÁLIS JAVAK**

millió EUR

	Összeg
Bruttó könyv szerinti érték 2008. december 31-én	134
Növekedés	39
Értékesítés	(3)
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	0
Egyéb változások	1
Bruttó könyv szerinti érték 2009. december 31-én	**171**
Kumulált értékcsökkenés 2008. december 31-én	78
Éves értékcsökkenési leírás	22
Értékesítés	(1)
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	0
Egyéb változások	0
Kumulált értékcsökkenés 2009. december 31-én	**99**
NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK 2009. DECEMBER 31-ÉN	**72**
Nettó könyv szerinti érték 2008. december 31-én	**56**

Az összegek elsősorban a számítógépes szoftverekhez kapcsolódnak.

2.2 **INGATLANOK, GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK**

Néhány országban a telek értékét nem lehet megkülönböztetni az épület értékétől, mivel a kettőt együtt, egy egészként vásárolták. A telek értékét – amelyre értékcsökkenés nem számolható el – külön csak szükség esetén értékelik, például később felmerülő kiadások esetében, úgymint új ingatlan építése vagy részleges eladás.

Az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatáshoz (EGNOS) kapcsolódó eszközöket a Bizottságnak 2009 folyamán történő átadásukat követően 2009. december 31-én a gépek és berendezések alatt tüntették fel. Ezek az eszközök a fenti időpontban 11 millió EUR-s nettó könyv szerinti értékkel rendelkeztek (40 millió EUR-s bruttó érték mínusz a 29 millió EUR-s kumulált értékcsökkenés).

INGATLANOK, GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

millió EUR

	Telek és épületek	Gépek és berendezések	Egyéb berendezések és járművek	Számítástechnikai berendezések	Egyéb tárgyi eszközök	Pénzügyi lízingek	Befejezetlen beruházások	Összesen
Bruttó könyv szerinti érték 2008. december 31-én	3 902	368	205	466	151	2 621	122	7 835
Növekedés	39	89	20	57	17	29	141	392
Értékesítés	(1)	(15)	(20)	(56)	(6)	0	0	(98)
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	31	(2)	0	0	3	0	(32)	0
Egyéb változások	1	20	10	8	17	5	0	61
Bruttó könyv szerinti érték 2009. december 31-én	**3 972**	**460**	**215**	**475**	**182**	**2 655**	**231**	**8 190**
Kumulált értékcsökkenés 2009. december 31-én	1 616	300	149	349	92	448		2 954

millió EUR

	Telek és épületek	Gépek és berendezések	Egyéb berendezések és járművek	Számítástechnikai berendezések	Egyéb tárgyi eszközök	Pénzügyi lízingek	Befejezetlen beruházások	Összesen
Éves értékcsökkenési leírás	127	66	16	60	17	163		449
Visszaírt értékcsökkenés	0	0	0	(2)	0	0		(2)
Értékesítés	(1)	(13)	(14)	(52)	(5)	0		(85)
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	0	(1)	0	0	1	0		0
Egyéb változások	0	3	4	4	3	1		15
Kumulált értékcsökkenés 2009. december 31-én	**1 742**	**355**	**155**	**359**	**108**	**612**		**3 331**
NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK 2009. DECEMBER 31-ÉN	**2 230**	**105**	**60**	**116**	**74**	**2 043**	**231**	**4 859**
Nettó könyv szerinti érték 2008. december 31-én	2 286	68	56	117	59	2 173	122	4 881

A pénzügyi lízingek és hasonló jogosultságok kapcsán még fizetendő összegek a mérlegben a hosszú lejáratú és rövid lejáratú kötelezettségek között kerülnek kimutatásra (lásd a 2.15. és a 2.18.1. megjegyzést is). Ezek a következőképpen oszlanak meg:

PÉNZÜGYI LÍZINGEK

millió EUR

Leírás	Kumulált díjak (A)	A jövőben fizetendő összegek				Érték összesen	Később felmerülő eszközköltségek	Eszközérték	Értékcsökkenés	Nettó könyv szerinti érték
		1 éven belül	1 éven túl	5 éven túl	Összes kötelezettség (B)	A + B	(C)	A + B + C	(E)	= A + B + C + E
Telek és épületek	785	51	257	1 465	1 773	2 558	61	2 619	(598)	**2 021**
Egyéb tárgyi eszközök	14	8	13	1	22	36	0	36	(14)	**22**
Összesen 2009.12.31-én	**799**	**59**	**270**	**1 466**	**1 795**	**2 594**	**61**	**2 655**	**(612)**	**2 043**
Összesen 2008.12.31-én	*738*	*52*	*250*	*1 520*	*1 822*	*2 560*	*61*	*2 621*	*(448)*	*2 173*

2.3 **HOSSZÚ LEJÁRATÚ BEFEKTETÉSEK**

millió EUR

	Megjegyzés	2009.12.31.	2008.12.31.
Részesedés társult vállalkozásokban	*2.3.1*	382	278
Részesedés közös vállalkozásokban	*2.3.2*	196	145
Garanciaalap	*2.3.3*	1 240	1 091
Értékesíthető eszközök	*2.3.4*	561	564
Befektetések összesen		**2 379**	**2 078**

Ez a megnevezés az EU tevékenységeinek támogatása céljából tett befektetéseket tartalmazza. Tartalmazza a garanciaalap nettó eszközeit is.

2.3.1 ***Részesedés társult vállalkozásokban***

millió EUR

	EBA	ARTEMIS	Tiszta Égbolt	Összesen
Összeg 2008. december 31-én	278	0	0	278
Részesedésszerzés	26	10	75	111
Részesedés a nettó többletből/(hiányból)	(2)	(3)	(1)	(6)
Egyéb tőkemozgások	(1)	0	0	(1)
Összeg 2009. december 31-én	**301**	**7**	**74**	**382**

A társult vállalkozásokban való részesedést a tőkemódszerrel veszik figyelembe a konszolidáció során – további részletekért lásd az 1.3. megjegyzést. Az EU-hoz a társult vállalkozásokban való részesedési százalékának alapján a következő könyv szerinti értékek rendelhetők hozzá:

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Eszközök	420	295
Kötelezettségek	(38)	(17)
Bevételek	17	23
Többlet/(hiány)	(6)	10

Európai Beruházási Alap (EBA)

Az Európai Beruházási Alap (EBA) az Európai Unió kockázati tőkére, valamint a kkv-knak nyújtott garanciákra specializálódott pénzügyi intézménye. 2009. december 31-én a Bizottság összesen 861 millió EUR-t jegyzett az EBA (2 940 millió EUR-s) jegyzett tőkéjéből. Ez az EBA összes jegyzett tőkéjének 29,29 %-át teszi ki. A Bizottság 20 %-ot fizetett be, a fennmaradó le nem hívott összeg 689 millió EUR-t tett ki – lásd az 5.13.2. megjegyzést is. A Bizottság és az Európai Beruházási Bank (EBB) között 2005-ben aláírt megállapodás értelmében a Bizottságnak bármikor jogában áll eladnia részvényeit az EBB-nek, az EBA értékelésének megfelelő, a kibocsátott részvények teljes számával osztott áron. Az eladási opció értéke nullához közelít, mivel a részvények eladási árának meghatározásához használt képlet hasonlít az EBA nettó saját tőkéjének meghatározásához használtra. Az EU részesedésének értéke ennek megfelelően az EBA nettó eszközállományának 29,29 %-a, amely 2009. december 31-én 301 millió EUR-t tett ki (2008-ban 278 millió EUR-t), ebből 2 millió EUR érinti a 2009. évi eredményt (veszteség). 2009-ben 4 millió EUR-nyi, a 2008-as költségvetési évhez kapcsolódó osztalék került kifizetésre.

Közös technológiai kezdeményezések

A növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni menetrend célkitűzéseinek végrehajtása érdekében közös technológiai kezdeményezések formáját öltő köz- és magánszféra közötti partnerségeket hoztak létre, amelyeket a Szerződés 171. cikke értelmében vett közös vállalkozásokon (joint undertaking) keresztül hajtottak végre. A közös technológiai kezdeményezések a köz- és magánszféra közötti partnerségek, amelyeket európai szinten hoznak létre olyan stratégiai területek kezelése érdekében, ahol a kutatás és innováció lényeges az európai versenyképesség tekintetében. A közös technológiai kezdeményezések – amelyek a kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogram új elemét jelentik – nagyméretű multinacionális kutatási tevékenységeket támogatnak. Lehetőséget nyújtanak a köz- és magánszféra partnereinek arra, hogy széles társadalmi vonatkozásokkal bíró közös célkitűzéseket határozzanak meg, valamint e célkitűzések megvalósítása érdekében egyesítsék finanszírozási és tudásbeli kapacitásaikat. A közös technológiai kezdeményezések az európai vezetők által a növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni stratégia keretében meghatározott célok elérése érdekében folytatott együttműködés új útját jelentik. 2009 folyamán megkezdte működését az első három közös technológiai kezdeményezés: az alábbiakban bemutatott ARTEMIS közös vállalkozás és Tiszta Égbolt közös vállalkozás, valamint az IMI közös vállalkozás, amely joint venture közös vállalkozásnak minősül és a 2.3.2. megjegyzésben szerepel. Noha az ARTEMIS és a Tiszta Égbolt jogilag közös vállalkozásnak (joint undertaking) minősül, számviteli szempontból társult vállalkozásnak tekintendők, mert a Bizottság jelentős befolyással rendelkezik e jogalanyok felett.

ARTEMIS közös vállalkozás

Ezt a jogalanyt azért hozták létre, hogy közös technológiai kezdeményezést hajtsanak végre a magánszférával a beágyazott számítástechnikai rendszerek terén. A Bizottság által képviselt Európai Unió tulajdonosi érdekeltsége 2009. december 31-én 100 %-os volt és 7 millió EUR-t tett ki. Az EU maximális indikatív hozzájárulása 420 millió EUR.

Tiszta Égbolt közös vállalkozás

E jogalany tevékenységének célja, hogy felgyorsítsa a környezetkímélő légiközlekedési technológiák kifejlesztését, validálását és demonstrációját az EU-ban, és különösen hogy a légiközlekedés környezeti hatásainak csökkentése céljából mélyrehatóan innovatív légiközlekedési rendszert hozzon létre. A Bizottság által képviselt Európai Unió tulajdonosi érdekeltsége 2009. december 31-én 99,41 %-os volt és 74 millió EUR-t tett ki. Az EU e vállalkozás számára nyújtott maximális indikatív hozzájárulása 800 millió EUR.

2.3.2. ***Részesedés közös vállalkozásokban (joint venture)***

millió EUR

	GJU	SESAR	ITER	IMI	Összesen
Összeg 2008.12.31-én	0	103	42	0	145
Részesedésszerzés	0	28	39	81	148
Részesedés a nettó eredményből	0	(51)	(46)	0	(97)
Összeg 2009.12.31-én	**0**	**80**	**35**	**81**	**196**

A közös vállalkozásokban való részesedést a tőkemódszerrel veszik figyelembe a konszolidáció során – további részletekért lásd az 1.3. megjegyzést. Az EU-hoz a társult vállalkozásokban való részesedési százalékának alapján a következő könyv szerinti értékek rendelhetők hozzá:

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Befektetett eszközök	48	0
Forgóeszközök	192	154
Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
Rövid lejáratú kötelezettségek	(44)	(9)
Bevételek	72	37
Költségek	(169)	(93)

Felszámolás alatt álló Galileo közös vállalkozás (GJU)

A Galileo közös vállalkozást (GJU) 2006 végén felszámolási eljárás alá helyezték, az eljárás jelenleg is folyamatban van. A felszámolás alatt álló GJU nettó eszközállománya az év végén 0 EUR volt. Mivel a jogalany 2009-ben szüneteltette működését és még felszámolás alatt állt, nem keletkezett sem bevétel, sem kiadás. A befektetés értéke 2009. december 31-én (és 2008. december 31-én) 0 EUR volt, ami az 585 millió EUR-s befektetésből és a halmozott veszteségben való 585 millió EUR-s részesedésből adódik össze.

A 2004-ben létrehozott és később az uniós konszolidációs körbe bevont uniós ügynökség, az Európai GNSS Ellenőrzési Hatóság (GSA) hivatalosan 2007. január 1-jén vette át a GJU felelősségét. A 683/2008/EK rendelet hatálybalépését követően a Bizottság átvette a GSA-tól az Európai GNSS Programok programvezetőjének feladatait. E tevékenységek és feladatok GSA-ról Bizottságra történt átruházása 2009. január 1-jén lépett hatályba.

SESAR közös vállalkozás

A közös vállalkozás célja, hogy az európai légiforgalmi szolgáltatás rendszerét valamennyi kapcsolódó kutatás-fejlesztési erőfeszítés uniós összehangolása és egyesítése révén korszerűsítse, illetve ez utóbbi tevékenység által biztosítsa az európai légiszolgáltatási főterv (az ATM főterv) gyors ütemű végrehajtását. A Bizottság 2009. december 31-én 87,4 %-os tulajdonosi részesedéssel rendelkezett a SESAR-ban, ami 80 millió EUR-t tesz ki (2008-ban 103 millió EUR). A SESAR program esetében (2007-től 2013-ig) az uniós hozzájárulás teljes (indikatív) előirányzott összege 700 millió EUR.

ITER Nemzetközi Fúziósenergia-fejlesztési Szervezet (ITER International)

Az ITER International az EU-t, valamint Kínát, Indiát, Oroszországot, Dél-Koreát, Japánt és az Amerikai Egyesült Államokat foglalja magában. Az ITER létrehozásának céljai: az ITER létesítményeinek igazgatása, a tagok fúziós energiára vonatkozó kutatás-fejlesztési programjaiban részt vevő laboratóriumok, egyéb intézmények és magánszemélyek körében bátorítja az ITER létesítményeinek kiaknázását; elősegíti, hogy a közvélemény megértse és elfogadja a fúziós energiát; egyéb, célja eléréséhez szükséges tevékenységeket végez.

Az EU (Euratom) ITER International javára nyújtott hozzájárulását – a tagállamoktól és Svájctól érkező hozzájárulásokat is beleértve – a „Magfúzió az Energiáért" Ügynökségen keresztül biztosítja. A teljes hozzájárulás jogilag az Euratom által az ITER-nek nyújtott hozzájárulásnak tekintendő, a tagállamok és Svájc nem rendelkezik tulajdonosi érdekeltséggel az ITER-ben. Mivel jogilag az EU rendelkezik részesedéssel az ITER International közös vállalkozásban, az összevont beszámolóban az EU-nak fel kell tüntetnie a részesedést.

Az Euratom 2009. december 31-én 47 %-os tulajdonosi részesedéssel rendelkezett az ITER-ben, ami 35 millió EUR-t tesz ki (2008-ban 42 millió EUR). Az ITER program esetében (2007-től 2041-ig) az Euratom-hozzájárulás teljes (indikatív) előirányzott összege 7 649 millió EUR.

IMI – Az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezés

Az IMI közös vállalkozás – a harmadik közös technológiai kezdeményezés, amely 2009-ben megkezdte működését – a tagállamokban és a társult országokban folyó kísérleti gyógyszerészeti kutatás-fejlesztést támogatja azzal a céllal, hogy megnövelje a biogyógyszerészeti ágazat kutatási beruházásának volumenét, valamint előmozdítja a kis- és középvállalkozások (kkv-k) bevonását tevékenységeibe. A Bizottság által képviselt Európai Unió tulajdonosi érdekeltsége 2009. december 31-én 99,1 %-os volt és 81 millió EUR-t tett ki. Az EU maximális indikatív hozzájárulása 2017. december 31-ig 1 milliárd EUR.

2.3.3 ***Garanciaalap***

A garanciaalap nettó eszközei

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Értékesíthető pénzügyi eszközök	1 050	887
Pénzeszközök és azzal egyenértékű eszközök	191	205
Eszközök összesen	**1 241**	**1 092**
Kötelezettségek összesen	**(1)**	**(1)**
Nettó eszközérték	**1 240**	**1 091**

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap magában foglalja a tanácsi határozatok eredményeként az Unió által garantált hiteleket, különösen az Európai Beruházási Bank (EBB) Európai Unión kívüli hitelnyújtási műveleteit, a makroszintű pénzügyi támogatások keretében nyújtott hiteleket, valamint az Európai Unión kívüli Euratom-hiteleket. E hosszú lejáratú eszköz finanszírozza az Unió által garantált bedőlt kölcsönöket, így hosszú lejáratú befektetésnek is tekinthető. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy az értékesíthető eszközök csaknem 76 %-ának lejárata 1 és 10 év közötti. Az alapot az Unió általános költségvetéséből a műveletek tőkeértékének 9 %-ával megegyező összegben nyújtott kifizetésekből, az alap eszközeivel végrehajtott

befektetéseken realizált kamatokból, valamint a fizetési kötelezettségüknek eleget nem tevő azon adósoktól behajtott összegekből finanszírozzák, akik miatt az alap garanciáit lehívták. Bármilyen felmerülő éves többletet az Unió általános költségvetésében a bevételkimutatás külön megnevezésébe kell visszafizetni.

Az Unió köteles költségvetését a harmadik országok számára nyújtott hitelek fedezésére szolgáló, a hitelgaranciához kapcsolódó tartalékkal kiegészíteni. E tartalék a garanciaalap szükségleteinek, és – amennyiben szükséges – az alapban rendelkezésre álló összeget meghaladó lehívott garanciáknak a fedezésére szolgál, amelyek így könyvelésre kerülhetnek a költségvetésben. Az 1 472 millió EUR összegű tartalék megfelel a 2009. december 31-i kinnlévő hitelek 9 %-os célösszegének. Az alap összes eszköze 2009. december 31-én 1 240 millió EUR-t tett ki. A nettó eszközállomány és a céltartalék összege közötti különbözet az EU költségvetéséből az alapba befizetendő összeg, vagyis 232 millió EUR. A hitelviszonyt megtestesítő értékesíthető értékpapírokból álló portfólió valós értékének változását a 2009. évi saját tőkében 16 millió EUR összegben számolták el (2008-ban 15 millió EUR).

2.3.4 *Értékesíthető pénzügyi eszközök*

Itt azok a befektetések és részesedések jelennek meg, amelyek megvásárlásának a célja, hogy elősegítsék a kedvezményezettek gazdasági tevékenységeinek fejlesztését.

Hosszú lejáratú értékesíthető eszközök

millió EUR

	EBRD	Kockázati tőkeműveletek	ETF Startup eszköz	EFSE	Egyéb	Összesen
Összegek 2008.12.31-én	157	204	133	67	3	564
Részesedésszerzés	0	11	52	26	19	108
Értékesítés és csökkenés	0	(26)	(4)	0	0	(30)
Újraértékelési tőketöbblet/(hiány)	0	(14)	(14)	3	0	(25)
Átváltási veszteség	0	(42)	0	0	0	(42)
Értékvesztés miatti veszteség	0	(1)	(13)	0	0	(14)
Összegek 2009.12.31-én	**157**	**132**	**154**	**96**	**22**	**561**

Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)

A Bizottság az EBRD 20 milliárd EUR-s teljes tőkéjének 3 %-át jegyezte. A mérlegfordulónapkor a lehívott összeg 157 millió EUR volt, amelyet teljes mértékben kifizettek. A le nem hívott tőkéhez kapcsolódó fennálló fizetési kötelezettség összege 443 millió EUR (lásd az 5.13.1. megjegyzést is). Mivel az EBRD-t egyetlen tőzsdén sem jegyzik, valamint tekintettel az EBRD alapító okiratában rögzített, többek között az egyéb részesedések eladására vonatkozó, azt a beszerzési költségen maximáló és kizárólag a meglévő részvénytulajdonosoknak engedélyező szerződéses korlátozásokra, a Bizottság részesedését az értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken értékelik.

Kockázati tőkeműveletek

A kockázati tőkeműveletek keretében tőkebefektetések finanszírozásához nyújtanak összegeket a pénzügyi közvetítőknek. Ezeket a műveleteket az Európai Beruházási Bank kezeli és az európai szomszédságpolitika keretében finanszírozzák.

Egyéb befektetések

Az EBA vagyonkezelésében lévő legjelentősebb eszközök: a vállalkozási tevékenység megkezdésének megkönnyítését szolgáló program (Growth & Employment), a MAP-program, valamint a CIP-program, amelyek a kkv-k létrehozásának és finanszírozásának kezdeti szakaszát támogatják, a megfelelő specializált kockázati tőketársaságokba való befektetés révén (154 millió EUR). Emellett itt szerepel a Délkelet-Európáért Európai Alaphoz (EFSE) – amely szerkezetileg változó alaptőkéjű befektetési vállalkozás (SICAV) – kapcsolódó 96 millió EUR is. Az EFSE általános célja a gazdasági fejlődés és növekedés előmozdítása Délkelet-Európában helyi pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújtott pótlólagos fejlesztési források folyamatos rendelkezésre bocsátása révén. A beszámoló 2009-ben tartalmaz egy 19 millió EUR-s új beruházást is, amely a Délkelet-európai Energiahatékonysági Alaphoz kapcsolódik.

2.4 **KÖLCSÖNÖK**

Ez a megnevezés az Európai Unió egy éven túli lejáratú követeléseit tartalmazza.

millió EUR

	Megjegyzés	2009.12.31.	2008.12.31.
Az EU költségvetéséből nyújtott és ESZAK-hitelek	*2.4.1*	169	179
Felvett hitelből nyújtott kölcsönök	*2.4.2*	10 595	3 386
Összes kölcsön		**10 764**	**3 565**

2.4.1 *Az Európai Unió költségvetéséből, valamint a felszámolás alatt álló ESZAK által nyújtott kölcsönök*

millió EUR

	Különleges feltételek mellett nyújtott hitelek	Felszámolás alatt álló ESZAK	Összesen
Összesen 2008.12.31-én	150	29	179
Visszafizetések	(19)	(5)	(24)
A könyv szerinti érték változásai	12	2	14
Összesen 2009.12.31-én	**143**	**26**	**169**

Különleges feltételek mellett nyújtott hitelek

Ez a tétel a tagsággal nem rendelkező országokkal való együttműködés részeként, különleges feltételekkel nyújtott kedvezményes kamatozású kölcsönöket tartalmazza. Ezen összegek mindegyikének esedékessége meghaladja az év végét követő 12 hónapot. E hitelek tényleges kamatlába 7,73 % és 12,36 % között mozog.

A felszámolás alatt álló ESZAK lakáshitelei

A lakáshitelek az ESZAK által az ESZAK-Szerződés 54. és 54.2. cikkével összhangban saját forrásaiból nyújtott kölcsönök. E kölcsönöket 1 %-os fix kamattal nyújtják, ezért azok kedvezményes kölcsönnek minősülnek. E hitelek tényleges kamatlába 2,806 % és 22,643 % között mozog. E kölcsönök esetében a keletkezéskori valós értékként – gyakorlati okok miatt és lényegességi megfontolások alapján – az ügyleti árat alkalmazzák, függetlenül az esetlegesen biztosított kedvezményes kamatlábtól.

2.4.2 *Felvett hitelből nyújtott kölcsönök*

millió EUR

	MFA-kölcsönök	Euratom kölcsönök	BOP	Felszámolás alatt álló ESZAK	Összesen
Összesen 2008.12.31-én	663	494	2 004	338	3 499
Új kölcsönök	25	7	7 200	0	7 232
Visszafizetések	(95)	(11)	0	(88)	(194)
Árfolyam-különbözet	0	(1)	0	16	15
A könyv szerinti érték változásai	(6)	(5)	99	(5)	83
Összesen 2009.12.31-én	587	484	9 303	261	10 635
1 éven belül esedékes összeg	**40**	**0**	**0**	**0**	**40**
1 éven túl esedékes összeg	**547**	**484**	**9 303**	**261**	**10 595**

Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA) keretében nyújtott kölcsönök

Az MFA szakpolitikai alapú pénzügyi eszköz, amelynek keretében feltétel nélküli és célhoz nem rendelt fizetésimérleg- és/vagy költségvetési támogatást nyújtanak az EU területéhez földrajzilag közel fekvő partneri viszonyban lévő harmadik országoknak. A támogatás közép- vagy hosszú lejáratú kölcsönök vagy támogatások, illetve ezek megfelelő kombinációjának formáját ölti, és általában valamely IMF által támogatott kiigazítási és reformprogram keretében nyújtott finanszírozást egészít ki. A Bizottság nem kapott garanciákat harmadik féltől e hitelekre, azonban a garanciaalap biztosítja ezeket (lásd a 2.3.3. megjegyzést).

Euratom-kölcsönök

Az Euratom az Európai Unió jogi személyisége, amelyet az Európai Bizottság képvisel. A tagállamoknak nyújtott Euratom-kölcsönök célja a villamos energia atomerőművekben történő ipari előállításához és az üzemanyagciklussal kapcsolatos ipari létesítményekhez kapcsolódó beruházási projektek finanszírozása. A tagsággal nem rendelkező országoknak nyújtott Euratom-kölcsönök az üzemelő vagy épülő atomerőművek és nukleáris üzemanyag-ciklussal kapcsolatos létesítmények biztonsági szintjének és hatékonyságának javítását szolgálják.

A Bizottság e kölcsönökkel kapcsolatban 481 millió EUR-ra (2008: 486 millió EUR) kapott garanciát független hitelgarancia-biztosítóktól.

Fizetésimérleg (BOP)-kölcsönök

A fizetésimérleg-kölcsön szakpolitikai alapú pénzügyi eszköz, amelyet most újjáélesztettek annak érdekében, hogy középtávú pénzügyi segítséget nyújtsanak az Európai Unió tagállamainak a jelenlegi gazdasági válság ideje alatt. A folyó fizetéseivel vagy tőkemozgásaival kapcsolatban nehézségeket tapasztaló vagy komoly nehézségekkel fenyegetett tagállamok részére biztosít kölcsönfelvételi lehetőséget. Csak azok a tagállamok használhatják ezt a mechanizmust, amelyek nem vezették be az eurót. A kölcsönök maximális engedélyezett teljes összege 50 milliárd EUR, amelyet az EU általános költségvetése garantál.

2008 novembere és 2009 novembere között 14,6 milliárd EUR összegben nyújtottak kölcsönöket. Magyarország javára 6,5 milliárd EUR-s BOP-pénzügyi segítségnyújtást bocsátottak rendelkezésre, amelyből 2008-ban ténylegesen 2 milliárd EUR-t vettek igénybe 2011. decemberi lejáratra. 2009-ben további 3,5 milliárd EUR-t hívtak le (lejáratok: 2014. november és 2016. április). Lettország javára 3,1 milliárd EUR-s BOP-kölcsönt bocsátottak rendelkezésre, amelyből 2009 folyamán 2,2 milliárd EUR-t hívtak le 2014. áprilisi és 2015. januári lejárattal, valamint 2010 márciusában 0,5 milliárd EUR-t folyósítottak (lejárat: 2019. május). Emellett 5 milliárd EUR-t bocsátottak Románia rendelkezésére, amelyből 2009-ben 1,5 milliárd EUR-t folyósítottak 2015. januári lejárattal, valamint további 1 milliárd EUR-t hívtak le 2010 márciusában (lejárat: 2019. május).

A felszámolás alatt álló ESZAK kölcsönei

Ide elsősorban a megszüntetés alatt álló ESZAK által az ESZAK-Szerződés 54. és 56. cikkével összhangban a hitelfelvételből nyújtott kölcsönök, valamint három, az Európai Beruházási Bank (EBB) által egy fizetésképtelenné vált adós helyettesítéseként kibocsátott, nem jegyzett hitelviszonyt megtestesítő értékpapír tartozik. E hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat végső lejáratukig (2017 és 2019) tartják, a kapcsolódó hitelfelvétel adósságszolgálatának fedezése érdekében. A könyv szerinti érték változása megfelel a felhalmozott kamatokban bekövetkezett változásnak, valamint a prémiumfizetési év értékcsökkenésének és a felmerült, a tényleges kamatláb módszernek megfelelően számított kezdeti ügyleti költségnek.

A tényleges kamatlábak (amelyeket a kamatlábak intervallumaként adnak meg) az alábbiak:

Kölcsönök	2009.12.31.	2008.12.31.
Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)	0,9625 % - 4,54 %	3,022 % - 5,29 %
Euratom	1,071 % - 5,76 %	3,428 % - 5,76 %

Kölcsönök	2009.12.31.	2008.12.31.
BOP	3,125 % - 3,625 %	3,25 %
Felszámolás alatt álló ESZAK	0,346 % - 5,8103 %	3,072 % - 5,8103 % (*)

(*) a magasabb érték a kamatswapügylettel fedezett fix kamatozású hitelkihelyezéshez kapcsolódik

2.5 HOSSZÚ LEJÁRATÚ ELŐFINANSZÍROZÁS

Azt, hogy az előfinanszírozás rövid vagy hosszú lejáratú előfinanszírozásként kerül-e kimutatásra, a visszafizettetés vagy a felhasználás ütemezése határozza meg. A felhasználást a projektre vonatkozó megállapodás rögzíti. Az éves beszámoló dátumától számított tizenkét hónapnál rövidebb esedékességű visszafizetendő vagy felhasználandó összegeket rövid lejáratú előfinanszírozásként tartják nyilván, azaz a forgóeszközök között, az egyenleg hosszú távú.

Összes előfinanszírozás

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Hosszú lejáratú előfinanszírozás (lásd az alábbiakban)	39 750	29 023
Rövid lejáratú előfinanszírozás (lásd a 2.9. megjegyzést)	9 077	10 262
Összes előfinanszírozás	**48 827**	**39 285**

Az előfinanszírozással kapcsolatban kapott garanciák

Ezek az Európai Unió által a kedvezményezettektől bizonyos esetben az előlegek kifizetésekor (előfinanszírozás) elvárt garanciák. Az ilyen garanciának kétféle értéke lehet: nominális és tényleges. A nominális érték esetében a garanciát kiváltó esemény a garancia létezéséhez kötődik. A tényleges érték esetében a garanciát kiváltó esemény az előfinanszírozási kifizetés, illetve az azt követő elszámolások. 2009. december 31-én az előfinanszírozásokkal kapcsolatban kapott garanciák névleges értéke 936 millió EUR volt. E garanciák tényleges értéke 724 millió EUR-t tett ki. 2008. december 31-én ezek értéke 968 millió EUR, illetve 769 millió EUR volt. A két összeg különbözete hatékony fedezetet biztosít azon előfinanszírozásra, amelyet már elszámoltak és átvezettek a költségekhez, de amelyet a jövőben adott esetben vissza kell majd fizettetni.

A 7. kutatási keretprogram (FP7) keretében kutatásra és technológiafejlesztésre kifizetett bizonyos előfinanszírozási összegeket hatékonyan biztosítja a résztvevői garanciaalap (PGF) – 2009. december 31-én a kifizetett előfinanszírozás teljes összege 2,7 milliárd EUR volt. Ezen kölcsönösségi eszköz célja a 7. kutatási és technológiafejlesztési keretprogram közvetett tevékenységeinek végrehajtása során az Uniónál és a résztvevőknél felmerült pénzügyi kockázatok fedezése; az alap tőkéje és kamatai teljesítési biztosítékot jelentenek. A támogatások (a Bizottság nyilvántartása szempontjából előfinanszírozás) formáját öltő közvetett tevékenységek résztvevői a teljes uniós hozzájárulás 5 %-ával járulnak hozzá a garanciaalap tőkéjéhez a tevékenység időtartama alatt. Ilyen értelemben a résztvevők a résztvevői garanciaalap tulajdonosai, a (Bizottság által képviselt) Unió pedig azok végrehajtó ügynöke. A közvetett tevékenység végén a résztvevők teljes mértékben visszakapják az alap tőkéjéhez való hozzájárulásukat, kivéve ha a kedvezményezettek fizetésképtelensége miatt a résztvevői garanciaalapnál veszteség merül fel – ebben az esetben a résztvevők hozzájárulásuk legalább 80 %-át kapják vissza. A résztvevői garanciaalap így mind az Unió, mind a résztvevők pénzügyi érdekét biztosítja. 2009. december 31-én a résztvevők hozzájárulása a résztvevői garanciaalaphoz összesen 561 millió EUR volt (2008-ben 274 millió EUR) – lásd a 11. megjegyzést is.

Hosszú lejáratú előfinanszírozás

millió EUR

Irányítás típusa	2009.12.31.	2008.12.31.
Közvetlen centralizált irányítás	1 148	1 351
Közvetett centralizált irányítás	486	275

millió EUR

Irányítás típusa	2009.12.31.	2008.12.31.
Decentralizált irányítás	347	90
Megosztott irányítás	37 199	26 764
Közös irányítás	568	543
Más intézmények és ügynökségek által végrehajtott	2	0
Hosszú lejáratú előfinanszírozási összegek összesen	**39 750**	**29 023**

A 2007–2013 közötti programozási időszakra a hosszú lejáratú előfinanszírozási összegek közül a legjelentősebbek a strukturális alapok intézkedéseihez kapcsolódnak: a regionális fejlesztési alaphoz (ERFA), a szociális alaphoz (ESZA), a mezőgazdasági vidékfejlesztési alaphoz (EMVA), a Kohéziós Alaphoz és a halászati alaphoz. Mivel e projektek közül sok hosszú lejáratú, a hozzájuk kapcsolódó előlegeknek egy évnél tovább kell rendelkezésre állniuk. Ezért ezek az előfinanszírozási összegek a befektetett eszközök között kerülnek kimutatásra. Az említett hosszú lejáratú előfinanszírozások összege, melyek kedvezményezettjeitől az Unió kamatokra jogosult, 1 607 millió EUR-t tesz ki.

A 2009. évi növekedés főként a tagállamoknak nyújtott előfinanszírozás harmadik részletének kifizetéséből adódik, amely összesen 5 milliárd EUR-t tett ki: 2,6 milliárd EUR a Kohéziós Alap javára, 1,8 milliárd EUR az ERFA javára és 0,6 milliárd EUR az ESZA javára. Ezenfelül a gazdasági válság miatt az egyes programok esetében a rendkívüli gazdaságélénkítő csomaghoz kapcsolódó kifizetést teljesítettek összesen 6,2 milliárd EUR összegben: 3,9 milliárd EUR a Kohéziós Alap és az ERFA javára és 2,3 milliárd EUR az ESZA javára. A decentralizált irányítást érintő összegek emelkedése főként az IPA-programok keretében a tagjelölt országok javára teljesített előfinanszírozási kifizetések eredménye.

2.6 **HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖVETELÉSEK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Tagállamoktól esedékes	26	24
ESZAK személyzeti kölcsönök	10	13
Egyéb	2	2
Garanciák és betétek	17	6
Összesen	**55**	**45**

A tagállamoktól esedékes összegek sor a felszámolás alatt álló ESZAK-nak a korábbi csatlakozásra váró országokkal szembeni követeléseit tartalmazza.

FORGÓESZKÖZÖK

2.7 **KÉSZLETEK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Tudományos anyagok	62	73
Egyéb	15	12
Összesen	**77**	**85**

A tudományos berendezések készletének tárolása és kezelése a Közös Kutatóközpont feladata. Ennek jelentős részét teszik ki a Geel-ben található nukleáris és nem nukleáris anyagminták. E készlet stratégiai jellegű, célja pedig, hogy a vészhelyzetekből adódó jövőbeli váratlan igényeket ezekből lehessen kielégíteni. Az egyéb készletek magukban foglalják az EGNOS projekt készleteit, a Kiadóhivatal által őrzött és/vagy kezelt kiadványok készleteit, valamint oltóanyagkészleteket.

2.8 **RÖVID LEJÁRATÚ BEFEKTETÉSEK**

A rövid lejáratú befektetések olyan értékesíthető pénzügyi eszközökből állnak, amelyeket befektetési hozamukért vagy megtérülésükért vásároltak, vagy bizonyos eszköz-struktúra kialakítása érdekében vagy másodlagos likviditási forrásként tartanak, és ezért likviditási szükséglet kielégítése érdekében, vagy a kamatlábak változása miatt értékesítésre kerülhetnek. E megnevezés alatt 2008-ban 7 millió EUR értékű kereskedési céllal tartott eszközt is feltüntettek.

Értékesíthető pénzügyi eszközök

millió EUR

	Felszámolás alatt álló ESZAK	Egyéb	Összesen
Összegek 2008.12.31-én	1 464	82	1 546
Részesedésszerzés	560	255	815
Értékesítés és csökkenés	(573)	(32)	(605)
Hozzáigazítás az amortizált bekerülési értékhez	(1)	0	(1)
A könyv szerinti érték változásai	8	3	11
Tőkére átvezetett újraértékelési többlet	25	0	25
Összegek 2009.12.31-én	**1 483**	**308**	**1 791**

A felszámolás alatt álló ESZAK összegei esetében minden értékesíthető befektetés változó kamatozású, euróban denominált és aktív piacokon jegyzett kötvény. Azon kötvények (valós értéken kifejezett) összértéke, amelyek végső lejárata 2010-re esik, 2009. december 31-én 242 millió EUR-t tesz ki (2008-ben 126 millió EUR).

Az egyéb összegekben bekövetkezett emelkedés a kockázat-megosztási pénzügyi mechanizmus (195 millió EUR), valamint a Ten-T projektek hitelgarancia eszköze (60 millió EUR) általi új részesedésszerzés eredménye.

2.9 **RÖVID LEJÁRATÚ ELŐFINANSZÍROZÁS**

millió EUR

Irányítás típusa	2009.12.31.	2008.12.31.
Közvetlen centralizált irányítás	2 924	3 055
Közvetett centralizált irányítás	1 990	930
Decentralizált irányítás	700	326
Megosztott irányítás	2 550	5 304
Közös irányítás	832	608
Más intézmények és ügynökségek által végrehajtott	81	39
Rövid lejáratú előfinanszírozási összegek összesen	**9 077**	**10 262**

A rövid lejáratú előfinanszírozás csökkenése annak tudható be, hogy a megosztott irányítás alatt álló strukturális intézkedések egyes finanszírozott projektjei a lezárás szakaszába kerültek (a 2000–2006-os időszakhoz kapcsolódó programok), míg az új projektek (a 2007–2013-as időszakhoz kapcsolódó programok) esetében 2009-ban sor került a harmadik előfinanszírozási részlet kifizetésére, azonban ezt a 2.5. megjegyzésben szereplő magyarázatnak megfelelően a befektetett eszközök közé sorolták be. A közvetett centralizált irányítás alá tartozó rövid lejáratú előfinanszírozás emelkedése a tevékenységek Bizottságtól az új végrehajtó ügynökségekhez történt átruházásának köszönhető, főleg kutatás-fejlesztési területeken. A rövid lejáratú előfinanszírozások összege, melyek kedvezményezettjeitől az Európai Unió kamatokra jogosult, 4 629 millió EUR-t tesz ki.

2.10 **RÖVID LEJÁRATÚ KÖVETELÉSEK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Rövid lejáratú kölcsönök	216	114
Folyó követelések	4 519	6 128
Egyéb követelések	16	23
Aktív időbeli elhatárolások	3 912	5 655
Összesen	**8 663**	**11 920**

2.10.1 ***Rövid lejáratú kölcsönök***

Ezen összegek elsősorban olyan kölcsönöket érintenek, amelyeknek a fennmaradó végső lejárata a mérlegfordulónap után kevesebb mint 12 hónap (40 millió EUR az MFA-kölcsönökhöz kapcsolódóan, lásd a fenti 2.4. pontot). E megnevezés alatt szerepelnek a felszámolás alatt álló ESZAK lekötött betétei is.

Lekötött betétek

millió EUR

	Összesen
Összegek 2008.12.31-én	0
Növekedés	174
Elhatárolt összegek	1
Összegek 2009.12.31-én	**175**

2.10.2 ***Folyó követelések***

millió EUR

Számlacsoport	2009.12.31.			2008.12.31.		
	Bruttó összeg	Leírás	Nettó érték	Bruttó összeg	Leírás	Nettó érték
Vevők	277	(76)	201	243	(79)	164
Pénzbírságok	3 370	(133)	3 237	4 590	(96)	4 494
Tagállamok	2 198	(1 191)	1 007	2 576	(1 204)	1 372
Egyéb	76	(2)	74	111	(13)	98
Összesen	**5 921**	**(1 402)**	**4 519**	**7 520**	**(1 392)**	**6 128**

Vevők

Ide azon beszedési utalványok tartoznak, amelyeket 2009. december 31-ével behajtandó, és a mérleg eszközoldalán más megnevezés alatt még nem szereplő megállapított kintlévőségként könyveltek le.

Pénzbírságok

A Bizottság által kirótt pénzbírságokhoz kapcsolódóan behajtandó összegek összesen 3 370 millió EUR-t tettek ki. Erre az összegre 133 millió EUR-s leírást alkalmaztak. E leírás emelkedése azzal magyarázható, hogy a pénzügyi és gazdasági válsággal összefüggésben néhány új pénzbírságot nem lehetett ideiglenes kifizetésekkel vagy bankgaranciával fedezni. Továbbá néhány pénzbírság esetében az eljárások még folyamatban vannak az Európai Bíróság előtt. Ezen követelésekkel összefüggésben 2009. december 31-ig összesen 2 952 millió EUR (2008: 2 403 millió EUR) értékű garanciát adtak (az adósok), annak jeleként, hogy a pénzbírság címzettje fellebbezni kíván a határozat ellen. Meg kell jegyezni, hogy a fenti összegekből 290 millió EUR kifizetése 2009. december 31. előtt nem volt esedékes.

Tagállamokkal szembeni követelések

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
EMGA-követelések		
EMGA-követelések	627	684
Leírás	(350)	(392)
Összesen	**277**	**292**
Befizetett, a tagállamoktól behajtandó héa	**38**	**36**
Saját források		
Az A-számlán megállapítva	89	97
Az elkülönített számlán megállapítva	1 254	1 260
Leírás	(841)	(812)
Egyéb	25	16
Összesen	**527**	**561**
Egyéb követelések a tagállamokkal szemben	**165**	**483**
Összesen	**1 007**	**1 372**

EMGA-követelések

Ide tartoznak az EMGA kedvezményezettjeivel szembeni, a tagállamok által 2009. október 15-ig bejelentett és igazolt, 2009. december 31-én fennálló követelések – levonva a tagállamok által az igazgatási költségek fedezésére megtartható 20 %-ot. Az említett nyilatkozat időpontját követően 2009. december 31-ig még felmerült követelésekről becslést készítenek. A Bizottság megbecsüli továbbá a kedvezményezettekkel szemben felmerült olyan követelések leírását, amelyek visszafizettetése nem valószínű. E kiigazítások nem jelentik azt, hogy a Bizottság lemondana ezen összegek jövőbeni behajtásáról.

Saját források

Meg kell említeni, hogy a tagállamok beszedési költségeik fedezésére visszatarthatják a tradicionális saját források 25 %-át, a fenti adatokból így ez már levonásra került. A tagállamok által küldött becslésekre alapozva 841 millió EUR-s leírás került levonásra a tagállamokkal szembeni követelésekből. Mindazonáltal ez nem jelenti azt, hogy a Bizottság lemond e kiigazított értékkel fedezett összegek behajtásáról.

Egyéb követelések a tagállamokkal szemben

A tagállamokkal szembeni egyéb követelések tartalmaznak 72 millió EUR behajtandó kiadást, valamint 244 millió EUR EMGA-előlegfizetést (2008-ban 120 millió EUR, illetve 244 millió EUR).

2.10.3 ***Aktív időbeli elhatárolások***

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Elhatárolt bevételek	3 655	5 402
Aktív időbeli elhatárolások jövőbeni kötelezettségekre	230	223
Egyéb	27	30
Összesen	**3 912**	**5 655**

Az e megnevezésben szereplő fő összeg 3 655 millió EUR elhatárolt bevétel.

millió EUR

Elhatárolt bevétel	2009.12.31.	2008.12.31.
Saját források	2 209	2 576
Mezőgazdasági címzett bevételek november-december	940	1 261
Cukoripari szerkezetátalakítás	0	911
EMGA: korrekciót eredményező végre nem hajtott megfelelőségi határozatok	0	368
Kohéziós és regionális fejlesztési alapok: pénzügyi korrekciók	404	146
Halászati alap	0	32
Egyéb elhatárolt bevételek	102	108
Elhatárolt bevétel összesen	**3 655**	**5 402**

Az elhatárolt bevételekhez sorolt összegek között szerepel továbbá a késedelmi kamatbevétel, az elhatárolt banki kamatok, valamint az előfinanszírozás összegeinek elhatárolt kamata.

Ugyancsak e fejezeten belül szerepel összesen 230 millió EUR jövőbeni kötelezettségekre képzett aktív időbeli elhatárolás, ezek között a főbb összegek a következők: a harmadik országokkal kötött kétoldalú halászati megállapodásokra fizetett 53 millió EUR, 36 millió EUR az európai iskolára, 44 millió EUR irodabérleti díj, 22 millió EUR iroda-átalakítási díj és 17 millió EUR tárgyieszköz-lízing kamataira.

2.11 **PÉNZESZKÖZÖK ÉS AZZAL EGYENÉRTÉKŰ ESZKÖZÖK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Korlátlan felhasználású pénzeszköz:		
A kincstáraknál és központi bankoknál vezetett számlák	10 958	15 039
Folyószámlák	1 967	1 415
Előlegszámlák	42	35
Átutalások (úton lévő pénzeszköz)	9	26
Rövid lejáratú betétek és egyéb pénzzel egyenértékű eszközök	1 486	1 456
Összesen	**14 462**	**17 971**
Korlátozott felhasználású pénzeszközök	**8 910**	**5 753**
Összesen	**23 372**	**23 724**

2.11.1 ***Korlátlan felhasználású pénzeszközök***

A korlátlan felhasználású pénzeszközök magukban foglalják az EU valamennyi, tagállamok és EFTA-országok (államkincstárai és központi bankjai) által vezetett számláin, valamint a folyószámlákon, előlegszámlákon és készpénz formájában meglévő pénzeszközeit.

A kincstáraknál és központi bankoknál vezetett számlák alacsonyabb év végi egyenlege annak tulajdonítható, hogy 2010 elején a 10/2009. sz. költségvetés-módosítást követően a múlt évi 6,6 milliárd EUR-hoz képest 3,5 milliárd EUR-t kellett visszajuttatni a tagállamokhoz. Az ezzel kapcsolatos kötelezettség a folyó kötelezettségek között szerepel (lásd még a 2.18.2. megjegyzést alább). A pénzeszközök év végi egyenlegére szintén hatással volt a címzett bevételekből származó azon fel nem használt pénzösszeg (2,7 milliárd EUR, 2008-ban: 5,1 milliárd EUR), amely a tagállamoknak nem fizethető vissza, valamint a 2010-re átvitt kifizetési előirányzatok fedezésére visszatartott 1,4 milliárd EUR (2008-ban 1,7 milliárd EUR). Az Európai Unió költségvetésének 2,3 milliárd EUR-s eredményét is vissza kell juttatni a tagállamokhoz, ez a 2010-ben esedékes összegeik csökkentése révén történik.

A rövid lejáratú betétként feltüntetett összegek elsősorban olyan összegekhez kapcsolódnak, amelyeket az EU nevében letéteményesek kezelnek az uniós költségvetésből finanszírozott egyes programok végrehajtása céljából.

2.11.2 *Korlátozott felhasználású pénzeszközök*

A korlátozott felhasználású pénzeszközök között szerepelnek a Bizottság által – még le nem zárt ügyekben – kirótt büntetésekkel kapcsolatban kapott összegek. Ezt más célra nem használt, elkülönített letéti számlán tartják.

HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

2.12 **MUNKAVÁLLALÓI JUTTATÁSOK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Nyugdíjak – személyzet	33 316	32 867
Nyugdíjak - egyéb	663	696
Közös betegségbiztosítási rendszer	3 263	3 993
Összesen	**37 242**	**37 556**

2.12.1 *Nyugdíjak – személyzet*

A személyzeti nyugdíjrendszer (PSEO) keretében fizetendő ellátásokat – a személyzeti szabályzat 83. cikkével összhangban – az uniós költségvetés finanszírozza. E rendszer finanszírozására nem képeznek külön alapot, hanem a tagállamok az e kiadások finanszírozásához megállapított kulcsok alapján biztosítják az ellátások kifizetését. Ezenfelül a tisztviselők a rendszer hosszú távú finanszírozásához egyharmad részben járulnak hozzá kötelező járulék formájában. E járulék összegét évente felülvizsgálják és a szükséges mértékben módosítják, hogy a járulékok megfelelő szintje (jelenleg az alapfizetés 11,3 %-a) éves szinten fedezze az adott évben szerzett jogok egyharmadát.

A nyugdíjrendszer kötelezettségeit a 2009. december 31-i aktív állományi létszám és nyugdíjas létszám, valamint a személyzeti szabályzat ezen időpontban hatályos szabályai alapján értékelték. Ez az értékelés kiterjedt a szolgálati időhöz és a rokkantsághoz kapcsolódó, valamint a túlélő hozzátartozókat megillető ellátásra (különböző nyugdíjtípusok és a rokkantsági ellátás). Az értékelés az IPSAS 25. standardban meghatározott módszertannal (és ezért a 12. uniós számviteli szabállyal) összhangban került végrehajtásra. Ez a számviteli standard előírja a munkáltató számára, hogy kötelezettségeit biztosításmatematikai értékelés alapján határozza meg, figyelembe véve a munkavállaló munkában töltött élete során keletkező szerződéses juttatásokat, valamint az előrelátható jövedelemnövekedést. Az e kötelezettség kiszámításához használt biztosításmatematikai értékelési módszer az úgynevezett halmozott jogosultságok módszere („projected unit credit" módszer).

Az értékelés során a következő alapvető biztosításmatematikai feltételezéseket veszik alapul:

Biztosításmatematikai feltételezések	2009.12.31.	2008.12.31.
Nominális diszkontráta (%)	4,5 %	3,9 %
Várható inflációs ráta	2,5 %	1,8 %
Reáldiszkontráta	2,0 %	2,1 %
Házasság valószínűsége: Férfi/nő	84 %/38 %	84 %/38 %
Általános bérnövekedés/nyugdíj-újraértékelés	0 %	0,3 %

A számításhoz a nemzetközi köztisztviselők 2008-as élettartamtábláját (ICSLT) használták fel. A nyugdíjba vonulás feltételezett időpontja az, amikor a tisztviselő teljes ellátásra jogosult, figyelembe véve a korengedményes nyugdíjazás miatti csökkenést, valamint a késői, legkésőbb 65 éves korban történő nyugdíjba vonulás úgynevezett „Barcelona-bónuszát". A bruttó nyugdíjak és családi támogatások számítása a személyzeti szabályzaton alapul.

A kötelezettségek a korábban meghatározott jogokat az alábbi személyekre fedik le:

(1) A nyugdíjrendszerben részt vevő valamennyi intézménynél és hivatalnál 2009. december 31-én aktív foglalkoztatásban lévő személyzet;

(2) Késleltetett helyzetben lévő személyzet, azaz akik átmeneti jelleggel vagy véglegesen elhagyták az intézményeket, nyugdíjjogaikat az európai tisztviselők nyugdíjrendszerében hagyva (kizárólag azok, akik legalább 10 év szolgálati időt felhalmoztak);

(3) Öregségi nyugdíjban részesülő korábbi tisztviselők és egyéb alkalmazottak;

(4) Rokkantsági nyugdíjban részesülő korábbi tisztviselők és egyéb alkalmazottak;

(5) Rokkantsági járulékban részesülő korábbi tisztviselők és egyéb alkalmazottak;

(6) A túlélő hozzátartozói nyugdíjban részesülők (özvegyek, árvák, eltartottak).

2008. december 31. óta a következő fő változások történtek:

millió EUR

A személyzettel szemben fennálló nyugdíjkötelezettségek változása	Összeg
Bruttó nyugdíjkötelezettségek 2008. december 31-én	36 495
Szolgálati költség	1 360
Kamatköltség	1 456
Kifizetett juttatások	(1 035)
Biztosításmatematikai nyereség	(1 248)
Változás az új belépők miatt	187
Bruttó nyugdíjkötelezettségek 2009. december 31-én	**37 215**

A legfontosabb pontok a következők:

— 2009. december 31-én a bruttó biztosításmatematikai kötelezettséget 37 215 millió EUR-ra értékelték (2008: 36 495 millió EUR). Ehhez hozzáadódik a korrekciós együtthatók alkalmazásának hatásaként 1 079 millió EUR (2008: 1 277 millió EUR). A nettó kötelezettségek kiszámításához a bruttó kötelezettségekből levonják a kedvezményezettek által fizetendő adókat, és az így kapott összeget a mérlegben szerepeltetik (mivel a nyugdíjkifizetéseknél adólevonást érvényesítenek, amelyet a nyugdíjfolyósítás évében az Unió bevételei között tartanak nyilván). Így a nettó kötelezettséget (bruttó kötelezettség mínusz adók) 2009. december 31-én 33 316 millió EUR-ra becsülték.

— A személyzeti nyugdíjrendszer tagjainak száma 5 082 fővel növekedett. Ez a növekedés főleg az ideiglenes alkalmazottakat, a szerződéses alkalmazottakat, valamint az európai parlamenti képviselők asszisztenseit érinti, ez utóbbiak először szerepelnek a rendszerben.

2.12.2 *Nyugdíjak - egyéb*

Ez magában foglalja a Bizottság, valamint a Bíróság (és a Törvényszék), a Számvevőszék, a Tanács Főtitkársága tagjaival és korábbi tagjaival, az ombudsmannal, az európai adatvédelmi biztossal és az Európai Unió Közszolgálati Törvényszékének tagjaival és korábbi tagjaival szembeni nyugdíjkötelezettséggel kapcsolatos kötelezettségeket. E fejezet a Parlament bizonyos tagjainak nyugdíjához kapcsolódó kötelezettséget is tartalmazza.

2.12.3 *Közös betegségbiztosítási rendszer*

Értékelés készült azon becsült kötelezettségekre vonatkozóan is, amelyet az Unió a nyugdíjas személyzettel kapcsolatban a közös betegségbiztosítási rendszerbe fizetendő hozzájárulásokkal összefüggésben visel. E bruttó kötelezettségek értéke az értékelés alapján 3 535 millió EUR. A nettó összeget úgy kapták meg, hogy e bruttó kötelezettségből levonták a programeszközök 272 millió EUR-s összegét. A számításoknál figyelembe veszik a különböző uniós intézmények és ügynökségek aktív állományú tisztviselőit és nyugdíjasait, azok családtagjait, továbbá a Bizottság, a Számvevőszék, a Bíróság, a Tanács, az európai adatvédelmi

biztos és az ombudsman által foglalkoztatott aktív tagokat és azok nyugdíjasait. A számításnál használt diszkont kamatláb és általános bérnövekedés megegyezik a személyzeti nyugdíjak értékelésénél használtakkal (lásd fent). A kötelezettség kismértékű csökkenésének fő oka a biztosításmatematikai feltételezések változásából adódó biztosításmatematikai nyereség.

millió EUR

A közös betegségbiztosítási rendszerrel szemben fennálló kötelezettségek változása	Összeg
Bruttó kötelezettségek 2008. december 31-én	4 248
Normál költség	168
Kamatköltség	169
Kifizetett juttatások	(85)
Biztosításmatematikai nyereség	(965)
Bruttó kötelezettségek 2009. december 31-én	3 535
Mínusz programeszközök	(272)
Nettó kötelezettségek 2009. december 31-én	**3 263**

2.13 **HOSSZÚ LEJÁRATÚ CÉLTARTALÉKOK**

millió EUR

	2008.12.31.	Pótlólagos céltartalékok	Fel nem használt összegek	Felhasznált összegek	Átsorolás a rövid lejáratúakhoz/ lejáratúakból	A becslés változása	2009.12.31.
Jogi ügyek	421	54	(50)	(12)	0	0	413
Nukleáris létesítmények leszerelése	819	0	0	0	(22)	111	908
Pénzügyi	12	67	0	0	(3)	0	76
Egyéb	89	45	(12)	(37)	(13)	0	72
Összesen	**1 341**	**166**	**(62)**	**(49)**	**(38)**	**111**	**1 469**

Jogi ügyek

Ez a tétel a 2010 után a folyamatban lévő jogi ügyekkel kapcsolatban valószínűleg fizetendő összegek becslése. Ennek legnagyobb része – 409 millió EUR – az EMGA kiadásainak pénzügyi korrekciójával kapcsolatos, 2009. december 31-én függőben lévő bírósági ügyeket, valamint a mezőgazdasági kiadásokra vonatkozó egyéb bírósági ügyeket érinti.

Nukleáris létesítmények leszerelése

2008-ban egy független szakértőkből álló konzorcium felülvizsgálta a JRC nukleáris létesítményeinek leállításához és a hulladékgazdálkodási programhoz kapcsolódó becsült költségekről készült 2003. évi tanulmányát. A pénzügyi kimutatásban feltüntetendő céltartalék alapját az 1 222 millió EUR-s (korábban 1 145 millió EUR-s) felülvizsgált becslésük jelenti. Az uniós számviteli szabályoknak megfelelően ezt a becslést indexálták az infláció miatt, majd nettó jelenértékre diszkontálták. 2009. december 31-én ez összesen 930 millió EUR-s céltartalékot eredményezett, amely megoszlik a 2010-ben, illetve azt követően várhatóan kifizetendő összegek között (22 millió EUR, illetve 908 millió EUR). Tekintettel a program becsült időtartamára (mintegy 30 év), hangsúlyozni kell, hogy e becsléssel kapcsolatban fennáll bizonyos fokú bizonytalanság, és a végleges költség különbözhet a jelenleg beállított összegektől.

Pénzügyi céltartalékok

Az 1998-as és a 2001-es kkv garanciakeret, valamint a CIP 2007-es kkv garanciakerete keretében az Európai Beruházási Alap (EBA) jogosult saját nevében, de a Bizottság megbízásából és kockázatára garanciákat kibocsátani. A lehívott és a le nem hívott garanciákhoz kapcsolódó pénzügyi kockázat azonban értékhatárhoz kötött. A mérlegfordulónapkor a pénzügyi céltartalék mindkét eszköz pénzügyi közvetítőkkel szembeni kifizetési kötelezettségeinek felel meg, levonva az adott időpontig benyújtott nettó kifizetési igényeket. A hosszú lejáratú pénzügyi céltartalékokat nettó jelenértékükre diszkontálják.

Egyéb céltartalékok

A fő összeg e tételen az Unió által az állat-egészségügyi sürgősségi alap keretében egyes állatbetegségek kitörése esetén a különböző tagállamoknak fizetendő hozzájárulások becslését tartalmazza, és összesen 60 millió EUR-t tesz ki (2008: 101 millió EUR), amely a várhatóan 2010-ben (25 millió EUR), illetve azután (35 millió EUR) felhasználásra kerülő összegekre oszlik.

2.14 HOSSZÚ LEJÁRATÚ PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK

2.14.1 *Hitelfelvételek*

millió EUR

Megnevezés	2008.12.31.	Új hitelfelvételek	Visszafizetések	Árfolyam-különbözetek	A könyv szerinti érték változásai	2009.12.31.
MFA	663	25	(95)	—	(6)	587
BOP	2 004	7 200	—	—	99	9 303
EURATOM	494	7	(11)	(1)	(5)	484
Felszámolás alatt álló ESZAK	282	—	(67)	18	(8)	225
Összesen	**3 443**	**7 232**	**(173)**	**17**	**80**	**10 599**

A hitelfelvétel megoszlása rövid és hosszú lejárat szerint

millió EUR

Hitelfelvételek	1 éven belüli lejárat	1 éven túli lejárat	Összesen 2009.12.31-én
MFA	40	547	587
BOP	—	9 303	9 303
EURATOM	—	484	484
Felszámolás alatt álló ESZAK	—	225	225
Összesen	**40**	**10 559**	**10 599**

Ez a megnevezés az Európai Unió egy éven túli lejáratú hitelfelvételeit tartalmazza. A hitelfelvételek magukban foglalják az okiratba foglalt adósságokat is, amelyek 10 324 millió EUR-t tesznek ki (2008: 3 131 millió EUR). A könyv szerinti érték változása megfelel az elhatárolt kamatokban bekövetkezett változásnak, valamint – a felszámolás alatt álló ESZAK hitelfelvételei esetében – a felmerült kezdeti ügyleti költség éves értékcsökkenésének, és a tényleges kamatláb módszernek megfelelően kerül kiszámításra. A tényleges kamatlábak (amelyeket a kamatlábak intervallumaként adnak meg) az alábbiak:

Hitelfelvételek	2009.12.31.	2008.12.31.
Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)	0,9625 % - 4,54 %	3,022 % - 5,29 %
Euratom	0,9031 % - 5,6775 %	3,348 % - 5,6775 %
BOP	3,125 % - 3,625 %	3,25 %
Felszámolás alatt álló ESZAK	0,346 % - 9,2714 %	4,939 % - 11,875 % (*)

(*) a magasabb érték a kamatswapügylettel fedezett fix kamatozású hitelkihelyezéshez kapcsolódik

2.15 **EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Pénzügyi lízingkötelezettségek	1 736	1 770
Részletekben kifizetett épületek	395	403
Egyéb	47	53
Összesen	**2 178**	**2 226**

Ezen a tételen elsősorban az egy éven túl esedékes lízing-kötelezettségek szerepelnek (lásd a fenti 2.2. megjegyzést). Tartalmazza továbbá a Bizottság által vásárolt egyes olyan épületekhez kapcsolódó összegeket, ahol a vételárat részletekben egyenlítik ki – ezek nem lízingszerződések, mivel a (tulajdon- és rendelkezési) jogok azonnal átszálltak a Bizottságra.

RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

2.16 **RÖVID TÁVÚ CÉLTARTALÉKOK**

millió EUR

	2008.12.31.	Pótlólagos céltartalékok	Fel nem használt, visszaírt összegek	Felhasznált összegek	Átvezetések más megnevezésekből/-be	A becslés változása	2009.12.31.
Jogi ügyek	16	18	(3)	(1)	0	0	30
Nukleáris létesítmények leszerelése	89	0	0	(28)	22	(61)	22
Pénzügyi	202	14	(50)	(41)	3	0	128
Egyéb	41	7	(23)	(5)	13	0	33
Összesen	**348**	**39**	**(76)**	**(75)**	**38**	**(61)**	**213**

Ide a céltartalékok egy éven belül esedékessé váló része tartozik.

2.17 **RÖVID LEJÁRATÚ PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK**

E megnevezés a mérlegfordulónap után 12 hónapon belül esedékes hitelfelvételek 40 millió EUR-s összegét tartalmazza (2.14.1. megjegyzés) (2008: 94 millió EUR, plusz a kereskedési céllal tartott kötelezettségekhez kapcsolódó 25 millió EUR.

2.18 **„SZÁLLÍTÓI" KÖTELEZETTSÉGEK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Egy éven belül esedékes hosszú lejáratú kötelezettségek	71	64
Folyó kötelezettségek	15 260	12 026
Egyéb kötelezettségek	133	115
Passzív időbeli elhatárolások	78 420	77 472
Összesen	**93 884**	**89 677**

2.18.1 ***Egy éven belül esedékes hosszú lejáratú kötelezettségek***

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Pénzügyi lízingkötelezettségek	59	52
Egyéb	12	12
Összesen	**71**	**64**

2.18.2 ***Folyó kötelezettségek***

millió EUR

Típus	2009.12.31.	2008.12.31.
Tagállamok	14 903	11 386
Szállítók és egyéb	944	1 175
A támogathatóság ellenőrzésére váró tételek	(587)	(535)
Összesen	**15 260**	**12 026**

A folyó kötelezettségek közé az Unió által a támogatási tevékenységek keretében kapott költségkimutatások tartoznak. Ezeket az igény beérkezése pillanatában lekönyvelik az igényelt összeggel. Ha a másik fél tagállam, ennek megfelelően sorolják be. Ugyanezt az eljárást alkalmazzák a közbeszerzési eljárás keretében kapott számlák és jóváírási értesítések esetében. Az érintett költségtérítési kérelmeket teljes egészében figyelembe vették az év végi elhatárolási eljárás során. Ezen elhatárolt tételeknek megfelelően a támogatható tételek becsült összegét elhatárolt költségként kell könyvelni (lásd az alábbi 2.18.3. megjegyzést), míg a nem támogatható részek továbbra is nyitva maradnak a támogathatóság ellenőrzésére váró tételek számláján. Annak érdekében, hogy ne becsüljék felül az eszközöket és kötelezettségeket, úgy határoztak, a fizetendő nettó összegeket a folyó kötelezettségek alatt szerepeltetik.

Tagállamok

Az itt szereplő összegek a strukturális alapok intézkedéseihez kapcsolódó, még ki nem fizetett 11 160 millió EUR-nyi (2008: 4 660 millió EUR) költségtérítési kérelemmel kapcsolatosak. Tartalmaznak továbbá 3 524 millió EUR-t, amely a tagállamok felé esedékes a 2009 végén készített költségvetés-módosítás következtében (2008: 6 627 millió EUR) – ezt 2010 februárjában fizették vissza a tagállamoknak.

Szállítók és egyéb

E fejezetben szerepelnek azok a kötelezettségek is, amelyek a támogatási és közbeszerzési eljárások következtében keletkeztek, továbbá a közszervezeteknek és a konszolidálási körön kívüli intézményeknek, beleértve az EFA-nak fizetendő összegek is.

A támogathatóság ellenőrzésére váró tételek

A kötelezettségeket 587 millió EUR-val csökkenti a beérkezett, de még nem ellenőrzött visszatérítési igények azon része, amelyeket nem ítéltek támogathatónak. A legnagyobb összegek a strukturális intézkedésekkel foglalkozó főigazgatóságokat érintik.

2.18.3 ***Passzív időbeli elhatárolások***

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Elhatárolt költségek	76 435	77 260
Halasztott bevételek	1 976	50
Egyéb	9	162
Összesen	**78 420**	**77 472**

Az elhatárolt költségek megoszlása a következő:

Elhatárolt költségek

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
EMGA elhatárolt költségek:		
Kiadások 2009.10.16. és 2009.12.31. között	32 087	30 415
Közvetlen támogatás	12 195	12 682

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Cukoripari szerkezetátalakítás	735	3 787
Egyéb	(55)	(13)
EMGA összesen:	**44 962**	**46 871**
Strukturális intézkedésekhez kapcsolódó elhatárolások:		
EMVA és EMOGA-G	9 076	7 004
ERFA és innovatív intézkedések	11 777	10 687
Kohéziós Alap	980	2 810
ISPA	3	4
ESZA	5 411	4 596
Strukturális alapok összesen:	**27 247**	**25 101**
Egyéb elhatárolt költségek:		
K+F	1 687	1 978
Egyéb	2 539	3 310
Egyéb összesen:	**4 226**	**5 288**
Elhatárolt költségek összesen:	**76 435**	**77 260**

Az előző években tapasztalt lassú nekiindulást követően a strukturális intézkedések 2007–2013 közötti programjai normál szintet értek el 2009-ben, ami megmagyarázza a fenti megnevezésben feltüntetett növekedést. Ezt a növekedést a cukoripari szerkezetátalakításra elhatárolt költségek csökkenése kompenzálja, mivel úgy tűnik, mintha ezen alapok egy részét nem használnák fel ténylegesen.

A halasztott bevételek jelentős emelkedése annak köszönhető, hogy két tagállam hamarabb fizette be a saját források 2010. évi hozzájárulását.

NETTÓ ESZKÖZÖK

2.19 **TARTALÉKOK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Valós érték tartalék	**69**	**41**
Egyéb tartalékok:		
Garanciaalap	1 472	1 276
Újraértékelési tartalék	57	57
Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek	1 511	1 528
Egyéb	214	213
Összesen	**3 254**	**3 074**
Összesen	**3 323**	**3 115**

2.19.1 ***Valós érték tartalék***

A számviteli szabályokkal összhangban az értékesíthető eszközök valós értékre történő kiigazítása a valós érték tartalékon keresztül történik.

2.19.2 ***Egyéb tartalékok***

Garanciaalap

A garanciaalap működésére vonatkozóan lásd még a 2.3.3. megjegyzést. Ez a tartalék az alap által garantált kintlévő összeg 9 %-os előirányzott összegét foglalja magában, amelyet eszközként kell tartani.

Újraértékelési tartalék

Az újraértékelési alap az ingatlanok, gépek és berendezések újraértékelését tartalmazza. Az év végi 57 millió EUR-s egyenleg a Bizottság ingatlanainak értékhelyesbítéséhez kapcsolódik, amelyre már az új számviteli szabályokra való áttérés előtt sor került.

Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek tartaléka

Az összeg a felszámolás alatt álló ESZAK tartalékához kapcsolódik a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei vonatkozásában. Ezt a tartalékot az ESZAK felszámolásával összefüggésben hozták létre.

2.20 **A TAGÁLLAMOKTÓL LEHÍVANDÓ ÖSSZEGEK**

millió EUR

	Összeg
A tagállamoktól lehívandó összegek 2008. december 31-én	**50 539**
A 2008-as költségvetési többlet visszafizetése a tagállamoknak	1 796
A garanciaalap tartalékának változása	196
Egyéb tartalékok változása	(10)
Felszámolás alatt álló ESZAK: a 2008. évi eredmény allokációja	(15)
A költségvetési év gazdasági eredménye (többlete)	(4 457)
A tagállamoktól lehívandó összegek összesen 2009. december 31-én	**48 049**
Megoszlás:	
Munkavállalói juttatások	37 242
Egyéb összegek	10 807

Ez az összeg a kiadások azon részét tartalmazza, amely 2009. december 31-ig már felmerült az Uniónál, és amelyet jövőbeli költségvetésekből kell finanszírozni. Az eredményelszámolás szemléletű számviteli szabályok értelmében igen sok kiadás kerül lekönyvelésre az N. évben, holott tényleges kifizetésükre esetleg csak az N + 1. évben, az N + 1. év költségvetéséből kerül sor. Az e kötelezettségek számláin (jogcímeken) való szerepeltetés és az a tény, hogy a megfelelő összegek a jövőbeli költségvetésekből kerülnek finanszírozásra, együttesen azt eredményezik, hogy év végén a kötelezettségek jelentősen meghaladják az eszközöket. A legjelentősebb összegek az EMGA tevékenységeihez kapcsolódnak. A tagállamok felé esedékes összeg a 2009. október 16. és december 31. közötti időszakra 32 milliárd EUR volt. A lehívandó összegek többségét a tagállamok valójában a következő év költségvetésének részeként, a költségvetési év végét követő kevesebb mint 12 hónapon belül fizetik ki.

Az előző évhez viszonyítva csökkent a tagállamoktól lehívandó egyéb összegek szintje, amely a folyó évben 10,8 milliárd EUR-t tesz ki, szemben a 2008. évi 13 milliárddal. Ez a csökkenés főként az előfinanszírozási összegek 9,5 milliárd EUR-s emelkedéséből adódik (2.5. és 2.9. megjegyzés), amelyet a „szállítói" kötelezettségek 4,2 milliárd EUR-s növekedése (lásd a 2.18. megjegyzést), valamint a rövid lejáratú követelések 3,3 milliárd EUR-s csökkenése ellensúlyoz (2.10. megjegyzés).

Lényegében egyedül az Unió által a személyzetnek nyújtott munkavállalói juttatási kötelezettségek jelentenek olyan összeget, amelyet hosszabb időszak alatt fizetnek ki, meg kell jegyezni, hogy ezek finanszírozását a tagállamok éves költségvetési hozzájárulásaiból biztosítják. Az alábbiakban – csupán tájékoztatási céllal – szerepel a jövőbeli munkavállalói juttatások kifizetéseinek becslése:

millió EUR

	Összeg
Rövid táv: 2010-ben fizetendő összegek	1 214
Hosszú táv: 2010 után fizetendő összegek	36 028
Munkavállalói juttatási kötelezettségek összesen 2009.12.31-én	**37 242**

Azt is meg kell jegyezni, hogy a fentiek nincsenek hatással a költségvetési eredményre – a költségvetés bevételei minden esetben megegyeznek a költségvetési kiadásokkal, vagy meghaladják azokat, és minden többletbevételt vissza kell juttatni a tagállamokhoz.

3. MEGJEGYZÉSEK A GAZDASÁGI EREDMÉNYKIMUTATÁSHOZ

3.1 **BEVÉTELEK A SAJÁT FORRÁSOKBÓL ÉS A HOZZÁJÁRULÁSOKBÓL**

millió EUR

	Megjegyzés	2009	2008
Bevétel saját forrásokból:	*3.1.1*		
GNI-alapú források		81 978	74 479
Héa-alapú források		12 795	19 008
Tradicionális saját források:			
Mezőgazdasági lefölözések		0	*1 184*
Vámok		*14 002*	*15 196*
Cukorilleték		130	702
Tradicionális saját források összesen		14 132	17 082
Költségvetési kiigazítások	*3.1.2*	1 399	1 930
Harmadik országok hozzájárulásai (beleértve az EFTA-országokat)		233	214
Összesen		**110 537**	**112 713**

Az Európai Unió működési bevételeinek fő eleme a saját forrásokból származó bevétel. A kiadások túlnyomó részét így a saját források finanszírozzák, mivel az egyéb bevételek a teljes finanszírozásnak csupán kis részét teszik ki.

3.1.1 ***Bevétel saját forrásokból***

A saját forrásoknak három kategóriája van: tradicionális saját források, héa-alapú források és GNI-alapú források. A tradicionális saját forrásokon belül megkülönböztethetünk cukorilleték és vámokat. A költségvetési egyensúlyhiány megszüntetésére szolgáló mechanizmus (az Egyesült Királyságnak fizetett visszatérítés), valamint Hollandia és Svédország éves GNI-alapú hozzájárulásának bruttó csökkentése is része a saját források rendszerének. A tagállamok beszedési költségként a tradicionális saját források 25 %-át tartják vissza, a fenti összegek ezt a csökkentést már tartalmazzák.

A héa-alapú saját források egy valamennyi tagállam számára egységes, 0,30 %-on rögzített kulcsnak a harmonizált héa-alapra történő alkalmazásából erednek (kivéve a 2007–2013 közötti időszakban, amelyben ezt a kulcsot Ausztria esetében 0,225 %-on, Németország esetében 0,15 %-on, valamint Hollandia és Svédország esetében 0,10 %-on határozták meg); a héa-alapot minden tagállam esetében a GNI 50 %-ában maximálják. A GNI-alapú forrás változó bevétel, amelynek feladata, hogy az adott évben fedezze a befolyt tradicionális saját források, héa-alapú források és egyéb bevételek együttes összegét meghaladó kiadásokat. A bevétel kiszámítása során egységes kulcsot alkalmaznak valamennyi tagállam aggregált GNI-jére.

2008-hoz képest a héa-forrásból származó bevétel 6,2 milliárd EUR-val csökkent, amit nagymértékben ellensúlyozott a GNI-alapú forrásokból eredő bevétel 7,5 milliárd EUR-s növekedése. Ezek a változások főként az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2007. június 7-i 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozatban meghatározott különböző rendelkezésekkel magyarázhatók, amely határozat felváltotta a saját forrásokról szóló, 2000-től hatályos korábbi határozatokat. 2009 óta nem tüntetik fel külön a mezőgazdasági lefölözéseket, mivel a saját forrásokról szóló 2007. évi határozat 2009-es hatálybalépését követően ezek a lefölözések vámnak tekintendők. A vámok összege 1,1 milliárd EUR-val csökkent, amelyet az EU-27 import értékének 2008-hoz képest jelentős csökkenése okozott 2009-ben, valamint a cukor-illetékek összege is 572 millió EUR-val csökkent, mivel 2008-ban különbevétel származott a kiegészítő cukorkvóták egyszeri összegeiből.

3.1.2 *Költségvetési kiigazítások*

A költségvetési kiigazítások magukban foglalják a 2008. évi költségvetési többletet (1 796 millió EUR), amelyet a következő évben az Uniónak saját forrásokból fizetendő összegből való levonás révén közvetve térítenek vissza a tagállamoknak – így 2009-re bevételt jelent. A saját forrásokról szóló 2007. évi határozat szerint az Egyesült Királyság korrekcióban részesül a költségvetési egyensúlyhiányok tekintetében. Mivel ezt az összeget a többi tagállam finanszírozza, így az nem befolyásolja a költségvetési és a gazdasági eredményt. E megnevezésben azonban 319 millió EUR-s összeget számoltak el, ami a költségvetési célokra használt euro-árfolyam és az EMU-n kívüli tagállamok által tett befizetések időpontjában érvényes árfolyam közötti különbségekkel magyarázható (lásd az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikkének (3) bekezdését).

3.2 **EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK**

millió EUR

	Megjegyzés	2009	2008
Pénzbírságok	*3.2.1*	2 648	3 171
Mezőgazdasági lefölözések	*3.2.2*	705	2 299
Kiadások visszafizettetése:	*3.2.3*		
Közvetlen centralizált irányítás		63	61
Közvetett centralizált irányítás		6	4
Decentralizált irányítás		41	90
Megosztott irányítás		1 066	1 349
Összesen		**1 176**	**1 504**
Igazgatási tevékenységből származó bevételek:	*3.2.4*		
Személyzet		1 010	974
Ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó bevételek		33	25
Egyéb igazgatási bevételek		165	149
Összesen		**1 208**	**1 148**
Egyéb működési bevételek:	*3.2.5*		
Kiigazítások/céltartalékok		150	71
Árfolyamnyereségek		618	269
Egyéb		1 027	1 269
Összesen		**1 795**	**1 609**
Összesen		**7 532**	**9 731**

3.2.1 ***Pénzbírságok***

E bevételek a Bizottság által a versenypolitikai szabályok megsértése miatt kiszabott pénzbírságokhoz kapcsolódnak. A követelések és a kapcsolódó bevételek kimutatása akkor történik, amikor meghozták a pénzbírságot előíró bizottsági határozatot és arról hivatalosan értesítették a címzettet.

3.2.2 ***Mezőgazdasági lefölözések***

Ide tartozik a 99 millió EUR-t kitevő tejilleték (2008: 338 millió EUR), valamint a cukorilleték 606 millió EUR értékben (2008: 1 961 millió EUR). A tejilleték olyan piacirányítási eszköz, amelynek célja a referenciamennyiségüket túllépő tejtermelők megbüntetése. Mivel nem kapcsolódik a Bizottság előzetes kifizetéseihez, valójában meghatározott rendeltetésű bevételnek tekinthető. A tejkvóták fokozatos megszüntetése folyamatban van, ez magyarázza az illetékbevételek csökkenését. A 2008/2009-es mezőgazdasági évtől kezdődően a kvótákat a 2015-ös megszüntetésig évente 1 %-kal növelik.

A cukorilleték a cukorágazat szerkezetátalakítási alapjához kapcsolódik: a cukorágazat reformja csökkentette a cukor belső piaci árát, hogy csökkenjen az uniós ár és a nemzetközi ár közötti különbség. Annak érdekében, hogy a kevésbé versenyképes cukortermelőket a piac elhagyására ösztönözzék, önfinanszírozó szerkezetátalakítási alapot hoztak létre, amelyet a cukortermelőkre kivetett átmeneti adóból származó, címzettnek minősülő bevételből finanszíroznak. Jóllehet a rendszer kifizetései 2012 szeptemberéig folytatódnak, a tagállamok a cukorágazat szerkezetátalakítási alapjához kapcsolódó valamennyi bevételt 2009. december 31-ig már bejelentették.

3.2.3 ***Kiadások visszafizettetése***

Ez a megnevezés egyrészt az ellenőrzések, befejezett auditok vagy támogathatósági elemzések alapján kibocsátott és a Bizottság számviteli rendszerében könyvelt visszafizetési felszólításokat, illetve a későbbi kifizetések terhére érvényesített levonásokat fedi le, melyek az általános költségvetésből korábban kifizetett kiadások visszafizettetését szolgálják, másrészt a tagállamok által az EMGA-ból kifizetett összegek kedvezményezettjei számára kibocsátott visszafizetési felszólításokat. Emellett tartalmazza az elhatárolt jövedelmek előző és a jelenlegi év végi becslései közötti eltérést. Nem tartalmazza azonban az uniós kiadásokkal kapcsolatos összes visszafizettetést, különösképpen nem a jelentős kiadási területnek minősülő strukturális intézkedések területén, ahol olyan egyedi mechanizmusok biztosítják a nem támogatható összegekre kifizetett kiadások visszafizettetését, melyek többsége nem igényli visszafizetési felszólítás kibocsátását. Az uniós számviteli szabályokkal összhangban az előfinanszírozási összegek visszafizettetése szintén nem bevételként szerepel.

A megosztott irányításhoz kapcsolódó 1 066 millió EUR-s fő összeg két részből áll: 453 millió EUR az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) részére, valamint 613 millió EUR a strukturális alapok intézkedéseire.

a) *Mezőgazdaság: EMGA*

A mezőgazdaságon belül az e megnevezésben éves bevételként rögzített összegek 453 millió EUR-t tesznek ki a következő megoszlásban:

— az év folyamán meghozott megfelelőségi korrekciók 347 millió EUR értékben,

— csalások és szabálytalanságok 106 millió EUR összegben: a tagállamok által bevallott és az év folyamán visszafizetett visszafizettetések 163 millió EUR összegben; mínusz 57 millió EUR a csalásokkal és szabálytalanságokkal kapcsolatos, a tagállamok által bevallott és az év végén visszafizetendő kinnlévő összegek csökkenéséből (2009 végén 627 millió EUR, a 2008. év végi 684 millió EUR-hoz képest) – lásd a 2.10.2. megjegyzést is.

2009. december 31-én az EMGA-ból kifizetett olyan összegek, amelyek még be nem fejezett ellenőrzéseket követően jövőbeli korrekciók tárgyát képezik, 2,8 milliárd EUR-t tettek ki (lásd a 6.4.1. megjegyzést).

b) *Strukturális intézkedések:*

Az e megnevezésben található, strukturális intézkedésekkel kapcsolatos kiadások visszafizettetéséből származó összeg 613 millió EUR-t tett ki (2008: 349 millió EUR). Ezen almegnevezés tartalmazza az előző évben kifizetett jogosulatlan kiadások visszafizettetését célzó, Bizottság által kibocsátott visszafizetési felszólításokat 406 millió EUR összegben, valamint az elhatárolt bevételek év végi eltérését (növekedését) 206 millió EUR összegben.

Visszafizetési felszólításokat csak a következő esetekben bocsátanak ki:

— a tagállamok által kérvényezett összegekben talált szabálytalan kiadások felfedezését követő formális pénzügyi korrekciós bizottsági határozatok esetében;

— egy program lezárását követő olyan módosítások során, amelyek az uniós hozzájárulás csökkenéséhez vezetnek olyan esetekben, amikor egy tagállam nem nyújtott be az összes előfinanszírozást és a már teljesített időközi kifizetéseket lefedő, elegendő támogatható kiadásról szóló bizonylatot; a tagállam egyetértésével az ilyen művelet formális bizottsági határozat nélkül is végrehajtható;

— a program lezárását követően beszedett összegek visszafizetése során, olyan bírósági eljárás lezárása után, amely a programzárás időpontjában még folyamatban volt.

A strukturális intézkedések keretében kibocsátott egyéb visszafizetési felszólítások az előfinanszírozási összegek visszafizettetésével vannak összefüggésben. Ezen összegek nem bevételként szerepelnek, hanem a mérleg előfinanszírozási megnevezésében számolják el őket.

2009. december 31-én az elbírálás alatt álló lehetséges pénzügyi korrekciókhoz kapcsolódó becsült összeg 1,1 milliárd EUR – további részletek a 6.4.2. megjegyzésben.

3.2.4 *Igazgatási tevékenységből származó bevételek*

Ezek a bevételek elsősorban a személyzet fizetéséből történt levonásokból keletkeznek, és alapvetően két csoportra oszthatók – nyugdíjjárulékra és jövedelemadóra.

3.2.5 *Egyéb működési bevételek*

E címen belül 376 millió EUR (2008: 321 millió EUR) a csatlakozásra váró országoktól kapott összegekhez kapcsolódik. Az egyéb működési bevételek előző évhez képest történt emelkedésének fő oka az árfolyamnyereségek emelkedése (lásd alább). Ezt enyhén ellensúlyozta, hogy első alkalommal csökkentek a mérlegben feltüntetett korábbi előfinanszírozási összegek, amelynek ellentételezése ebben a megnevezésben jelenik meg (5 millió EUR a 2008. évi 241 millió EUR-hoz képest).

E megnevezés magában foglalja az árfolyamnyereségeket is, kivéve a 3.5. megjegyzésben tárgyalt, pénzügyi tevékenységhez kapcsolódókat. Ezek az eurótól eltérő valutában lebonyolított mindennapi tevékenységeken és azokhoz kapcsolódó tranzakciókon, valamint a beszámolókészítéshez szükséges év végi átértékelésen keletkeznek, és egyaránt lehetnek realizált vagy nem realizált árfolyamnyereségek.

Nettó értelemben tekintve 185 millió EUR-s árfolyamnyereség keletkezett az év során (2008-ban 504 millió EUR-s nettó veszteség). Ez megoszlik a nem realizált és a realizált összegek között és a Bizottság szinte valamennyi összeget elszámolta:

Nettó nem realizált árfolyamnyereség:

A 132 millió EUR-s nettó nem realizált árfolyamveszteség az idegen valutában fennálló számlakövetelések év végi újraértékelésének eredménye. A nyereség döntő hányada (87 millió EUR) a GBP és a SEK valutanemhez kapcsolódik, 2009-ben mindkettő erősödött az EUR-hoz képest.

A Bizottság saját források bankszámláin az év végén jelentős összegeket halmoz fel devizában, többek között GBP-ben és SEK-ben. Az 1150/2000/EK, Euratom rendelettel összhangban a Bizottság e forrásokat a tagállamok által saját hozzájárulásuk (saját források) befizetésére nyitott számlákon vezeti, és abból fedezi a költségvetés végrehajtásával összefüggő készpénz-szükségleteit.

Nettó realizált árfolyamnyereség:

Az 53 millió EUR-s teljes árfolyamnyereség nagy része az euro-zónán kívüli tagállamok által eurótól eltérő nemzeti valutában teljesített sajátforrás-befizetésekhez kapcsolódó számviteli tranzakciókból származik. A nyereség azon különbözetből adódik, amely egyrészt a Bizottság által ezen összegek bevételi elszámolásakor alkalmazott számviteli elszámolási árfolyam, másrészt azon piaci árfolyam között áll fenn, amelyet a bizottsági kifizetések érdekében történő felhasználás előtt az euróra való átszámításnál alkalmaznak. A számviteli elszámolási árfolyamot az előző hónap utolsó előtti napján érvényes piaci árfolyam alapján rögzítik az egyes hónapokra. A saját forrásokat beérkezésükkor ilyen árfolyamokon számolják el, majd ezt követően későbbi időpontokban piaci árfolyamokon átváltják EUR-ra.

2009 folyamán több európai valuta, így különösen a GBP és a RON értéke jelentősen erősödött. Ennek következtében a Bizottság saját forrásainak ezen valutákra történő átszámításához bizonyos időszakokban alkalmazott piaci árfolyamok következetesen magasabbak voltak a számviteli elszámolási árfolyamnál. A különbözet fennmaradó része egyéb számviteli műveletekkel van összefüggésben, egyebek mellett a Bizottság által az EUR-tól eltérő egyéb pénznemekben teljesített kifizetésekkel.

Az általános árfolyam-veszteség 2008 és 2009 közötti általános árfolyam-nyereséggé alakulása a valutaárfolyamok e két év alatti jelentős változásának eredménye. 2008 folyamán több európai valuta jelentősen vesztett értékéből az EUR-val szemben, míg 2009-ben ez a trend részben megfordult.

3.3 IGAZGATÁSI KIADÁSOK

millió EUR

	2009	2008
Személyzeti kiadások	4 898	4 563
Értékcsökkenés és értékvesztés	436	330
Egyéb igazgatási kiadások	2 799	2 827
Összesen	**8 133**	**7 720**

Ezek az igazgatási költségek az Unió tevékenységének részeként merültek fel, és magukban foglalják a személyzeti költségeket, az értékcsökkenési költségeket, valamint az intézmények és ügynökségek működtetésével kapcsolatos egyéb költségeket (például bérleti díjak, karbantartási költségek, készletek, képzések költségei stb.).

3.4 MŰKÖDÉSI KIADÁSOK

millió EUR

	Megjegyzés	2009	2008
Elsődleges működési kiadások:	*3.4.1*		
Közvetlen centralizált irányítás		8 744	7 998
Közvetett centralizált irányítás		3 605	3 077
Decentralizált irányítás		137	1 278
Megosztott irányítás		89 681	81 839
Közös irányítás		1 655	1 188
Összesen		**103 822**	**95 380**
Egyéb működési kiadások:	*3.4.2*		
Kiigazítások/céltartalékok		199	278
Árfolyamveszteségek		432	773
Egyéb		481	783
Összesen		**1 112**	**1 834**
Összesen		**104 934**	**97 214**

3.4.1 *Elsődleges működési kiadások*

Az Európai Unió működési kiadásai a pénzügyi keret különböző fejezeteit fedezik, és a pénz kifizetésétől és kezelésétől függően különböző formát öltenek. A kiadások többsége (86 %) a megosztott irányítás alá tartozik, tehát feladatok tagállamokhoz való delegálásával jár együtt, és olyan területeket foglal magában, mint az EMGA-kiadások és a különféle strukturális intézkedések révén finanszírozott fellépések (a regionális fejlesztési alap, a szociális alap, a mezőgazdasági vidékfejlesztési alap, a Kohéziós Alap és a halászati alap forrásaiból).

A 2009-es emelkedés főként a 2007–2013 közötti programozási időszak strukturális intézkedéseinek tudható be. Az előző években tapasztalt lassú nekiindulást követően a programok 2009-ben normális szintet értek el, míg a 2000–2006 közötti időszak fellépéseit fokozatosan megszüntetik.

3.4.2 *Egyéb működési kiadások*

Az árfolyamveszteségek – a 3.6. megjegyzésben tárgyalt pénzügyi tevékenységeken keletkezettek kivételével – az eurótól eltérő valutában lebonyolított mindennapi tevékenységeken és azokhoz kapcsolódó tranzakciókon, valamint a beszámolókészítéshez szükséges év végi átértékelésen keletkeznek, és egyaránt lehetnek realizált és nem realizált árfolyamveszteségek.

3.5 **PÉNZÜGYI BEVÉTELEK**

millió EUR

	2009	2008
Osztalékbevétel (kockázatitőke-alapokban lévő befektetésekből)	**14**	**22**
Kamatbevétel:		
Előfinanszírozásra	59	50
Késedelmes fizetésekből	132	26
Swapügyletekhez kapcsolódó	2	13
Értékesíthető eszközökből	100	102
Kölcsönökből	265	105
Pénzeszközökből és azzal egyenértékű eszközökből	158	349
Egyéb	3	3
Összesen	**719**	**648**
Egyéb pénzügyi bevételek:		
A befektetett pénzügyi eszközök értékesítése során realizált nyereség	10	4
Egyéb	76	11
Összesen	**86**	**15**
Jelenérték-kiigazítás	**10**	**3**
Árfolyamnyereségek	**6**	**10**
Összesen	**835**	**698**

3.6 **PÉNZÜGYI KIADÁSOK**

millió EUR

	2009	2008
Kamatkiadások:		
Lízing	95	91
Swapügyletekhez kapcsolódó	2	10
A felvett hitelekhez kapcsolódó	248	90

millió EUR

	2009	2008
Egyéb	20	9
Összesen	**365**	**200**
Egyéb pénzügyi kiadások:		
Pénzügyi céltartalékok kiigazításai	39	12
Költségvetési eszközök pénzügyi költségei	73	50
A befektetett pénzügyi eszközök értékesítése során realizált veszteség	0	8
Befektetett pénzügyi eszközök értékvesztése	15	11
Egyéb	57	56
Összesen	**184**	**137**
Jelenérték-kiigazítás	**0**	**118**
Árfolyamveszteségek	**45**	**12**
Összesen	**594**	**467**

3.7 **RÉSZESEDÉS A TÁRSULT ÉS KÖZÖS VÁLLALKOZÁSOK NETTÓ NYERESÉGÉBŐL/(VESZTESÉGÉBŐL)**

A tőkemódszerrel összhangban az Unió gazdasági eredménykimutatásában szerepel társult vállalkozásainak és közös vállalkozásainak nettó nyereségéből való részesedése (lásd még a 2.3.1. és 2.3.2. megjegyzést).

3.8 **SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS**

A szegmensek szerinti jelentés a tevékenységalapú költségvetési struktúra alapján szakpolitikai területek szerinti bontásban részletezi a Bizottságon belüli működési bevételeket és kiadásokat. E szakpolitikai területek a pénzügyi beszámolók összeállítása szempontjából három nagyobb megnevezés alá sorolhatók: „Tevékenységek az Európai Unión belül”, „Tevékenységek az Európai Unión kívül”, valamint „Szolgáltatások és egyebek”.

E megnevezések közül a „Tevékenységek az Európai Unión belül” a legnagyobb, ehhez tartoznak ugyanis az Európai Unió szakpolitikai területei. A „Tevékenységek az Európai Unión kívül” megnevezés az Unión kívül folytatott szakpolitikákra – mint például kereskedelem- és támogatáspolitika – vonatkozik. A „Szolgáltatások és egyebek” az uniós intézmények és szervek működéséhez szükséges belső és horizontális tevékenységeket öleli fel.

A konszolidálásba bevont ügynökségeket integrálták a különböző szakpolitikai területekbe. A Bizottságon kívüli egyéb intézményeket egy meghatározott szakpolitikai területhez rendelik. A különböző szakpolitikai területeknél a konszolidációs kiszűrések előtti bruttó számadatok szerepelnek, a konszolidációs kiszűréseket egyetlen külön oszlop összesíti.

Megemlítendő, hogy a saját források és a hozzájárulások nem kerülnek megosztásra a különféle tevékenységek között, számításukért, beszedésükért és kezelésükért ugyanis a Bizottság központi szolgálatai felelnek. Itt azért kerülnek bemutatásra, hogy lehetővé váljon a gazdasági eredménykimutatás nettó eredményével való összevetés.

SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS – ÖSSZEFOGLALÁS

millió EUR

	Tevékenységek az EU-n belül	Tevékenységek az EU-n kívül	Szolgáltatások és egyebek	Felszámolás alatt álló ESZAK	Egyéb intézmények	Konszolidációval kapcsolatos kiszűrések	Összesen
Egyéb működési bevételek							
Pénzbírságok	2 648	0	0	0	0	0	2 648
Mezőgazdasági lefölözések	705	0	0	0	0	0	705
Kiadások visszafizettetése	1 110	64	2	0	0	0	1 176
Igazgatási tevékenységekből származó bevételek	79	37	840	0	377	(125)	1 208
Egyéb működési bevételek	1 930	81	707	2	1	(926)	1 795
EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	**6 472**	**182**	**1 549**	**2**	**378**	**(1 051)**	**7 532**
Igazgatási kiadások							
Személyzeti kiadások	(1 732)	(737)	(1 151)	0	(1 287)	9	(4 898)
Immateriális javak, valamint ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó kiadások	(70)	(18)	(118)	0	(230)	0	(436)
Egyéb igazgatási kiadások	(658)	(311)	(853)	0	(1 225)	248	(2 799)
	(2 460)	**(1 066)**	**(2 122)**	**0**	**(2 742)**	**257**	**(8 133)**
Működési kiadások:							
Közvetlen centralizált irányítás	(6 279)	(2 843)	(278)	0	0	656	(8 744)
Közvetett centralizált irányítás	(2 971)	(616)	(4)	0	0	(14)	(3 605)
Decentralizált irányítás	(32)	(105)	0	0	0	0	(137)
Megosztott irányítás	(89 546)	(9)	(126)	0	0	0	(89 681)
Közös irányítás	(368)	(1 287)	0	0	0	0	(1 655)
Egyéb működési kiadások	(726)	(9)	(468)	(61)	0	152	(1 112)
	(99 922)	**(4 869)**	(876)	(61)	**0**	**794**	**(104 934)**
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	**(102 382)**	**(5 935)**	**(2 998)**	(61)	**(2 742)**	**1 051**	**(113 067)**
NETTÓ MŰKÖDÉSI KIADÁSOK	**(95 910)**	**(5 753)**	**(1 449)**	(59)	**(2 364)**	**0**	**(105 535)**
Bevételek a saját forrásokból és a hozzájárulásokból							**110 537**
Többlet a működési tevékenységekből							**5 002**
Nettó pénzügyi bevétel							241
Változások a munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségekben							(683)
Részesedés a társult és közös vállalkozások eredményéből							(103)
A pénzügyi év gazdasági eredménye							**4 457**

SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS – TEVÉKENYSÉGEK AZ EU-N BELÜL

millió EUR

	Gazdasági és pénzügyek	Vállalkozás- és iparpolitika	Versenypolitika	Foglalkoztatás	Mezőgazdaság	Közlekedés- és energiapolitika	Környezet	Kutatás	Információs társadalom
Egyéb működési bevételek:									
Pénzbírságok	0	8	2 626	0	0	2	10	0	0
Mezőgazdasági lefölözések	0	0	0	0	705	0	0	0	0
Kiadások visszafizettetése	3	5	0	60	492	3	1	6	12
Igazgatási tevékenységből származó bevételek	0	9	0	0	0	17	0	1	4
Egyéb működési bevételek	7	261	0	33	84	203	35	513	5
EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	**10**	**283**	**2 626**	**93**	**1 281**	**225**	**46**	**520**	**21**
Igazgatási kiadások	**(53)**	**(243)**	**(74)**	**(102)**	**(108)**	**(265)**	**(100)**	**(292)**	**(127)**
Személyzeti kiadások	(46)	(161)	(68)	(75)	(88)	(178)	(74)	(197)	(96)
Immateriális javak, valamint ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó kiadások	0	(15)	0	(1)	0	(9)	(1)	(2)	0
Egyéb igazgatási kiadások	(7)	(67)	(6)	(26)	(20)	(78)	(25)	(93)	(31)
Működési kiadások:	**(35)**	**(358)**	**(16)**	**(8 153)**	**(55 539)**	**(1 726)**	**(192)**	**(3 646)**	**(1 220)**
Közvetlen centralizált irányítás	(35)	(159)	0	(182)	(43)	(607)	(173)	(2 647)	(1 108)
Közvetett centralizált irányítás	0	(39)	0	0	0	(667)	(4)	(922)	(103)
Decentralizált irányítás	0	0	0	(3)	(8)	(11)	0	0	0
Megosztott irányítás	0	0	0	(7 952)	(55 427)	0	0	0	0
Közös irányítás	0	(68)	0	0	0	(285)	0	0	0
Egyéb működési kiadások	0	(92)	(16)	(16)	(61)	(156)	(15)	(77)	(9)
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	**(88)**	**(601)**	**(90)**	**(8 255)**	**(55 647)**	**(1 991)**	**(292)**	**(3 938)**	**(1 347)**
NETTÓ MŰKÖDÉSI KIADÁSOK	**(78)**	**(318)**	**2 536**	**(8 162)**	**(54 366)**	**(1 766)**	**(246)**	**(3 418)**	**(1 326)**

	Közös Kutatóközpont	Halászat	Belső piac	Regionális politika	Adó- és vámpolitika	Oktatás- és kulturális politika	Egészségügyi és fogyasztóvédelmi politika	Jogérvényesülés, szabadság és biztonság	Tevékenységek az EU-n belül összesen
Egyéb működési bevételek:									
Pénzbírságok	0	0	2	0	0	0	0	0	2 648
Mezőgazdasági lefölözések	0	0	0	0	0	0	0	0	705
Kiadások visszafizettetése	0	23	0	497	0	4	1	3	1 110
Igazgatási tevékenységből származó bevételek	45	0	0	0	0	1	1	1	79
Egyéb működési bevételek	159	8	190	(1)	1	156	136	140	1 930

	Közös Kutatóközpont	Halászat	Belső piac	Regionális politika	Adó- és vámpolitika	Oktatás- és kulturális politika	Egészségügyi és fogyasztóvédelmi politika	Jogérvényesülés, szabadság és biztonság	Tevékenységek az EU-n belül összesen
EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	**204**	**31**	**192**	**496**	**1**	**161**	**138**	**144**	**6 472**
Igazgatási kiadások	**(308)**	**(39)**	**(161)**	**(69)**	**(49)**	**(177)**	**(177)**	**(116)**	**(2 460)**
Személyzeti kiadások	(226)	(32)	(105)	(55)	(40)	(88)	(120)	(83)	(1 732)
Immateriális javak, valamint ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó kiadások	(28)	0	(4)	0	(2)	(1)	(4)	(3)	(70)
Egyéb igazgatási kiadások	(54)	(7)	(52)	(14)	(7)	(88)	(53)	(30)	(658)
Működési kiadások:	**(143)**	**(544)**	**(36)**	**(25 789)**	**(65)**	**(1 341)**	**(495)**	**(624)**	**(99 922)**
Közvetlen centralizált irányítás	(29)	(282)	(7)	(37)	(65)	(157)	(395)	(353)	(6 279)
Közvetett centralizált irányítás	0	0	0	(17)	0	(1 179)	(40)	0	(2 971)
Decentralizált irányítás	0	0	0	(10)	0	0	0	0	(32)
Megosztott irányítás	0	(260)	0	(25 710)	0	0	0	(197)	(89 546)
Közös irányítás	0	0	0	(15)	0	0	0	0	(368)
Egyéb működési kiadások	(114)	(2)	(29)	0	0	(5)	(60)	(74)	(726)
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	**(451)**	**(583)**	**(197)**	**(25 858)**	**(114)**	**(1 518)**	**(672)**	**(740)**	**(102 382)**
NETTÓ MŰKÖDÉSI KIADÁSOK	**(247)**	**(552)**	**(5)**	**(25 362)**	**(113)**	**(1 357)**	**(534)**	**(596)**	**(95 910)**

SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS – TEVÉKENYSÉGEK AZ EU-N KÍVÜL

millió EUR

	Külkapcsolatok	Kereskedelem	Fejlesztés	Bővítés	Humanitárius segítségnyújtás	Tevékenységek az EU-n kívül összesen
Egyéb működési bevételek:						
Kiadások visszafizettetése	14	0	9	39	2	64
Igazgatási tevékenységből származó bevételek	37	0	0	0	0	37
Egyéb működési bevételek	81	0	(1)	1	0	81
EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	**132**	**0**	**8**	**40**	**2**	**182**
Igazgatási kiadások	**(799)**	**(50)**	**(146)**	**(45)**	**(26)**	**(1 066)**
Személyzeti kiadások	(511)	(45)	(129)	(36)	(16)	(737)
Immateriális javak, valamint ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó kiadások	(18)	0	0	0	0	(18)
Egyéb igazgatási kiadások	(270)	(5)	(17)	(9)	(10)	(311)
Működési kiadások:	**(2 924)**	**(12)**	**(939)**	**(142)**	**(852)**	**(4 869)**

millió EUR

	Külkapcsolatok	Kereskedelem	Fejlesztés	Bővítés	Humanitárius segítségnyújtás	Tevékenységek az EU-n kívül összesen
Közvetlen centralizált irányítás	(1 514)	(6)	(610)	(296)	(417)	(2 843)
Közvetett centralizált irányítás	(563)	0	(1)	(52)	0	(616)
Decentralizált irányítás	(185)	0	(122)	202	0	(105)
Megosztott irányítás	(26)	0	17	0	0	(9)
Közös irányítás	(634)	(6)	(218)	6	(435)	(1 287)
Egyéb működési kiadások	(2)	0	(5)	(2)	0	(9)
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	**(3 723)**	**(62)**	**(1 085)**	**(187)**	**(878)**	**(5 935)**
NETTÓ MŰKÖDÉSI KIADÁSOK	**(3 591)**	**(62)**	**(1 077)**	**(147)**	**(876)**	**(5 753)**

SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS – SZOLGÁLTATÁSOK ÉS EGYEBEK

millió EUR

	Sajtó és tájékoztatás	Csalás Elleni Hivatal	Koordináció	Személyzeti ügyek és igazgatás	Eurostat	Költségvetés	Ellenőrzés	Nyelvek	Egyéb	Szolgáltatások és egyebek összesen
Egyéb működési bevételek:										
Kiadások visszafizettetése	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2
Igazgatási tevékenységből származó bevételek	0	6	0	692	0	50	0	92	0	840
Egyéb működési bevételek	(2)	0	6	54	(1)	(2)	0	47	605	707
EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	**(1)**	**6**	**6**	**747**	**(1)**	**48**	**0**	**139**	**605**	**1 549**
Igazgatási kiadások	**(96)**	**(49)**	**(148)**	**(1 360)**	**(65)**	**(51)**	**(8)**	**(380)**	**35**	**(2 122)**
Személyzeti kiadások	(61)	(36)	(129)	(564)	(60)	(38)	(8)	(290)	35	(1 151)
Immateriális javak, valamint ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó kiadások	(2)	0	0	(116)	0	0	0	0	0	(118)
Egyéb igazgatási kiadások	(33)	(13)	(19)	(680)	(5)	(13)	0	(90)	0	(853)
Működési kiadások:	**(98)**	**(13)**	**0**	**(36)**	**(30)**	**(261)**	**0**	**(14)**	**(424)**	**(876)**
Közvetlen centralizált irányítás	(94)	(13)	0	(32)	(29)	(109)	0	(1)	0	(278)
Közvetett centralizált irányítás	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0	(4)
Megosztott irányítás	0	0	0	0	0	(126)	0	0	0	(126)
Egyéb működési kiadások	0	0	0	(4)	(1)	(26)	0	(13)	(424)	(468)
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	**(194)**	**(62)**	**(148)**	**(1 396)**	**(95)**	**(312)**	**(8)**	**(394)**	**(389)**	**(2 998)**
NETTÓ MŰKÖDÉSI KIADÁSOK	**(195)**	**(56)**	**(142)**	**(649)**	**(96)**	**(264)**	**(8)**	**(255)**	**216**	**(1 449)**

4. MEGJEGYZÉSEK A CASH FLOW-KIMUTATÁSHOZ

4.1 **A CASH FLOW-KIMUTATÁS CÉLJA ÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSA**

A cash flow adatok az Unió pénzeszközök és azzal egyenértékű eszközök teremtésére irányuló képessége, valamint e pénzáramok felhasználása iránti igénye értékelésének alapjául szolgálnak.

A cash flow-kimutatás az indirekt módszer alkalmazásával készül. Ez azt jelenti, hogy a költségvetési év nettó nyereségét vagy veszteségét módosítják a nem készpénzjellegű tranzakciók hatásaival, a múltbeli vagy jövőbeli működési pénzbevételek vagy -kifizetések aktív vagy passzív időbeli elhatárolásaival, és a befektetési pénzáramokkal kapcsolatos bevételi vagy kiadási tételekkel. A külföldi pénznemben lebonyolított tranzakciókból származó pénzáramokat az Európai Unió beszámolási pénznemében (EUR) kell elszámolni, a külföldi pénznemben lévő összegre az eurónak és a külföldi pénznemnek a cash flow időpontjában érvényes átváltási árfolyamát alkalmazva.

A bemutatott cash-flow kimutatás az adott időszak pénzáramait mutatja be működési és befektetési tevékenységek szerint csoportosítva (az Uniónak nincs finanszírozási tevékenysége).

4.2 **MŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEK**

A működési tevékenységek az Unió befektetési tevékenységektől különböző tevékenységei. A végrehajtott tevékenységek többsége ide tartozik. A kedvezményezetteknek nyújtott kölcsönök (és adott esetben az ahhoz kapcsolódó hitelfelvételek) nem minősülnek befektetési (vagy finanszírozási) tevékenységnek, mivel az Unió általános célkitűzéseinek és így napi műveleteinek részét képezik. A működési tevékenységek magukban foglalják az olyan beruházásokat, mint az EBA, az EBRD és a kockázatitőke-alapok. E tevékenységek célkitűzése tulajdonképpen a szakpolitikához kötött eredmények elérésében való részvétel.

4.3 **BEFEKTETÉSI TEVÉKENYSÉGEK**

Befektetési tevékenység az immateriális javak és az ingatlanok, gépek, berendezések, valamint a pénzeszközzel egyenértékű eszközök között nem szereplő egyéb befektetések vásárlása és értékesítése. A befektetési tevékenységek nem foglalják magukban a kedvezményezetteknek nyújtott kölcsönöket. A cél az Unió által végrehajtott valódi befektetések bemutatása.

Meg kell jegyezni, hogy a Bizottság mérlegében szereplő pénzeszközök és azzal egyenértékű eszközök tételből 8 910 millió EUR-t nem használhat fel az Unió. Ide azok a kirótt pénzbírságokra befizetett összegek tartoznak, amelyek esetében a másik fél fellebbezett a pénzbírság ellen. Ezeket az összegeket a 2.11. megjegyzés egyértelműen korlátozott felhasználású pénzeszközként határozza meg.

5. FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK, VALAMINT EGYÉB KÖZZÉTÉTELEK

FÜGGŐ KÖVETELÉSEK

millió EUR

	Megjegyzés	2009.12.31.	2008.12.31.
Kapott garanciák	**5.1**	279	260
Csalásokhoz és szabálytalanságokhoz kapcsolódó függő követelések	**5.2**	1 944	2 010
(Végleges határozatra váró) folyamatban lévő pénzügyi korrekciók	**5.3**	0	4 390
Egyéb függő követelések	**5.4**	18	43
Függő követelések összesen		**2 241**	**6 703**

FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK

millió EUR

Függő kötelezettségek	Megjegyzés	2009.12.31.	2008.12.31.
Nyújtott garanciák	**5.5**	19 330	17 510
Pénzbírságok – a Bírósághoz benyújtott fellebbezések	**5.6**	11 969	10 198
EMGA – folyamatban lévő bírósági ítéletek	**5.7**	1 945	1 609
Jogi és egyéb vitás ügyekhez kapcsolódó függő kötelezettségek	**5.8**	416	281
Egyéb függő kötelezettségek	**5.9**	12	18
Függő kötelezettségek összesen		**33 672**	**29 616**

Valamennyi függő kötelezettséget – esedékessé válásakor – az uniós költségvetésből finanszíroznak az elkövetkező években. Az Európai Unió költségvetését a tagállamok finanszírozzák.

FÜGGŐ KÖVETELÉSEK

5.1 **KAPOTT GARANCIÁK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Teljesítési garanciák	252	239
Egyéb	27	21
Összesen	**279**	**260**

Esetenként előírnak teljesítési garanciákat annak biztosítása érdekében, hogy az uniós források kedvezményezettjei teljesítsék az Unióval kötött szerződésükben foglalt kötelezettségeket.

5.2 **CSALÁSOK ÉS SZABÁLYTALANSÁGOK**

Az alábbi táblázat azon visszafizettetések lehetséges összegeit mutatja be, amelyeket a tagállamok a strukturális alapokkal kapcsolatos szabálytalan igénylések felderítését követően indítottak. A táblázat a tagállamok által az 1681/94/EK bizottsági rendelettel összhangban benyújtott hivatalos jelentéseken alapul, az összegek tagállamok szerint kerültek bontásra.

Függő követelések: csalások és szabálytalanságok

millió EUR

Tagállam	2009.12.31.	2008.12.31.
Ausztria	8	13
Belgium	2	16
Cseh Köztársaság	13	13
Dánia	2	10
Észtország	3	2
Finnország	2	3
Franciaország	15	12
Németország	468	581
Görögország	25	62
Magyarország	6	5

millió EUR

Tagállam	2009.12.31.	2008.12.31.
Írország	1	1
Olaszország	436	441
Lettország	5	4
Litvánia	5	2
Málta	1	1
Hollandia	15	14
Lengyelország	18	13
Portugália	82	114
Szlovákia	39	9
Szlovénia	7	1
Spanyolország	277	279
Svédország	2	2
Egyesült Királyság	347	257
Összesen	1 779	1 855

A táblázatban található adatok inkább csak elméleti maximumot jelentenek, mintsem az uniós költségvetés rendelkezésére bocsátandó tényleges összegeket, mégpedig az alábbi okok miatt:

— A tagállamok nem minden esetben jelentik visszafizettetési intézkedéseik eredményét.

— Bár a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot a visszafizettetés valószínűségéről, lehetetlen pontosan meghatározni, hogy a még visszafizettetendő összegek mekkora hányadát tudják majd ténylegesen visszafizettetni. Bizonyos esetekben a nemzeti jogszabályok 30 éves elévülési időszakot írnak elő, ami miatt a nemzeti hatóságok még azokban az esetekben sem szívesen mondanak le hivatalosan a követelésekről, ahol az összeg visszafizettetésére csupán elméleti esély van. A strukturális műveletek esetében a tagállamok – a 438/2001/EK rendelet 8. cikke értelmében – kötelesek évente nyilatkozatot küldeni a Bizottságnak a visszafizettetésre váró összegekről annak érdekében, hogy a Bizottság reálisabb képet alkothasson a tényleges helyzetről.

— Még ha az érintett tagállam időben meg is kezdte a visszafizettetési eljárást, ez nem jelent biztosítékot a visszafizettetés sikerességére. Ez különösen igaz azokra a visszafizetési felszólításokra, amelyekkel szemben fellebbezést nyújtottak be.

— Az egyedi projektek társfinanszírozása a többéves programok keretében történik. Amíg a többéves programok le nem zárulnak, lehetetlen pontosan meghatározni a visszafizettetendő összegeket, mivel a szabálytalan kiadások finanszírozása bizonyos körülmények között átcsoportosítható más, jogszerű projektekhez, és mivel a későbbi részletfizetés – különösen az utolsó részlet kifizetése – esetenként a korábbi szabálytalan kiadások kiigazítására szolgálhat. A táblázatokban szereplő adatok nem véglegesek, a 2010. február végéig beérkezett és feldolgozott jelentéseken alapulnak. Ezek az adatok a későbbiekben beérkező további jelentéseknek megfelelően változhatnak.

A tagállamoktól kapott adatokból nem állapítható meg kellő pontossággal az egyedi esetek visszafizettetési valószínűsége. A 2008 óta történt fő mozgások az „EU10" országokhoz kapcsolódó emelkedések. A kohéziós politika végrehajtása 2004-ben indult el teljes mértékben, és azóta – a társfinanszírozott műveletek növekvő végrehajtásának és a fokozott ellenőrzéseknek köszönhetően – a bejelentett szabálytalanságok száma emelkedik. Egy másik, 2008-hoz kapcsolódó fő változás az Egyesült Királyságot érinti, amely a finanszírozott műveletekre vonatkozóan elvégzett széles körű ellenőrzéseket követően növekvő számú szabálytalanságot jelentett be.

E megnevezésben szerepel továbbá az EMGA-hoz kapcsolódó 165 millió EUR-s összeg (2008: 153 millió EUR). A tagállamok a Bizottság tudomására hozták az adósnyilvántartásukban szereplő összegeket, továbbá a még előzetes ellenőrzés alatt álló összeget. E megnevezésben ezen előzetes összegek vannak részletezve.

5.3 **VÉGLEGES HATÁROZATRA VÁRÓ, FOLYAMATBAN LÉVŐ PÉNZÜGYI KORREKCIÓK**

Ez az információ, amely az uniós kiadások visszafizettetésére vonatkozik, más, kapcsolódó információkkal együtt az éves beszámoló 6. megjegyzésében kerül közzétételre.

5.4 **EGYÉB FÜGGŐ KÖVETELÉSEK**

Itt szerepelnek egyéb olyan kisebb függő követelések, amelyek nem sorolhatók be a fenti megnevezésekbe.

FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK

5.5 **ADOTT GARANCIÁK**

5.5.1 ***Az Európai Beruházási Bank (EBB) által a saját forrásokból nyújtott hitelekre***

millió EUR

	Kockázatmegosztással 2009.12.31.	Kockázatmegosztás nélkül 2009.12.31.		Kintlévőségek 2009.12.31. Összesen	Kintlévőségek 2008.12.31.
		Állami hatóság	Magánvállalkozás		
65 %-os garancia	3 127	9 126	2 692	**14 945**	12 429
70 %-os garancia	109	1 981	506	**2 596**	2 908
75 %-os garancia	0	617	233	**850**	1 049
100 %-os garancia	0	625	196	**821**	1 008
Összesen	**3 236**	**12 349**	**3 627**	**19 212**	**17 394**

Az uniós költségvetés az EBB által saját forrásaiból harmadik országoknak nyújtott, 2009. december 31-én már aláírt hiteleket fedez (ideértve a tagállamoknak csatlakozás előtt nyújtott hiteleket is). Mindazonáltal az uniós garancia a hitel engedélyezett maximális összegének adott százalékára korlátozódik: 65 %, 70 %, 75 % vagy 100 %. Ha a felső határt nem éri el, az uniós garancia a teljes összeget fedezi. 2009. december 31-én a kintlévőségek 19 212 millió EUR-t tettek ki, ezért tehát az Unió által viselt kockázat is erre az összegre korlátozódik.

Az uniós költségvetés garanciáival fedezett hiteleket az EBB harmadik felektől (államoktól, állami, illetve magán pénzintézetektől) származó garanciákkal is biztosítja; ezekben az esetekben a Bizottság másodlagos kezes. Az uniós költségvetésből nyújtott garancia a „Kockázatmegosztással" oszlopban szereplő garanciák esetében csupán a politikai kockázatra nyújt fedezetet. A többi kockázatot az elsődleges kezes kiesése esetén az EBB fedezi. A „Kockázatmegosztás nélkül" oszlopban szereplő garanciák esetében, amennyiben az elsődleges kezes kiesik, az uniós költségvetés nyújt fedezetet valamennyi kockázatra. Ha az elsődleges kezes állami hatóság, ezek a kockázatok általában a politikai kockázatra korlátozódnak, amennyiben azonban a kezes egy intézmény vagy magánjogi vállalat, az uniós költségvetésnek az esetleges gazdasági kockázatokra is fedezetet kell nyújtania.

5.5.2 ***Egyéb nyújtott garanciák***

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus (RSFF)	94	48
A MEDA keretében marokkói garanciák	17	66

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
A Ten-T projektek hitelgarancia eszköze (LGTT)	6	1
Egyéb	1	1
Összesen	**118**	**116**

A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében a Bizottság hozzájárulása az EBB által a támogatható kutatási projektekre nyújtott hitelek és garanciák pénzügyi kockázatát fedezi. A 2007–2013 közötti időszakra összesen legfeljebb 1 milliárd EUR-s bizottsági költségvetést terveznek, amelyből legfeljebb 800 millió EUR az „Együttműködés", legfeljebb 200 millió EUR pedig a „Kapacitások" egyedi programból származik. Az EBB ugyanekkora összeg nyújtására vállalt kötelezettséget. A Bizottság 94 millió EUR-t zárolt tőkejuttatásként. Ez a tőkejuttatás a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében az EBB által nyújtott hitelek és garanciák vonatkozásában keletkezett váratlan veszteségek fedezésére szolgál. A Bizottság legfeljebb ilyen mértékű veszteséget szenvedhet a nyújtott hitelekre vagy garanciákra vonatkozó fizetésképtelenség esetén. Ez a Bizottság által nyújtott garancia felső korlátját jelenti a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus tekintetében, így az Európai Uniónál felmerült függő kötelezettségnek tekintendő.

A MEDA-program részeként a Bizottság egy külön alapon keresztül garanciamechanizmust hozott létre, amelyből két marokkói szervezet – a Caisse Centrale de Garantie és a Fonds Dar Ad-Damane – részesül. 2009. december 31-én a Bizottság garanciája 17 millió EUR-ra vonatkozott.

A Ten-T projektek hitelgarancia eszköze (LGTT) (2007–2013) célja olyan garanciák kibocsátása, amelyek a TEN-Transport projektek kezdeti éveire jellemző bevételi kockázatokat csökkentik. Sajátossága, hogy a garancia teljes készenléti hitelkeretet biztosít, amely csak olyan esetekben kerül alkalmazásra, amikor a projekt cash-flow-ja nem elegendő az első helyre sorolt adósságok fedezésére. Az eszköz a Bizottság és az EBB közös pénzügyi terméke lesz, amelyhez az uniós költségvetésből 500 millió EUR-t biztosítanak. Az EBB hozzájárulása szintén 500 millió EUR lesz, azaz a rendelkezésre álló összeg összesen 1 milliárd EUR. Az itt feltüntetett 6 millió EUR-s összeg a garanciaeszköz műveleteivel kapcsolatos előre nem látható veszteségekre létrehozott céltartalékhoz történő hozzájárulás.

5.6 **PÉNZBÍRSÁGOK**

Ezek az összegek a versenypolitikai szabályok megsértése miatt a Bizottság által kiszabott olyan pénzbírságokra vonatkoznak, amelyek összegét ideiglenesen megfizették, és vagy fellebbezést nyújtottak be, vagy nem ismert, hogy nyújtanak-e be fellebbezést. A függő kötelezettséget az ügyre vonatkozó bírósági határozat véglegesítéséig fenntartják. Az ideiglenes kifizetéseken realizált kamatok (460 millió EUR) az adott év gazdasági eredményében jelennek meg, továbbá kimutatásra kerülnek a függő kötelezettségek között, hogy érzékeltetessék a Bizottság ezen összegekre való jogosultságának bizonytalanságát.

5.7 **EMGA – FÜGGŐBEN LÉVŐ BÍRÓSÁGI ÍTÉLETEK**

Ide a tagállamokkal szembeni, az EMGA megfelelőségi határozataihoz kapcsolódó olyan függő kötelezettségek tartoznak, amelyekre vonatkozóan a Bíróság még nem hozott ítéletet. A kötelezettség végső összegének, valamint annak meghatározása, hogy sikeres fellebbezés esetén melyik év költségvetését terheli majd, az Európai Bíróság előtt még függőben lévő eljárás hosszától függ. A valószínűleg fizetendő összegre vonatkozó becslés hosszú lejáratú céltartalékként szerepel a mérlegben – lásd a 2.13. megjegyzést.

5.8 **JOGI ÉS EGYÉB VITÁS ÜGYEKHEZ KAPCSOLÓDÓ FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK**

E megnevezés az Unióval szembeni jelenlegi kártérítési követelésekhez, egyéb jogvitákhoz és a becsült jogi költségekhez kapcsolódik.

Az összegek szállítókkal, ajánlattevőkkel és korábbi munkavállalókkal kapcsolatos vitás ügyekhez kapcsolódnak. Meg kell említeni, hogy az EK-Szerződés 288. cikkének megfelelő kártérítési követelés esetében a panaszosnak kell bizonyítania a következőket: a szóban forgó intézmény kellően súlyosan megsértett valamely, az egyéneknek bizonyos jogokat biztosító jogszabályt, a panaszos által elszenvedett tényleges kárt, valamint a jogszerűtlen cselekvés és a kár közötti közvetlen ok-okozati kapcsolatot.

5.9 **EGYÉB FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK**

Itt szerepelnek egyéb olyan kisebb függő követelések, amelyek nem sorolhatók be a fenti megnevezésekbe.

EGYÉB JELENTŐS KÖZZÉTÉTELEK

5.10 **FEL NEM HASZNÁLT KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOKKAL KAPCSOLATOS PÉNZÜGYI TEVÉKENYSÉGEK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Fel nem használt kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos pénzügyi tevékenységek	5 733	4 885

Ide olyan, a Bizottság által kötött (a fennálló kötelezettségvállalások által le nem fedett) hitelnyújtási és tőkebefektetési megállapodások tartoznak, amelyeket a másik fél az év vége előtt nem hívott le. A főbb összegek a 2008-ban és 2009-ben aláírt, de az év vége előtt még nem folyósított fizetésimérleg-kölcsönről szóló megállapodásokhoz kapcsolódnak (2009. december 31-én 5,4 milliárd EUR).

5.11 **KÖLTSÉGVETÉSI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK, AMELYEK KIFIZETÉSE MÉG FÜGGŐBEN VAN**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Költségvetési kötelezettségvállalások, amelyek kifizetése még függőben van	134 689	120 023

A költségvetés fennálló kötelezettségvállalásai azok az összegek, amelyeket még nem fizettek ki, illetve amelyek esetében a kötelezettségvállalást nem vonták vissza. A fennálló kötelezettségvállalások a többéves programok létezésének rendes következményei. 2009. december 31-én a költségvetés fennálló kötelezettségvállalásainak teljes összege 177 272 millió EUR volt. A fenti összesített eredmény a fennálló költségvetési kötelezettségvállalásoknak és azoknak a kapcsolódó összegeknek a különbsége, amelyeket kiadásként tüntettek fel a 2009. évi gazdasági eredménykimutatásban.

5.12 **JELENTŐS JOGI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK**

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
Strukturális intézkedések	275 761	332 995
A mediterrán országokkal aláírt jegyzőkönyv	263	263
Halászati megállapodások	249	401
Galileo-program	1 517	2 023
GMES-program	556	624
TEN-T	4 289	4 571
Egyéb szerződéses kötelezettségvállalások	1 325	983
Összesen	**283 960**	**341 860**

Ezek a kötelezettségvállalások azáltal keletkeztek, hogy az Unió úgy határozott, olyan összegekre vonatkozóan tesz hosszú távú jogi kötelezettségvállalásokat, amelyek fedezetére még nem voltak kötelezettségvállalási előirányzatok a költségvetésben. Ez kapcsolódhat olyan többéves programokhoz, mint a strukturális intézkedések, illetve olyan összegekhez, amelyek jövőbeli kifizetésére az Európai Unió a mérlegfordulónapkor hatályos igazgatási szerződések értelmében kötelezettséget vállalt (például olyan szolgáltatások nyújtása, mint biztonság, takarítás stb., de egyedi projekteket – például építési beruházások – érintő szerződéses kötelezettségvállalások is). Nem minden többéves program tartalmaz az e megnevezés alá sorolandó kötelezettségvállalást: az elkövetkező évek kiadásai a költségvetési hatóság éves határozataitól, vagy az érintett szabályok változásától függnek.

5.12.1 ***Strukturális intézkedések***

Az alábbi táblázat a költségvetési kötelezettségvállalással még nem fedezett jogi kötelezettségvállalásokat és a 2007–2013 közötti pénzügyi keretben előirányzott összegekből még megtehető kötelezettségvállalások maximális összegét veti össze. A strukturális intézkedések a 2007–2013 közötti időszakra tervezett támogatásokat jelentik. 2007-ben indult az új pénzügyi keret, amelynek formája és célkitűzései eltérnek az előző éviektől.

millió EUR

	A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi keret összegei (A)	Aláírt jogi kötelezettségvállalások (B)	2007–2009 közötti költségvetési kötelezettségvállalások (C)	Költségvetési kötelezettségvállalásokkal csökkentett jogi kötelezettségvállalások (=B-C)	Maximális kötelezettségvállalás (=A-C)
Kohéziós politikai alapok	346 543	346 136	140 318	205 818	206 225
Természeti erőforrások	100 624	98 388	39 533	58 855	61 091
Előcsatlakozási támogatási eszköz	10 958	5 195	2 513	2 682	8 445
Összesen	**458 125**	**449 719**	**182 364**	**267 355**	**275 761**

5.12.2 ***A mediterrán országokkal aláírt jegyzőkönyvek***

E kötelezettségvállalások, amelyeket a mediterrán térség tagsággal nem rendelkező országaival kötött pénzügyi jegyzőkönyvek keretében rögzítettek, összege 263 millió EUR. Az itt megjelenő összeg az aláírt jegyzőkönyvekben szereplő teljes összeg és a lekönyvelt költségvetési kötelezettségvállalások különbözete. Ezek a jegyzőkönyvek olyan nemzetközi szerződések, amelyek csak mindkét fél beleegyezésével szüntethetők meg, az erre irányuló erőfeszítések folyamatban vannak.

5.12.3 ***Halászati megállapodások***

E kötelezettségvállalások összege 249 millió EUR, és a harmadik országokkal a nemzetközi halászati megállapodások keretében végrehajtott műveletekre szólnak.

5.12.4 ***Galileo-program***

A Galileo egy globális navigációs műholdrendszer (GNSS), amelyet jelenleg épít ki az Európai Unió és az Európai Űrügynökség (ESA). A Galileo-programot most már teljes egészében az uniós költségvetésből finanszírozzák, a programot az EU nevében a Bizottság irányítja. A program első, pályára állítási és tesztelési fázisát (In Orbit Validation, IOV) várhatóan 2012 folyamán fejezik be, ezt követően kerül sor a létrehozott eszközök Bizottságnak történő átadására.

Megjegyzendő, hogy a Bizottság a Galileo-program pályára állítási és tesztelési fázisához 2009 végéig 1 028 millió EUR-val járult hozzá, beleszámítva a GJU-ban eszközölt korábbi befektetést. Mivel ez a program jelenleg még mindig a kutatási fázisban tart, az EU számviteli szabályai szerint az elköltött pénzeket ráfordításként számolták el, az immateriális javak értéke nem változott. A Galileo-program következő fázisára (2008-tól 2013-ig) a bizottsági hozzájárulás teljes (indikatív) előirányzott összege 2 645 millió EUR.

5.12.5 ***GMES-program***

A Bizottság szerződést kötött az ESA-val a 2008–2013 közötti időszakra a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES) űrbeli komponensének végrehajtására. Az erre az időszakra vonatkozó teljes indikatív összeg 624 millió EUR. 2009-ben ebből 68 millió EUR-t fizettek ki az ESA-nak.

5.12.6 ***TEN-T kötelezettségvállalások***

Ez az összeg a transzeurópai közlekedési hálózatok (TEN-T) területén a 2007–2013 közötti időszakra nyújtott támogatásokhoz kapcsolódik. A program a transzeurópai közlekedési hálózatok kifejlesztéséhez meghatározott projektekre vonatkozik az infrastruktúra-, valamint a kutatási és innovációs projektek támogatása érdekében egyaránt, hogy előmozdítsák az új közlekedési infrastruktúra kiépítésével kapcsolatos új technológiák és innovatív folyamatok integrálását. Az erre a programra vonatkozó teljes indikatív összeg 8 013 millió EUR.

5.12.7 ***Egyéb szerződéses kötelezettségvállalások***

A feltüntetett összegek a szerződések időszaka alatt kifizetendő kötelezettségvállalások összegét mutatják. Ugyancsak itt szerepel a Tanács építési szerződéseihez kapcsolódó 117 millió EUR-s fennálló szerződéses kötelezettség, valamint a Parlament építési szerződéseihez kapcsolódó 441 millió EUR. Az itt feltüntetett egyéb jelentős összegek a következők: 480 millió EUR a „Magfúzió az Energiáért" Ügynökség (Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás) és az ITER International által kötött közbeszerződési megállapodásokhoz kapcsolódóan, valamint 165 millió EUR a „Magfúzió az Energiáért" Ügynökség, a japán atomenergia-ügynökség (JAEA) és az ITER International között létrejött közbeszerzési megállapodásokhoz kapcsolódóan.

5.13 **RÉSZESEDÉS KAPCSOLT SZERVEZETEKBEN**

Ez az összeg a Bizottság által jegyzett, még le nem hívott tőkéhez kapcsolódó kintlévő kifizetéseket tartalmazza.

5.13.1 ***Le nem hívott tőkerészesedés: EBRD***

millió EUR

EBRD	Teljes EBRD-tőke	A Bizottság által jegyzett összeg
Tőke	19 794	600
Befizetett	(5 198)	(157)
Még le nem hívott	14 596	**443**

5.13.2 ***Le nem hívott tőkerészesedés: EBA***

millió EUR

EBA	Teljes EBA-tőke	A Bizottság által jegyzett összeg
Tőke	2 940	861
Befizetett	(588)	(172)
Még le nem hívott	2 352	**689**

Miután az EBA 2007-ben 1 000 új részvényt bocsátott ki, 2009 folyamán az EU további 75, részvényenként 1 millió EUR nominális értékű részvényt jegyzett, amelyből 2009-ben a névérték 20 %-át és a részvényázsiót fizette ki. Az Unió részesedése 900 részvényre (900 millió EUR) korlátozódik. Lásd a 2.3.1. megjegyzést is.

5.14 **MŰKÖDÉSI LÍZING KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK**

millió EUR

Leírás	A jövőben fizetendő összegek			
	1 éven belül	1–5 év között	5 éven túl	Összesen
Épületek	334	1 236	842	2 412
IT-anyagok és egyéb felszerelések	6	7	0	13
Összesen	**340**	**1 243**	**842**	**2 425**

E megnevezésbe tartoznak a működési lízingszerződés keretében bérelt épületek és egyéb felszerelések, amelyek nem teljesítik a mérleg eszközoldalán való szerepeltetés feltételeit. A feltüntetett összegek a szerződések időszaka alatt még kifizetendő kötelezettségvállalásokat mutatják.

A működési lízingek tekintetében 2009-ben 364 millió EUR-t számoltak el kiadásként a gazdasági eredménykimutatásban.

6. A SZABÁLYTALANSÁGOK FELTÁRÁSÁT KÖVETŐ PÉNZÜGYI KORREKCIÓK ÉS VISSZAFIZETTETÉSEK

Az uniós költségvetés végrehajtása során szükséges a szabálytalanságok és csalások megelőzése, feltárása és korrekciója. E megjegyzés célja, hogy áttekintést adjon a Bizottság és a tagállamok által feltárt szabálytalanságok kezelésének folyamatára a vonatkozó jogszabályokban előirányzott különféle eljárásokról, valamint hogy bemutassa a szóban forgó teljes összegek legjobb becslését. Ez az ellenőrzési rendszer működésének utolsó szakasza, amely a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alátámasztása érdekében is elengedhetetlen.

6.1 **BEVEZETÉS**

6.1.1 ***A pénzügyi korrekció és a visszafizettetési folyamat áttekintése irányítási típusonként***

Visszafizettetést és pénzügyi korrekciót eredményezhetnek a tagállami ellenőrzési rendszer bármely szintjén lefolytatott auditok és ellenőrzések: uniós szinten (Bizottság, Európai Számvevőszék, OLAF), illetve megosztott irányítás esetén a tagállamok által lefolytatott auditok. Noha szabálytalanságok egy projekt bármelyik szakaszában előfordulhatnak, legnagyobb valószínűséggel a végső szakaszban fedezik fel őket, vagyis amikor a kedvezményezett beküldi a végső kifizetésre vonatkozó kérelmét, amit legtöbb esetben a helyszínen ellenőriznek és/vagy egy független auditor igazolja azt. Az irányítási mód függvényében azonban különbséget kell tenni visszafizettetés és pénzügyi korrekció között, a vonatkozó ágazati szabályoknak megfelelően.

Visszafizettetések

A költségvetési rendelet 71. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a jogalap nélkül kifizetett összegeket vissza kell fizettetni. Ebben az összefüggésben a visszafizettetés pénzösszegek jogtalan vagy szabálytalan kiadások feltárása miatti tényleges visszafizettetését jelenti a Bizottság vagy a tagállam által.

Pénzügyi korrekciók

Amint azt a vonatkozó ágazati jogszabályok tartalmazzák az uniós kiadások számos területén (elsősorban a megosztott irányítás keretében), a szabálytalanságok korrekcióját a pénzügyi korrekció nevű mechanizmus révén hajtják végre. A Bizottság vagy tagállam által hozott pénzügyi korrekció célja visszaállítani azt az állapotot, amelyben valamennyi finanszírozandónak vagy társfinanszírozandónak nyilvánított kiadás megfelel az alkalmazandó nemzeti és uniós szabályoknak, illetve rendelkezéseknek.

Megosztott irányítás esetén elsősorban a tagállamok felelősek az operatív programoknál feltárt egyedi vagy rendszeres szabálytalanságokkal kapcsolatban szükséges pénzügyi korrekciók megtételéért. A Bizottság a nemzeti hatóságok által létrehozott rendszerek hatékonyságáért felelős, és amennyiben e rendszerek nem azok, a Bizottság pénzügyi korrekciót ír elő a tagállamra.

Amikor uniós ellenőrzések eredményeképpen kedvezményezetteknek teljesített jogtalan kifizetések azonosíthatók, a pénzügyi korrekció a tényleges visszafizettetési eljárás első lépésének tekinthető, mivel az alkalmazandó jogszabályok alapján a tagállamok kötelesek nyomon követni a rájuk kirótt pénzügyi korrekciót és saját maguk visszafizettetni a pénzösszegeket a végső kedvezményezettel. A tagállamoknak a nemzeti hatóságok által végzett auditok esetében is jogi kötelezettsége, hogy a végső kedvezményezettel visszafizettessék a pénzösszegeket.

Az alábbiakban irányítási típusonként összefoglaljuk a visszafizettetések és pénzügyi korrekciók különféle eljárásait, valamint az uniós beszámolóra gyakorolt hatásaikat.

6.1.2 ***Közvetlen irányítás***

Amikor a Bizottság közvetlen módon irányítja a költségvetést, a nem támogatható kiadásokat vagy visszafizettetik a kedvezményezettel, vagy levonják a következő költségelszámolásból. Amennyiben a kedvezményezett a költségelszámolás elküldése előtt levonja ezt az összeget, az információt nem tüntetik fel a számviteli rendszerben. Ez gyakran előfordul, mivel a legtöbb kedvezményezett köteles igazolt vagy ellenőrzött végső költségelszámolást benyújtani a Bizottságnak, mielőtt a végleges kifizetést megkaphatja. Ennek az igazolt elszámolásnak minden megállapított szabálytalanságot korrigálnia kell.

6.1.3 ***Megosztott irányítás***

Az uniós költségvetés mintegy 80 %-át – elsősorban a mezőgazdaságra és vidékfejlesztésre, a kohéziós politikára és a halászatra fordított kiadásokat – az Európai Bizottság és a tagállamok egymással megosztva irányítják.

A megosztott irányítás alá tartozó kiadások esetében a végrehajtási feladatokat és felelősséget a tagállamokhoz delegálják, akik elsődlegesen felelősek a kedvezményezettek által elkövetett szabálytalanságok feltárásáért és korrekciójáért, valamint ennek következményeként a Bizottságnak bejelentett kiadások szabályszerűségének biztosításáért. A tagállamok így pénzügyi korrekciókat hajtanak végre, és amennyiben saját auditjuk vagy az uniós ellenőrzések eredményeképpen kedvezményezettek javára teljesített jogosulatlan kifizetéseket tudnak azonosítani, jogi kötelességük, hogy visszafizettetési eljárást kezdeményezzenek e kedvezményezettekkel szemben.

Az Európai Bizottság átfogó felügyeleti szereppel rendelkezik: ellenőrzi a tagállami irányítási és ellenőrzési rendszerek hatékony működését és a költségvetés végrehajtásáért viselt felelősségének biztosítása érdekében (a költségvetési rendelet 53b. cikkének (4) bekezdése) korrekciós intézkedéseket hoz, amennyiben ennek ellenkezőjét állapítja meg. A Bizottság formális határozatot is hozhat a tagállam által alkalmazandó pénzügyi korrekcióról, amennyiben a tagállam maga nem teljesítette az előírt korrekciókat, vagy amennyiben az irányítási és ellenőrzési rendszerekben olyan súlyos hiányosságok fordulnak elő, amelyek a rendszerből adódó szabálytalanságokhoz vezethetnek.

A Bizottság a feltárt egyedi szabálytalanságokkal kapcsolatban pénzügyi korrekciót ír elő, de hatáskörrel rendelkezik extrapolált vagy átalányjellegű korrekciók alkalmazására is. Az extrapolációt akkor alkalmazzák, ha a rendelkezésre álló dossziékból reprezentatív mintavétellel rendszerszintű szabálytalanságokra lehet következtetni. Átalányjellegű korrekciókat azon egyedi szabályszegések vagy rendszerszintű szabálytalanságok esetében alkalmazzák, amelyek pénzügyi kihatását nem lehet pontosan számszerűsíteni, és ahol a pontos összeg meghatározásának igazgatási költségei aránytalanok lennének. Mindkét esetben, még ha a kedvezményezettektől történő visszafizettetés nem is lehetséges, e korrekciók jelentős eszközei a tagállami rendszerek gyenge pontjainak javítása, valamint a kedvezményezettek javára teljesített szabálytalan kifizetések megelőzése, illetve feltárása és visszafizettetése érdekében.

6.1.4 ***Egyéb irányítási típusok***

A decentralizált irányítás és a közvetett centralizált irányítás alá tartozó kiadások esetében a nem megfelelően teljesített kifizetések visszafizettetéséért viselt felelősséget a tagállamokhoz, harmadik országokhoz vagy ügynökségekhez delegálják A közös irányítás alá tartozó kiadások esetében korrekciós mechanizmusokat határoznak meg a nemzetközi szervezetekkel kötött megállapodásokban. Amint a megosztott irányításnál is, a Bizottság pénzügyi korrekciókat tehet olyan esetekben, ahol az uniós kiadási programok szabályait nem megfelelően alkalmazták.

6.1.5 ***A 2009-es visszafizettetések és pénzügyi korrekciók összefoglalása***

A 2009-es visszaigazolt/elfogadott visszafizettetések és pénzügyi korrekciók összefoglalása

millió EUR

Pénzügyi korrekciók	Megjegyzés	2009	2008
EMOGA/EMGA/EMVA	*6.2.2*	462	917
Kohéziós politika (uniós munka)			
– Az 1994-1999-es időszak programjai	*6.2.4*	521	414
– A 2000-2006-os időszak programjai	*6.2.4*	1 890	1 173
– Kohéziós politika részösszesen		2 411	1 587
Pénzügyi korrekció összesen		**2 873**	**2 504**

millió EUR

Visszafizettetések	Megjegyzés	2009	2008
EMOGA/EMGA/EMVA (tagállamok által feltárt)	*6.3*	163	360
Kohéziós politika (uniós munka)	*6.3*	102	31
Egyéb irányítási típusok	*6.3*	181	72
Visszafizettetések összesen		**446**	**463**
Az uniós költségvetés számára megmentett teljes összeg		**3 319**	**2 967**

Ez a táblázat nem tartalmazza a kohéziós politika keretében a tagállamok által saját ellenőrzéseiket követően tett visszafizettetéseket és visszavonásokat. Annak ellenére, hogy a tagállamok kötelesek információt szolgáltatni a Bizottságnak a visszavonásokról és visszafizettetésekről, a 2000–2006 közötti időszak programjaira vonatkozó jogszabályok alapján nem kötelesek a saját ellenőrzéseikből származó visszafizettetéseket külön azonosítani. Emiatt és a pénzügyi korrekciókkal való átfedés elkerülése érdekében a tagállamok által alkalmazott visszafizettetések és visszavonások nem kerülnek feltüntetésre (lásd a **6.5.** megjegyzést).

A 2009 folyamán végrehajtott visszafizettetések és pénzügyi korrekciók összefoglalása

millió EUR

Pénzügyi korrekciók	Megjegyzés	Visszaigazolt 2009-ben	Visszaigazolt 2009 előtt	Összesen
EMOGA/EMGA/EMVA	*6.2.2*	274	429	**703**
Kohéziós politika				
– Az 1994–1999-es időszak programjai	*6.2.4*	163	137	**300**
– A 2000–2006-os időszak programjai	*6.2.4*	313	96	**409**
– Kohéziós politika részösszesen		476	233	**709**
Pénzügyi korrekció összesen		**750**	**662**	**1 412**

millió EUR

Visszafizettetések	Megjegyzés	Visszaigazolt 2009-ben	Visszaigazolt 2009 előtt	Összesen
EMOGA/EMGA/EMVA	*6.3.*	117	31	**148**
Kohéziós politika	*6.3.*	102	0	**102**
Egyéb irányítási típusok	*6.3.*	147	34	**181**
Visszafizettetések összesen		**366**	**65**	**431**
Az uniós költségvetés számára megmentett teljes összeg		**1 116**	**727**	**1 843**

6.2 PÉNZÜGYI KORREKCIÓK A MEGOSZTOTT IRÁNYÍTÁS KERETÉBEN

Megosztott irányítás esetében a pénzügyi korrekció három fő lépésből áll:

1) Az összeg még a jogi és kontradiktórius eljárásokon keresztüli véglegesítés folyamatában van („**folyamatban**” – lásd az alábbi 6.4. megjegyzést);

2) Az összeget megállapították és véglegesítették (bizottsági határozat által „**elfogadott**”, illetve „**visszaigazolt**”: megosztott irányítás esetén a tagállammal egyetértésben); valamint,

3) Az összeget ténylegesen visszafizettették vagy a tagállamtól kapott pénzeszköz (elfogadott korrekció), vagy a jövőbeli kifizetési igényből a tagállam általi levonás (visszavonás/visszafizettetés) révén („**végrehajtott**”); a még nem végrehajtott pénzügyi korrekciók vonatkozásában lásd a 6.2.4. megjegyzést.

6.2.1 *Mezőgazdaság és vidékfejlesztés*

Az EMOGA Garanciarészlegét felváltó EMGA és EMVA keretében az alkalmazandó jogszabályok előírják, hogy a pénzügyi korrekciókat a végső számlaelszámolási eljáráson keresztül a Bizottság hajtja végre.

Végső számlaelszámolási eljárás

A Bizottság által működtetett végső számlaelszámolási eljárás magában foglalja valamennyi kifizető ügynökség éves pénzügyi végső elszámolását és egy többéves megfelelőségi elszámolást, amely a tagállamok által bevallott kiadások uniós szabályoknak való megfelelőségére vonatkozik. Az EMGA esetében valamennyi ilyen összeget bevételként könyvelik le a Bizottság gazdasági eredménykimutatásában. Az EMVA tekintetében a tagállamok által visszafizettetett összegek – az éves pénzügyi végső elszámolásból származó összegekkel együtt – általános szabályként a program kapcsán újra felhasználhatók.

Pénzügyi elszámolás: a Bizottság éves végső elszámolási határozatot fogad el, amellyel a vezetői nyilatkozatok alapján hivatalosan elfogadja a kifizető ügynökségek éves beszámolóját, valamint az igazoló szervek igazolásait és jelentéseit.

A megfelelőségi elszámolást oly módon tervezték meg, hogy kizárják az uniós finanszírozásból azokat a kiadásokat, amelyeket nem az uniós szabályokkal összhangban teljesítettek. A megfelelőségi elszámolás tehát nem olyan mechanizmus, amely révén a szabálytalan kifizetéseket közvetlenül a kedvezményezettől szedik be, hanem inkább erős ösztönzőt jelent a tagállamok számára, hogy irányítási és ellenőrzési rendszereiket fejlesszék, és így megelőzzék, illetve felfedezzék és visszafizettessék a végső kedvezményezettek felé teljesített szabálytalan kifizetéseket. A megfelelőségi korrekció továbbá nem mentesíti a tagállamot azon felelőssége alól, hogy az azonosított szabálytalanságokat nyomon kövesse. A megfelelőségi elszámolás nem követ éves ciklust, mivel hatálya alá egynél több pénzügyi évben felmerült kiadások tartoznak.

A szabályozási határidők figyelembevétele nélkül végrehajtott kifizetések pénzügyi elszámolása: A 883/2006/EK rendelet 9. cikkével összhangban a tagállamok által a kedvezményezettek felé teljesített kifizetésekre meghatározott határidők betartását rendszeresen, évente háromszor ellenőrzik. A határidők be nem tartása esetén a Bizottság levonásokat – különleges esetekben és kivételes körülményeknél bizonyos engedményekkel – és arányosítást alkalmaz. Ezeket a pénzügyi korrekciókat negatív kifizetésként kezelik, a gazdasági eredménykimutatásban pedig költségcsökkenésként számolják el.

6.2.2 *Mezőgazdasági és vidékfejlesztési pénzügyi korrekciók 2009-ben*

A mezőgazdaság és vidékfejlesztés vonatkozásában 2009-ben elfogadott összes pénzügyi korrekció

millió EUR

	2009	2008
Végső számlaelszámolási eljárás:		
Pénzügyi elszámolás és figyelmen kívül hagyott fizetési határidők	103	58
Megfelelőségi elszámolás	359	859
Összesen	**462**	**917**

A fenti összegek az EMGA-ra vonatkoznak, mivel az EMVA tekintetében 2009-ben csak mintegy 0,4 millió EUR összegű pénzügyi korrekció merült fel. Ezeket az összegeket a gazdasági eredménykimutatásban tüntették fel. A fenti összegek tagállamonkénti megoszlását tekintve lásd az 1. mellékletet.

A megfelelőségi elszámolás 2008 és 2009 közötti csökkenését a 2008. végén végre nem hajtott, összesen 368 millió EUR-t kitevő megfelelőségi elszámolási határozatok okozták.

A mezőgazdaság és vidékfejlesztés vonatkozásában 2009-ben végrehajtott pénzügyi korrekciók

millió EUR

	2009. évi végrehajtás
Végső számlaelszámolási eljárás	
Pénzügyi elszámolás és figyelmen kívül hagyott fizetési határidők	103
Megfelelőségi elszámolás	600
Összesen	**703**

A fenti összegek tagállamonkénti megoszlását tekintve lásd a 2. mellékletet.

6.2.3 ***Kohéziós politika***

A kohéziós politikára alkalmazandó jogszabályok előírják, hogy pénzügyi korrekciók végrehajtására irányuló intézkedéseket a tagállamok és a Bizottság egyaránt hoznak:

— A tagállamok kétféle módon hajthatnak végre pénzügyi korrekciót. Ezek a következők:

  — vagy haladéktalanul visszavonják az érintett kiadást a programból azáltal, hogy levonják a Bizottságnak benyújtott következő kiadáskimutatásból, így azonnal felszabadítják az uniós forrásokat, hogy azokat más műveletekre köthessék le; vagy

  — a jogosulatlanul kifizetett összegeknek a kedvezményezettektől történő visszafizettetésére irányuló eljárások eredményétől függően egyelőre a programban hagyják a kiadást. A visszafizettetést vagy a szóban forgó összegek visszafizetése, vagy a visszafizetendő összegeknek az ugyanazon kedvezményezett javára teljesítendő további kifizetésekből való levonása révén hajtják végre. Az ilyen visszafizettetésekkel kapcsolatos további részletekért lásd az alábbi 6.5. megjegyzést.

  — A tagállamok mind a társfinanszírozásból visszavont összegek, mind a visszafizettetett összegek formáját öltő pénzügyi korrekciókkal kapcsolatban kötelesek adatokat szolgáltatni a Bizottságnak. A kétféle adatsor egymástól különbözik és egymást kiegészíti, mivel a visszavonások alatt csak olyan kiadásokat tüntetnek fel, amelyeket a visszafizettetési eljárás eredményének megvárása nélkül vontak vissza, a visszafizettetések alatt pedig olyan kiadásokat, amelyeket kezdetben nem vontak vissza, hanem a bejelentett kiadások között hagytak a visszafizettetésig, amint a visszafizettetés megtörtént. A tagállamok nem kötelesek külön azonosítani az uniós ellenőrzésekből, illetve a saját auditjukból származó korrekciókat. Ezt a jelentéstételi követelményt csak a 2007–2013 közötti időszak programjai vonatkozásában vezették be.

— Az uniós auditokat és ellenőrzéseket követő pénzügyi korrekciókat a következőképpen hajtják végre:

  — Amennyiben a tagállam egyetért azzal, hogy az uniós ellenőrzési és audit tevékenység eredményeképpen korrekciót végezzen, a már bejelentett szabálytalan kiadást visszavonhatja a következő kifizetési igényből (amely külön-külön az egyes programok vagy Kohéziós Alap-projektek esetében kumulatív), az így felszabadított uniós forrásokat pedig újra felhasználhatja az érintett program keretében más, a korrekció tárgyát képező művelethez vagy műveletekhez nem kapcsolódó támogatható kiadásra.

  — A Bizottság pénzügyi korrekciók végrehajtására az alábbi esetekben bocsát ki visszafizetési felszólítást:

    — Pénzügyi korrekcióról szóló formális határozatokat követően;

    — A program lezárásakor; valamint,

    — A program lezárása után a kedvezményezettektől a tagállam általi visszafizettetést követően.

Ilyen esetekben a visszafizetési felszólítások hatással vannak a Bizottság beszámolójára.

— A pénzügyi korrekciók más eseteiben – tehát amikor a tagállamok elfogadják és végrehajtják a pénzügyi korrekciót – a Bizottság nem bocsát ki visszafizetési felszólítást. Ilyen esetekben az információt nem tüntetik fel a Bizottság számviteli rendszerében.

6.2.4 ***Kohéziós politikai pénzügyi korrekciók 2009-ben***

Meg kell jegyezni, hogy az alábbi táblázat nem tartalmazza a strukturális intézkedések kiadásaira vonatkozó, a tagállamok által lefolytatott saját ellenőrzések eredményeit.

2009-ben visszaigazolt pénzügyi korrekciók

millió EUR

	ERFA	Kohéziós Alap	ESZA	HOPE	EMOGA Orientáció	Összesen
1994–1999-es időszak pénzügyi korrekciói:						
Végrehajtott	87	10	21	41	4	163
Végrehajtandó	358	0	0	0	0	358
1994–1999-es időszak részösszesen	**445**	**10**	**21**	**41**	**4**	**521**
2000–2006-os időszak pénzügyi korrekciói:						
Végrehajtott	82	63	141	2	25	313
Végrehajtandó	1 534	13	18	3	9	1 577
2000–2006-os időszak részösszesen	**1 616**	**76**	**159**	**5**	**34**	**1 890**
Összes pénzügyi korrekció 2009	**2 061**	**86**	**180**	**46**	**38**	**2 411**
Összes pénzügyi korrekció 2008	949	92	522	19	5	1 587

N.B.: a 2009-ben visszaigazolt számadatokban 2008-ban elfogadott/visszaigazolt, korábban nem bejelentett pénzügyi korrekciók találhatók 90 millió EUR összegben.

Az ERFA vonatkozásában a visszaigazolt összegek 2009 és 2008 közötti csökkenésének oka, hogy szigorú intézkedéseket hajtottak végre a Bizottság megosztott irányítású strukturális intézkedésekre vonatkozó felügyeleti szerepének megerősítésére irányuló cselekvési terv (COM(2010)52) keretében, valamint 2009 novemberében jelentős pénzügyi korrekció fogadtak el Spanyolország javára.

A 2008-ban bejelentett összegekhez képest csökkentek az ESZA-hoz kapcsolódóan 2009-ben visszaigazolt összegek, amelynek oka a fent említett bizottsági cselekvési terv 2008-as végrehajtása. A terv célja az volt, hogy felgyorsítsa a pénzügyi korrekciókkal kapcsolatos, folyamatban lévő döntéshozatali eljárásokat, ezáltal jelentősen csökkent a 2009-ben meghozandó korrekciók száma. Meg kell jegyezni, hogy a 2008-ban visszaigazolt pénzügyi korrekciók 522 millió EUR-s összegéből az ESZA vonatkozásában 2008-ban 518 millió EUR összegben hajtottak végre pénzügyi korrekciót.

A korábbi táblázatokban szereplő összegeket az eredményszemlélet alapján állapították meg, ami azt jelenti, hogy míg ezen összegek egy részét 2009-ben már végrehajtották (az összes alap vonatkozásában 709 millió EUR), a fennmaradó rész végrehajtására a következő években kerül majd sor.

Visszaigazolt pénzügyi korrekciók – kumulatív számadatok

millió EUR

	A 2000-2006 közötti időszak	Az 1994-1999 közötti időszak	Összesen
	2009.12.31.	2009.12.31.	2009.12.31.
Kohéziós Alap	233	273	**506**
ERFA	3 797	1 633	**5 430**

millió EUR

	A 2000-2006 közötti időszak	Az 1994-1999 közötti időszak	Összesen
	2009.12.31.	2009.12.31.	2009.12.31.
ESZA	1 130	392	**1 522**
HOPE	7	97	**104**
EMOGA Orientáció	36	121	**157**
Összesen	**5 203**	**2 516**	**7 719**

A fenti összegek tagállamonkénti megoszlását tekintve lásd a 3. mellékletet.

2009. december 31-én visszaigazolt, de még végrehajtandó pénzügyi korrekciók (kumulatív számadatok)

A visszafizettetés vagy pénzügyi korrekció akkor minősül „végrehajtandónak", amikor már elfogadták vagy visszaigazolták, de az összeg visszafizettetésére, levonására vagy visszavonására még nem került sor.

millió EUR

2009. december 31-én végrehajtandó	ERFA	Kohéziós Alap	ESZA	HOPE	EMOGA Orientáció	Összesen
1994–1999-es időszak pénzügyi korrekciói:	359	11	1	0	0	**371**
2000–2006-os időszak pénzügyi korrekciói:	1 904	23	22	3	9	**1 961**
2009. december 31-én végrehajtandó összesen	**2 263**	**34**	**23**	**3**	**9**	**2 332**

A 2009. évi határozatokat érintő, alacsony végrehajtott összeg az ERFA-hoz kapcsolódik.

Az 1994–1999-es programozási időszak tekintetében a 2009-ben még nem végrehajtott pénzügyi korrekciók többsége 2009 negyedik negyedévében elfogadott pénzügyi korrekciós határozatokra vonatkozik. Végrehajtásukra 2010 első negyedévében kerül sor.

A 2000–2006-os programozási időszak tekintetében, amennyiben a tagállam egyetért azzal, hogy uniós ellenőrzés eredményeképpen korrekciót tegyen, a pénzügyi korrekció végrehajtása érdekében visszavonhatja a szabálytalan kiadás összegét a következő kiadáskimutatásból és ugyanazon program keretében más támogatható kiadással helyettesítheti azt. Mivel a legtöbb ERFA-program és Kohéziós Alap-projekt (2000–2006) esetében a kifizetések elérték a felső korlátot, a nem támogatható kiadások levonását csak a tagállamok által a következő hónapokban benyújtandó záródokumentumok (kiadások végső igazolása, lezárási nyilatkozatok és végső végrehajtási jelentés) tartalmazzák majd.

2009-ben végrehajtott (2009-ben és a korábbi években) visszaigazolt pénzügyi korrekciók

millió EUR

	ERFA	Kohéziós Alap	ESZA	HOPE	EMOGA Orientáció	Összesen
1994–1999-es időszak pénzügyi korrekciói:						
Visszaigazolva 2009-ben	87	10	21	40	5	**163**
Visszaigazolva a korábbi években	131	0	0	6	0	**137**
1994-99-es időszak részösszesen	**218**	**10**	**21**	**46**	**5**	**300**
2000–2006-os időszak pénzügyi korrekciói:						
Visszaigazolva 2009-ben	82	63	141	2	25	**313**

millió EUR

	ERFA	Kohéziós Alap	ESZA	HOPE	EMOGA Orientáció	Összesen
Visszaigazolva a korábbi években	34	16	44	2	0	**96**
2000-2006-os időszak részösszesen	**116**	**79**	**185**	**4**	**25**	**409**
2009-ben végrehajtott összes pénzügyi korrekció	**334**	**89**	**206**	**50**	**30**	**709**

A fenti összegek tagállamonkénti megoszlását tekintve lásd a 4. mellékletet.

6.3 A BIZOTTSÁG VAGY TAGÁLLAMOK ÁLTAL VÉGREHAJTOTT VISSZAFIZETTETÉSEK

Ez a megnevezés a Bizottság, a tagállamok, az Európai Számvevőszék, illetve az OLAF által feltárt hibák vagy szabálytalanságok miatt jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetését tartalmazza.

2009-ben visszaigazolt visszafizettetések

millió EUR

	2009	2008
Megosztott irányítás		
Mezőgazdaság: EMOGA/EMGA	163	360
Kohéziós politika	102	31
Részösszeg	**265**	**391**
Egyéb irányítási típusok:		
— külső fellépések	81	32
— belső szakpolitikák	100	40
Részösszesen	**181**	**72**
Összesen	**446**	**463**

2009 folyamán végrehajtott visszafizettetések

millió EUR

	Visszaigazolva 2009-ben	Visszaigazolva 2009 előtt	Összesen
Megosztott irányítás			
Mezőgazdaság: EMOGA/EMGA	117	31	**148**
Kohéziós politika	102	0	**102**
Részösszesen	**219**	**31**	**250**
Egyéb irányítási típusok:			
— külső fellépések	60	21	**81**
— belső szakpolitikák	87	13	**100**
Részösszesen	**147**	**34**	**181**
Összesen	**366**	**65**	**431**

6.3.1 *Mezőgazdaság: A tagállamok által feltárt szabálytalanságok miatti visszafizettetés*

A tagállamok nemzeti jogszabályaik és eljárásaik szerint kötelesek azonosítani és visszafizettetni a szabálytalanságok miatt elveszett összegeket. Az EMGA esetében amennyiben ezeket sikeresen visszafizettetik a kedvezményezettel, a visszafizetett összegeket a Bizottságnál jóváírják és a gazdasági eredménykimutatásban

bevételként tüntetik fel. Az EMVA tekintetében a visszafizettetett összegeket a következő kifizetési kérelem terhére számolják el, így a megfelelő EMVA-összeg a program kapcsán újra felhasználható. Ha egy tagállam nem fizetteti vissza az összeget vagy tevékenysége során nem jár el gondosan, a Bizottság úgy határozhat, hogy a megfelelőségi elszámolási eljáráson keresztül beavatkozik és az érintett tagállamra pénzügyi korrekciót ír elő.

A szabálytalanságokból származó bevétel csökkenését főként a tagállamokban alkalmazott hatékonyabb kontrollrendszerek – így az 50 %-os elszámolási eljárás (1290/2005/EK tanácsi rendelet 32. cikkének (5) bekezdése) – pozitív hatásai okozzák.

6.3.2 *Kohéziós politika*

A szabálytalanságok megelőzéséért, feltárásáért és korrigálásáért, valamint a jogosulatlanul kifizetett összegek – adott esetben a késedelmi kamatokkal együtt történő – visszafizettetéséért elsősorban a tagállamok felelnek. A tagállamok által végrehajtott visszafizettetések összegeit a fenti táblázat nem tartalmazza (magyarázat a 6.5. megjegyzésben). Az ebben a megnevezésben feltüntetett visszafizettetések összegei közvetlenül a Bizottság által végrehajtott visszafizettetéseket jelentik.

6.3.3 *Egyéb irányítási típusok*

Az egyéb irányítási típusoknál feltárt szabálytalanságok visszafizettetését visszafizetési felszólítás kibocsátása vagy egy későbbi kifizetésből történő levonás révén hajtják végre. Amennyiben a kedvezményezettet felszólítják, hogy küldjön be javított végső költségelszámolást, a szabálytalanság összegét a Bizottság számviteli rendszerében nem tüntetik fel szükségszerűen.

6.4 UNIÓS ELLENŐRZÉSEKET KÖVETŐEN FOLYAMATBAN LÉVŐ PÉNZÜGYI KORREKCIÓK

6.4.1 *Mezőgazdaság*

millió EUR

	2008. december 31-én folyamatban lévő pénzügyi korrekciók	2009-ben folyamatban lévő új pénzügyi korrekciók	2009-ben elfogadott pénzügyi korrekciók	2008. december 31-én elfogadott vagy folyamatban lévő pénzügyi korrekciókkal kapcsolatos kiigazítások	2009. december 31-én folyamatban lévő pénzügyi korrekciók
EMOGA	1 733	657	–317	690	2 763

A Bizottság minden évben meghatározza, hogy a mezőgazdasági kiadások körében elvégzett éves kockázatelemzés alapján mely intézkedéseket és tagállamokat vetik alá megfelelőségi ellenőrzésnek. A megfelelőségi elszámolási eljárás több évig tart; a 2003 előtt felmerült kiadásokkal kapcsolatos megfelelőségi vizsgálat 2009 végéig nagyrészt lezárult. Jelenleg a 2003–2009 közötti évekre vonatkozó ellenőrzések zajlanak.

A Bizottság – számviteli politikáival és az általánosan elfogadott számviteli alapelvekkel összhangban – az éves beszámoló elkészítéséhez becsléseket alkalmazhat. Ez így van azon kiadási összeg esetében is, amelyet ilyen jövőbeli megfelelőségi határozatok alapján valószínűleg ki kell zárni az uniós finanszírozásból. Ez a becslés a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb információkat veszi figyelembe. Mivel az EMGA-korrekciókat a kiadás pénzügyi éve szerint fogadják el, így ki lehet számítani a korrekciók lezárt pénzügyi évenkénti átlagát, majd ezt a százalékot azokra a későbbi pénzügyi évekre lehet extrapolálni, amelyek esetében az ellenőrzések még folyamatban vannak. E becslés megbízhatóságát úgy értékelik, hogy összehasonlítják a folyamatban lévő korrekciók összegeivel azokra az évekre nézve, amelyekben ez az információ rendelkezésre áll és összevetették a szóban forgó évben elvégzett megfelelőségi auditok eredményeivel. Meg kell jegyezni továbbá, hogy a lezárt pénzügyi évenkénti korrekciók átlaga viszonylag egyenletes, 1,1 % és 1,9 % közötti.

A 2 763 millió EUR-s összeg a 2003–2009 közötti évek kiadásait vizsgáló ellenőrzésekkel kapcsolatos jövőbeli megfelelőségi határozatok alapján befizetendő összeg becslése. Ebből az összegből 2,1 milliárd EUR olyan folyamatban lévő pénzügyi korrekciókra vonatkozik, amelyek esetében az összeget jelenleg folyamatban lévő ellenőrzési ügyek alapján számították ki (ami főként a 2003–2007 közötti kiadási éveket érinti).

A fenti becslés emelkedésének oka az átlagos korrekciós aránynak a korábbi évekhez hasonlított emelkedése a kiadásokhoz képest, 1,1 %-ról 1,5 %-ra. A folyamatban lévő korrekciók 2003-ra, 2004-re, 2005-re, 2006-ra és 2007-re rendelkezésre álló legfrissebb adatai megerősítik ezt az arányt, és meg is haladják az 1,5 %-os átlagos korrekciós arányt. Ebben a szakaszban nehéz előre jelezni az egységes támogatási rendszer (etr) 2005-ös bevezetésének pénzügyi következményeit. Egyrészt úgy lehet tekinteni, hogy az esetek számában kevesebb korrekció lesz; másrészt az etr-intézkedések átalányjellegű korrekciói pénzügyi értelemben nagyobb hatással járhatnak. Mivel az összegek nem véglegesek, nem szerepelnek a mérlegben.

6.4.2 *Strukturális intézkedések*

millió EUR

	2008. december 31-én folyamatban lévő pénzügyi korrekció	2009-ben folyamatban lévő új pénzügyi korrekciók	2009-ben visszaigazolt pénzügyi korrekciók	2008. december 31-én visszaigazolt vagy folyamatban lévő pénzügyi korrekciókkal kapcsolatos kiigazítások	2009. december 31-én folyamatban lévő pénzügyi korrekciók
Strukturális alapok és a Kohéziós Alap (1994–1999 és 2000–2006 közötti programok)					
ERFA	1 771	89	– 1 087	– 343	430
Kohéziós Alap	178	98	– 80	– 47	149
ESZA	630	2	– 56	– 250	326
HOPE	35	0	– 33	0	2
EMOGA Orientációs Alap + EMVA	4	221	– 38	4	191
Összesen	**2 618**	**410**	**– 1 294**	**– 636**	**1 098**

A fenti összeg alapját a Bizottság, valamint a Számvevőszék, illetve az OLAF ellenőrzési eredményei képezik; hivatalos jogi eljárások és az érintett tagállamokkal folytatott, folyamatban lévő kontradiktórius eljárások révén az érintett főigazgatóságok ezek mindegyikét nyomon követik. Ez a legjobb becslésnek tekinthető, amely figyelembe veszi az ellenőrzések nyomon követésének aktuális állását, valamint a 2009. december 31-én kiadott, a végső állásfoglalásról szóló (vagy felfüggesztés előtt kiküldött) leveleket. Ez az összeg a felfüggesztések és pénzügyi korrekciók kontradiktórius eljárását követően változhat, amelynek során a tagállamok lehetőséget kapnak, hogy további bizonyítékokat nyújtsanak be állításaik alátámasztására.

6.5 VISSZAFIZETTETÉSI ÉS PÉNZÜGYI KORREKCIÓS TEVÉKENYSÉGEK TAGÁLLAMONKÉNT A STRUKTURÁLIS INTÉZKEDÉSEK, ILLETVE A KOHÉZIÓS POLITIKA VONATKOZÁSÁBAN

A kohéziós politika terén a tagállamok által saját vagy uniós ellenőrzéseket követően végrehajtott korrekciókat nem rögzítik a Bizottság számviteli rendszerében, mivel a tagállamok más támogatható kiadásra újra felhasználhatják ezeket az összegeket. Mindazonáltal a tagállamok kötelesek naprakész információkat szolgáltatni a Bizottságnak a strukturális alapokhoz kapcsolódó visszavonások, visszafizettetések és folyamatban lévő visszafizettetések vonatkozásában, mind a 2009-es év, mind összesítve a 2000–2006-os és a 2007–2013-as időszak tekintetében, továbbá mind a négy alap esetében (ERFA, ESZA, EMOGA Orientáció és HOPE). Ugyanakkor nem kötelesek külön azonosítani az uniós ellenőrzésekből származó korrekciókat. Emiatt a tagállamok által végrehajtott pénzügyi korrekciókat nem adják hozzá a Bizottság korrekcióihoz.

A tagállamok által a 438/2001/EK és a 448/2001/EK rendelet szerinti kötelezettségeikkel összhangban megadott adatok alapján a 2009. évi visszavonások és visszafizettetések összege 986 millió EUR, illetve 247 millió EUR, azaz összesen 1 233 millió EUR. Ezen összegek figyelembe veszik a Bizottság által végrehajtott első elemzés eredményét, mely szükségessé tette bizonyos adatok helyesbítését. A Bizottság által a tagállamok adataival kapcsolatban 2009-ben kilenc (2008-ban tíz) tagállamban végrehajtott helyszíni ellenőrzések azt jelezték, hogy az adat-nyilvántartási és beszámolási rendszerek még nem minden

tagállamban működnek teljesen megbízhatóan, ugyanakkor a minőség javulása egyértelműen érzékelhető, és a korábbi évekhez viszonyítva is tapasztalható némi javulás. Az adatok továbbá nem teljesek, különösen a teljes programozási időszak adatait tekintve, mivel néhány nagy tagállam még nem közölte az időszak korábbi éveiben végrehajtott korrekciókat. Ugyanakkor – még a teljesség tekintetében is – némi javulás volt tapasztalható a korábbi évekhez képest, és a tagállamok beleegyeztek, hogy lezáráskor teljes körű tájékoztatást nyújtsanak.

Hibalehetőséget rejt magában a 2000–2006 közötti időszak vonatkozásában az, hogy átfedések lehetnek a pénzügyi korrekció céljából az uniós szervek munkája (bizottsági és számvevőszéki ellenőrzések és OLAF vizsgálatok) alapján jelentett összegek, illetve a tagállamok által saját ellenőrzéseikből eredően jelentett összegek között. Ez amiatt van, hogy az uniós szervek munkájából következő pénzügyi korrekciók nagy hányadát a tagállamok elfogadják, és formális bizottsági határozat nélkül végre is hajtják, azaz költségkimutatásaikból törlik az érintett kiadásokat. Mivel a tagállamok nem kötelesek megkülönböztetni egymástól az uniós szervek munkájából, illetve a saját ellenőrzéseik és auditjaik nyomán adódó korrekciókat, ezen átfedés mértéke nem határozható meg pontosan. Továbbá előfordulhat, hogy a tagállam általi tényleges végrehajtásra nem ugyanabban az évben kerül sor, mint amikor a tagállam elfogadja a pénzügyi korrekciót. A valószínű átfedés ezért csak becslés marad. A tagállamok által közölt 2009-es adatoknak, illetve a pénzügyi korrekciók uniós szervek munkája alapján adódó, a tagállamok által ugyanarra az évre elfogadott összegének tagállamonkénti összehasonlítása arra utal, hogy az átfedések összege nem haladhatja meg a 465 millió EUR-t. 2008-ban az átfedés nem haladhatta meg a 600 millió EUR-t.

A Bizottság a 2007–2013-as programozási időszakban integrálta informatikai rendszereibe az éves beszámolók készítését. Ez azt jelenti, hogy közvetlenül a tagállamoktól kap adatokat elektronikusan. Az átfedések elkerülése érdekében továbbá a tagállamok az ágazati rendelet alapján kötelesek külön azonosítani az uniós szervek munkájából származó korrekciókat.

6. megjegyzés – 1. melléklet: A mezőgazdaság és vidékfejlesztés vonatkozásában 2009-ben elfogadott összes pénzügyi korrekció és visszafizettetés

Tagállamonkénti bontás

millió EUR

Tagállam	Pénzügyi elszámolás	Megfelelőségi elszámolás	Bejelentett szabálytalanságok	Összesen
Belgium	0	12	2	15
Bulgária	0	0	5	5
Cseh Köztársaság	0	0	0	1
Dánia	0	101	4	104
Németország	0	2	15	17
Észtország	0	0	0	0
Írország	– 2	3	2	4
Görögország	2	18	1	21
Spanyolország	7	62	38	106
Franciaország	3	73	35	111
Olaszország	– 3	5	13	15
Ciprus	0	0	0	0
Lettország	0	0	0	0
Litvánia	0	2	1	4
Luxemburg	0	0	0	0
Magyarország	6	13	2	22

millió EUR

Tagállam	Pénzügyi elszámolás	Megfelelőségi elszámolás	Bejelentett szabálytalanságok	Összesen
Málta	0	0	0	0
Hollandia	1	30	5	36
Ausztria	0	2	1	3
Lengyelország	0	11	2	13
Portugália	0	9	8	18
Románia	5	0	9	14
Szlovénia	0	1	0	2
Szlovákia	0	0	1	1
Finnország	2	0	0	2
Svédország	0	0	2	2
Egyesült Királyság	83	12	14	109
Elfogadott összesen	**103**	**359**	**163**	**625**

N.B.: a fenti adatok millió EUR-ra vannak kerekítve, és a 0 összegek ténylegesen az 500 000 EUR alatti összegeket jelentik

6. megjegyzés – 2. melléklet: A mezőgazdaság és vidékfejlesztés vonatkozásában 2009-ben végrehajtott összes pénzügyi korrekció és visszafizettetés

Tagállamonkénti bontás

millió EUR

Tagállam	Pénzügyi elszámolás és figyelembe nem vett fizetési határidők	Megfelelőségi elszámolás	Tagállamok által bejelentett szabálytalanságok (EU-nak visszafizetve)	Összesen
Belgium	0	12	2	14
Bulgária	0	—	1	1
Cseh Köztársaság	0	—	0	0
Dánia	0	101	4	105
Németország	0	1	16	18
Észtország	0	0	0	0
Írország	– 2	5	2	5
Görögország	2	189	5	196
Spanyolország	7	23	30	59
Franciaország	3	46	34	82
Olaszország	– 3	167	13	177
Ciprus	—	0	0	1
Lettország	0	0	0	0
Litvánia	0	0	2	2
Luxemburg	0	—	0	0
Magyarország	6	—	3	9
Málta	—	—	0	0

millió EUR

Tagállam	Pénzügyi elszámolás és figyelembe nem vett fizetési határidők	Megfelelőségi elszámolás	Tagállamok által bejelentett szabálytalanságok (EU-nak visszafizetve)	Összesen
Hollandia	1	2	6	9
Ausztria	0	—	1	1
Lengyelország	0	—	2	2
Portugália	0	0	7	7
Románia	5	—	7	12
Szlovénia	0	1	0	2
Szlovákia	0	0	0	0
Finnország	2	0	1	2
Svédország	0	12	2	14
Egyesült Királyság	83	41	9	133
Végrehajtott összesen	**103**	**600**	**148**	**851**

N.B.: a fenti adatok millió EUR-ra vannak kerekítve, és a 0 összegek ténylegesen az 500 000 EUR alatti összegeket jelentik

6. megjegyzés – 3. melléklet: A strukturális intézkedések vonatkozásában 2009-ben visszaigazolt összes pénzügyi korrekció

Tagállamonkénti bontás

millió EUR

	2008. évi kumulált	2009-ben visszaigazolt pénzügyi korrekciók						2009. évi kumulált
Tagállam		ERFA	Kohéziós Alap	ESZA	HOPE	EMOGA Orientáció	Összesen	
1994–1999	**1 995**	**445**	**10**	**21**	**41**	**4**	**521**	**2 516**
Belgium	5	—	—	0	—	—	0	5
Dánia	3	0	—	—	—	—	0	3
Németország	286	49	—	—	—	4	53	339
Írország	42	0	—	—	—	—	0	42
Görögország	526	—	—	—	—	0	0	526
Spanyolország	244	250	5	17	32	0	304	548
Franciaország	83	0	—	0	—	—	1	84
Olaszország	442	63	—	—	—	—	63	505
Luxemburg	1	0	—	4	—	—	4	5
Hollandia	168	1	—	—	9	—	9	177
Ausztria	2	0	—	—	—	0	0	2
Portugália	113	19	5	—	—	—	24	137
Finnország	1	—	—	0	—	0	0	1
Svédország	1	0	—	—	—	—	0	1
Egyesült Királyság	77	54	—	—	—	—	54	131
INTERREG	1	9	—	—	—	—	9	10
2000–2006	**3 313**	**1 616**	**76**	**159**	**5**	**34**	**1 890**	**5 203**

millió EUR

	2008. évi kumulált	2009-ben visszaigazolt pénzügyi korrekciók						2009. évi kumulált
Tagállam		ERFA	Kohéziós Alap	ESZA	HOPE	EMOGA Orientáció	Összesen	
Belgium	5	2	—	3	—	—	5	10
Bulgária	—	—	2	—	—	—	2	2
Cseh Köztársaság	—	—	0	—	—	—	0	0
Dánia	—	—	—	0	0	—	0	0
Németország	10	0	—	2	—	—	2	12
Észtország	—	0	—	—	—	—	0	0
Írország	26	16	—	—	—	—	16	42
Görögország	867	37	2	14	—	—	53	920
Spanyolország	1 246	1 200	22	24	3	8	1 257	2 503
Franciaország	249	3	—	9	0	—	12	261
Olaszország	608	135	—	80	2	—	217	825
Ciprus	—	—	—	—	—	—	—	—
Lettország	3	1	—	0	—	—	1	4
Litvánia	1	—	1	—	—	—	1	2
Luxemburg	—	—	—	2	—	—	2	2
Magyarország	—	4	41	7	—	0	52	52
Málta	—	—	—	—	—	—	—	—
Hollandia	1	0	—	—	—	1	1	2
Ausztria	—	—	—	—	—	—	—	—
Lengyelország	37	85	—	12	0	11	108	145
Portugália	95	31	0	0	—	—	31	126
Románia	2	—	8	—	—	14	22	24
Szlovénia	2	—	—	0	—	—	0	2
Szlovákia	1	38	—	—	—	—	38	39
Finnország	—	0	—	—	0	0	0	0
Svédország	11	—	—	0	—	—	0	11
Egyesült Királyság	149	63	—	5	—	—	68	217
INTERREG	—	1	—	—	—	—	1	1
Visszaigazolt összesen	**5 308**	**2 061**	**86**	**180**	**46**	**38**	**2 411**	**7 719**

N.B.: a fenti adatok millió EUR-ra vannak kerekítve, és a 0 összegek ténylegesen az 500 000 EUR alatti összegeket jelentik

6. megjegyzés – 4. melléklet: 2009-ben végrehajtott összes pénzügyi korrekció: Strukturális intézkedések

Tagállamonkénti bontás

millió EUR

	2009-ben végrehajtott határozatok					
Tagállam	ERFA	Kohéziós Alap	ESZA	HOPE	EMOGA Orientáció	Összesen
1994–1999 közötti időszak	**218**	**10**	**21**	**46**	**5**	**300**
Belgium	—	—	0	—	—	0
Dánia	2	—	—	—	—	2
Németország	109	—	—	0	4	113
Írország	0	—	—	0	—	1
Görögország	—	—	—	—	0	0
Spanyolország	3	5	17	32	0	57
Franciaország	1	—	0	5	—	6
Olaszország	41	—	—	—	—	41
Luxemburg	0	—	4	—	—	4
Hollandia	7	—	—	9	—	16
Ausztria	0	—	—	—	0	0
Portugália	1	5	—	—	—	6
Finnország	—	—	0	—	0	0
Svédország	0	—	—	—	—	0
Egyesült Királyság	52	—	—	—	—	52
INTERREG	2	—	—	—	—	2
2000–2006 közötti időszak	**116**	**79**	**185**	**4**	**25**	**409**
Belgium	—	—	3	—	—	3
Bulgária	—	3	—	—	—	3
Cseh Köztársaság	—	0	—	—	—	0
Dánia	—	—	—	—	—	—
Németország	—	—	—	—	—	—
Észtország	—	0	—	—	—	0
Írország	—	—	—	—	—	—
Görögország	47	5	14	—	—	66
Spanyolország	7	14	38	0	—	59
Franciaország	1	—	0	—	—	2
Olaszország	10	—	80	4	—	93
Ciprus	—	—	—	—	—	—
Lettország	—	—	0	—	—	0
Litvánia	—	1	—	—	—	1
Luxemburg	—	—	2	—	—	2
Magyarország	—	40	1	—	0	41

millió EUR

	2009-ben végrehajtott határozatok					
Tagállam	ERFA	Kohéziós Alap	ESZA	HOPE	EMOGA Orientáció	Összesen
Málta	—	—	—	—	—	—
Hollandia	—	—	—	—	—	—
Ausztria	—	—	—	—	—	—
Lengyelország	42	—	42	—	11	95
Portugália	9	9	—	—	—	18
Románia	—	6	—	—	14	20
Szlovénia	—	—	—	—	—	—
Szlovákia	—	—	—	—	—	—
Finnország	—	—	—	—	0	0
Svédország	—	—	—	—	—	—
Egyesült Királyság	—	—	5	—	—	5
INTERREG	0	—	—	—	—	0
Végrehajtott összesen	**334**	**89**	**206**	**50**	**30**	**709**

N.B.: a fenti adatok millió EUR-ra vannak kerekítve, és a 0 összegek ténylegesen az 500 000 EUR alatti összegeket jelentik

7. PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS

Az Európai Unió (EU) pénzügyi kockázatkezelésére vonatkozó alábbi megállapítások a következőkhöz kapcsolódnak:

— az Európai Bizottság által a költségvetés végrehajtása érdekében lefolytatott pénztárkezelési műveletek;

— az Európai Bizottság által a makroszintű pénzügyi támogatás, a fizetésimérleg-eszköz és az Euratom révén végzett hitelnyújtási és hitelfelvételi tevékenységek;

— a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap; valamint

— az Európai Unió által a (felszámolás alatt álló) Európai Szén- és Acélközösség révén végrehajtott hitelnyújtási és -felvételi, valamint pénztárkezelési tevékenységek.

7.1 **KOCKÁZATKEZELÉSI POLITIKÁK**

7.1.1 ***Pénztárkezelési műveletek***

A bizottsági pénztárkezelési műveletek irányításának szabályait és alapelveit a (2028/2004/EK rendelettel módosított) 1150/2000/EK rendelet, valamint a költségvetési rendelet (az 1995/2006/EK rendelettel módosított 1605/2002/EK rendelet) és annak végrehajtási szabályai (a 478/2007/EK rendelettel módosított 2342/2002/EK Euratom rendelet) rögzítik.

A fenti rendeletek eredményeképpen a következő főbb alapelvek alkalmazandók:

— A saját forrásokat a tagállamok vagy az egyes tagállamok által kijelölt szerv a Bizottság nevében a kincstárnál e célra nyitott számlára fizetik be. A Bizottság a fenti számlákat kizárólag készpénzigényei fedezésére használhatja.

— A tagállamok a saját forrásokat saját nemzeti valutájukban fizetik be, míg a Bizottság kifizetéseit általában euróban teljesíti.

— A Bizottság nevében nyitott bankszámlák esetében nem engedélyezett a fedezet túllépése.

— Az eurótól eltérő pénznemben vezetett számlák egyenlegét vagy az ugyanabban a pénznemben teljesítendő kifizetésekre használják, vagy időközönként átváltják euróra.

A saját források számlái mellett a Bizottság a kifizetések végrehajtása és a tagállami költségvetési hozzájárulástól különböző összegek bevétele céljából egyéb bankszámlákat is nyit központi és kereskedelmi bankoknál.

A pénztári és kifizetési műveletek nagymértékben automatizáltak és modern informatikai rendszereken alapulnak. A költségvetési rendelettel, a Bizottság belső kontroll normáival és az ellenőrzési alapelvekkel összhangban a rendszerbiztonság garantálása és a feladatok szétválasztása érdekében egyedi eljárásokat alkalmaznak.

A pénztárkezelési és a kifizetési műveletek irányítását írásos iránymutatások és eljárások szabályozzák azzal a céllal, hogy korlátozzák a működési és pénzügyi kockázatokat, valamint megfelelő szintű ellenőrzést biztosítsanak. Ezen iránymutatások és eljárások különböző működési területeket fednek le (például: kifizetések végrehajtása és készpénzkezelés, cash flow előrejelzés, üzletmenet-folytonosság stb.), az ezeknek való megfelelést pedig rendszeresen ellenőrzik. Ezenfelül a Költségvetési Főigazgatóság és a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság között megbeszéléseket tartanak a kockázatkezeléssel és a bevált módszerekkel kapcsolatos információmegosztás érdekében.

7.1.2 *Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek (makroszintű pénzügyi támogatás, fizetésimérleg-eszköz és Euratom)*

A hitelnyújtási és -felvételi műveleteket, valamint a kapcsolódó pénztárkezelést az Unió adott esetben a vonatkozó tanácsi határozatokkal és a belső iránymutatásokkal összhangban hajtja végre. Az érintett működési egységek kidolgozták és használják a hitelfelvétellel, kölcsönökkel, pénztárkezeléssel és hasonló speciális területekkel kapcsolatos írott eljárási szabályzatokat. Meghatározzák és értékelik a pénzügyi és működési kockázatot, továbbá rendszeresen ellenőrzik a belső iránymutatásoknak és eljárásoknak való megfelelést. Általános szabályként nem folyik kamatláb- vagy árfolyamváltozás kompenzálására irányuló tevékenység (fedezeti tevékenység), mivel a hitelnyújtási műveletek finanszírozása viszonossági fizetési megállapodás alapján (back-to-back) történik, amely így nem eredményez nyitott kamatláb- vagy devizapozíciókat.

7.1.3 *Garanciaalap*

A garanciaalap vagyonkezelésének szabályait és alapelveit (lásd a 2.3.3. megjegyzést) az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank (EBB) közötti, 1994. november 25-én kelt egyezmény, valamint annak 1996. szeptember 17–23-i, 2002. május 8-i és 2008. február 25-i módosítása rögzíti. A garanciaalap kizárólag euróban működik. A devizakockázatok elkerülése érdekében kizárólag e pénznemben hajt végre befektetéseket. A vagyonkezelés a pénzügyi tevékenységekre vonatkozó hagyományos óvatossági elven alapul. Kiemelt figyelmet kell fordítania a kockázatcsökkentésre, valamint annak biztosítására, hogy a vagyonkezelés alá tartozó eszközök likviditási és átruházhatósági foka optimális legyen, figyelembe véve a lefedett kötelezettségvállalásokat.

7.1.4 *Felszámolás alatt álló ESZAK*

Az ESZAK kötelezettségeinek végelszámolását a Bizottság irányítja, ezért a felszámolás alatt álló ESZAK számára nem tervezik új hitelek nyújtását, sem az ehhez szükséges hitelfelvételt. Az új ESZAK-hitelfelvételek a finanszírozási költségek csökkentését célzó refinanszírozásra korlátozódnak. Ami a pénztárkezelési műveleteket illeti, a pénzügyi kockázat minimalizálása érdekében az óvatosság elve alkalmazandó.

7.2 **PIACI KOCKÁZAT**

A piaci kockázat annak a kockázata, hogy a piaci árak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash flow-i ingadozni fognak. A piaci kockázat nem csak a veszteségi potenciált, hanem a nyereségi potenciált is megtestesíti. Magában foglalja a devizakockázatot, a kamatlábkockázatot és egyéb árkockázatot. Az EU nem rendelkezik jelentős egyéb árkockázattal.

7.2.1 ***Devizakockázat***

A devizakockázat annak a kockázata, hogy az Unió műveleteit vagy befektetéseinek értékét az árfolyamváltozások befolyásolják majd. Ez a kockázat az egyik deviza árának egy másikhoz képest történő változásából ered.

7.2.1.1 ***Pénztárkezelési műveletek***

A saját forrásokról szóló rendeletnek megfelelően a tagállamok által az eurótól különböző pénznemben befizetett saját forrásokat a saját források számláin tartják nyilván. Ezeket a saját forrásokat átváltják euróra, amennyiben kifizetések teljesítésének fedezése érdekében szükségesek. Az e források kezelésére alkalmazandó eljárásokat a fenti rendelet írja elő. Néhány korlátozott esetben ezeket a forrásokat közvetlenül az ugyanabban a devizában teljesítendő kifizetésekre használják fel.

A Bizottság kereskedelmi bankoknál vezet néhány, az uniós tagállamok eurótól különböző pénznemeiben vagy USD-ben tartott számlát az ugyanazon pénznemben meghatározott kifizetések végrehajtásának céljából. E számlákat a végrehajtandó kifizetések összegétől függően töltik fel; a devizaárfolyam-ingadozások hatásainak való bármilyen kitettség minimalizálása érdekében napi egyenlegüket nagyon alacsony szinten tartják.

Amennyiben a saját forrásoktól különböző bevételek eurótól eltérő pénznemben érkeznek, ezeket a kifizetések végrehajtása érdekében az ugyanabban a pénznemben vezetett bizottsági számlákra továbbítják, vagy átváltják euróra és euróban vezetett számlákra továbbítják. Az eurótól különböző pénznemben vezetett előlegszámlákat az ugyanabban a pénznemben teljesítendő rövid távú helyi kifizetési igények becslésétől függően töltik fel. E számlák egyenlegét a rájuk vonatkozó felső korlátok figyelembe vételével vezetik.

Ami az átmenetileg beszedett pénzbírságokat illeti, mivel ezeket euróban róják ki és fizetik be, devizakockázatuk nincs.

7.2.1.2 ***Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek (makroszintű pénzügyi támogatás, fizetésimérleg-eszköz és Euratom)***

A legtöbb pénzügyi eszközt és kötelezettséget euróban tartják, így ezekben az esetekben az Uniónak nincs devizakockázata. Az Unió azonban az Euratom pénzügyi eszköz révén USD-ben is nyújt kölcsönöket, amelyeket ugyanilyen összegű USD-hitelek felvételével finanszíroznak (back-to-back műveletek). Az Euratom tekintetében az EU-nak a mérlegfordulónapon nincs devizakockázata.

7.2.1.3 ***Garanciaalap***

A pénzügyi eszközöket euróban tartják, így nincs devizakockázat.

7.2.1.4 ***Felszámolás alatt álló ESZAK***

A felszámolás alatt álló ESZAK kismértékben van kitéve nettó devizakockázatnak 2,2 millió EUR értékben, amely az 1,5 millió EUR-s lakáshitelekből és a 0,7 millió EUR-s folyószámla-egyenlegből tevődik össze.

7.2.2 ***Kamatlábkockázat***

A kamatlábkockázat az értékpapírok – különösen a kötvények – értékcsökkenésének lehetősége, amely a kamatláb-emelkedésből ered. Általában a magasabb kamatlábak miatt a fix kamatozású kötvények ára csökken, és fordítva.

7.2.2.1 ***Pénztárkezelési műveletek***

A Bizottság pénztára nem kölcsönöz pénzt, következésképpen nincs kitéve kamatlábkockázatnak. Kamatot realizál azonban különböző bankszámlákon tartott egyenlegeken. A Bizottság ezért intézkedéseket vezetett be annak biztosítására, hogy a realizált kamat rendszeresen tükrözi a piaci kamatlábakat, valamint ezek lehetséges ingadozását. A tagállamok államkincstáránál vagy központi bankjánál nyitott számlák nem

kamatozók, kezelésük pedig díjmentes. A központi bankoknál vezetett minden egyéb számla esetében a díjazás az egyes bankok által nyújtott különleges feltételek függvénye; változó kamatlábat alkalmaznak, amelyet a piaci ingadozások alapján kiigazítanak.

A kereskedelmi bankoknál vezetett számlákon tartott napi egyenlegeken naponta realizálnak kamatot. Ez változó piaci kamatlábakon alapul, amelyekre szerződésben lefektetett (pozitív vagy negatív) mozgásteret alkalmaznak. A számlák többsége esetében a kamatszámítás az EKB refinanszírozási műveletei esetében alkalmazott határkamatlábhoz kapcsolódik, és e kamatláb bármilyen ingadozása esetén kiigazítják. Néhány más számla esetében a kamatszámítás az euró napi indexének átlagához kapcsolódik. Ennek eredményeképpen nincs olyan kockázat, hogy a Bizottság a piaci kamatlábaknál alacsonyabb kamatlábon realizáljon kamatot.

7.2.2.2 ***Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek (makroszintű pénzügyi támogatás, fizetésimérleg-eszköz és Euratom)***

Változó kamatozású hitelfelvétel és -nyújtás

A hitelfelvételi és -nyújtási tevékenységek jellegéből adódóan az Unió számottevő kamatozó követeléssel és kötelezettséggel rendelkezik. A változó kamatlábakon kibocsátott makroszintű pénzügyi támogatási és Euratom-kölcsönök az Uniót kamatlábkockázatnak teszik ki. A hitelfelvételekből eredő kamatkockázatot azonban ellentételezik az azonos feltételekkel nyújtott hitelek (viszonossági vagy back-to-back műveletek). A mérlegfordulónapon az EU változó kamatozású hitelei (névértéken kifejezve) 0,96 milliárd EUR-t tesznek ki (2008: 1,05 milliárd EUR), az összeget hathavonta újraárazzák.

Fix kamatozású hitelfelvétel és -nyújtás

Az Unió fix kamatozású makroszintű pénzügyi támogatási és Euratom-kölcsönökkel is rendelkezik, 2009-ben összesen 110 millió EUR összegben (2008: 85 millió EUR), amelyek végleges lejárata egy és öt év közé esik (25 millió EUR), illetve meghaladja az öt évet (85 millió EUR).

Ennél jelentősebb az Unió által a fizetésimérleg-eszköz keretében nyújtott hat, fix kamatozású kölcsön, 2009-ben összesen 9,2 milliárd EUR összegben (2008: 2 milliárd EUR), amelyek végleges lejárata egy és öt év közé esik (5 milliárd EUR), illetve meghaladja az öt évet (4,2 milliárd EUR).

7.2.2.3 ***Garanciaalap***

A garanciaalapon belül kibocsátott változó kamatozású hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok e kamatlábak volatilitási hatásainak vannak kitéve, míg a fix kamatozású hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok valós érték kamatkockázatnak teszik ki az Uniót. A mérlegfordulónapon a befektetési portfólió mintegy 97 %-át fix kamatozású kötvények alkotják (2008: 96 %).

7.2.2.4 ***Felszámolás alatt álló ESZAK***

Tevékenységeinek jellegéből adódóan a felszámolás alatt álló ESZAK kamatlábkockázatnak van kitéve. A hitelfelvételből eredő kamatkockázatot általában ellentételezik az azonos feltételekkel nyújtott hitelek. A vagyonkezelési műveletek tekintetében a mérlegfordulónapon az értékpapír-portfólió mintegy 97 %-át fix kamatozású kötvények alkotják (2008: 97 %).

7.3 **HITELKOCKÁZAT**

A hitelkockázat annak a veszteségnek a kockázata, hogy valamely adós/hitelfelvevő nem fizeti a kölcsönt vagy más hitelkeretet (akár a főösszeget, akár a kamatot (kamatszelvényt), vagy egyiket sem), illetve elmulasztja valamely szerződéses kötelezettsége teljesítését. A nemteljesítésnek minősülő események magukban foglalják a visszafizetések késedelmét, a hitelfelvételi visszafizetések átalakítását, valamint a csődöt.

7.3.1 ***Pénztárkezelési műveletek***

A saját forrásokról szóló 1150/2000/EK tanácsi rendelettel összhangban a Bizottság pénztári forrásainak többségét a tagállamok által saját hozzájárulásuk (saját források) befizetésére nyitott számlákon vezetik. Minden ilyen számlát a tagállamok államkincstáránál vagy központi bankjánál vezetnek. Ezek az intézmények a legalacsonyabb hitel-(vagy partner-) kockázatot jelentik a Bizottság számára, mivel ezeknek a kockázatoknak a tagállamok vannak kitéve.

A Bizottság pénztári forrásainak azon része tekintetében, amelyeket kifizetések végrehajtása érdekében kereskedelmi bankoknál tartanak, e számlák feltöltése „just-in-time" rendszerben történik és a pénztári készpénzkezelési rendszer automatikusan kezeli azt. Minden számlán az ezekről a számlákról teljesített napi kifizetések átlagos összegével arányos, minimális szintű készpénzt tartanak. Ennek következtében az ezeken a számlákon tartott napi összegek folyamatosan nagyon alacsonyak (átlagosan 50 millió EUR és 150 millió EUR közöttiek, és több mint 30 számla között oszlanak meg), így biztosítják, hogy a Bizottság hitelkockázatnak való kitettsége korlátozott. Ezeket az összegeket az általános pénztári egyenlegekkel összefüggésben kell tekinteni, amelyek 1 milliárd EUR és 35 milliárd EUR között ingadoznak, és amelyekről 2009-ben összesen 130 milliárd EUR összegben teljesítettek kifizetéseket.

Emellett a kereskedelmi bankokat egyedi iránymutatások alkalmazásával választják ki, hogy tovább minimalizálják azokat a partnerkockázatokat, amelyeknek a Bizottság ki van téve:

— Minden kereskedelmi bankot ajánlati felhívás útján választanak ki. A pályázati eljárásban való részvételhez szükséges minimum rövid távú hitelkockázati besorolás Moody's P-1 vagy azzal egyenértékű (S&P A-1 vagy Fitch F1). Egyedi és kellően indokolt körülmények esetén ennél alacsonyabb szint is megfelelő lehet.

— A kifejezetten az átmenetileg beszedett pénzbírságok letétbe helyezésére kiválasztott kereskedelmi bankok vonatkozásában általános szabályként legalább S&P AA vagy ezzel egyenértékű hosszú távú hitelkockázati besorolás is szükséges, valamint egyedi intézkedéseket alkalmaznak abban az esetben, ha az ebbe a csoportba tartozó bankokat leminősítik.

— 2009 folyamán a Bizottság pénztárkezelési szolgálatai alternatív rendszert vezettek be az átmenetileg beszedett pénzbírságok kezelésére azzal az egyedi céllal, hogy csökkentsék a kockázatot e téren. A C(2009) 4264 bizottsági határozat alapján a 2010. január 1-jétől kivetett pénzbírságokat az új rendszer keretében kezelik és többé nem helyezik letétbe kereskedelmi bankoknál.

— Az előlegszámlákat egyszerűsített pályázati eljárás során kiválasztott helyi bankoknál vezetik. A besorolási követelmények a helyi viszonyoktól függnek és országonként jelentősen eltérőek lehetnek. A kockázatnak való kitettség korlátozása érdekében ezen számlák egyenlegeit a lehető legalacsonyabb szinten tartják (a működési igények figyelembe vételével), a számlákat rendszeresen feltöltik, az alkalmazott felső korlátokat pedig évente felülvizsgálják.

— A Bizottság számláit vezető kereskedelmi bankok hitelkockázati besorolását legalább havonta – vagy szükség esetén ennél gyakrabban – felülvizsgálják. A pénzügyi válsággal összefüggésben 2009 folyamán fokozott nyomon követési intézkedéseket fogadtak el és vezettek be.

7.3.2 *Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek (makroszintű pénzügyi támogatás, fizetésimérleg-eszköz és Euratom)*

A hitelkockázatnak való kitettség kezelése az Euratom esetében először országgaranciák kieszközlésével, majd a garanciaalapon keresztül (makroszintű pénzügyi támogatás és Euratom), végül az Unió költségvetésén keresztül történik (fizetésimérleg-eszköz, valamint makroszintű pénzügyi támogatás és Euratom, amennyiben az egyéb intézkedések nem elegendőek). A saját forrásokról szóló hatályos rendelet 2009 folyamán a tagállamok GNI-jének 1,24 %-ában rögzítette a GNI-forrás felső korlátját, és 2009-ben ténylegesen 1,01 %-ot használtak fel a kifizetési előirányzatok fedezésére. Ez azt jelenti, hogy 2009. december 31-én 0,23 %-os volt az e garancia fedezésére rendelkezésre álló mozgástér. Meg kell jegyezni, hogy 2010-től a felső korlát 1,23 %-ra csökken. A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapot 1994-ben hozták létre az Európai Unión kívüli országoknak nyújtott hitelek finanszírozására felvett kölcsönökhöz kapcsolódó nemfizetési kockázat fedezésére. A hitelkockázatnak való kitettség enyhítésére mindenesetre fennáll az a lehetőség, hogy az EU költségvetését vegyék igénybe minden olyan esetben, amikor az adós nem tudja teljes egészében visszatéríteni az esedékes összegeket. E célból az Uniónak joga van felszólítani a tagállamokat, hogy biztosítsák a hitelezőivel szembeni uniós jogi kötelezettségvállalások teljesítését.

E hitelek fő kedvezményezettjei Magyarország, Lettország és Románia. Ezen országok teszik ki a hitelek teljes volumenének hozzávetőlegesen 54, 21, illetve 18 %-át. Ami a pénztárműveleteket illeti, alkalmazni kell a partnerek kiválasztására vonatkozó iránymutatásokat. Ennek megfelelően a működési egység csak megfelelően nagy hitelkerettel rendelkező, támogatható bankokkal köthet üzletet.

7.3.3 *Garanciaalap*

Az Unió és az EBB közötti, a garanciaalap kezeléséről szóló megállapodással összhangban valamennyi bankközi befektetésnek minimum Moody's P-1 hitelkockázati besorolásúnak vagy azzal egyenértékűnek kell lennie. 2009. december 31-én valamennyi befektetést (153 millió EUR) ilyen partnerekkel eszközölték (2008: 183 millió EUR). 2009. december 31-én az alapnak négy rövid lejáratú pénzügyi instrumentumba eszközölt (37 millió EUR) befektetése volt, ezek mind minimálisan Moody's P-1 vagy azzal egyenértékű hitelkockázati besorolású partnerekkel álltak fenn. Az értékesíthető portfólióban tartott valamennyi értékpapír megfelel az irányítási iránymutatásnak.

7.3.4 ***Felszámolás alatt álló ESZAK***

A hitelkockázati kitettség kezelése a hitelfelvevő kamat- és tőketörlesztési képességének rendszeres elemzésén keresztül történik. A hitelkockázati kitettség kezeléséhez fedezetet, valamint ország-, vállalati és személyes garanciákat is előírnak. A fennálló összes hitel 52 %-át a tagállamok vagy azokkal egyenértékű szervek (például állami intézmények) garanciái fedezik. A fennálló hitelek 36 %-át banknak nyújtották, vagy bank garantálta azokat. Ami a pénztárműveleteket illeti, alkalmazni kell a partnerek kiválasztására vonatkozó iránymutatásokat. A működési egység csak megfelelően nagy hitelkerettel rendelkező, támogatható bankokkal köthet üzletet.

7.4 **LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT**

A likviditási kockázat valamely eszköz értékesítésének nehézségéből eredő kockázat, például az a kockázat, hogy veszteség elkerülése vagy kötelezettség teljesítése érdekében egy adott értékpapírt vagy eszközt nem lehet elég gyorsan értékesíteni.

7.4.1 ***Pénztárkezelési műveletek***

Az uniós költségvetési alapelvek biztosítják, hogy az év folyamán elegendő általános készpénzforrások állnak rendelkezésre valamennyi kifizetés teljesítésére. A teljes tagállami hozzájárulások valójában megegyeznek a költségvetési év kifizetési előirányzatainak összegével. A tagállami hozzájárulásokat azonban tizenkét részletben szedik be havonta az év folyamán, míg a kifizetések bizonyos szezonalitást mutatnak.

Annak biztosítása érdekében, hogy a pénztári források mindig elegendőek legyenek valamennyi adott hónapban végrehajtandó kifizetés teljesítésére, rendszeres készpénz-előrejelzési eljárások alkalmazására kerül sor, a saját források pedig szükség esetén – bizonyos feltételek mellett – előre lehívhatók a tagállamoktól.

A fentieken túl, a Bizottság napi pénztárkezelési műveleteivel összefüggésben, automatizált készpénzkezelési eszközök biztosítják, hogy a Bizottság minden egyes bankszámláján napi szinten elegendő likviditás álljon rendelkezésre.

7.4.2 ***Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek (makroszintű pénzügyi támogatás, fizetésimérleg-eszköz és Euratom)***

A hitelfelvételből eredő likviditási kockázatot általában ellentételezik az azonos feltételekkel nyújtott kölcsönök (viszonossági vagy back-to-back műveletek). A makroszintű pénzügyi támogatás és az Euratom vonatkozásában a garanciaalap szolgál likviditási tartalékként (illetve biztonsági hálóként) nemfizetés vagy a hitelfelvevő késedelmes fizetése esetén. A fizetésimérleg-eszköz vonatkozásában a 431/2009/EK tanácsi rendelet olyan eljárást ír elő, amely elegendő időt biztosít a források uniós költségvetésen keresztüli mobilizálására.

7.4.3 ***Garanciaalap***

Az alap kezelése azon alapelv szerint történik, hogy az eszközök likviditási és mobilizálási foka optimális legyen a vonatkozó kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. Az alapnak legalább 100 millió EUR-t kell 12 hónapot nem meghaladó lejáratú, monetáris eszközökből álló portfólióban tartania. 2009. december 31-én e befektetések összege 190 millió EUR-t tett ki. Ezenfelül előírás, hogy az alap nominális értékének legalább 20 %-át monetáris eszközök, egy évet nem meghaladó hátralévő lejáratú fix kamatozású kötvények és változó kamatozású kötvények alkossák. 2009. december 31-én ez az arány 27 % volt.

7.4.4 ***Felszámolás alatt álló ESZAK***

A hitelfelvételből eredő likviditási kockázatot általában ellentételezik az azonos feltételekkel nyújtott kölcsönök (viszonossági vagy back-to-back műveletek). A felszámolás alatt álló ESZAK vagyon- és követeléskezelése során a Bizottság a likviditási követelményeket a felelős bizottsági szolgálatokkal folytatott konzultáció eredményeként kapott kifizetési előrejelzések alapján kezeli.

7.5 **VALÓS ÉRTÉK KÖZZÉTÉTELEK**

7.5.1 ***Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek (makroszintű pénzügyi támogatás, fizetésimérleg-eszköz és Euratom)***

Kezdeti helyzet:

Meg kell jegyezni, hogy a 11. uniós számviteli szabálynak megfelelően a fent említett kölcsönök kezdeti megjelenítése nominális értéken történik. Amennyiben ehelyett a magánszektorra vonatkozó IAS 39 számviteli standardot alkalmazták volna, az azt jelentette volna, hogy a kölcsönöket kezdetben valós értéken jelenítették volna meg. A kétféle számviteli eljárás közötti különbséget – csak a fizetésimérleg-eszköz kölcsöneire vetítve, folyósításuk időpontjában – az alábbi táblázat tartalmazza:

millió EUR

	11. uniós számviteli szabály (nominális érték)	IAS 39 (valós érték)	Számviteli eljárások közötti különbség
Fizetésimérleg-eszköz kölcsönök értékelése 2009-es folyósításkor	7 200	6 649	**551**
Fizetésimérleg-eszköz kölcsönök értékelése 2008-as folyósításkor	2 000	1 767	**233**

A 11. uniós számviteli szabály szerinti számviteli eljárás alkalmazásának okai a következők:

— Viszonossági jellegükből adódóan kompenzációs hatások érvényesülnek a nyújtott és felvett hitelek között. A nyújtott hitel tényleges kamata így megegyezik a kapcsolódó felvett hitel tényleges kamatlábával.

— A kezdeti különbség azt az alternatív költséget tükrözi, amelyet a tőkepiacon eszközölt alternatív befektetés révén lehetett volna elérni. Mivel az Unió nem fektethet be a tőkepiacokon, ez az alternatívköltség-opció nem alkalmazható, így nem tükrözi hűen a műveletek lényegét.

— A fentiekben bemutatott kezdeti különbözetet a következő években a kamatjövedelem kompenzálná.

Jelenlegi helyzet 2009.12.31-én:

A becsült valós értéket a következőképpen határozzák meg:

— Nyújtott hitelek esetében: leszámított pénzáram-modell használata révén, amelyben a lejáratig visszalévő időszakra megfelelő országspecifikus hozamgörbéket alkalmaznak.

— Felvett hitelek esetében leszámított pénzáram-modell használata révén, amelyben a lejáratig visszalévő időszakra megfelelő AAA hozamgörbéket alkalmaznak.

— A változó kamatú hitelek a feltételezések szerint megközelítik nominális értéküket, mivel azokat hathavonként újraárazzák a piaci kamatlábbal.

A következő táblázat a makroszintű pénzügyi támogatás, a fizetésimérleg-eszköz és az Euratom fix kamatozású hiteleinek év végi becsült valós értékét mutatja oly módon, amely lehetővé teszi ezek összehasonlítását a megfelelő mérlegfordulónapkori könyv szerinti értékkel:

millió EUR

	Nyújtott hitelek 2009.12.31.	Nyújtott hitelek 2008.12.31.	Hitelfelvétel 2009.12.31.	Hitelfelvétel 2008.12.31.
Valós érték	8 785	1 863	9 626	2 118
Könyv szerinti érték	9 416	2 091	9 416	2 091
Különbözet	**(631)**	**(228)**	**210**	**27**

A mérlegfordulónapon a fizetésimérleg-eszköz e felvett és nyújtott hitelek 98,8 %-át tette ki. A fenti táblázat azt mutatja, hogy mivel az Unió hitelkockázati besorolása AAA és a piaci kamatlábak jelenleg magasabbak azoknál a kamatlábaknál, amelyeken az Unió hitelt vesz fel, hitelfelvételeinek valós értéke meghaladja a nominális értékét. Mivel e hitelek fő kedvezményezettjei, Magyarország, Lettország és Románia hitelkockázati besorolása AAA-nál alacsonyabb, a nyújtott hitelek valós értéke a nominális értéküknél alacsonyabb, jóllehet a piaci kamatlábak jelenleg meghaladják az Unió által alkalmazottakat.

7.5.2 ***Felszámolás alatt álló ESZAK***

A nyújtott és felvett hitelek becsült valós értékének meghatározása egy leszámított pénzáram-modell segítségével történik. E modell értelmében a tervezett jövőbeli pénzáramok leszámításához a lejáratig visszalévő időszakra megfelelő AAA hozamgörbéket alkalmaznak. A változó kamatú hitelek becsült valós értéke a feltételezések szerint megközelíti könyv szerinti értéküket, mivel azokat három- vagy hathavonként újraárazzák a piaci kamatlábbal. A fix kamatú felvett és nyújtott hitelek becsült valós értékét nem tudták meghatározni és közzétenni, mivel a számításhoz szükséges adatok nem álltak rendelkezésre.

Az értékesíthető értékpapírok valós értéken szerepelnek, ami a piaci ár és az elhatárolt kamatok összege. Minden pénzügyi eszköz valós értéke a megfigyelhető piaci árak és kamatlábak által alátámasztott értékelési technika segítségével kerül kiszámításra. Úgy tekintik, hogy a vevőkövetelések értékvesztésre képzett céltartalékkal csökkentett névleges értéke és a szállítói kötelezettségek névleges értéke megközelíti valós értéküket. A folyószámlákat és rövid (három hónapnál rövidebb) lejáratú betéteket is magukban foglaló pénzeszközök és azzal egyenértékű eszközök valós értéke a könyv szerinti értékük.

8. KAPCSOLT FELEKRE VONATKOZÓ KÖZZÉTÉTELEK

8.1 **KAPCSOLT FELEK**

Az Unió kapcsolt felei a konszolidálásba bevont gazdálkodó egységek és ezen egységek felsővezetése (lásd alább). Az ezen egységek közötti ügyletekre az Unió szokásos működésének részeként került sor, és így az uniós számviteli szabályoknak megfelelően ezen ügyletek vonatkozásában nincs szükség egyedi közzétételi követelményekre. A konszolidálásba bevont gazdálkodó egységek listáját a 10. megjegyzés tartalmazza.

8.2 **A FELSŐVEZETÉS FŐ JOGOSULTSÁGAI**

Az Európai Unió felsővezetését érintő, kapcsolt felekre vonatkozó műveletekkel kapcsolatos adatok bemutatása céljából e személyeket öt csoportba sorolták:

1. kategória: az Európai Tanács elnöke, a Bizottság elnöke és a Bíróság elnöke

2. kategória: a Bizottság alelnöke és az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, valamint a Bizottság többi alelnöke

3. kategória: a Tanács főtitkára, a Bizottság tagjai, a Bíróság bírái és ügyészei, a Törvényszék elnöke és tagjai, az Európai Unió Közszolgálati Törvényszékének elnöke és tagjai, az ombudsman és az európai adatvédelmi biztos

4. kategória: a Számvevőszék elnöke és tagjai

5. kategória: az intézmények és ügynökségek legmagasabb rangú köztisztviselői

Jogosultságaik összefoglalására az alábbiakban kerül sor. További információk a Hivatalos Lapban találhatók: HL 187., 1967.8.8., legutóbb a 2005. január 18-i 202/2005/EK, Euratom rendelettel (HL L 33., 2005.2.5.) módosítva, valamint HL L 268., 1977.10.20., legutóbb a 2004. április 30-i 1293/2004/EK, Euratom rendelettel (HL L 243., 2004.7.15.) módosítva. Továbbá egyéb információk állnak rendelkezésre az Európa honlapon közzétett személyzeti szabályzatban, amely az Unió valamennyi tisztviselőjének jogait és kötelezettségeit tartalmazó hivatalos dokumentum. A felsővezetés semmilyen kedvezményes kölcsönben nem részesült az Uniótól.

A felsővezetés pénzügyi jogosultságai

EUR

Jogosultság (alkalmazottanként)	1. kategória	2. kategória	3. kategória	4. kategória	5. kategória
Alapfizetés (havi)	24 874,61	22 531,36 – 23 432,62	18 025,08 – 20 278,22	19 467,10 – 20 728,85	11 461,32 – 18 025,09
Lakhatási támogatás/Külföldi munkavégzési támogatás	15 %	15 %	15 %	15 %	16 %
Családi támogatások:					
Háztartási támogatás (a fizetés %-ában)	2 % + 167,31	2 % + 167,31	2 % + 167,31	2 % + 167,31	2 % + 167,31
Eltartott gyermekek	365,60	365,60	365,60	365,60	365,60
Iskola előtti	89,31	89,31	89,31	89,31	89,31
Iskoláztatási, vagy	248,06	248,06	248,06	248,06	248,06
A munkavégzés helyén kívüli képzés	496,12	496,12	496,12	496,12	496,12
Az elnöklő bírák támogatása	n.a.	n.a.	500 - 810,74	n.a.	n.a.
Reprezentációs költségtérítés	1 418,07	0 - 911,38	500 - 607,71	n.a.	n.a.
Éves utazási költségek	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	Igen
Tagállamba átutalható:					
Iskoláztatási támogatás (*)	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen
a fizetés %-ában (*)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
a kk nélküli fizetés %-ában	legfeljebb 25 %	legfeljebb 25 %	legfeljebb 25 %	legfeljebb 25 %	legfeljebb 25 %
Reprezentációs kiadások	visszatérített	visszatérített	visszatérített	n.a.	n.a.
Szolgálati jogviszony megkezdése:					
Beilleszkedési kiadások	49 749,22	45 062,72 – 46 865,24	36 050,16 – 40 556,44	38 934,20 – 41 457,70	visszatérített
Családtagok utazási költségei	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített
A költözésből adódó kiadások	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített
Szolgálati jogviszony megszűnése:					
Újraletelepedési kiadások	24 874,61	22 531,36 – 23 432,62	18 025,08 – 20 278,22	19 467,10 – 20 728,85	visszatérített
Családtagok utazási költségei	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített
A költözésből adódó kiadások	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített
Átmenet (a fizetés %-ában) (**)	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	n.a.
Betegbiztosítás	fedezett	fedezett	fedezett	fedezett	opcionális
Nyugdíj (a fizetés %-ában, adózás előtt)	Legfeljebb 70 %	Legfeljebb 70 %	Legfeljebb 70 %	Legfeljebb 70 %	Legfeljebb 70 %
Levonások:					
Közösségi adó	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %
Betegbiztosítás (a fizetés %-ában)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Speciális illeték a fizetés után	4,64 %	4,64 %	4,64 %	4,64 %	4,64 %
Levont nyugdíj	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	11,3 %
Személyek száma 2009.12.31-én	**3**	**7**	**91**	**27**	**81**

(*) korrekciós koefficiens (kk) alkalmazásával
(**) a távozást követő első három évre fizetik

9. A MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK

A beszámoló elfogadásának dátumáig – az alábbiakban szereplő információktól eltekintve – a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének nem jutott tudomására olyan egyéb lényeges esemény, amelyet e szakaszban kellene bemutatni, és ilyenről jelentés sem érkezett. Az éves beszámoló és az ahhoz kapcsolódó megjegyzések a rendelkezésre álló legfrissebb adatok alapján készültek, és a bemutatott információk ezt tükrözik.

Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus

Európa pénzügyi stabilitásának megőrzése érdekében a Tanács 2010. május 11-én elfogadta az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmust (407/2010/EU tanácsi rendelet). A Szerződés 122. cikkének (2) bekezdésén alapuló mechanizmus lehetővé teszi, hogy egy tagállam számára pénzügyi támogatást nyújtsanak, ha általa nem befolyásolható rendkívüli események folytán nehézségekkel küzd, vagy súlyos nehézségek komoly veszélye áll fenn. A segítségnyújtás az uniós költségvetés által garantált hitel vagy hitelkeret formáját öltheti. Igénybevétel esetén a Bizottság az Unió nevében hitelt venne fel a tőkepiacon vagy pénzintézeteknél, majd e hiteleket a kedvezményezett tagállamnak nyújtaná. Az ECOFIN Tanács következtetései 60 milliárd EUR-ra korlátozzák az eszközt. Az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmust a meglévő fizetésimérleg-eszközön felül hozták létre, amely az euró-övezeten kívüli tagállamoknak nyújt pénzügyi támogatást.

Érdemes megjegyezni, hogy noha sem az uniós beszámolóra, sem az uniós költségvetésre nem gyakorol hatást, az euró-övezetbeli tagállamok és más részt vevő tagállamok létrehoztak egy hasonló pénzügyi segítségnyújtási csomagot, az európai pénzügyi stabilitási eszközt is. Ezt az euró-övezetbeli tagállamoknak szóló potenciális támogatást különleges célú gazdasági egységen keresztül nyújtják, és a részt vevő tagállamok 440 milliárd EUR-ig nyújtanak garanciát a különleges célú gazdasági egység javára. Az eszköz lejárata 2013. június.

Végezetül – ez szintén nem érinti az uniós beszámolót, illetve költségvetést – a fentieken túl a Nemzetközi Valutaalap ugyancsak részt vesz a fenti intézkedésekben, és várhatóan további 250 milliárd EUR-s lehetséges támogatást nyújt majd.

10. KONSZOLIDÁLT INTÉZMÉNYEK

A. **ELLENŐRZÖTT INTÉZMÉNYEK**

1. ***Intézmények és konzultatív testületek***

Régiók Bizottsága

Az Európai Unió Tanácsa

Az Európai Unió Bírósága

Európai Bizottság

Európai Számvevőszék

Európai adatvédelmi biztos

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Európai ombudsman

Európai Parlament

2. ***Uniós ügynökségek***

Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség

Európai Repülésbiztonsági Ügynökség

Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ

Európai Szakképzés-fejlesztési Központ

Európai Környezetvédelmi Ügynökség

Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság

Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért

Európai Tengerbiztonsági Ügynökség

Európai Gyógyszerügynökség

Európai Vegyianyag-ügynökség

Fusion for Energy (Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás)

Eurojust [1]

Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége

Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség

Európai Képzési Alapítvány

Európai Ügynökség A Külső Határok Operatív Koordinációjának Irányítására

Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja

Európai GNSS Ellenőrző Hatóság

Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (Védjegyek és formatervezési minták)

Európai Vasúti Ügynökség

Közösségi Növényfajta-hivatal

Közösségi Halászati Ellenőrző Hivatal

Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja

Európai Rendőrakadémia (CEPOL) [1]

Versenyképességi és Innovációs Végrehajtó Hivatal

Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség

Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége [2]

Egészség- és Fogyasztóügyi Végrehajtó Ügynökség

A Transzeurópai Közlekedési Hálózat Végrehajtó Hivatala

Kutatási Végrehajtó Ügynökség [2]

3. ***Más ellenőrzött intézmények***

Európai Szén- és Acélközösség (felszámolás alatt)

B. **TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK**

Európai Beruházási Alap

Tiszta Égbolt közös vállalkozás [2]

ARTEMIS közös vállalkozás [2]

C. **KÖZÖS VÁLLALKOZÁSOK**

ITER Nemzetközi Fúziósenergia-fejlesztési Szervezet

SESAR közös vállalkozás

Felszámolás alatt álló Galileo közös vállalkozás

IMI közös vállalkozás [2]

[1] Az Európai Unió decentralizált szerve, amely a korábbi „büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés” pillérbe tartozik.

[2] A konszolidálásba első alkalommal 2009-ben került bevonásra

11. NEM KONSZOLIDÁLT INTÉZMÉNYEK

Bár az alábbi intézmények vagyonát az Unió kezeli, azok nem teljesítik a konszolidálás feltételeit, így nem szerepelnek az Európai Unió beszámolójában.

11.1 **AZ EURÓPAI FEJLESZTÉSI ALAP (EFA)**

Az Európai Fejlesztési Alap (EFA) az Európai Unió fő eszköze az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) államok és a tengerentúli országok és területek (TOT) fejlesztési együttműködésének támogatására. Az 1957-es Római Szerződés hozta létre ezt a támogatást, eredetileg arra korlátozva, hogy az Unió bizonyos tagállamokhoz történelmi kapoccsal kötődő afrikai országok számára technikai és pénzügyi segítséget nyújtson.

Az EFA-t nem az uniós költségvetésből, hanem a tagállamok közvetlen – kormányközi szintű tárgyalások során megállapított – hozzájárulásából finanszírozzák. Az EFA forrásait a Bizottság és az EBB kezeli. Általában minden EFA megközelítőleg öt évre szól. Az első partnerségi egyezmény 1964-es megkötése óta az EFA programozási ciklusok általában a partnerségi megállapodások/egyezmények ciklusának felelnek meg.

Az EFA-ra saját pénzügyi szabályzata vonatkozik (HL L 78., 2008.3.19., 1. o.), amely előírja saját pénzügyi kimutatásainak az Uniótól elkülönítetten történő bemutatását. Az EFA éves beszámolója és forrásokkal való gazdálkodása a Számvevőszék és a Parlament külső vizsgálatainak tárgyát képezik. Tájékoztatási céllal alább bemutatásra kerül a 8., 9. és 10. EFA mérlege és gazdasági eredménykimutatása:

Mérleg – 8., 9. és 10. EFA

millió EUR

	2009.12.31.	2008.12.31.
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	196	269
FORGÓESZKÖZÖK	1 389	957
Eszközök összesen	**1 585**	**1 226**
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	(860)	(709)
Kötelezettségek összesen	**(860)**	**(709)**
NETTÓ ESZKÖZÖK	725	517
FORRÁSOK ÉS TARTALÉKOK		
Lehívott tőke	20 381	17 079
Egyéb tartalékok	2 252	2 252
Előző évek áthozott eredménye	(18 814)	(15 784)
Éves gazdasági eredmény	(3 094)	(3 030)
Nettó eszközök	**725**	**517**

Eredménykimutatás – 8., 9. és 10. EFA

millió EUR

	2009	2008
MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	49	23
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK	(3 192)	(3 066)
MŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEK VESZTESÉGE	(3 143)	(3 043)

millió EUR

	2009	2008
PÉNZÜGYI TEVÉKENYSÉGEK	49	13
A KÖLTSÉGVETÉSI ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE	**(3 094)**	**(3 030)**

11.2 **A BETEGBIZTOSÍTÁSI RENDSZER**

A betegbiztosítási rendszer betegbiztosítást nyújt az Európai Unió különböző szervei személyzetének. A rendszer forrásai a rendszer saját tulajdonában vannak, és bár pénzügyi eszközeit a Bizottság kezeli, forrásait nem ellenőrzi az Európai Unió. A rendszert a tagoktól (személyzet) és a munkaadóktól (az intézmények/ügynökségek/szervek) érkező hozzájárulások finanszírozzák. A keletkezett többlet a rendszerben marad.

A rendszer négy különálló intézményből áll: az Európai Unió intézményeinek és ügynökségeinek személyzetét biztosító fő rendszerből, valamint három kisebb, a firenzei Európai Egyetemi Intézet és az Európai Iskolák személyzetét, továbbá az EU-n kívül, például az uniós küldöttségeken dolgozó személyzetet biztosító rendszerből. A rendszer összes eszköze 2009. december 31-én 297 millió EUR-t tett ki (2008: 288 millió EUR).

11.3 **A RÉSZTVEVŐI GARANCIAALAP**

A 7. kutatási keretprogram (FP7) keretében kutatásra és technológiafejlesztésre kifizetett bizonyos előfinanszírozási összegeket hatékonyan fedezi a résztvevői garanciaalap. Ezen kölcsönösségi eszköz célja a 7. kutatási és technológiafejlesztési keretprogram közvetett tevékenységeinek végrehajtása során az Uniónál és a résztvevőknél felmerült pénzügyi kockázatok fedezése; az alap tőkéje és kamatai teljesítési biztosítékot jelentenek. A támogatott közvetett tevékenységek valamennyi résztvevője a tevékenység időtartama alatt az alap tőkéjéhez nyújtott teljes uniós hozzájárulás 5 %-ának megfelelő támogatási hozzájárulás formájában hozzájárul az alap tőkéjéhez. Ilyen értelemben a résztvevők a résztvevői garanciaalap tulajdonosai, a (Bizottság által képviselt) Unió pedig kizárólag azok végrehajtó ügynökeként jár el. 2009. december 31-én a résztvevői garanciaalap eszközei összesen 580 millió EUR-t tettek ki (2008: 283 millió EUR). A résztvevői garanciaalap forrásai a rendszer saját tulajdonában vannak, és bár pénzügyi eszközeit a Bizottság kezeli, forrásait nem ellenőrzi az Európai Unió.

II. RÉSZ

AZ EURÓPAI UNIÓ KÖLTSÉGVETÉSÉNEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ ÖSSZEVONT JELENTÉSEK ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

A. ***A költségvetés végrehajtásáról szóló összevont jelentések***

1. Költségvetési eredmény 96

2. Kimutatás a költségvetési tervszámok és a tényleges összegek összehasonlításáról 96

Bevételek:

3. Összevont áttekintő a költségvetési bevételek végrehajtásáról 99

Kiadások:

4. A kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok összetétele és változása 100

5. A kötelezettségvállalási előirányzatok végrehajtása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban 101

6. A kifizetési előirányzatok végrehajtása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban 101

7. Fennálló kötelezettségvállalások változása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban . . . 102

8. A fennálló kötelezettségvállalások keletkezési év szerinti megoszlása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban 103

9. A kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok összetétele és változása szakpolitikai területek szerinti bontásban 103

10. A kötelezettségvállalási előirányzatok végrehajtása szakpolitikai területek szerinti bontásban 105

11. A kifizetési előirányzatok végrehajtása szakpolitikai területek szerinti bontásban 107

12. Fennálló kötelezettségvállalások változása szakpolitikai területek szerinti bontásban 109

13. A fennálló kötelezettségvállalások keletkezési év szerinti megoszlása szakpolitikai területek szerinti bontásban 111

Intézmények:

14. Összevont áttekintő a költségvetési bevételek végrehajtásáról – intézmények szerinti bontásban 112

15. A kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok végrehajtása intézmények szerinti bontásban 113

Ügynökségek:

16. Az ügynökségek bevételei: költségvetési előrejelzések, jogosultságok és befolyt összegek 115

17. Kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok ügynökségek szerinti bontásban 116

18. Költségvetési eredmény az ügynökségekkel együtt 117

B. ***Magyarázó Megjegyzések A Költségvetés Végrehajtásáról Szóló Összevont Jelentésekhez***

1. Költségvetési alapelvek, szerkezet és előirányzatok 118

2. Magyarázat a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekhez 121

A. SZAKASZ A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ ÖSSZEVONT JELENTÉSEK [1]

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK EREDMÉNYE

1: **2009. Évi költségvetési eredmény**

millió EUR

	Összesen 2009	Összesen 2008
A pénzügyi év bevétele	**117 626**	**121 584**
A folyó év előirányzataiból eszközölt kifizetések	**(116 579)**	**(115 550)**
Az N+1. évre átvitt kifizetési előirányzatok	**(1 759)**	**(3 914)**
Az N-1. évről áthozott, fel nem használt kifizetési előirányzatok megszüntetése	**2 791**	**188**
Az évre elszámolt árfolyamkülönbségek	**185**	**(498)**
Költségvetési eredmény [1]	**2 264**	**1 810**

[1] Amelyből az EFTA 2009-ben összesen 11 millió EUR-t, 2008-ban pedig összesen 14 millió EUR-t tesz ki.

Az Európai Unió költségvetésének többletét a következő évben az arra az évre esedékes hozzájárulások csökkentése révén juttatják vissza a tagállamokhoz.

2. **Kimutatás a költségvetési tervszámok és a tényleges összegek összehasonlításáról**

Bevételek

millió EUR

Cím	Eredeti költségvetés	Végleges költségvetés	Megállapított jogosultságok	Bevételek	Különbözet Végleges-tényleges	Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kintlévőségek
	1	2	3	4	5=2-4	6=4/2	7=3-4
1. Saját források	114 736	110 238	110 462	110 373	– 135	100,12 %	89
3. Többletek, egyenlegek és kiigazítások	0	410	330	330	80	80,56 %	0
4. Az intézményeknél és egyéb közösségi szerveknél dolgozó személyektől származó bevételek	1 120	1 120	1 033	1 025	94	91,59 %	7
5. Az intézmények igazgatási tevékenységéből származó bevételek	77	85	436	335	– 250	394,05 %	101
6. Hozzájárulások és visszatérítések a közösségi megállapodások és programok keretében	10	368	4 834	4 559	– 4 191	1 238,97 %	275
7. Késedelmi kamatok és pénzbírságok	123	757	12 774	933	– 176	123,25 %	11 841
8. Hitelfelvételi és hitelfolyósítási műveletek	0	0	80	4	– 4	—	76
9. Egyéb bevételek	30	58	85	66	– 8	114,11 %	19
Összesen	**116 096**	**113 035**	**130 032**	**117 626**	**– 4 590**	**104,06 %**	**12 407**

[1] Meg kell jegyezni, hogy a számadatok millió euróra való kerekítése miatt e költségvetési táblázatok néhány pénzügyi adata pontatlannak tűnhet.

Kiadások – a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban

millió EUR

A pénzügyi keret fejezetei	Eredeti költségvetés	Végleges költségvetés (1)	Kifizetések	Különbözet Végleges-tényleges	%	Átvitt előirányzatok	Megszűnő előirányzatok
	1	2	3	4=2-3	5=3/2	6	7=2-3-6
1. Fenntartható növekedés	46 000	47 520	44 684	2 837	94,03 %	2 381	456
2. A természeti erőforrások megőrzése és kezelése	52 566	57 107	55 877	1 230	97,85 %	986	244
3. Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése	1 296	2 174	1 993	181	91,66 %	75	106
4. Az EU mint globális szereplő	8 324	8 804	7 983	821	90,67 %	220	601
5. Igazgatás	7 701	8 754	7 615	1 139	86,99 %	857	281
6. Ellentételezések	209	209	209	0	100,00 %	0	0
Összesen	**116 096**	**124 569**	**118 361**	**6 208**	**95,02 %**	**4 519**	**1 688**

(1) az átvitt előirányzatokkal és címzett bevételekkel együtt

Kiadások – szakpolitikai területek szerinti bontásban

millió EUR

Szakpolitikai terület	Eredeti költségvetés	Végleges költségvetés (1)	Kifizetések	Különbözet Végleges-tényleges	%	Átvitt előirányzatok	Megszűnő előirányzatok
	1	2	3	4=2-3	5=3/2	6	7=2-3-6
01 Gazdasági és pénzügyek	487	345	327	18	94,82 %	14	4
02 Vállalkozáspolitika	601	705	558	147	79,21 %	89	58
03 Versenypolitika	90	107	95	12	88,32 %	10	2
04 Foglalkoztatás és szociális ügyek	11 203	9 929	8 906	1 023	89,70 %	755	268
05 Mezőgazdaság és vidékfejlesztés	51 478	56 413	55 209	1 204	97,87 %	954	249
06 Energiaügy és közlekedés	2 481	2 480	2 253	227	90,84 %	177	51
07 Környezetvédelem	496	409	356	52	87,17 %	30	22
08 Kutatás	4 960	5 644	4 826	818	85,50 %	789	30
09 Információs társadalom és média	1 356	1 552	1 375	177	88,58 %	173	5
10 Közvetlen kutatás	366	735	411	324	55,87 %	314	10
11 Tengerügyek és halászat	927	715	592	122	82,87 %	19	103
12 Belső piac	66	76	66	10	86,89 %	7	3
13 Regionális politika	24 570	26 793	26 740	53	99,80 %	15	38
14 Adóügyek és vámunió	106	131	120	11	91,54 %	9	3
15 Oktatás és kultúra	1 363	1 654	1 495	159	90,38 %	153	6
16 Kommunikáció	211	229	204	25	89,22 %	16	8

millió EUR

Szakpolitikai terület	Eredeti költségvetés	Végleges költségvetés [1]	Kifizetések	Különbözet Végleges-tényleges	%	Átvitt előirányzatok	Megszűnő előirányzatok
	1	2	3	4=2-3	5=3/2	6	7=2-3-6
17 Egészségügy és fogyasztóvédelem	582	632	526	106	83,25 %	35	71
18 A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség	678	830	744	86	89,64 %	16	70
19 Külkapcsolatok	3 579	3 805	3 673	131	96,55 %	72	59
20 Kereskedelem	79	88	77	10	88,09 %	8	3
21 Fejlesztés és kapcsolatok az AKCS-államokkal	1 680	1 872	1 698	174	90,68 %	138	37
22 Bővítés	1 661	1 437	1 308	128	91,08 %	18	110
23 Humanitárius segély	797	859	800	59	93,13 %	47	12
24 A csalás elleni küzdelem	74	80	71	9	88,65 %	7	2
25 A bizottsági szakpolitikák koordinálása és jogi tanácsadás	188	212	185	27	87,27 %	20	7
26 A Bizottság igazgatása	986	1 226	1 034	192	84,34 %	164	28
27 Költségvetés	278	285	271	14	95,19 %	12	1
28 Ellenőrzés	11	12	10	1	90,05 %	1	0
29 Statisztika	101	138	120	18	87,27 %	15	3
30 Ellátások és járulékos költségek	1 160	1 136	1 117	19	98,36 %	0	19
31 Nyelvi szolgálatok	389	479	422	58	87,91 %	53	5
40 Tartalékok	244	229	0	229	0,00 %	0	229
90 Egyéb intézmények	2 848	3 334	2 771	563	83,12 %	392	171
Összesen	**116 096**	**124 569**	**118 361**	**6 208**	**95,02 %**	**4 519**	**1 688**

[1] az átvitt előirányzatokkal és címzett bevételekkel együtt

3. Áttekintő a 2009. évi költségvetési bevételek végrehajtásáról

millió EUR

Cím	Bevételi előirányzatok		Megállapított jogosultságok			Bevételek			Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kintlévőségek
	Eredeti	Végleges	Tárgyév	Áthozott	Összesen	Tárgyévi jogosultságokból	Áthozott jogosultságokból	Összesen		
1. Saját források	114 736	110 238	109 103	1 358	110 462	109 098	1 275	110 373	100,12 %	89
3. Többletek, egyenlegek és kiigazítások	0	410	330	0	330	330	0	330	80,56 %	0
4. Az intézményeknél és egyéb közösségi szerveknél dolgozó személyektől származó bevételek	1 120	1 120	1 026	7	1 033	1 020	6	1 025	91,59 %	7
5. Az intézmények igazgatási tevékenységből származó bevételek	77	85	345	90	436	309	26	335	394,05 %	101
6. Hozzájárulások és visszatérítések a közösségi megállapodások és programok keretében	10	368	4 430	404	4 834	4 277	282	4 559	1 238,97 %	275
7. Késedelmi kamatok és pénzbírságok	123	757	2 836	9 938	12 774	193	740	933	123,25 %	11 841
8. Hitelfelvételi és hitelfolyósítási műveletek	0	0	53	27	80	1	3	4		76
9. Egyéb bevételek	30	58	53	32	85	47	20	66	114,11 %	19
Összesen	**116 096**	**113 035**	**118 175**	**11 857**	**130 032**	**115 274**	**2 351**	**117 626**	**104,06 %**	**12 407**

Az 1. cím: Saját források részletezése

Fejezet	Bevételi előirányzatok		Megállapított jogosultságok			Bevételek			Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kintlévőségek
	Eredeti	Végleges	Tárgyév	Áthozott	Összesen	Tárgyévi jogosultságokból	Áthozott jogosultságokból	Összesen		
10. Mezőgazdasági lefölözések	1 404	0	– 350	350	0	– 350	350	0	—	0
11. Cukorilleték	147	139	104	28	132	104	28	132	94,40 %	0
12. Vámok	17 656	14 441	13 505	980	14 485	13 499	897	14 397	99,69 %	89
13. Héa	19 616	13 668	13 743	0	13 743	13 743	0	13 743	100,54 %	0
14. GNI	75 914	81 989	82 413	0	82 413	82 413	0	82 413	100,52 %	0
15. Költségvetési egyensúlyhiányok megszüntetése	0	0	– 315	0	– 315	– 315	0	– 315	—	0
16. Hollandia és Svédország GNI-alapú hozzájárulásainak csökkentése	0	0	4	0	4	4	0	4	—	0
Összesen	**114 736**	**110 238**	**109 103**	**1 358**	**110 462**	**109 098**	**1 275**	**110 373**	**100,12 %**	**89**

A 3. cím: Többletek, egyenlegek és kiigazítások részletezése										
Fejezet	Bevételi előirányzatok		Megállapított jogosultságok			Bevételek			Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kintlévőségek
	Eredeti	Végleges	Tárgyév	Áthozott	Összesen	Tárgyévi jogosultságokból	Áthozott jogosultságokból	Összesen		
30. Előző évről áthozott többlet	0	1 796	1 796	0	1 796	1 796	0	1 796	100,00 %	0
31. Héa-egyenlegek	0	– 954	– 946	0	– 946	– 946	0	– 946	99,17 %	0
32. GNI-egyenlegek	0	– 432	– 431	0	– 431	– 431	0	– 431	99,70 %	0
34. Kiigazítás a bel- és igazságügyi politikából való kimaradás miatt	0	0	6	0	6	6	0	6	—	0
35. Brit korrekció – kiigazítások	0	0	– 6	0	– 6	– 6	0	– 6	—	0
37. Kiigazítás – saját forrásokról szóló 2007/436/EK határozat	0	0	– 89	0	– 89	– 89	0	– 89	—	0
Összesen	**0**	**410**	**330**	**0**	**330**	**330**	**0**	**330**	**80,56 %**	**0**

4. **A kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok összetétele és változása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban**

millió EUR

A pénzügyi keret fejezetei	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Elfogadott előirányzatok	Módosítások (átcsoportosítások és költségvetés-módosítások)	Áthozott	Címzett bevétel	Pótlólagos összesen	Engedélyezett összesen	Elfogadott előirányzatok	Módosítások (átcsoportosítások és költségvetés-módosítások)	Áthozott	Címzett bevétel	Pótlólagos összesen	Engedélyezett összesen
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
1 Fenntartható növekedés	60 196	2 003	19	1 705	1 724	63 923	46 000	– 795	176	2 139	2 315	47 520
2 A természeti erőforrások megőrzése és kezelése	56 121	585	0	6 011	6 012	62 718	52 566	– 2 290	829	6 002	6 831	57 107
3 Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése	1 515	617	83	113	196	2 328	1 296	725	23	131	153	2 174
4 Az EU mint globális szereplő	8 104	0	271	339	610	8 714	8 324	– 224	378	326	704	8 804
5 Igazgatás	7 701	– 100	8	416	424	8 025	7 701	– 101	725	429	1 154	8 754
6 Ellentételezések	209	0	0	0	0	209	209	0	0	0	0	209
Összesen	**133 846**	**3 105**	**381**	**8 585**	**8 966**	**145 917**	**116 096**	**– 2 686**	**2 132**	**9 026**	**11 158**	**124 569**

5. **A kötelezettségvállalási előirányzatok végrehajtása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban**

millió EUR

A pénzügyi keret fejezetei	Engedélyezett kötelezettségvállalási előirányzatok	Kötelezettségvállalások					2010-re átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevételekből	Összesen	%	Címzett bevétel	Határozattal átvitt összegek	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1
1 Fenntartható növekedés	63 923	61 630	19	796	62 444	97,69 %	908	64	972	1,52 %	505	0	1	507	0,79 %
2 A természeti erőforrások megőrzése és kezelése	62 718	56 413	0	5 072	61 484	98,03 %	940	253	1 193	1,90 %	41	0	0	41	0,07 %
3 Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése	2 328	2 118	83	63	2 264	97,27 %	50	0	50	2,15 %	14	0	0	14	0,59 %
4 Az EU mint globális szereplő	8 714	8 038	271	173	8 481	97,34 %	166	0	166	1,91 %	66	0	0	66	0,76 %
5 Igazgatás	8 025	7 398	8	255	7 662	95,48 %	161	11	172	2,14 %	191	0	0	191	2,38 %
6 Ellentételezések	209	209	0	0	209	100,00 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
Összesen	**145 917**	**135 806**	**381**	**6 358**	**142 545**	**97,69 %**	**2 225**	**328**	**2 553**	**1,75 %**	**817**	**0**	**2**	**819**	**0,56 %**

6. **A kifizetési előirányzatok végrehajtása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban**

millió EUR

A pénzügyi keret fejezetei	Engedélyezett kifizetési előirányzatok	Kifizetések					2010-re átvitt előirányzatok					Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevételekből	Összesen	%	Automatikusan átvitt összegek	Határozattal átvitt összegek	Címzett bevétel	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
1 Fenntartható növekedés	47 520	43 866	133	684	44 684	94,03 %	129	808	1 443	2 381	5,01 %	401	43	12	456	0,96 %
2 A természeti erőforrások megőrzése és kezelése	57 107	50 026	773	5 078	55 877	97,85 %	47	15	924	986	1,73 %	188	56	0	244	0,43 %

millió EUR

A pénzügyi keret fejezetei	Engedélyezett kifizetési előirányzatok	Kifizetések					2010-re átvitt előirányzatok					Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevételekből	Összesen	%	Automatikusan átvitt összegek	Határozattal átvitt összegek	Címzett bevétel	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
3 Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése	2 174	1 915	15	63	1 993	91,66 %	7	2	67	75	3,46 %	98	7	1	106	4,88 %
4 Az EU mint globális szereplő	8 804	7 564	224	195	7 983	90,67 %	43	46	131	220	2,50 %	447	154	0	601	6,83 %
5 Igazgatás	8 754	6 745	637	233	7 615	86,99 %	651	11	196	857	9,79 %	193	88	0	281	3,21 %
6 Ellentételezések	209	209	0	0	209	100,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
Összesen	**124 569**	**110 325**	**1 782**	**6 253**	**118 361**	**95,02 %**	**877**	**882**	**2 760**	**4 519**	**3,63 %**	**1 326**	**350**	**13**	**1 688**	**1,36 %**

7. **Fennálló kötelezettségvállalások változása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban**

millió EUR

A pénzügyi keret fejezetei	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				
	Előző évekről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalások visszavonása/Újraértékelések/Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Az át nem vihető kötelezettségvállalások visszavonása	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Év végén fennálló kötelezettségvállalások összesen
1 Fenntartható növekedés	119 797	– 647	– 39 892	79 259	62 444	– 4 792	– 10	57 642	136 901
2 A természeti erőforrások megőrzése és kezelése	14 123	– 189	– 7 370	6 564	61 484	– 48 507	– 0	12 977	19 541
3 Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése	1 535	– 144	– 560	830	2 264	– 1 433	0	832	1 662
4 Az EU mint globális szereplő	18 840	– 876	– 5 455	12 509	8 481	– 2 528	– 1	5 953	18 462
5 Igazgatás	750	– 90	– 646	15	7 662	– 6 970	– 1	692	706
6 Ellentételezések	0	0	0	0	209	– 209	0	0	0
Összesen	**155 045**	**– 1 946**	**– 53 923**	**99 177**	**142 545**	**– 64 438**	**– 12**	**78 095**	**177 272**

8. **A fennálló kötelezettségvállalások keletkezési év szerinti megoszlása a pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban**

millió EUR

A pénzügyi keret fejezetei	< 2003	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Összesen
1 Fenntartható növekedés	626	624	1 268	2 814	18 348	11 584	43 995	57 642	136 901
2 A természeti erőforrások megőrzése és kezelése	73	23	27	98	1 912	167	4 264	12 977	19 541
3 Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése	18	15	36	45	86	257	373	832	1 662
4 Az EU mint globális szereplő	991	431	711	1 020	2 632	2 455	4 270	5 953	18 462
5 Igazgatás	0	0	0	0	0	1	14	692	706
Összesen	**1 709**	**1 093**	**2 042**	**3 977**	**22 978**	**14 463**	**52 915**	**78 095**	**177 272**

9. **A kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok összetétele és változása szakpolitikai területek szerinti bontásban**

millió EUR

Szakpolitikai terület	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Elfogadott előirányzatok	Módosítások (átcsoportosítások, költségvetés-módosítás)	Áthozott	Címzett bevétel	Pótlólagos összesen	Engedélyezett összesen	Elfogadott előirányzatok	Módosítások (átcsoportosítások, költségvetés-módosítás)	Áthozott	Címzett bevétel	Pótlólagos összesen	Engedélyezett összesen
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
01 Gazdasági és pénzügyek	442	– 17	0	20	20	445	487	– 179	16	21	37	345
02 Vállalkozáspolitika	663	– 2	0	96	96	757	601	– 22	20	105	125	705
03 Versenypolitika	90	– 0	0	4	4	94	90	– 0	13	4	17	107
04 Foglalkoztatás és szociális ügyek	11 188	51	2	14	16	11 255	11 203	– 1 305	18	13	31	9 929
05 Mezőgazdaság és vidékfejlesztés	54 682	586	0	5 993	5 993	61 260	51 478	– 2 030	972	5 993	6 964	56 413
06 Energiaügy és közlekedés	2 740	1 998	1	120	121	4 859	2 481	– 171	21	150	171	2 480
07 Környezetvédelem	483	– 23	0	27	27	488	496	– 126	20	19	39	409
08 Kutatás	4 665	70	0	654	654	5 388	4 960	– 411	46	1 049	1 095	5 644
09 Információs társadalom és média	1 512	– 71	0	168	168	1 609	1 356	– 71	16	252	267	1 552
10 Közvetlen kutatás	371	0	0	424	424	795	366	– 5	38	337	374	735
11 Tengerügyek és halászat	1 014	– 35	0	6	6	985	927	– 222	4	6	10	715
12 Belső piac	66	– 0	0	2	2	68	66	– 0	7	2	10	76

millió EUR

Szakpolitikai terület	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Elfogadott előirányzatok	Módosítások (átcsoportosítások, költségvetés-módosítás)	Áthozott	Címzett bevétel	Pótlólagos összesen	Engedélyezett összesen	Elfogadott előirányzatok	Módosítások (átcsoportosítások, költségvetés-módosítás)	Áthozott	Címzett bevétel	Pótlólagos összesen	Engedélyezett összesen
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
13 Regionális politika	37 901	629	24	6	30	38 560	24 570	2 027	192	3	195	26 793
14 Adóügyek és vámunió	131	– 1	0	3	3	134	106	13	9	3	12	131
15 Oktatás és kultúra	1 401	– 2	0	292	292	1 691	1 363	– 38	17	312	328	1 654
16 Kommunikáció	214	– 0	0	4	4	217	211	– 3	17	3	20	229
17 Egészségügy és fogyasztóvédelem	624	49	0	22	22	695	582	– 1	30	22	52	632
18 A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség	924	1	75	31	107	1 032	678	110	14	28	43	830
19 Külkapcsolatok	4 072	– 12	0	107	107	4 168	3 579	91	50	84	134	3 805
20 Kereskedelem	80	– 2	0	2	2	81	79	1	6	2	9	88
21 Fejlesztés és kapcsolatok az AKCS-államokkal	1 894	93	265	178	443	2 430	1 680	– 21	32	180	213	1 872
22 Bővítés	1 081	0	6	45	51	1 132	1 661	– 296	16	56	72	1 437
23 Humanitárius segély	797	110	0	8	8	915	797	49	6	7	13	859
24 A csalás elleni küzdelem	78	0	0	0	0	78	74	0	6	0	6	80
25 A bizottsági szakpolitikák koordinálása és jogi tanácsadás	188	– 2	0	8	8	194	188	– 2	18	8	25	212
26 A Bizottság igazgatása	981	12	0	99	99	1 093	986	13	126	101	227	1 226
27 Költségvetés	278	– 9	0	5	5	274	278	– 9	10	5	16	285
28 Ellenőrzés	11	– 0	0	1	1	11	11	– 0	1	1	1	12
29 Statisztika	133	– 1	0	11	11	143	101	14	7	16	23	138
30 Ellátások és járulékos költségek	1 160	– 24	0	0	0	1 136	1 160	– 24	0	0	0	1 136
31 Nyelvi szolgálatok	389	– 10	0	77	77	456	389	– 10	24	77	101	479
40 Tartalékok	744	– 241	0	0	0	503	244	– 15	0	0	0	229
90 Egyéb intézmények	2 848	– 43	8	156	164	2 970	2 848	– 43	361	167	528	3 334
Összesen	**133 846**	**3 105**	**381**	**8 585**	**8 966**	**145 917**	**116 096**	**– 2 686**	**2 132**	**9 026**	**11 158**	**124 569**

10. **A kötelezettségvállalási előirányzatok végrehajtása szakpolitikai területek szerinti bontásban**

millió EUR

Szakpolitikai terület	Engedélyezett kötelezettségvállalási előirányzatok	Kötelezettségvállalások					2010-re átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel	Összesen	%	Címzett bevétel	Átvitt összegek határozat	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	= 11 + 12 + 13	15 = 14/1
01 Gazdasági és pénzügyek	445	421	0	19	440	98,90 %	2	0	2	0,35 %	3	0	0	3	0,76 %
02 Vállalkozáspolitika	757	657	0	41	698	92,12 %	55	0	55	7,32 %	4	0	0	4	0,56 %
03 Versenypolitika	94	90	0	2	92	97,29 %	2	0	2	1,96 %	1	0	0	1	0,75 %
04 Foglalkoztatás és szociális ügyek	11 255	11 186	2	8	11 196	99,47 %	6	40	46	0,41 %	13	0	0	13	0,12 %
05 Mezőgazdaság és vidékfejlesztés	61 260	54 989	0	5 065	60 054	98,03 %	928	252	1 180	1,93 %	26	0	0	26	0,04 %
06 Energiaügy és közlekedés	4 859	4 727	1	76	4 803	98,86 %	44	0	44	0,91 %	11	0	0	12	0,24 %
07 Környezetvédelem	488	451	0	9	460	94,25 %	19	0	19	3,83 %	9	0	0	9	1,92 %
08 Kutatás	5 388	4 732	0	352	5 084	94,35 %	301	0	301	5,59 %	3	0	0	3	0,06 %
09 Információs társadalom és média	1 609	1 440	0	115	1 556	96,68 %	52	0	52	3,25 %	1	0	0	1	0,07 %
10 Közvetlen kutatás	795	365	0	67	433	54,39 %	357	4	361	45,37 %	2	0	0	2	0,24 %
11 Tengerügyek és halászat	985	974	0	2	976	99,07 %	4	1	4	0,45 %	5	0	0	5	0,48 %
12 Belső piac	68	65	0	1	66	96,60 %	1	0	1	1,62 %	1	0	0	1	1,78 %
13 Regionális politika	38 560	38 495	24	5	38 523	99,90 %	2	20	22	0,06 %	15	0	0	15	0,04 %
14 Adóügyek és vámunió	134	125	0	1	126	94,45 %	2	0	2	1,22 %	6	0	0	6	4,33 %
15 Oktatás és kultúra	1 691	1 397	0	169	1 566	92,61 %	123	0	124	7,30 %	1	0	0	1	0,08 %
16 Kommunikáció	217	212	0	2	214	98,32 %	1	0	1	0,64 %	2	0	0	2	1,04 %
17 Egészségügy és fogyasztóvédelem	695	665	0	11	675	97,17 %	11	0	11	1,59 %	9	0	0	9	1,24 %
18 A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség	1 032	916	75	17	1 008	97,67 %	15	0	15	1,42 %	9	0	0	9	0,91 %

millió EUR

Szakpolitikai terület	Engedélyezett kötelezettségvállalási előirányzatok	Kötelezettségvállalások					2010-re átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel	Összesen	%	Címzett bevétel	Átvitt összegek határozat	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	= 11 + 12 + 13	15 = 14/1
19 Külkapcsolatok	4 168	4 052	0	53	4 105	98,51 %	54	0	54	1,29 %	8	0	0	8	0,20 %
20 Kereskedelem	81	76	0	1	78	96,18 %	1	0	1	1,63 %	2	0	0	2	2,20 %
21 Fejlesztés és kapcsolatok az AKCS-államokkal	2 430	1 982	265	78	2 325	95,68 %	100	0	100	4,11 %	5	0	0	5	0,21 %
22 Bővítés	1 132	1 079	6	35	1 120	98,96 %	10	1	10	0,91 %	1	0	0	1	0,12 %
23 Humanitárius segély	915	906	0	7	913	99,79 %	1	0	1	0,11 %	1	0	0	1	0,10 %
24 A csalás elleni küzdelem	78	77	0	0	77	98,64 %	0	0	0	0,00 %	1	0	0	1	1,36 %
25 A bizottsági szakpolitikák koordinálása és jogi tanácsadás	194	183	0	4	187	96,65 %	4	0	4	1,97 %	3	0	0	3	1,38 %
26 A Bizottság igazgatása	1 093	985	0	63	1 048	95,92 %	36	0	36	3,34 %	8	0	0	8	0,74 %
27 Költségvetés	274	268	0	3	272	99,07 %	2	0	2	0,74 %	1	0	0	1	0,19 %
28 Ellenőrzés	11	10	0	0	11	96,77 %	0	0	0	1,93 %	0	0	0	0	1,30 %
29 Statisztika	143	129	0	4	133	92,73 %	7	0	7	4,94 %	3	0	0	3	2,33 %
30 Ellátások és járulékos költségek	1 136	1 117	0	0	1 117	98,36 %	0	0	0	0,00 %	19	0	0	19	1,64 %
31 Nyelvi szolgálatok	456	375	0	49	424	93,01 %	28	0	28	6,25 %	3	0	0	3	0,74 %
40 Tartalékok	503	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0,00 %	503	0	0	503	100,00 %
90 Egyéb intézmények	2 970	2 659	8	100	2 767	93,16 %	56	10	66	2,22 %	137	0	0	137	4,62 %
Összesen	**145 917**	**135 806**	**381**	**6 358**	**142 545**	**97,69 %**	**2 225**	**328**	**2 553**	**1,75 %**	**817**	**0**	**2**	**819**	**0,56 %**

11. A kifizetési előirányzatok végrehajtása szakpolitikai területek szerinti bontásban

millió EUR

Szakpolitikai terület	Engedélyezett kifizetési előirányzatok	Kifizetések					2010-re átvitt előirányzatok					Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel	Összesen	%	Automatikusan átvitt összegek	Határozattal átvitt összegek	Címzett bevétel	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15/1
01 Gazdasági és pénzügyek	345	300	15	13	327	94,82 %	6	0	9	14	4,10 %	3	1	0	4	1,08 %
02 Vállalkozáspolitika	705	514	16	28	558	79,21 %	13	0	76	89	12,57 %	52	4	2	58	8,22 %
03 Versenypolitika	107	82	11	2	95	88,32 %	8	0	2	10	9,40 %	1	2	0	2	2,28 %
04 Foglalkoztatás és szociális ügyek	9 929	8 886	13	7	8 906	89,70 %	17	732	6	755	7,60 %	263	5	0	268	2,70 %
05 Mezőgazdaság és vidékfejlesztés	56 413	49 365	780	5 064	55 209	97,87 %	26	0	929	954	1,69 %	58	192	0	249	0,44 %
06 Energiaügy és közlekedés	2 480	2 177	16	61	2 253	90,84 %	17	75	85	177	7,12 %	41	5	4	51	2,04 %
07 Környezetvédelem	409	328	16	12	356	87,17 %	18	6	7	30	7,40 %	19	3	0	22	5,44 %
08 Kutatás	5 644	4 490	36	300	4 826	85,50 %	44	0	745	789	13,97 %	16	10	4	30	0,53 %
09 Információs társadalom és média	1 552	1 268	13	94	1 375	88,58 %	15	0	158	173	11,13 %	2	2	0	5	0,30 %
10 Közvetlen kutatás	735	321	34	56	411	55,87 %	32	2	280	314	42,73 %	6	4	0	10	1,40 %
11 Tengerügyek és halászat	715	588	3	2	592	82,87 %	4	11	4	19	2,69 %	102	1	0	103	14,45 %
12 Belső piac	76	59	6	1	66	86,89 %	6	0	1	7	9,47 %	1	1	0	3	3,64 %
13 Regionális politika	26 793	26 564	174	1	26 740	99,80 %	13	0	2	15	0,06 %	20	18	0	38	0,14 %
14 Adóügyek és vámunió	131	111	8	1	120	91,54 %	7	0	2	9	6,53 %	1	1	0	3	1,92 %
15 Oktatás és kultúra	1 654	1 310	15	171	1 495	90,38 %	14	0	140	153	9,27 %	3	2	1	6	0,35 %
16 Kommunikáció	229	189	13	2	204	89,22 %	15	0	2	16	7,17 %	5	4	0	8	3,61 %
17 Egészségügy és fogyasztóvédelem	632	484	28	14	526	83,25 %	28	0	7	35	5,58 %	68	2	0	71	11,16 %

millió EUR

Szakpolitikai terület	Engedélyezett kifizetési előirányzatok	Kifizetések					2010-re átvitt előirányzatok					Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel	Összesen	%	Automatikusan átvitt összegek	Határozattal átvitt összegek	Címzett bevétel	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15/1
18 A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség	830	718	7	19	744	89,64 %	6	0	9	16	1,89 %	63	7	0	70	8,47 %
19 Külkapcsolatok	3 805	3 576	38	59	3 673	96,55 %	43	6	24	72	1,90 %	46	12	0	59	1,54 %
20 Kereskedelem	88	71	5	1	77	88,09 %	6	0	1	8	8,56 %	2	1	0	3	3,35 %
21 Fejlesztés és kapcsolatok az AKCS-államokkal	1 872	1 588	27	83	1 698	90,68 %	40	0	98	138	7,37 %	31	5	0	37	1,95 %
22 Bővítés	1 437	1 250	11	48	1 308	91,08 %	9	1	8	18	1,25 %	106	5	0	110	7,67 %
23 Humanitárius segély	859	788	5	7	800	93,13 %	6	40	1	47	5,42 %	12	0	0	12	1,45 %
24 A csalás elleni küzdelem	80	67	4	0	71	88,65 %	7	0	0	7	8,51 %	1	2	0	2	2,84 %
25 A bizottsági szakpolitikák koordinálása és jogi tanácsadás	212	167	14	3	185	87,27 %	15	0	4	20	9,32 %	3	4	0	7	3,42 %
26 A Bizottság igazgatása	1 226	875	108	50	1 034	84,34 %	113	0	51	164	13,35 %	10	18	0	28	2,30 %
27 Költségvetés	285	259	9	2	271	95,19 %	9	0	3	12	4,29 %	1	1	0	1	0,52 %
28 Ellenőrzés	12	10	0	0	10	90,05 %	1	0	0	1	7,43 %	0	0	0	0	2,52 %
29 Statisztika	138	107	6	7	120	87,27 %	6	0	8	15	10,63 %	2	1	0	3	2,09 %
30 Ellátások és járulékos költségek	1 136	1 117	0	0	1 117	98,36 %	0	0	0	0	0,00 %	19	0	0	19	1,64 %
31 Nyelvi szolgálatok	479	354	22	45	422	87,91 %	21	0	32	53	11,02 %	3	2	0	5	1,07 %
40 Tartalékok	229	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %	229	0	0	229	100,00 %
90 Egyéb intézmények	3 334	2 344	327	100	2 771	83,12 %	315	10	67	392	11,75 %	137	34	0	171	5,13 %
Összesen	**124 569**	**110 325**	**1 782**	**6 253**	**118 361**	**95,02 %**	**877**	**882**	**2 760**	**4 519**	**3,63 %**	**1 326**	**350**	**13**	**1 688**	**1,36 %**

12. **Fennálló kötelezettségvállalások változása szakpolitikai területek szerinti bontásban**

millió EUR

Szakpolitikai terület	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Év végén fennálló kötelezettségvállalások összesen
	Előző évekről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalások visszavonása/Újraértékelések/Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Az át nem vihető kötelezettségvállalások visszavonása	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
01 Gazdasági és pénzügyek	329	– 17	– 129	183	440	– 199	– 0	241	424
02 Vállalkozáspolitika	653	– 25	– 238	390	698	– 321	– 0	377	767
03 Versenypolitika	13	– 1	– 11	1	92	– 83	– 0	8	9
04 Foglalkoztatás és szociális ügyek	24 080	– 90	– 8 675	15 315	11 196	– 231	– 0	10 964	26 279
05 Mezőgazdaság és vidékfejlesztés	12 408	– 98	– 6 854	5 457	60 054	– 48 355	– 0	11 699	17 155
06 Energiaügy és közlekedés	4 302	– 139	– 1 471	2 692	4 803	– 782	– 0	4 021	6 714
07 Környezetvédelem	682	– 36	– 225	421	460	– 131	– 0	329	750
08 Kutatás	8 253	– 103	– 3 319	4 831	5 084	– 1 507	– 7	3 569	8 400
09 Információs társadalom és média	2 255	– 24	– 947	1 283	1 556	– 428	– 1	1 127	2 411
10 Közvetlen kutatás	146	– 10	– 87	49	433	– 324	– 0	109	158
11 Tengerügyek és halászat	1 347	– 99	– 364	884	976	– 229	– 1	747	1 631
12 Belső piac	17	– 2	– 13	2	66	– 53	– 0	13	15
13 Regionális politika	81 674	– 225	– 25 542	55 907	38 523	– 1 198	– 0	37 325	93 232
14 Adóügyek és vámunió	90	– 13	– 54	23	126	– 67	– 1	59	82
15 Oktatás és kultúra	563	– 48	– 232	283	1 566	– 1 263	– 0	303	586
16 Kommunikáció	88	– 8	– 68	13	214	– 136	– 0	77	90
17 Egészségügy és fogyasztóvédelem	614	– 58	– 289	268	675	– 237	– 0	438	706
18 A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség	866	– 81	– 308	477	1 008	– 436	– 0	572	1 049
19 Külkapcsolatok	8 785	– 183	– 2 492	6 110	4 105	– 1 181	– 0	2 924	9 034
20 Kereskedelem	21	– 2	– 14	5	78	– 63	– 0	14	19
21 Fejlesztés és kapcsolatok az AKCS-államokkal	2 818	– 54	– 790	1 974	2 325	– 908	– 0	1 417	3 391
22 Bővítés	3 905	– 543	– 989	2 373	1 120	– 320	– 0	800	3 173

millió EUR

Szakpolitikai terület	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Év végén fennálló kötelezettségvállalások összesen
	Előző évekről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalások visszavonása/Újraértékelések/Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Az át nem vihető kötelezettségvállalások visszavonása	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
23 Humanitárius segély	422	– 23	– 248	151	913	– 551	– 0	362	513
24 A csalás elleni küzdelem	29	– 3	– 16	10	77	– 55	0	22	32
25 A bizottsági szakpolitikák koordinálása és jogi tanácsadás	21	– 4	– 16	1	187	– 169	– 0	19	19
26 A Bizottság igazgatása	173	– 18	– 136	19	1 048	– 898	– 1	149	168
27 Költségvetés	10	– 1	– 9	0	272	– 262	– 0	10	10
28 Ellenőrzés	1	– 0	– 0	0	11	– 10	– 0	1	1
29 Statisztika	92	– 4	– 44	45	133	– 77	– 0	56	101
30 Ellátások és járulékos költségek	0	0	0	0	1 117	– 1 117	0	0	0
31 Nyelvi szolgálatok	24	– 2	– 22	0	424	– 400	– 0	24	24
90 Egyéb intézmények	366	– 34	– 321	11	2 767	– 2 450	0	317	328
Összesen	**155 045**	**– 1 946**	**– 53 923**	**99 177**	**142 545**	**– 64 438**	**– 12**	**78 095**	**177 272**

13. **A fennálló kötelezettségvállalások keletkezési év szerinti megoszlása szakpolitikai területek szerinti bontásban**

millió EUR

Szakpolitikai terület	<2003	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Összesen
01 Gazdasági és pénzügyek	0	0	0	17	93	32	41	241	424
02 Vállalkozáspolitika	12	8	7	19	37	88	219	377	767
03 Versenypolitika	0	0	0	0	0	0	1	8	9
04 Foglalkoztatás és szociális ügyek	133	17	28	466	4 283	1 363	9 024	10 964	26 279
05 Mezőgazdaság és vidékfejlesztés	35	0	2	26	1 737	4	3 653	11 699	17 155
06 Energiaügy és közlekedés	80	31	100	172	302	743	1 264	4 021	6 714
07 Környezetvédelem	1	7	17	43	66	112	175	329	750
08 Kutatás	84	235	238	440	841	1 232	1 761	3 569	8 400
09 Információs társadalom és média	3	16	29	113	195	329	598	1 127	2 411
10 Közvetlen kutatás	1	1	0	5	8	8	26	109	158
11 Tengerügyek és halászat	39	17	9	34	301	32	451	747	1 631
12 Belső piac	0	0	0	0	0	0	2	13	15
13 Regionális politika	412	476	1 085	1 825	13 108	7 765	31 235	37 325	93 232
14 Adóügyek és vámunió	0	0	0	0	1	6	16	59	82
15 Oktatás és kultúra	12	8	7	23	43	54	136	303	586
16 Kommunikáció	0	0	0	0	0	2	11	77	90
17 Egészségügy és fogyasztóvédelem	4	9	14	8	23	45	164	438	706
18 A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség	5	1	9	19	32	156	256	572	1 049
19 Külkapcsolatok	579	166	330	386	987	1 439	2 222	2 924	9 034
20 Kereskedelem	0	0	0	0	0	2	3	14	19
21 Fejlesztés és kapcsolatok az AKCS-államokkal	131	56	103	215	346	442	682	1 417	3 391
22 Bővítés	174	45	62	164	561	566	801	800	3 173
23 Humanitárius segély	2	0	0	0	4	25	120	362	513
24 A csalás elleni küzdelem	0	0	0	0	0	4	5	22	32
25 A bizottsági szakpolitikák koordinálása és jogi tanácsadás	0	0	0	0	0	0	0	19	19
26 A Bizottság igazgatása	0	0	0	0	0	5	13	149	168
27 Költségvetés	0	0	0	0	0	0	0	10	10
28 Ellenőrzés	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29 Statisztika	1	0	0	3	7	9	25	56	101
30 Ellátások és járulékos költségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31 Nyelvi szolgálatok	0	0	0	0	0	0	– 0	24	24
90 Egyéb intézmények	0	0	0	0	0	0	11	317	328
Összesen	**1 709**	**1 093**	**2 042**	**3 977**	**22 978**	**14 463**	**52 915**	**78 095**	**177 272**

14. **Áttekintő a költségvetési bevételek végrehajtásáról – intézmények szerinti bontásban**

millió EUR

Intézmény	Bevételi előirányzatok		Megállapított jogosultságok			Bevételek			Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kintlévőségek
	Eredeti	Végleges	Tárgyév	Áthozatal	Összesen	Tárgyévi jogosultságokból	Áthozott jogosultságokból	Összesen		
Európai Parlament	99	99	164	86	250	137	4	141	142,54 %	109
Tanács	53	53	96	12	108	90	12	102	192,94 %	6
Bizottság	115 869	112 808	117 818	11 758	129 576	114 950	2 335	117 285	103,97 %	12 291
Bíróság	38	38	41	0	41	41	0	41	106,26 %	0
Számvevőszék	19	19	19	1	19	18	0	19	98,50 %	0
Gazdasági és Szociális Bizottság	10	10	16	0	16	16	0	16	164,23 %	0
Régiók Bizottsága	7	7	20	0	20	20	0	20	309,74 %	0
Ombudsman	1	1	1	0	1	1	0	1	112,93 %	0
Európai adatvédelmi biztos	1	1	1	0	1	1	0	1	78,73 %	0
Összesen	**116 096**	**113 035**	**118 175**	**11 857**	**130 032**	**115 274**	**2 351**	**117 626**	**104,06 %**	**12 407**

15. A kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok végrehajtása intézmények szerinti bontásban

Kötelezettségvállalási előirányzatok

millió EUR

Intézmény	Engedélyezett kötelezettségvállalási előirányzatok	Kötelezettségvállalások					2010-re átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevételekből	Összesen	%	Címzett bevételekből	Határozattal átvitt összegek	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Átvitt előirányzatok	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	15 = 14/1
Európai Parlament	1 596	1 418	8	42	1 467	91,94 %	16	10	26	1,65 %	102	0	0	102	6,42 %
Tanács	642	551	0	41	593	92,33 %	38	0	38	5,88 %	12	0	0	12	1,80 %
Bizottság	142 947	133 147	373	6 258	139 779	97,78 %	2 169	318	2 487	1,74 %	680	0	2	682	0,48 %
Bíróság	318	311	0	1	313	98,50 %	1	0	1	0,37 %	4	0	0	4	1,14 %
Számvevőszék	188	173	0	0	173	92,19 %	0	0	0	0,21 %	14	0	0	14	7,59 %
Gazdasági és Szociális Bizottság	122	117	0	3	120	98,02 %	0	0	0	0,33 %	2	0	0	2	1,65 %
Régiók Bizottsága	88	75	0	12	87	98,37 %	0	0	0	0,08 %	1	0	0	1	1,56 %
Ombudsman	9	8	0	0	8	91,98 %	0	0	0		1	0	0	1	8,02 %
Európai adatvédelmi biztos	7	5	0	0	5	81,44 %	0	0	0		1	0	0	1	18,56 %
Összesen	**145 917**	**135 806**	**381**	**6 358**	**142 545**	**97,69 %**	**2 225**	**328**	**2 553**	**1,75 %**	**817**	**0**	**2**	**819**	**0,56 %**

Kifizetési előirányzatok

millió EUR

Intézmény	Engedélyezett kifizetési előirányzatok	Kifizetések					2010-re átvitt előirányzatok					Megszűnő előirányzatok				
		Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevételekből	Összesen	%	Automatikusan átvitt összegek	Határozattal átvitt összegek	Címzett bevételekből	Összesen	%	Az adott év előirányzataiból	Áthozott összegekből	Címzett bevétel (EFTA)	Összesen	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15/1
Európai Parlament	1 799	1 237	186	43	1 466	81,50 %	180	10	22	212	11,78 %	102	19	0	121	6,72 %
Tanács	762	510	108	41	659	86,44 %	41	0	42	83	10,86 %	12	9	0	21	2,70 %
Bizottság	121 235	107 981	1 455	6 154	115 590	95,34 %	562	872	2 693	4 127	3,40 %	1 189	316	13	1 517	1,25 %
Bíróság	332	293	13	1	307	92,47 %	18	0	1	19	5,84 %	4	2	0	6	1,69 %
Számvevőszék	200	112	11	0	123	61,35 %	61	0	0	62	30,76 %	14	2	0	16	7,89 %
Gazdasági és Szociális Bizottság	128	110	4	3	117	91,69 %	6	0	1	8	5,95 %	2	1	0	3	2,37 %
Régiók Bizottsága	95	69	5	12	86	90,09 %	6	0	1	6	6,75 %	1	2	0	3	3,17 %
Ombudsman	10	8	1	0	8	84,57 %	1	0	0	1	7,57 %	1	0	0	1	7,86 %
Európai adatvédelmi biztos	8	4	1	0	5	64,24 %	1	0	0	1	15,02 %	1	0	0	2	20,75 %
Összesen	**124 569**	**110 325**	**1 782**	**6 253**	**118 361**	**95,02 %**	**877**	**882**	**2 760**	**4 519**	**3,63 %**	**1 326**	**350**	**13**	**1 688**	**1,36 %**

16. **Az ügynökségek bevételei: költségvetési előrejelzések, jogosultságok és befolyt összegek**

millió EUR

Ügynökség	Előre jelzett bevételi költségvetés	Megállapított jogosultságok	Befolyt összegek	Kintlévőségek	A finanszírozott bizottsági szakpolitikai terület
Európai Repülésbiztonsági Ügynökség	122	102	92	10	06
Frontex	89	80	80	0	18
Európai Szakképzés-fejlesztési Központ	19	18	17	1	15
Európai Rendőrakadémia	9	7	7	0	18
Európai Vegyianyag-ügynökség	70	71	71	0	02
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ	51	49	49	0	17
Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja	15	16	15	0	18
Európai Környezetvédelmi Ügynökség	40	42	42	0	07
Közösségi Halászati Ellenőrző Hivatal	10	10	10	0	11
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság	69	65	65	0	17
Európai GNSS Felügyelő Hatóság	44	41	41	0	06
A Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás	174	174	143	31	08
Eurojust	28	28	28	0	18
Európai Tengerbiztonsági Ügynökség	53	51	51	0	06
Belső Piaci Harmonizációs Hivatal	225	194	194	0	12
Európai Gyógyszerügynökség	194	198	196	1	02
Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség	8	8	8	0	09
Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége	17	13	13	0	18
Európai Vasúti Ügynökség	21	21	21	0	06
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	14	13	13	0	04
Az EU Szerveinek Fordítási Központja	63	52	45	7	31
Európai Képzési Alapítvány	20	19	19	0	15
Közösségi Növényfajta-hivatal	13	12	12	0	17
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért	20	20	20	0	04
Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség	48	48	48	0	15
Versenyképességi és Innovációs Végrehajtó Hivatal	13	13	13	0	06
Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége	14	13	13	0	08
Kutatási Végrehajtó Ügynökség	22	22	21	0	08
Egészség- és Fogyasztóügyi Végrehajtó Ügynökség	6	6	6	0	17
A Transzeurópai Közlekedési Hálózat Végrehajtó Hivatala	9	9	9	0	06
Összesen	**1 501**	**1 415**	**1 363**	**52**	

millió EUR

A bevétel típusa	Előre jelzett bevételi költségvetés	Megállapított jogosultságok	Befolyt összegek	Kintlévőségek
Bizottság általi támogatás	824	796	796	– 0
Díjakból származó jövedelem	415	399	388	11
Egyéb bevételek	262	220	179	41
Összesen	**1 501**	**1 415**	**1 363**	**52**

17. **Ügynökségek: kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok ügynökségek szerinti bontásban**

millió EUR

Ügynökség	Kötelezettségvállalási előirányzatok			Kifizetési előirányzatok		
	Előirányzatok	Kötelezettség-vállalások	2010-re átvitt	Előirányzatok	Kifizetések	2010-re átvitt
Európai Repülésbiztonsági Ügynökség	136	107	27	150	96	52
Frontex	90	82	2	119	77	25
Európai Szakképzés-fejlesztési Központ	21	19	1	22	18	2
Európai Rendőrakadémia	13	10	2	14	6	5
Európai Vegyianyag-ügynökség	70	67	0	83	57	20
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ	51	48	0	67	44	18
Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja	16	16	0	17	15	1
Európai Környezetvédelmi Ügynökség	42	42	0	48	40	7
Közösségi Halászati Ellenőrző Hivatal	10	10	0	11	10	1
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság	71	69	0	87	67	10
Európai GNSS Felügyelő Hatóság	145	119	26	120	68	52
A Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás	404	400	4	206	133	60
Eurojust	28	26	1	31	23	6
Európai Tengerbiztonsági Ügynökség	49	46	0	57	46	2
Belső Piaci Harmonizációs Hivatal	338	146	0	367	140	31
Európai Gyógyszerügynökség	194	185	0	230	181	40
Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség	8	8	0	10	8	2
Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége	17	17	0	24	17	7
Európai Vasúti Ügynökség	21	21	0	25	20	5
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	15	13	1	19	13	5
Az EU Szerveinek Fordítási Központja	63	36	0	66	36	4
Európai Képzési Alapítvány	21	20	2	23	20	2
Közösségi Növényfajta-hivatal	14	12	0	14	12	0
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért	21	21	1	26	20	6
Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség	48	46	0	54	46	6
Versenyképességi és Innovációs Végrehajtó Hivatal	13	12	0	15	12	1
Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége	14	13	0	21	17	2
Kutatási Végrehajtó Ügynökség	22	23	0	22	18	4
Egészség- és Fogyasztóügyi Végrehajtó Ügynökség	6	6	0	7	5	1
A Transzeurópai Közlekedési Hálózat Végrehajtó Hivatala	9	8	0	10	8	1
Összesen	**1 972**	**1 647**	**68**	**1 964**	**1 272**	**377**

millió EUR

Kiadás típusa	Kötelezettségvállalási előirányzatok			Kifizetési előirányzatok		
	Előirányzatok	Kötelezettség-vállalások	2010-re átvitt	Előirányzatok	Kifizetések	2010-re átvitt
Személyzet	547	508	0	561	500	15
Igazgatási kiadások	246	238	0	331	232	83
Működési kiadások	1 179	901	67	1 072	540	279
Összesen	**1 972**	**1 647**	**68**	**1 964**	**1 272**	**377**

18. **Költségvetési eredmény az ügynökségekkel együtt**

millió EUR

	EURÓPAI UNIÓ	ÜGYNÖKSÉGEK	Az ügynökségeknek nyújtott támogatások kiszűrése	Összesen
A pénzügyi év bevétele	117 626	1 363	(796)	**118 193**
A folyó év előirányzataiból eszközölt kifizetések	(116 579)	(1 082)	796	(**116 865**)
Az N+1. évre átvitt kifizetési előirányzatok	(1 759)	(377)	0	(**2 136**)
Az N-1. évről áthozott, fel nem használt előirányzatok megszüntetése	2 791	188	0	**2 979**
Az évre elszámolt árfolyamkülönbségek	185	(5)	0	**180**
Költségvetési eredmény	**2 264**	**87**	**0**	**2 351**

B. SZAKASZ MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ ÖSSZEVONT JELENTÉSEKHEZ

1. KÖLTSÉGVETÉSI ALAPELVEK, SZERKEZET ÉS ELŐIRÁNYZATOK

1.1 **JOGALAP ÉS A KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET**

A költségvetési beszámoló vezetése az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL L 248., 2002.9.16.), valamint az e költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel összhangban történik. Az általános költségvetés, az uniós pénzügypolitika fő eszköze az a jogi aktus, amelynek révén az Unió bevételei és kiadásai minden évben engedélyezésre kerülnek.

A Bizottság minden évben becslést készít valamennyi intézmény adott évi bevételeiről és kiadásairól, és összeállítja az előzetes költségvetési tervezetet, amelyet megküld a költségvetési hatóságnak. Ezen előzetes költségvetési tervezet alapján a Tanács költségvetés-tervezetet készít, amelyet a költségvetési hatóság két ága megtárgyal. A költségvetés végleges elfogadását a Parlament elnöke mondja ki, ezzel a költségvetés végrehajthatóvá válik. A költségvetés végrehajtása jórészt a Bizottság felelősségi körébe tartozik.

1.2 **KÖLTSÉGVETÉSI ALAPELVEK**

Az Európai Unió általános költségvetése a következő alapelveken nyugszik:

— **Egységesség és teljesség:** valamennyi kiadást és bevételt egyetlen költségvetésbe kell foglalni, költségvetési tételre könyvelve, és a kiadások nem haladhatják meg az engedélyezett előirányzatokat;

— **globális fedezet:** ez az elv két szabályból áll:

  — a célhoz nem kötöttség szabálya, ami azt jelenti, hogy a költségvetési bevételeket nem szabad meghatározott kiadásokhoz rendelni (az összes bevételnek kell fedeznie az összes kiadást);

  — a bruttó elszámolás elve, amely szerint a bevételeket és kiadásokat teljes összeggel, egymással szembeni elszámolásuk nélkül kell szerepeltetni a költségvetésben;

— **évenkéntiség:** az előirányzatokat mindig egy adott évre engedélyezik, ezért azon év folyamán kell felhasználni őket;

— **egyensúly:** a költségvetésben szereplő bevételeknek és kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük (a becsült bevételeknek meg kell egyezniük a kifizetési előirányzatokkal);

— **egyediség:** minden előirányzat meghatározott célhoz és meghatározott célkitűzéshez van rendelve;

— **elszámolási egység:** a költségvetés euróban kerül összeállításra és végrehajtásra, és a beszámolókészítés is euróban történik,

— **hatékony és eredményes pénzgazdálkodás:** a költségvetési előirányzatokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban kell felhasználni, nevezetesen a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség elveivel összhangban;

— **átláthatóság:** a költségvetést, a költségvetés-módosításokat és a végleges beszámolót az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* teszik közzé.

1.3 **A KÖLTSÉGVETÉS SZERKEZETE**

A költségvetés a következőkből áll:

(a) általános bevételkimutatás;

(b) az egyes intézmények kiadás- és bevételkimutatásaira felbontott szakaszok: I. szakasz: Parlament; II. szakasz: Tanács; III. szakasz: Bizottság, IV. szakasz: Bíróság; V. szakasz: Számvevőszék; VI. szakasz: Gazdasági és Szociális Bizottság; VII. szakasz: Régiók Bizottsága; VIII. szakasz: ombudsman; IX. szakasz: európai adatvédelmi biztos.

Valamennyi intézmény bevételi és kiadási tételei típusuk, vagy a cél alapján, amelyhez rendelték őket, cím, alcím, jogcímcsoport és jogcím szerint kerülnek besorolásra. A felszámolás alatt álló ESZAK forrásainak egy részét a felszámolás alatt álló ESZAK működési költségvetéséhez rendelték hozzá. Ezt a működési költségvetést a Tanáccsal és a Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Bizottság fogadta el évente. Az utolsó költségvetést a 2002. január 1. és július 23. közötti időszakra állították fel. 2002. július 24-től a működési költségvetéshez kapcsolódó bevételek és kiadások a felszámolás alatt álló ESZAK eredménykimutatásának részét képezik. A fennmaradó, még teljesítendő kötelezettségvállalások a mérleg forrásoldalán jelennek meg.

1.4 **A KÖLTSÉGVETÉSI SZÁMLÁK SZERKEZETE**

1.4.1 ***Általános áttekintés***

Csak a Bizottság költségvetése tartalmaz igazgatási előirányzatokat és működési előirányzatokat. A többi intézménynek csak igazgatási előirányzatai vannak. A költségvetés ezenfelül az előirányzatok két fajtáját különbözteti meg: a nem differenciált és a differenciált előirányzatokat. A nem differenciált előirányzatokat az éves jellegű (az évenkéntiség elvének megfelelő) műveletek finanszírozására használják. A nem differenciált előirányzatok fedezik a bizottsági szakasz valamennyi igazgatási alcímét és valamennyi egyéb szakaszt teljes egészében, az éves jellegű EMGA-előirányzatokat és bizonyos technikai előirányzatokat (visszafizetések, hitelfelvételi és -nyújtási garanciákat stb.). A nem differenciált előirányzatok esetében a kötelezettségvállalási előirányzatok összege megegyezik a kifizetési előirányzatokéval.

A differenciált előirányzatokat annak érdekében vezették be, hogy az évenkéntiség elve összeegyeztethető legyen a többéves műveletek finanszírozása iránti szükséglettel. A differenciált előirányzatok a többéves műveletek fedezésére szolgálnak, és magukban foglalják valamennyi alcím valamennyi egyéb előirányzatát, a bizottsági szakasz 1. alcíme kivételével.

A differenciált előirányzatok kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokra oszlanak:

— ***kötelezettségvállalási előirányzatok:*** az adott költségvetési évben azon tevékenységekkel kapcsolatban felmerült jogi kötelezettségekből eredő valamennyi költséget fedezik, amelyek végrehajtása több év alatt történik. Mindazonáltal az egy pénzügyi évet meghaladó fellépésekre vállalt költségvetési kötelezettségeket – a költségvetési rendelet 76. cikkének (3) bekezdésével összhangban – több évre vonatkozó éves részletekre lehet lebontani, ha az alap-jogiaktus így rendelkezik.

— ***kifizetési előirányzatok:*** az adott és/vagy korábbi pénzügyi években vállalt kötelezettségvállalásokból eredő kiadásokat fedezik.

1.4.2 **Az *előirányzatok eredete***

Az előirányzatok fő forrása az Unió adott évi költségvetése. Mindazonáltal léteznek más típusú előirányzatok is, amelyek a költségvetési rendelet rendelkezéseiből erednek. Ezek az előző költségvetési évekből, vagy külső forrásból származnak:

— Az adott évre elfogadott eredeti költségvetési előirányzatok kiegészíthetők a költségvetési tételek közötti **átcsoportosítás**sal a költségvetési rendelet (2002. június 25-i 1605/2002/EK Euratom rendelet) 22–24. cikkében meghatározott szabályoknak megfelelően, valamint költségvetés-módosításokkal (a költségvetési rendelet 37. és 38. cikke).

— Az előző évről **áthozott** vagy újból rendelkezésre bocsátott **előirányzatok** ugyancsak kiegészítik az adott évi költségvetést. Ezek az előirányzatok a következők:

  — nem differenciált kifizetési előirányzatok, amelyek a költségvetési rendelet 9. cikkének (4) bekezdésével összhangban automatikusan átvihetők, de kizárólag a következő költségvetési évre;

  — intézményi határozattal átvitt előirányzatok a következő két eset egyikében: ha az előkészítő szakasz befejeződött (költségvetési rendelet, 9. cikk (2) bekezdés a) pont), vagy ha a jogalapot megteremtő jogi aktust későn fogadták el (9. cikk (2) bekezdés b) pont). Mind a kötelezettségvállalási, mind a kifizetési előirányzatok átvihetők (9. cikk (3) bekezdés); valamint

— a kötelezettségvállalás visszavonásának eredményeként ismét rendelkezésre bocsátott előirányzatok: Itt a strukturális alapokra vonatkozó, visszavont kötelezettségvállalási előirányzatok újbóli rendelkezésre bocsátásáról van szó. Az újbóli rendelkezésre bocsátásra csak kivételes esetben kerülhet sor, a Bizottságnak tulajdonítható hiba esetén, vagy ha az elengedhetetlenül szükséges a program befejezéséhez (a költségvetési rendelet 157. cikke).

— Címzett bevétel, amely a következőkből áll:

— Visszatérítések, ahol az összegeket azon költségvetési tételekhez rendelik, amelyekhez az eredeti kiadások kapcsolódnak és amelyek korlátozás nélkül átvihetők,

— EFTA-előirányzatok: Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás előírja tagjainak az uniós költségvetés egyes tevékenységeihez való pénzügyi hozzájárulást. Az érintett költségvetési tételeket és az előirányzott összegeket az uniós költségvetés III. mellékletében teszik közzé. Az EFTA-hozzájárulások növelik az érintett tételeket. A fel nem használt előirányzatokat év végén megszüntetik és visszatérítik az EGT-országoknak;

— Olyan harmadik féltől/ más országoktól származó bevételek, amelyek uniós tevékenységekhez való pénzügyi hozzájárulást magukban foglaló megállapodásokat kötöttek az Európai Unióval. A kapott összegek harmadik féltől származó bevételnek minősülnek, az érintett költségvetési tételhez rendelik őket (gyakran a kutatás területén), és korlátozás nélkül átvihetők (a költségvetési rendelet 10. cikke és 18. cikke (1) bekezdésének a) és d) pontja).

— Harmadik félnek végzett munka: Kutatási tevékenységeik részeként az Unió kutatóközpontjai külső szervezeteknek is dolgozhatnak (a költségvetési rendelet 161. cikkének (2) bekezdése). Akárcsak a harmadik féltől származó bevételek, a harmadik félnek végzett munka is meghatározott költségvetési tételhez rendelt, és korlátozás nélkül átvihető (a költségvetési rendelet 10. cikke és 18. cikke (1) bekezdésének d) pontja); valamint

— Az előlegek visszafizetésének eredményeként ismét rendelkezésre bocsátott előirányzatok: Ezek olyan uniós források, amelyeket a kedvezményezettek visszafizettek és korlátozás nélkül átvihetők. A strukturális alapok területén az újbóli rendelkezésre bocsátás bizottsági határozat alapján történik (a költségvetési rendelet 18. cikkének (2) bekezdése és a végrehajtási szabályok 228. cikke).

1.4.3 ***A rendelkezésre álló előirányzatok összetétele***

— *Végleges költségvetési előirányzatok* = eredetileg elfogadott költségvetési előirányzatok + költségvetés-módosítási előirányzatok + átcsoportosítások;

— *További előirányzatok* = címzett bevételek (lásd fent) + előző költségvetési évről áthozott, vagy kötelezettségvállalások visszavonását követően ismét rendelkezésre bocsátott előirányzatok;

— *Összes engedélyezett előirányzat* = végleges költségvetési előirányzatok + további előirányzatok;

— *Adott év előirányzatai* (a költségvetési eredmény kiszámításához) = végleges költségvetési előirányzatok + címzett bevételek.

1.5 **A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA**

A költségvetés végrehajtását a költségvetési rendelet szabályozza, amelynek 48. cikke (1) bekezdése értelmében: „A Bizottság a költségvetés bevételeit és kiadásait e rendelettel összhangban, saját felelősségére és az engedélyezett előirányzatok határain belül hajtja végre.” Az 50. cikk értelmében a Bizottság átruházza a többi intézményre a költségvetés rájuk vonatkozó szakaszának végrehajtásához szükséges hatásköröket.

1.6 **FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK**

A differenciált előirányzatok bevezetésével különbség keletkezett a rögzített kötelezettségvállalások és a végrehajtott kifizetések között: a fennálló kötelezettségvállalásoknak megfelelő eltérés a kötelezettségvállalások megtétele és a megfelelő kifizetések tényleges teljesítése közötti időeltolódásból ered.

2. MAGYARÁZAT A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEKHEZ

2.1 **A KÖLTSÉGVETÉSI ÉV KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNYE (*1. táblázat*)**

2.1.1 ***Általános***

Saját forrásként azok az összegek kerülnek könyvelésre, amelyeket az év során a tagállamok kormányai a Bizottság nevében nyitott számlákon jóváírtak. Többlet esetén a bevétel az előző pénzügyi év költségvetési eredményét is tartalmazza. Egyéb bevételek címén az év során ténylegesen beérkezett összegek kerülnek könyvelésre.

Az adott év költségvetési eredményének kiszámítása során kiadásnak minősülnek az év kifizetési előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések, valamint az adott év minden, következő évre átvitt kifizetési előirányzata. Az adott év kifizetési előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések azon kifizetéseket jelentik, amelyeket a számvitelért felelős tisztviselő a költségvetési év december 31-ig teljesített. Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap esetében azon kifizetések kerülnek figyelembevételre, amelyeket a tagállamok 2008. október 16. és 2009. október 15. között teljesítettek, feltéve, hogy a számvitelért felelős tisztviselőt legkésőbb 2010. január 31-ig értesítették a kötelezettségvállalásról és a kifizetés engedélyezéséről. Az EMGA-kiadások a tagállamokban végrehajtott ellenőrzéseket követően megfelelőségi határozat tárgyát képezhetik.

A költségvetési eredmény két részből áll: az Európai Unió eredményéből és az EGT-hez tartozó EFTA-államok hozzájárulásából. A saját forrásokról szóló 1150/2000/EK Euratom rendelet 15. cikkével összhangban ez az eredmény a következők közötti különbözetet tükrözi:

— az adott évben befolyt összes bevétel;

— és az adott év kifizetési előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések, valamint az adott év következő évre átvitt kifizetési előirányzatainak összege.

Az így kapott adathoz az alábbiak adódnak hozzá, illetve kerülnek levonásra belőle:

— egyrészről az előző évekről áthozott és megszüntetett kifizetési előirányzatok, másrészről pedig az előző évről áthozott nem differenciált előirányzatokat az euro-árfolyam ingadozása miatt meghaladó kifizetések nettó egyenlege;

— az év során realizált árfolyamnyereségek és -veszteségek egyenlege.

Az Európai Unió költségvetésének eredményét a következő évben az abban a költségvetési évben esedékes hozzájárulások csökkentése révén juttatják vissza a tagállamokhoz.

A harmadik fél hozzájárulásához, illetve harmadik félnek végzett munkához kapcsolódó, az előző költségvetési évről áthozott előirányzatok – amelyek jellegüknél fogva sosem kerülnek megszüntetésre – a költségvetési év további előirányzatai között szerepelnek. Ezzel magyarázható a 2009. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekben szereplő, előző évről átvitt összegek és a 2008. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekben szereplő, következő évre átvitt összegek közötti különbség. Az újrafelhasználható kifizetési előirányzatokat és az előlegek visszafizetését követően újból rendelkezésre bocsátott előirányzatokat nem veszik figyelembe az adott év eredményének kiszámításakor.

Az átvitt kifizetési előirányzatok tartalmazzák az automatikus átvitelt és a határozat alapján történő átvitelt. Az előző évről átvitt, fel nem használt kifizetési előirányzatok megszüntetése az automatikusan és a határozat alapján átvitt előirányzatok megszüntetését foglalja magában. Magában foglalja továbbá a következő évre átvitt címzett bevételi előirányzatok 2008-hoz viszonyított csökkenését.

2.1.2 ***A költségvetési eredmény egyeztetése a gazdasági eredménnyel***

Az éves gazdasági eredményt az eredményszemléletű elszámolás alapelveinek megfelelően számították ki. A költségvetési eredmény azonban – a költségvetési rendelettel összhangban – a módosított pénzforgalmi elszámolás szabályain alapul. Mivel mindkettő ugyanazoknak az alapul szolgáló műveleteknek az eredménye, egymással történő összeegyeztetésük hasznos ellenőrzési eszköz. Az alábbi táblázat ezt az összeegyeztetést mutatja be, kiemelve a főbb összeegyeztetett összegeket, amelyek a bevételi és kiadási tételek között oszlanak meg.

Egyeztetés: gazdasági eredmény – 2009. évi költségvetési eredmény

millió EUR

	2009	2008
A KÖLTSÉGVETÉSI ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE	**4 457**	**12 686**
Bevételek		
A tárgyévben megállapított, de még be nem szedett követelések	(2 806)	(4 685)
A korábbi években megállapított és a tárgyévben beszedett követelések	2 563	3 485
Elhatárolt bevételek (nettó)	436	(724)
Kiadások		
Elhatárolt kiadások (nettó)	5 381	6 353
Korábbi évek tárgyévben kifizetett kiadásai	(432)	(219)
Előfinanszírozás nettó hatása	(9 458)	(16 446)
A következő évre átvitt kifizetési előirányzatok	(1 759)	(3 914)
Áthozatalból teljesített kifizetések és a felhasználatlan kifizetési előirányzatok törlése	4 573	1 182
Céltartalékok változása	(329)	4 316
Egyéb	(153)	(88)
Ügynökségek és az ESZAK gazdasági eredménye	(209)	(136)
A KÖLTSÉGVETÉSI ÉV KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNYE	**2 264**	**1 810**

Összeegyeztetett tételek – Bevételek

A költségvetési év tényleges költségvetési bevétele megfelel az év során megállapított követelésekből befolyt bevételek és a korábbi években megállapított követelésekből befolyt bevételek összegének. Ezért a **tárgyévben megállapított, de még be nem szedett követeléseket** az összeegyeztetés céljából le kell vonni a gazdasági eredményből, mivel nem képezik a költségvetési bevétel részét. Ezzel szemben a **korábbi években megállapított és a tárgyévben beszedett követeléseket** az összeegyeztetés céljából hozzá kell adni a gazdasági eredményhez.

A **nettó elhatárolt bevétel** főként a mezőgazdasági illetékekre, a saját forrásokra, valamint a kamatokra és osztalékokra elhatárolt bevételekből áll. Csak a nettó hatást – vagyis a korábbi évekből származó elhatárolt bevétel visszaírásával csökkentett tárgyévi elhatárolt bevételt – kell figyelembe venni.

Összeegyeztetett tételek – Kiadások

A **nettó elhatárolt kiadások** főként az év végi elhatárolási célokra képzett elhatárolásokból állnak, vagyis olyan támogatható kiadásokból, amelyek az uniós források kedvezményezettjeinél merültek fel, de amelyeket még nem jelentettek az Európai Uniónak.

Míg az elhatárolt kiadások nem minősülnek költségvetési kiadásnak, a **korábbi években rögzített számlákhoz kapcsolódó, tárgyévben** teljesített kifizetések a tárgyév költségvetési kiadásának részét képezik.

Az **előfinanszírozás nettó hatása** a következők kombinációja: (1) a tárgyévben kifizetett és éves költségvetési kiadásként rögzített új előfinanszírozási összegek, valamint (2) a tárgyévben vagy a korábbi években a támogatható költségek elfogadása során kifizetett előfinanszírozás elszámolása. Ez utóbbi elhatárolási

szempontból kiadásnak minősül, de a költségvetési számlákon nem akként jelenik meg, mivel a kezdeti előfinanszírozás kifizetését már figyelembe vették költségvetési kiadásként annak kifizetése idején.

Az éves előirányzatok alapján teljesített kifizetések mellett az éves költségvetési eredmény kiszámításakor a **következő évre átvitt** éves előirányzatokat is figyelembe kell venni (az 1150/2000/EK Euratom rendelet 15. cikkével összhangban). Ugyanez vonatkozik a tárgyévben az **áthozatalokból** teljesített költségvetési kifizetésekre **és a felhasználatlan kifizetési előirányzatok megszüntetésére**.

A **céltartalékok változása** az elhatárolási számlákon tett év végi becslésekhez kapcsolódik (főleg munkavállalói juttatások), és nincs hatással a költségvetési számlákra. Az **egyéb összeegyeztetett összegek** olyan különböző elemekből állnak, mint az eszköz-értékcsökkenés, eszközbeszerzés, tőkelízing-kifizetések és pénzügyi hozzájárulások, amelyekre eltérő költségvetési és eredményszemléletű elszámolási módszerek alkalmazandóak.

Végül az **ügynökségek és az ESZAK** gazdasági eredményét – amelyeket az összevont gazdasági eredmény tartalmaz – ki kell szűrni, mivel költségvetésük végrehajtása nem része az összevont költségvetési eredménynek.

2.2 ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI TERVSZÁMOK ÉS TÉNYLEGES ÖSSZEGEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA (2. *táblázat*)

Az Európai Parlament elnöke által 2008. december 18-án aláírt, eredetileg elfogadott költségvetésben a kifizetési előirányzatok összegét 116 096 millió EUR-ban rögzítették, amelyet a 114 736 millió EUR összegű saját forrásokból kell finanszírozni. Meg kell jegyezni, hogy a kezdeti költségvetésben szereplő bevételi és kiadási becslések a költségvetési év során kiigazítás tárgyát képezik, és az ilyen jellegű módosításokat a költségvetés-módosítások tartalmazzák. A tagállamok GNI-alapú saját forrásainak kifizetéseiben történő kiigazítások biztosítják, hogy a költségvetésbe bevitt bevételek pontosan egyezzenek a költségvetésbe bevitt kiadásokkal. Az egyensúly elvével összhangban a költségvetési bevételeknek és kiadásoknak (kifizetési előirányzatok) egyensúlyban kell lenniük.

Bevételek:

2009 során tíz költségvetés-módosítást fogadtak el. A 2009. évi költségvetés bevételi oldalára gyakorolt hatásuk 113 035 millió EUR végleges bevételt eredményezett. Ezt az összesen 110 238 millió EUR-t (az eredetileg jelzetthez képest így 4 498 millió EUR-val kevesebbet) kitevő saját forrásokból, a fennmaradó részt pedig más bevételekből finanszírozták. A saját források iránti alacsonyabb igény főleg annak volt köszönhető, hogy bevontak 1 796 millió EUR-t az előző év többletéhez kapcsolódóan, valamint annak a kombinált hatásnak, amely a 10/2009. számú költségvetés-módosításban a kifizetési előirányzatok csökkenéséből és a bevétel-előrejelzések emelkedéséből származott. Ez utóbbi a saját források további 2 888 millió EUR-s csökkentését eredményezte.

A saját források tekintetében meg kell jegyezni, hogy a tradicionális saját források beszedése nagyon közel volt az előre jelzett összegekhez. Ez azzal magyarázható, hogy a költségvetési becsléseket a 6/2009. számú költségvetés-módosítás készítésekor módosították (5 226 millió EUR-val csökkentették), majd a 10/2009. számú költségvetés-módosítás készítésekor szintén módosították (a becsléseket ekkor 600 millió EUR-val növelték). A módosításokat egyrészt az új, a korábbiaknál kevésbé optimista 2009. tavaszi makrogazdasági előrejelzések alapján, másrészt a hozzájárulások tényleges beszedésének alakulása alapján határozták meg.

A tagállamok végleges héa- és GNI-befizetései is majdnem pontosan megfeleltek a végleges költségvetési becsléseknek. Az előre jelzett összegek és a ténylegesen befizetett összegek közötti különbségek a költségvetési célokra használt euro-árfolyam és a GMU-n kívüli tagállamok által tett befizetések időpontjában érvényes árfolyam közötti különbségekkel magyarázható.

Kiadások:

A 2009. évi uniós költségvetés még mindig az egyik pénzügyi keretről a következőre történő átmenet állapotát tükrözte. A kötelezettségvállalási előirányzatok már a 2007–2013-as új programozási időszak vonatkozásában megfogalmazott kiadási iránymutatásokat tükrözték, miközben a korábbi 2000–2006-os pénzügyi kerethez kapcsolódó fizetési igények még mindig megközelítették a 12 %-ot.

A kötelezettségvállalások vonatkozásában a kezdeti költségvetés és így a meghatározott politikai célok megvalósítására gyakorlatilag a tervezettek szerint került sor. A fel nem használt tartalékokat (447 millió EUR a globalizációs alap és 56 millió EUR a sürgősségi segély vonatkozásában) nem tartalmazó végrehajtási arány elérte a költségvetés 99,6 %-át, és az év folyamán kismértékben kiigazításra került. A 2. fejezet (Természeti erőforrások) esetében a kötelezettségvállalások 259 millió EUR-val emelkedtek (ami a vidékfejlesztés vonatkozásában a helyreállítási terv 600 millió EUR-s emelkedéséből, egy év végi 390 millió EUR-s csökkentésből, valamint a kéknyelv-betegséggel kapcsolatos intézkedések 49 millió EUR-s növeléséből tevődik össze). Az 5. fejezet (Igazgatás) kerete 55 millió EUR-val csökkent.

Ezek együttesen a kezdeti költségvetéshez képest csak 0,15 %-os emelkedést jelentenek, ha nem vesszük figyelembe az Európai Szolidaritási Alap 615 millió EUR-s emelkedését (mivel az alap előre nem látható kiadásokat tartalmazó tartaléknak minősül). A fel nem használt sürgősségisegély-tartalékot kivéve a kifizetések végrehajtási aránya elérte a kezdeti költségvetés 95 %-át és a végleges költségvetés 97 %-át. A kifizetési előirányzatok főbb csökkentéseit költségvetés-módosítások révén hajtották végre az 1a. alfejezetben (Versenyképesség) összesen 738 millió EUR összegben (amelyből a Kutatás 448 millió EUR-t tett ki), a 2. fejezetben (Természeti erőforrások) 2 632 millió EUR összegben (Vidékfejlesztés: 2 192 millió EUR) és a Bővítésben 244 millió EUR összegben.

A fel nem használt elfogadott előirányzatok – a tartalékok kivételével – összesen 2 395 millió EUR-t tettek ki és főleg a következőkből állnak: az Európai Szociális Alap (Konvergencia 674 millió EUR és Regionális versenyképesség 248 millió EUR), az előcsatlakozási támogatási eszköz (142 millió EUR), bizottsági igazgatás (394 millió EUR) és Versenyképesség (377 millió EUR az 1a. alfejezeten belüli elosztásban).

A költségvetési kiigazítások részletesebb elemzését, a releváns háttér-információkat, a kiigazítások indokolását és hatásukat a Bizottság költségvetési és pénzgazdálkodásra vonatkozó, 2009. évi éves jelentése mutatja be, az A rész költségvetési szinten, míg a B rész külön sorra véve a pénzügyi keret egyes fejezeteit.

2.3 **BEVÉTELEK (*3. táblázat*)**

Az Európai Unió általános költségvetésének bevételei két nagy csoportba sorolhatók: saját források és egyéb bevételek. Ezt az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311. cikke rögzíti, amely szerint: „Az egyéb bevételek sérelme nélkül, a költségvetést teljes egészében saját forrásokból kell finanszírozni.” A költségvetési kiadások túlnyomó részét saját forrásokból finanszírozzák. Az egyéb bevételek a teljes finanszírozásnak csupán csekély részét képezik.

A saját forrásoknak három kategóriája van: tradicionális saját források, héa-alapú források és GNI-alapú források. A tradicionális saját forrásokon belül megkülönböztethetünk cukorilletéket és vámokat. Az Egyesült Királyság javára szolgáló korrekciós mechanizmus, valamint Hollandia és Svédország éves GNI-alapú hozzájárulásának bruttó csökkentése is része a saját források rendszerének.

A saját források felosztása az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2007. június 7-i 2000/436/EK, Euratom tanácsi határozat (saját forrásokról szóló 2007. évi határozat) szabályaival összhangban történik. A saját forrásokról szóló 2007. évi határozat 2009. március 1-jén lépett hatályba, azonban már 2007. január 1-jétől alkalmazandó. Ebből következően a visszamenőleges hatásokat figyelembe vették a 2009-es költségvetési évben.

2.3.1 ***Tradicionális saját források***

Tradicionális saját források: A tradicionális saját források valamennyi összegét az illetékes hatóságok alábbi számláinak egyikén kell lekönyvelni.

— Az 1150/2000/EK Euratom rendelet 6. cikke (3) bekezdésének a) pontjában rögzített rendes számlán: valamennyi beszedett vagy biztosítékkal fedezett összeget.

— Az 1150/2000/EK Euratom rendelet 6. cikke (3) bekezdésének b) pontjában rögzített elkülönített számlán: valamennyi még be nem szedett, és/vagy biztosítékkal nem fedezett összeget; ugyancsak e számlára könyvelhetik azokat a biztosítékkal fedezett összegeket, amelyekkel kapcsolatban kifogással éltek.

Az elkülönített számláról a tagállamok negyedéves jelentést küldenek a Bizottságnak, amely a következőket tartalmazza:

— az előző negyedévben esedékes egyenleg,

— az adott negyedévben beszedett összegek,

— az adott negyedévben a számítási alap helyesbítése (korrekciók/megszüntetések),

— leírt összegek,

— az adott negyedév végén behajtandó egyenleg.

A tradicionális saját forrásokat legkésőbb a jogosultság megállapításának hónapját követő második hónap 19. napját követő első munkanapon jóvá kell írni (vagy be kell szedni az elkülönített számlán) a Bizottság érintett tagállam államkincstáránál vagy erre kinevezett szervezeténél vezetett számláján. A tagállamok beszedési költségként a tradicionális saját források 25 %-át tartják vissza. A saját forrásokra vonatkozó függő követeléseket beszedésük valószínűségének alapján kiigazítják.

2.3.2 ***Héa- és GNI-alapú saját források***

A héa-alapú saját források egy valamennyi tagállam számára egységes kulcsnak a – saját forrásokról szóló 2007. évi határozat 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának szabályaival összhangban meghatározott – harmonizált héa-alapra történő alkalmazásából erednek. Az egységes kulcsot 0,30 %-on rögzítették, kivéve a 2007–2013 közötti időszakban, amikor a lehívási kulcs Ausztria esetében 0,225 %, Németország esetében 0,15 %, valamint Hollandia és Svédország esetében 0,10 %. A héa-alap felső korlátja minden tagállam esetében a GNI 50 %-a.

A héa-alapú saját források egy valamennyi tagállam számára egységes kulcsnak a – 2000. szeptember 29-i tanácsi határozat 2. cikke (1) bekezdése c) pontjának szabályaival összhangban meghatározott – harmonizált héa-alapra történő alkalmazásából erednek. A héa-alap felső korlátja minden tagállam esetében a GNI 50 %-a.

A GNI-alapú forrás változó bevétel, amelynek feladata, hogy az adott évben fedezze a befolyt tradicionális saját források, héa-alapú források és egyéb bevételek együttes összegét meghaladó kiadásokat. A bevétel kiszámítása során egységes kulcsot alkalmaznak valamennyi tagállam aggregált GNI-jére. A héa- és GNI-alapú saját források meghatározásának alapjául az előzetes költségvetési tervezet készítése során összeállított, héa- és GNI-alapokra vonatkozó előrejelzések szolgálnak. Ezen előrejelzéseket a későbbiekben felülvizsgálják; az adatokat az adott év során költségvetés-módosítások révén aktualizálják.

A héa- és GNI-alapok tényleges adatai az adott költségvetési évet követő év során állnak rendelkezésre. A Bizottság kiszámítja a tagállamok által a tényleges alapok alapján fizetendő és a (felülvizsgált) előrejelzés alapján ténylegesen fizetett összegek közötti különbözetet. E héa- és GNI-egyenlegeket, akár pozitívak, akár negatívak, a Bizottság az adott költségvetési évet követő év december első munkanapjáig hívja le a tagállamoktól. A következő négy évben a tényleges héa- és GNI-alapok még korrigálhatók, amennyiben nem jegyeztek be ezekre fenntartást. A korábban számított egyenlegeket kiigazítják, a különbözetet pedig az előző költségvetési év héa- és GNI-egyenlegeivel egy időben hívják le.

A héa-bevallások és GNI-adatok ellenőrzése során a Bizottság jelezheti fenntartásait a tagállamok felé bizonyos pontokat illetően, amelyek következményekkel járhatnak a tagállamok saját forrásokhoz nyújtott hozzájárulásaira. E pontok például az elfogadható adatok hiányából vagy a megfelelő módszertan kidolgozásának szükségességéből eredhetnek. E fenntartásokat a tagállamokkal szembeni, bizonytalan összegekre vonatkozó lehetséges követelésnek kell tekinteni, mivel pénzügyi hatásuk nem becsülhető meg pontosan. Amennyiben meghatározható a pontos összeg, a megfelelő héa- és GNI-alapú forrásokat vagy a héa- és GNI-egyenlegekhez kapcsolódóan, vagy egyedi forráslehívásként hívják le.

2.3.3 ***2009. évi brit korrekció***

Ez a mechanizmus az Egyesült Királyság által fizetendő saját forrásokat csökkenti az úgynevezett „költségvetési egyensúlyhiány" arányában, és ennek megfelelően növeli a más tagállamok által fizetendő saját források összegét. A költségvetési egyensúlyhiány Egyesült Királyság javára történő megszüntetésére szolgáló mechanizmust az Európai Tanács fontainebleau-i ülésén (1984 júniusában) intézményesítették, és az ebből eredő, saját forrásokról szóló, 1985. május 7-i határozattal vezették be. E mechanizmus célja az Egyesült Királyság költségvetési egyensúlyhiányának csökkentése volt, uniós fizetési kötelezettségeinek mérséklése révén. Németország, Ausztria, Svédország és Hollandia csökkentett mértékben (normál részesedésük egynegyedére korlátozva) finanszírozzák ezt a korrekciót.

2.3.4 ***Bruttó csökkentés Hollandia és Svédország javára***

A saját forrásokról szóló 2007. évi határozat értelmében Hollandia és Svédország az éves GNI-alapú források bruttó csökkentésében részesül a 2007–2013-as időszakban. A bruttó csökkentést – amely (2004-es árakon) Hollandia vonatkozásában 605 millió EUR, Svédország esetében pedig 150 millió EUR – az EUR-ban kifejezett uniós GDP-deflátor alkalmazásával a folyó árakhoz igazítják, és az Egyesült Királyság javára nyújtott korrekció és annak finanszírozása kiszámítását követően biztosítják.

2.3.5 ***A saját forrásokról szóló 2007. évi határozat végrehajtásához kapcsolódó kiigazítás 2007-re és 2008-ra***

A saját forrásokról szóló 2007. évi határozat 11. cikke előírja, hogy amint a határozat hatályba lép, azt 2007. január 1-jétől kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy a 2007-re és 2008-ra vonatkozó finanszírozást az új szabályoknak megfelelően újra ki kellett számítani. A kiigazítást (a saját forrásokról szóló régi és új határozat közötti különbözetet 2007-re és 2008-ra) a 3/2009. számú költségvetés-módosítás tartalmazta és egyetlen kifizetéssel hajtották végre 2009. június 1-jén.

A bevételek végrehajtását illetően részletes információk olvashatók az „Éves jelentés a költségvetés teljesítéséről és a pénzügyi gazdálkodásról 2009" című dokumentumban.

2.4 **KIADÁSOK (*4–13. táblázat*)**

2.4.1 ***Pénzügyi keret 2007–2013***

Ez a szakasz az uniós kiadások fő kategóriáit írja le, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban. A 2009-es pénzügyi év volt a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi keret harmadik éve. A 2009. évi kötelezettségvállalási előirányzatok összesített felső korlátja 134 722 millió EUR, ami a GNI 1,13 %-ának felel meg. A megfelelő kifizetési előirányzatok összesített felső korlátja 120 445 millió EUR, azaz a GNI 1,01 %-a. Az alábbi táblázat a pénzügyi keretet tartalmazza folyó árakon, 2013-ig becsült összegekben.

millió EUR

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Fenntartható növekedés	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	66 964	69 957
2. A természeti erőforrások megőrzése és kezelése	55 143	59 193	56 333	59 955	60 338	60 810	61 289
3. Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése	1 273	1 362	1 518	1 693	1 889	2 105	2 376
4. Az EU mint globális szereplő	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595
5. Igazgatás	7 039	7 380	7 525	7 882	8 334	8 670	9 095
6. Ellentételezések	445	207	210	0	0	0	0
Kötelezettségvállalási előirányzatok:	**124 457**	**132 797**	**134 722**	**140 978**	**142 965**	**147 546**	**152 312**
Kifizetési előirányzatok összesen:	**122 190**	**129 681**	**120 445**	**134 289**	**134 280**	**141 360**	**143 331**

1. fejezet – Fenntartható növekedés

E fejezet két különálló, de egymáshoz kapcsolódó elemből áll:

— 1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért, amely a kutatásra és innovációra, oktatásra és képzésre, a transzeurópai hálózatokra, a szociális politikára, a belső piacra és az ezekhez kapcsolódó szakpolitikákra fordított kiadásokat öleli fel.

— 1b. Kohézió a növekedésért és foglalkoztatásért, amelynek célja a legkevésbé fejlett tagállamok és területek konvergenciájának erősítése, a kevésbé fejlődő területeken kívül a fenntartható fejlődés uniós stratégiájának kiegészítése, valamint a régiók közötti együttműködés támogatása.

2. fejezet – A természeti erőforrások megőrzése és kezelése

A 2. fejezet a közös mezőgazdasági és halászati politikát, valamint a vidékfejlesztést és környezetvédelmet – különösen a Natura 2000 hálózatot – foglalja magában. A közös mezőgazdasági politika céljához kötött összeg a 2002. októberi brüsszeli Európai Tanács ülésén elfogadott megállapodást tükrözi.

3. fejezet – Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése

Az új 3. fejezet (Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése) bizonyos területek növekvő jelentőségét tükrözi, ahol az Unió feladatköre kibővült – így a bel- és igazságügy, a határvédelem, a bevándorlás- és menekültpolitika, az egészségügy és fogyasztóvédelem, a kultúra, az ifjúságpolitika, a tájékoztatás és a polgárokkal folytatott párbeszéd. Két elemre bontható: 3a. Szabadság, biztonság és a jog érvényesülése és 3b. Uniós polgárság.

4. fejezet – Az EU mint globális szereplő

A 4. fejezet alá tartozik valamennyi külső fellépés, az előcsatlakozási eszközöket is ideértve. Jóllehet a Bizottság javasolta az EFA pénzügyi keretbe történő bevonását, az Európai Tanács és az Európai Parlament a költségvetésen kívül tartás mellett döntött.

5. fejezet – Igazgatás

E fejezetbe tartoznak az összes intézményt, a nyugdíjakat és az Európai Iskolákat érintő igazgatási kiadások. A Bizottság kivételével az intézmények esetében ezek a költségek teszik ki kiadásaik egészét, az ügynökségeknek és egyéb szerveknek azonban igazgatási és operatív kiadásaik egyaránt vannak.

6. fejezet – Ellentételezések

Annak a politikai megállapodásnak megfelelően, miszerint az új tagállamok tagságuk kezdetén nem válhatnak nettó költségvetési befizetővé, ez a fejezet kompenzációt irányzott elő. Ez az összeg az új tagállamok számára költségvetési bevételeik és hozzájárulásaik egyensúlyozását célzó átutalások formájában állt rendelkezésre.

2.4.2 ***Szakpolitikai területek***

A tevékenységalapú irányítás részeként a Bizottság tervezési és irányítási folyamataiban a tevékenységalapú költségvetés-tervezést alkalmazza. A tevékenységalapú költségvetés-tervezés olyan költségvetési szerkezetet von maga után, amelyben a költségvetési címek szakpolitikai területeknek, a költségvetési alcímek pedig tevékenységeknek felelnek meg. A tevékenységalapú költségvetés-tervezés célja, hogy világos keretet nyújtson

a Bizottság szakpolitikai célkitűzéseinek tevékenységekbe történő átültetéséhez, jogalkotási, pénzügyi vagy bármely más szakpolitikai eszköz segítségével. Azáltal, hogy a Bizottság munkáját tevékenységek szerint strukturálják, pontos kép alakul ki a Bizottság által vállalt kötelezettségekről, és ezzel egyidejűleg közös keretet teremt a prioritások megállapításához. A prioritásokhoz a költségvetési eljárás során rendelik hozzá az erőforrásokat, a tevékenységeket a költségvetési célok építőelemeként használva. A tevékenységek és az azokhoz rendelt források közötti kapcsolat létrehozásával a tevékenységalapú költségvetés-tervezés célja, hogy növelje a Bizottságnál a források felhasználásának hatékonyságát és eredményességét.

A szakpolitikai terület a Bizottság munkájának részét képező, a döntéshozatali folyamat szempontjából lényeges tevékenységek homogén csoportjának tekinthető. Az egyes szakpolitikák általában egy főigazgatóságnak felelnek meg, és átlagosan mintegy 6-7 egyedi tevékenységet ölelnek fel. A szakpolitikai területek főként működési jellegűek, mivel alaptevékenységeik a saját tevékenységi körükhöz kapcsolódó kedvezményezett harmadik fél támogatását célozzák. A működési költségvetés minden egyes szakpolitikai terület esetében tartalmazza a szükséges igazgatási kiadásokat.

A kiadások végrehajtását illetően részletes információk olvashatók az „Éves jelentés a költségvetés teljesítéséről és a pénzügyi gazdálkodásról 2009” című bizottsági dokumentumban.

2.5 **INTÉZMÉNYEK ÉS ÜGYNÖKSÉGEK** ***(14–18. táblázat)***

Az Európai Unió általános költségvetésének végrehajtásáról szóló összevont jelentések – akárcsak a korábbi években – valamennyi intézmény költségvetésének végrehajtását magukban foglalják, mivel az uniós költségvetésen belül minden intézmény számára külön költségvetést hoztak létre. Az ügynökségeknek nincsen az uniós költségvetésen belül különálló költségvetésük, részben a Bizottság költségvetési támogatásából finanszírozzák őket.

Annak érdekében, hogy az ügynökségek minden lényeges költségvetési információját bemutassák, az összevont éves beszámolók költségvetési része különálló jelentéseket tartalmaz a konszolidálásba hagyományosan bevont ügynökségek egyedi költségvetéseinek végrehajtásáról.